

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W ŁODZI

Numer egzemplarza:

1

PROTOKÓŁ
KONTROLI GOSPODARKI FINANSOWEJ
I ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Jednostka kontrolowana:	Urząd Gminy w Mokrsku
Termin kontroli:	24 sierpnia – 2 października 2015 roku
Kontrolujący (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):	Joanna Pączek – starszy inspektor kontroli Sylvia Ryl – inspektor kontroli Alicja Gołąbek – młodszy inspektor kontroli
Okres objęty kontrolą	2013- I półrocze 2015 roku
Numer i data upoważnienia:	WK 601-2/38/2015 z dnia 6 lipca 2015 roku

Uwaga!

Protokół niniejszy podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2012 r., poz.1113 ze zm.), z ograniczeniami wynikającymi z art.5 tej ustawy.

I. INFORMACJE WSTĘPNE

1. DANE O JEDNOSTCE

Gmina Mokrsko jest jedną z dziesięciu gmin powiatu wieluńskiego, położoną w południowo – zachodniej części województwa łódzkiego, o powierzchni 7.768 ha. Sąsiaduje z następującymi gminami: Pątnów, Praszka, Skomlin i Wieluń. Strukturę administracyjną gminy tworzy 12 sołectw: Brzeziny, Chotów, Jasna Góra, Komorniki, Krzyworzeka I, Krzyworzeka II, Maławki, Mokrsko I, Mokrsko II, Motyl – Lipie, Ożarów oraz Słupsko.

Liczba mieszkańców Gminy Mokrsko na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 5.478 osób, w tym 2.748 to kobiety. Liczba bezrobotnych na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 196 osób.

Adres: Urząd Gminy w Mokrsku, 98-345 Mokrsko 231.

Urząd Gminy w Mokrsku i Gmina Mokrsko są zarejestrowane w systemie REGON i posiadają numery statystyczne: [1] Urząd Gminy – 000543657 (zaświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON z dnia 16 stycznia 2009 roku), [2] Gmina – 730934654 (zaświadczenie o numerze identyfikacyjnym REGON z dnia 7 kwietnia 2005 roku).

Urząd Gminy w Mokrsku posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 8321013743, nadany decyzją Urzędu Skarbowego w Wieluniu z dnia 10 lutego 1996 roku. Podatnikiem podatku VAT jest Gmina – posiada numer identyfikacji podatkowej NIP 8321979374, nadany decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wieluniu z dnia 21 grudnia 2005 roku.

Kontrola dotyczy gospodarki finansowej i zamówień publicznych i ma charakter kompleksowy.

2. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

W oparciu o dane wynikające ze sprawozdań: Rb-27S, Rb-28S, Rb-NDS, Rb-Z, kontrolujące ustaliły następujące wskaźniki finansowe, które obrazują sytuację finansową Gminy Mokrsko:

LP	SYMBOL I NAZWA WSKAŹNIKA		ROK OBROTOWY		
			2012	2013	2014
I	WSKAŹNIKI BUDŻETOWE		w %		
1	WB1	Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem	87,20	96,66	83,37
3	WB3	Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem	4,71	4,87	10,11
4	WB4	Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	25,62	11,49	16,12
5	WB5	Obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne	55,56	53,99	51,65
6	WB6	Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem	4,73	4,95	10,42
7	WB7	Wskaźnik samofinansowania, wyliczony jako stosunek sumy nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych do wydatków majątkowych	61,62	68,89	189,78
II	WSKAŹNIKI NA MIESZKAŃCA		w złotych		
1	WL1	Transfery bieżące na mieszkańca	1 982,82	2 020,58	2 093,05
2	WL2	Nadwyżka operacyjna na mieszkańca	149,60	151,58	394,45
3	WL3	Zobowiązania ogółem na mieszkańca	2 094,81	2 153,17	1 792,07
4	WL4	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne na mieszkańca	1 904,81	1 839,31	1 792,07

III	WSKAŹNIKI DLA ZOBOWIĄZAŃ		w %		
1	W _{Z1}	Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	65,89	69,17	45,91
2	W _{Z2}	Zobowiązania ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem	59,92	59,09	45,91
3	W _{Z3}	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia	14,85	15,65	16,66
4	W _{Z4}	Obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia bez rat kapitałowych na projekty unijne	9,86	15,65	3,69
5	W _{Z6}	Obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia	111,64	111,15	107,86
6	W _{Z7}	Udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem	0,36	0,00	0,00
7	W _{U1}	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w dochodach ogółem	0,00	0,00	0,00
8	W _{U2}	Udział zobowiązań wymagalnych wobec ZUS, KRUS, NFZ w zobowiązaniach ogółem	0,00	0,00	0,00

Szczegółowe dane, na podstawie których obliczono ww. wskaźniki zawiera załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Z powyższej tabeli wynika, co następuje:

Nadwyżka operacyjna, czyli różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości jednostki do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym. Porównano wysokość nadwyżki operacyjnej na przestrzeni lat 2012-2014 (815.014,00 zł, 827.179,79 zł i 2.160.811,53 zł) i zauważono jej wzrost z roku na rok. Powodem wzrostu było zwiększenie dochodów bieżących w 2013 roku w stosunku do 2012 roku o 1.317.904,29 zł oraz w 2014 roku w stosunku do 2013 roku o kwotę 1.408.049,57 zł, przy jednoczesnym niższym wzroście wydatków bieżących w 2013 roku w stosunku do 2012 roku tj. o kwotę 1.305.738,50 zł i w 2014 roku w stosunku do 2013 roku o kwotę 74.418,01 zł. Wysokość nadwyżki operacyjnej miała wpływ na poziom wskaźników W_{B3}, W_{B6}, W_{B7} i W_{L2}.

Wskaźnik W_{B3}

Obrazuje udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem. Jak wynika z powyższego zestawienia, wskaźnik wzrastał z roku na rok, osiągając w 2012 roku poziom 4,71%, w 2013 roku - 4,87%, a w 2014 roku - 10,11%. Wzrost wskaźnika w kolejnych latach wskazuje na zwiększenie możliwości finansowania wydatków inwestycyjnych oraz wzrost możliwości zwiększania wydatków bieżących.

Wskaźnik W_{B6}

Określa udział wypracowanej nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem. Wskaźnik ten wykazywał tendencję wzrostową: w 2012 roku wynosił 4,73%, w 2013 roku 4,95%, a w 2014 roku wzrósł do poziomu 10,42%. Coroczny wzrost wskaźnika jest wynikiem wypracowanej nadwyżki operacyjnej w latach 2013-2014.

Wskaźnik W_{B7}

Ww. wskaźnik obrazuje stopień w jakim jednostka samorządu terytorialnego finansuje inwestycje środkami własnymi. Im wyższa jest ta relacja, tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej, w związku z nadmiernymi kosztami obsługi zadłużenia, jednak jego wysoka wartość może również świadczyć o niskim poziomie realizowanych inwestycji w stosunku do własnych możliwości. W Gminie Mokrsko nastąpił wzrost ww. wskaźnika w 2013 roku o 7,27% w porównaniu z 2012 rokiem, natomiast w 2014 roku wzrósł aż o 120,89% w stosunku do 2013 roku. Najwyższą wartość omawiany wskaźnik osiągnął w 2014 roku, co zostało spowodowane najwyższym poziomem osiągniętych w tym roku dochodów majątkowych w porównaniu z latami ubiegłymi.

Wskaźnik W_{L2}

Wzrost nadwyżki operacyjnej w latach 2012-2014 wpłynął na wskaźnik nadwyżki operacyjnej w przeliczeniu na jednego mieszkańca, który wzrastał z roku na rok, tj. z kwoty 149,60 zł w 2012 roku do kwoty 151,58 zł w 2013 roku, by w roku 2014 osiągnąć poziom 394,45 zł.

Wskaźnik W_{L3}

Nieznaczny wzrost o kwotę 58,36 zł wskaźnika zobowiązań ogółem na mieszkańca w roku 2013 w stosunku do roku 2012 spowodowany był rosnącą tendencją kwoty zobowiązań. W roku 2014 wskaźnik ten uległ znacznemu obniżeniu ze względu na duży spadek zobowiązań ogółem w stosunku do roku 2013 o kwotę 1.932.859,41.

Wskaźnik W_{Z1-7}

W Gminie Mokrsko zaewidencjonowano zobowiązania w 2012 roku na kwotę 11.412.535,16 zł, w 2013 roku na kwotę 11.749.838,35 zł, a w 2014 roku – 9.816.978,94 zł. Wskaźnik zobowiązań ogółem bez zobowiązań na projekty unijne w dochodach ogółem (W_{Z2}) w latach 2012 – 2013 wynosił odpowiednio 59,92% i 59,09%, natomiast w 2014 roku przyjął wartość wskaźnika W_{Z1} . Wskaźniki te we wskazanym okresie podlegały jedynie nieznacznym wahaniom. Spadek wartości wskaźników w 2014 roku spowodowany był niższą kwotą zobowiązań przy jednoczesnym wzroście kwoty dochodów budżetowych w stosunku do roku 2013.

Wskaźnik W_{Z3} określający obciążenie dochodów ogółem wydatkami na obsługę zadłużenia, obejmujący odsetki i spłaty rat kapitałowych posiadał tendencję wzrostową. W 2012 roku wynosił 14,85%, natomiast w 2014 roku 16,66%.

Wskaźnik W_{Z6} obrazuje obciążenie dochodów bieżących wydatkami bieżącymi i obsługą zadłużenia (odsetki i spłaty rat kapitałowych). Wskaźnik w latach 2012-2014 kształtował się na poziomie: 111,64%, 111,15% i 107,86%. Wskaźnik W_{Z6} przekraczający wartość 100% może być sygnałem pogarszającej się kondycji finansowej jednostki, gdyż dochody bieżące nie pokrywają wydatków bieżących powiększonych o koszty obsługi zadłużenia.

Wskaźnik W_{Z7} czyli udział zobowiązań wymagalnych w zobowiązaniach ogółem w 2012 roku kształtował się na poziomie 0,36%, co świadczyło o nieterminowym wywiązywaniu się jednostki z płatności.

Spełnienie warunku określonego w art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r, poz. 885 ze zm.):

	2013		2014		2015
	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan na dzień 01.01.2015
Dochody bieżące	17 687 341,63	16 419 896,54	18 148 246,71	17 827 946,29	16 918 929,02
Nadwyżka z lat ubiegłych	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wolne środki	0,00	36 966,99	72 500,00	102 744,77	0,00
Wydatki bieżące	16 086 740,50	15 592 716,75	16 431 304,99	15 667 134,76	16 229 481,02
Dochody bieżące + nadwyżka z lat ubiegłych + wolne środki - wydatki bieżące	1 600 601,13	864 146,78	1 789 441,72	2 263 556,30	689 448,00

Na podstawie danych zawartych w wyżej przedstawionej tabeli stwierdzono, że został spełniony warunek zawarty w art. 242 ustawy o finansach publicznych. W latach 2013-2015 planowane wydatki bieżące nie przekroczyły planowanych dochodów bieżących. Również wykonane w latach 2013-2014 wydatki bieżące nie były większe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o wolne środki.

Wskaźnik zadłużenia określony w art. 243 ustawy o finansach publicznych na rok 2015 obliczono na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli:

L.p.	Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009	2012 (n-3)	2013 (n-2)	2014* (n-1)	2015 (n)
1	Plan łącznej kwoty spłat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych	-	-	-	691 762,97
2	Odsetki od kredytów i pożyczek	-	-	-	390 000,00
3	Dochody budżetowe ogółem	17 319 618,81	16 987 293,87	19 555 103,35	18 701 707,73
4	Dochody bieżące	15 101 992,25	16 419 896,54	18 275 742,95	-
5	Dochody ze sprzedaży majątku	4 677,00	14 081,20	73 200,00	-
6	Wydatki bieżące	14 286 978,25	15 592 716,75	16 563 801,23	-
7	Wyłączenia – art. 243 ust. 3	-	-	-	-
8	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jst	-	-	-	-
9	Wskaźnik dla poszczególnych lat	4,73%	4,95%	9,13%	-
	Relacja procentowa dla roku budżetowego 2015 wyliczona, jako średnia arytmetyczna z lat 2012, 2013, plan III kwartału 2014	6,27%			5,78%

*planowane wartości wykazane w sprawozdaniu za III kwartał 2014 roku

Wymieniony wskaźnik wyliczony dla 2015 roku wyniósł: 5,78% < 6,27%

Relacja planowanych spłat wraz z odsetkami do planowanych dochodów budżetowych na 2015 rok wyniosła **5,78%** i nie przekraczała średniej arytmetycznej określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych, tj. wartości **6,27%**.

II. USTALENIA OGÓLNE

1. KIEROWNICTWO JEDNOSTKI

Przewodniczący rady gminy

Przewodniczącym Rady Gminy Mokrsko jest Tomasz Stefaniak wybrany do pełnienia tej funkcji uchwałą Rady Gminy nr I/1/14 z dnia 1 grudnia 2014 roku. W poprzedniej kadencji (2010-2014) Przewodniczącym Rady Gminy był Grzegorz Majtyka powołany na to stanowisko uchwałą nr I/1/10 Rady Gminy Mokrsko z dnia 2 grudnia 2010 roku.

Wójt gminy

Wójtem Gminy Mokrsko jest Tomasz Bernard Kącki, wybrany w I turze wyborów bezpośrednich w dniu 16 listopada 2014 roku, sprawujący tę funkcję również w poprzedniej kadencji. Zarówno w obecnej oraz w poprzedniej kadencji Wójt nie posiada zastępcy.

Skarbnik gminy

Skarbnikiem Gminy Mokrsko jest Renata Nagła powołana na to stanowisko uchwałą nr XIII/63/03 Rady Gminy w Mokrsku z dnia 5 grudnia 2003 roku.

Sekretarz gminy

Sekretarzem Gminy Mokrsko jest Małgorzata Stanek zatrudniona na tym stanowisku na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 1 kwietnia 2009 roku.

2. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE I PRAWNOORGANIZACYJNE FORMY ICH DZIAŁALNOŚCI

Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych zawiera załącznik nr 2 do Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Mokrsko, stanowiącego załącznik do obwieszczenia nr 1/15 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 19 stycznia 2015 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Mokrsko, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 73/2011 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 20 grudnia 2011 roku. Zgodnie z ww. załącznikiem w Gminie Mokrsko funkcjonuje 8 jednostek organizacyjnych:

1. Zespół Szkoły i Przedszkola w Mokrsku, w skład którego wchodzi:
  - Gimnazjum w Mokrsku,
  - Publiczna Szkoła Podstawowa w Mokrsku,
  - Publiczne Gimnazjum w Mokrsku.
2. Zespół Szkoły i Przedszkola w Ożarowie, w skład którego wchodzi:
  - Publiczna Szkoła Podstawowa w Ożarowie,
  - Publiczne Przedszkole w Ożarowie.
3. Zespół Szkoły i Przedszkola w Krzyworzece, w skład którego wchodzi:
  - Publiczna Szkoła Podstawowa w Krzyworzece,
  - Publiczne Przedszkole w Krzyworzece.
4. Zespół Szkoły i Przedszkola w Komornikach, w skład którego wchodzi:
  - Publiczna Szkoła Podstawowa w Komornikach,
  - Publiczne Przedszkole w Komornikach.
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Chotowie.
6. Gminna Biblioteka Publiczna w Mokrsku (instytucja kultury), w skład której wchodzi:
  - Filia Biblioteczna w Krzyworzece,
  - Filia Biblioteczna w Ożarowie,
  - Filia Biblioteczna w Komornikach,
  - Świetlica Wiejska w Komornikach,
  - Świetlica Wiejska w Chotowie,
  - Świetlica Wiejska w Słupsku,
  - Boisko Sportowe Orlik 2012 w Mokrsku,
  - Boisko wielofunkcyjne oraz boisko do beach soccera w Krzyworzece.
7. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mokrsku.
8. Środowiskowy Dom Samopomocy w Mokrsku.

Wszystkie ww. jednostki organizacyjne poza instytucjami kultury pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu, a zatem funkcjonują jako jednostki budżetowe. Gminna Biblioteka Publiczna w Mokrsku funkcjonuje jako instytucja kultury i jest wpisana do elektronicznego rejestru instytucji kultury pod nr 3 w dniu 2 stycznia 2014 roku.

3. UNORMOWANIA WEWNĘTRZNE

Statut gminy

Tekst jednolity Statutu Gminy Mokrsko uchwalony został w formie obwieszczenia Rady Gminy, stanowiącego załącznik do uchwały nr XXXIX/231/13 z dnia 18 października 2013 roku (opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 4 grudnia 2013 roku pod pozycją 5226). Wskazana uchwała weszła w życie z dniem jej podjęcia.

Regulamin organizacyjny urzędu

Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Mokrsko nadany został zarządzeniem nr 73/2011 Wójta Gminy z dnia 20 grudnia 2011 roku. Tekst jednolity Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Mokrsko wraz z uwzględnieniem wprowadzonych zmian został ogłoszony w formie obwieszczenia nr 1/15, które stanowiło załącznik nr 1 do zarządzenia nr 2/15 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 19 stycznia 2015 roku.

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Regulaminu, strukturę organizacyjną Urzędu tworzą referaty bezpośrednio podporządkowane kierownikom referatów oraz samodzielne stanowiska pracy:

1. Wójt Gminy,
2. Sekretarz Gminy,
3. Skarbnik Gminy,
4. Referat Organizacyjny:
  - Stanowisko ds. kadrowych i obronnych,
  - Stanowisko ds. rady i spraw gospodarczych,
  - Stanowisko ds. społecznych i kancelaryjnych,
  - Stanowisko ds. oświaty,
  - Radca Prawny,
  - Komendant Gminny OSP,
  - Kierowcy OSP,
  - Sprzątaczkę pomieszczeń biurowych,
5. Referat Finansowy:
  - Stanowisko ds. finansów,
  - Stanowisko ds. księgowości budżetowej,
  - Stanowisko ds. księgowości podatkowej,
  - Stanowisko ds. wymiaru podatku i opłat lokalnych,
  - Stanowisko ds. płac,
  - Stanowisko ds. działalności gospodarczej, podatku VAT, kasy i funduszu sołeckiego,
6. Referat Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska i Drogownictwa:
  - Stanowisko ds. planowania przestrzennego i gospodarki komunalnej,

- Stanowisko ds. drogownictwa,
  - Operatorzy koparek,
  - Kierowcy ciągników,
  - Konserwatorzy zasobów komunalnych,
  - Konserwatorzy wodociągów,
  - Konserwatorzy oczyszczalni ścieków,
  - Palacz c.o.,
7. Referat Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych:
- Stanowisko ds. sporządzania wniosków,
  - Stanowisko ds. inwestycji,
  - Informatyk,
  - Stanowisko ds. rozwiązywania problemów społecznych,
  - Stanowisko ds. koordynacji Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych w Mokrsku,
8. Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego,
9. Jednoosobowe stanowisko ds. rolnictwa, geodezji i gospodarki nieruchomościami.

Ustalone zasady gospodarowania mieniem komunalnym

Uchwałą nr XV/84/11 z dnia 28 listopada 2011 roku Rada Gminy Mokrsko określiła zasady nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawienia lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z dnia 30 stycznia 2012 roku pod pozycją 309). Mocą uchwały ustalono:

1. Czynności związane z nabywaniem, zbywaniem, obciążaniem nieruchomości oraz jej wydzierżawianiem na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata oraz na czas nieoznaczony dokonywane są przez Wójta samodzielnie i nie jest wymagana zgoda Rady Gminy (§ 2, § 5, § 9, § 10 uchwały),
2. Każdorazowo przed wydaniem zarządzenia o nabyciu oraz zbyciu nieruchomości wymagane jest przeprowadzenie konsultacji z Radą Sołecką sołectwa, na obszarze którego znajduje się przedmiotowa nieruchomość (§ 3 i § 6 uchwały),
3. Wójt powiadamia radnych o podaniu do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Instrukcja w sprawie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Zarządzeniem nr 46 z dnia 26 października 2007 roku Wójt Gminy Mokrsko wprowadził „Instrukcję postępowania w zakresie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu”.

4. UNORMOWANIA W ZAKRESIE KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.

Unormowania w zakresie kontroli wewnętrznej (w tym - finansowej. Osoby odpowiedzialne).

Do zapewnienia adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej zobowiązywał Wójta od dnia 1 stycznia 2010 roku art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Funkcjonujące w kontrolowanej jednostce w okresie objętym kontrolą unormowania dotyczące kontroli wewnętrznej zawarte były głównie w następujących uregulowaniach wewnętrznych:

1. zarządzenie nr 102/10 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 6 grudnia 2010 roku w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji inwentaryzacyjnej majątku Urzędu Gminy Mokrsko, stanowiącej załącznik do ww. zarządzenia,
2. zarządzenie nr 44/12 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie zasad przyznawania i rozliczania dotacji podmiotowych i celowych z budżetu Gminy Mokrsko dla samorządowych instytucji kultury,
3. zarządzenie nr 18/2011 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 4 kwietnia 2011 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planu kont w zakresie ewidencji podatków i opłat lokalnych dla organu podatkowego Gminy Mokrsko,
4. zarządzenie nr 51 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 29 grudnia 2006 roku w sprawie przyjętych zasad rachunkowości zawierające:
  - metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, stanowiące załącznik nr 1 do ww. zarządzenia,
  - zakładowy plan kont dla Budżetu Gminy oraz jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych - zmieniony zarządzeniem nr 64/2010 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 29 lipca 2010 roku (załączniki nr 1 i 2 do zarządzenia 64/2010),
  - wykaz kont oraz przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń dla jednostek budżetowych Urzędu Gminy,
  - instrukcję obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych, zmienioną zarządzeniem nr 114 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2010 roku,
  - instrukcję kasową, stanowiącą załącznik nr 4 do ww. zarządzenia,
5. zarządzenie nr 113 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie zasad sporządzania skonsolidowanego bilansu Gminy Mokrsko. Instrukcja sporządzania skonsolidowanego bilansu stanowi załącznik nr 1 do ww. zarządzenia,
6. zarządzenie nr 15/2009 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 17 lutego 2009 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji egzekucji podatków i opłat lokalnych,
7. zarządzenie nr 14/14 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 20 stycznia 2014 roku w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Mokrsko.

W ramach nadzoru nad realizacją zadań prowadzona jest działalność kontrolna w formie kontroli wewnętrznej, na którą składają się:

- kontrola funkcjonalna - zarządcza, której zasady zostały określone przez Wójta odrębnym zarządzeniem nr 14/14. Funkcjonuje ona w Gminie Mokrsko na dwóch poziomach:

I poziom – kontrola zarządcza na poziomie gminy, jako jednostki samorządu terytorialnego, wykonywana przez Wójta;

II poziom – kontrola zarządcza prowadzona w jednostkach organizacyjnych gminy, za którą odpowiedzialni są kierownicy tych jednostek, w tym kontrola zarządcza prowadzona przez Wójta w Urzędzie Gminy Mokrsko.

Za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej odpowiada Wójt.

- kontrola instytucjonalna – inspekcyjna obejmująca całość zagadnień lub wycinek pracy na danym stanowisku pracy i prowadzona jest przez Sekretarza, Skarbnika lub kierownika referatu w sposób doraźny, stosownie do występujących potrzeb, na polecenie Wójta. Z kontroli instytucjonalnej sporządzany zostaje protokół zawierający: datę kontroli, kontrolowane stanowisko pracy, opis kontrolowanych spraw, wydane zalecenia pokontrolne oraz termin wykonania zaleceń.

Sekretarz, Skarbnik oraz kierownicy referatów informują na bieżąco Wójta o ujawnionych, rażących nieprawidłowościach występujących na stanowiskach pracy.

Ustalenia kontroli

Regulamin kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Mokrsko i jednostkach organizacyjnych gminy, stanowiący załącznik nr 1 do zarządzenia nr 14/14 określa organizację i zasady funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Mokrsko. W razie potrzeby Wójt Gminy zarządza kontrolę w podległych jednostkach.

Przedłożono kontrolującym protokoły z przeprowadzonych kontroli okresowych w podległych jednostkach organizacyjnych:

1. Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mokrsku – na podstawie zarządzenia nr 36 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 10 lipca 2013 roku kontrolę przeprowadziła w dniach 22 - 23 lipca 2013 roku komisja w składzie: Renata Nagła – Skarbnik Gminy, Małgorzata Gruszka – inspektor ds. księgowości budżetowej i Karolina Zgondek – inspektor ds. księgowości budżetowej, podatku VAT i działalności gospodarczej. Kontrolą objęto realizację wydatków budżetowych w zakresie wynagrodzeń i pochodnych oraz prawidłowość sporządzanych sprawozdań z wykonania planu wydatków budżetowych za okres 2012 roku i I półrocze 2013 roku. Wydano 4 zalecenia pokontrolne.
2. Środowiskowym Domem Samopomocy w Mokrsku – na podstawie zarządzenia nr 42 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 29 lipca 2013 roku kontrolę przeprowadziła w dniach 5 - 6 sierpnia 2013 roku komisja w składzie: Renata Nagła – Skarbnik Gminy, Małgorzata Gruszka – inspektor ds. księgowości budżetowej i Małgorzata Stanek – Sekretarz Gminy. Kontrolą objęto realizację wydatków budżetowych w zakresie wynagrodzeń i pochodnych oraz prawidłowość sporządzanych sprawozdań z wykonania planu wydatków budżetowych za okres 2012 roku i I półrocze 2013 roku. Wydano 3 zalecenia pokontrolne.

Wójt jako kierownik jednostki ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości, zgodnie z art.4 ust.5 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Mokrsko wyodrębniono Referat Finansowy, którym kieruje Skarbnik Gminy. W Regulaminie określone zostały zadania Skarbnika Gminy (w tym: dotyczące kontroli finansowej) oraz zadania Referatu Finansowego. Na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych Renaty Nagłej – Skarbnika Gminy Mokrsko ustalono, że spełnia ona wymogi określone w art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Zbadano zakresy obowiązków następujących pracowników Urzędu Gminy:

- Arkadiusz Gmur – inspektor ds. planowania przestrzennego i gospodarki komunalnej,
- Łukasz Wolny – inspektor ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami,
- Kamil Piekarski – Kierownik Referatu Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych,
- Edyta Krajcer – inspektor ds. wymiaru podatku i opłat lokalnych.

W toku analizy zapisów w wyszczególnionych powyżej unormowaniach wewnętrznych oraz zakresów obowiązków wybranych pracowników ustalono, że zadania określone w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Mokrsko dla poszczególnych stanowisk mają odzwierciedlenie w zakresach obowiązków i odpowiedzialności pracowników. Ustalono zastępstwa w przypadku nieobecności w pracy.

5. KONTROLE ZEWNĘTRZNE

Kontrole przeprowadzone przez RIO

Kompleksowa kontrola gospodarki finansowej i zamówień publicznych, obejmująca lata 2009 - 2010 została przeprowadzona w dniach od 18 sierpnia do 30 września 2011 roku przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi. W wystąpieniu pokontrolnym nr WK-6020/1/2012 z dnia 3 stycznia 2012 roku skierowanym do Wójta Gminy Mokrsko Tomasza Kąckiego przekazano 24 wnioski pokontrolne. Informację o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych Wójt Gminy Mokrsko przesłał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pismem z dnia 6 lutego 2012 roku.

Doraźna kontrola gospodarki finansowej, obejmująca okres 2011 - 2013 (do 30 czerwca) została przeprowadzona w dniach od 11 września do 10 października 2013 roku i w dniu 25 listopada 2013 roku przez inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi. W wystąpieniu pokontrolnym nr WK-602/4/2014 z dnia 15 stycznia 2014 roku skierowanym do Wójta Gminy Mokrsko Tomasza Kąckiego przekazano 19 wniosków pokontrolnych. Informację o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych Wójt Gminy Mokrsko przesłał do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi pismem z dnia 6 lutego 2012 roku.

Kontrole przeprowadzone w zakresie gospodarki finansowej przez inne podmioty - lata 2012- 2014

Lp.	Instytucja przeprowadzająca kontrole	Tematyka kontroli	Czas trwania czynności kontrolnych
ROK 2014			
1	Urząd Marszałkowski w Łodzi	Wizytacja operacji „Budowa systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko”	23, 27-28.10.2014

6. BANK WYKONUJĄCY OBSŁUGĘ BANKOWĄ JEDNOSTKI

W kontrolowanym okresie obsługę bankową Gminy Mokrsko prowadził Bank Spółdzielczy w Ruścu Oddział w Mokrsku, na podstawie umowy o prowadzenie rachunków bankowych

modulo nr 200006, zawartej w trybie art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 roku, poz. 907 ze zm.) w dniu 7 listopada 2013 roku, na okres do dnia 6 listopada 2018 roku, przez Wójta Gminy Tomasz Kąckiego, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Renaty Nagłej. Przedmiotem umowy jest prowadzenie rachunków bankowych, zapewnienie posiadaczowi rachunku dostępu do otwartych w ramach zawartej umowy rachunków oraz prowadzenie usług bankowości elektronicznej. Zgodnie z § 3 umowy, środki gromadzone na rachunkach rozliczeniowych oprocentowane są w wysokości 0%. Stosownie do zapisu w § 6 umowy za czynności związane z otwarciem i prowadzeniem rachunków, bank nie będzie pobierał opłat i prowizji za wyjątkiem usługi „Home banking” w wysokości 50,00 zł miesięcznie zgodnie z obowiązującym w Banku „Regulaminem świadczenia usług w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, wydawania kart do rachunków oraz usług bankowości elektronicznej dla klientów instytucjonalnych w Banku Spółdzielczym w Ruścu”. Bank prowadził obsługę bankową gminy również w okresie wcześniejszym na podstawie umowy rachunku rozliczeniowego zawartej w dniu 7 listopada 2010 roku, na okres od dnia 7 listopada 2010 roku do dnia 6 listopada 2013 roku.

Rachunki bankowe

Lp.	Nazwa rachunku bankowego	Konto	Stan na 31.12.2014
Rachunki bankowe prowadzone dla organu			
1	Rachunek budżetu	133	1.197.885,14
Rachunki bankowe prowadzone dla jednostki			
2	Rachunek dochodów urzędu	130	0,00
3	Rachunek wydatków urzędu	130	0,00
4	Rachunek depozytów bankowych	139	104.734,01(*)
5	ZFŚS Urzędu Gminy	135	0,00
6	Rachunek bankowy dla projektu „Europa dla obywateli”	130	0,00
7	Rachunek bankowy dla projektu „Modelowo w Mokrsku...”	130	0,00
8	Rachunek bankowy dla projektu „E-Mokrsko Stop wykluczeniu cyfrowemu”	130	0,00
9	Rachunek bankowy dla projektu „Szkoła z perspektywą wysoka jakość oświaty w Gminie Mokrsko”	130	0,00
10	Środki Urzędu Pracy na dokształcanie młodocianych pracowników	139	0,00

(*) Stan środków pieniężnych na koncie 139 (ewidencja księgową) na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowił kwotę 190.172,33 zł i różnił się o kwotę 85.438,32 zł od wyciągu bankowego nr 19 z dnia 31 grudnia 2014 roku. W bilansie jednostki, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano kwotę zgodną z ewidencją księgową, jednak niezgodną ze stanem rzeczywistym. Wskazana nieprawidłowość została opisana szerzej w dalszej części protokołu dotyczącej ewidencji księgowej. W pozostałych przypadkach stwierdzono zgodność sald z ewidencją księgową oraz sprawozdawczością.

7. KREDYTY, POŻYCZKI, OBLIGACJE, PORĘCZENIA, AKCJE I UDZIAŁY

Zaciągnięte kredyty i pożyczki - 2014 rok

Limity kredytowe 2014 rok

Rada Gminy Mokrsko w dniu 30 grudnia 2013 roku podjęła uchwałę nr XLI/249/13 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2014 rok. W § 8 tej uchwały Rada ustaliła limity zobowiązań z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek w następujących kwotach:

- 1.500.000 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy
- 600.000 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań,
- 550.000 zł na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy,
- 1.300.000 zł na wyprzedzające finansowanie ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

W § 13 ww. uchwały Rada upoważniła Wójta Gminy do:

- Zaciągania kredytów i pożyczek krótkoterminowych na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu 500.000 zł.

Limity kredytowe 2015 rok

Rada Gminy Mokrsko w dniu 29 stycznia 2015 roku podjęła uchwałę nr III/11/15 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2015 rok. W § 8 tej uchwały Rada ustaliła limity zobowiązań z tytułu planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek w następujących kwotach:

- 100.000 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy
- 1.200.000 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań,
- 550.000 zł na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy.

W § 17 ww. uchwały Rada upoważniła Wójta Gminy do:

- Zaciągania kredytów i pożyczek krótkoterminowych na pokrycie występującego w ciągu roku deficytu budżetu 500.000 zł.

Deficyt został określony w uchwale budżetowej w kwocie 93.567,51 zł i miał zostać pokryty przychodami z zaciągniętego kredytu.

W dniu 30 kwietnia 2015 roku Rada Gminy Mokrsko dokonała zmiany uchwały budżetowej uchwałą nr VI/39/15 w zakresie limitów zobowiązań z tytułów planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek w następujący sposób:

- 1.200.000 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy
- 550.000 zł na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy.

Równocześnie określono ww. uchwałę, że deficyt będzie wynosił 863.578,60 zł i zostanie pokryty przychodami z tytułu:

- Zaciągniętych kredytów i pożyczek – 846.286,57 zł,
- Wolnych środków (art. 217 ust. 2 pkt 6) – 17.292,03 zł.

W dniu 22 czerwca 2015 roku Rada Gminy Mokrsko dokonała zmiany uchwały budżetowej uchwałą nr VIII/54/15 w zakresie limitów zobowiązań z tytułów planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek w następujący sposób:

- 1.821.040 zł na finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy
- 550.000 zł na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu gminy.

Na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

W 2014 i 2015 roku Gmina Mokrsko zaciągnęła następujące kredyty i pożyczki na sfinansowanie planowanego deficytu:

- 1) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, umowa nr 460/OW/PD/2012 z 26 października 2012 roku na dofinansowanie zadania „Budowa systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko” w formie pożyczki 400.000 zł oraz dotacji – 400.000 zł. Dofinansowanie w formie pożyczki miało być wypłacone w następujących transzach:
  - I transza – 163.800 zł do dnia 28 grudnia 2012 roku,
  - II transza – 101.200 zł do dnia 28 grudnia 2013 roku,
  - III transza – 135.000 zł do dnia 31 sierpnia 2014 roku.

Uchwałą nr XXIII/124/12 Rada Gminy Mokrsko w dniu 27 lipca 2012 roku wyraziła zgodę na zaciągnięcie długoterminowej pożyczki na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 405.000 zł na dofinansowanie wkładu własnego operacji „Budowa systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko” z tym, że w 2012 roku do kwoty 168.800 zł, w 2013 roku do kwoty 101.200 zł oraz w 2014 roku do kwoty 135.000 zł. Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi uchwałą nr IV/219 /2012 wydała opinię o możliwości spłaty przedmiotowej pożyczki z uwagą odnośnie wskaźnika spłat, którego poziom jest zbliżony do maksymalnie dopuszczalnego w 2014 roku, co w opinii składu oznacza brak możliwości dalszego zaciągania zobowiązań długoterminowych w latach 2012 -2014. W dniu 10 października 2013 roku podpisano aneks nr 1, którym wprowadzono nowy harmonogram rzeczowo – finansowy. Zgodnie z umową w 2014 roku zaciągnięto pożyczkę w kwocie 135.000 zł (2 czerwca 2014 – 50.246,88 zł, 13 sierpnia 2014 – 83.355,62 zł).

- 2) Bank Gospodarstwa Krajowego, umowa pożyczki nr PROW321.11.02831.10 z dnia 3 sierpnia 2012 roku na wyprzedzające finansowanie działań ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej do kwoty 2.804.540 zł. Uchwałą nr XXII/121/12 Rada Gminy Mokrsko w dniu 20 czerwca 2012 roku wyraziła zgodę na zaciągnięcie długoterminowej pożyczki na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu - na wyprzedzające finansowanie działań ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w kwocie 2.804.540 zł dla operacji „Budowa systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko”, z tym że w 2012 roku do kwoty 1.067.312,84 zł, w 2013 roku do kwoty 677.994,36 zł oraz w

2014 roku do kwoty 1.059.232,80 zł. Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi uchwałą nr IV/181/2012 wydała opinię o możliwości spłaty przedmiotowej pożyczki z uwagą odnośnie wysokiego poziomu zadłużenia Gminy i wskazała na ograniczoną możliwość dalszego zaciągania zobowiązań. Zgodnie z umową w 2014 roku zaciągnięto pożyczkę w kwocie 1.042.076,73 zł (19 maja 2014 – 345.375 zł i 23 lipca 2014 – 696.701,73 zł), natomiast ogółem w kwocie 2.754.800,10 zł. Pożyczka została w całości spłacona w 2014 roku.

Uchwałą nr XLI/249/13 z dnia 30 grudnia 2013 roku ustalono deficyt w kwocie 1.194.905,53 zł, który miał zostać sfinansowany pożyczką w kwocie 135.000 zł oraz pożyczką na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z UE w kwocie – 1.059.905,53 zł, co było zgodne z wcześniej podjętymi uchwałami w sprawie zaciągnięcia pożyczek na sfinansowanie planowanego deficytu. Zmiany dotyczącej wyniku budżetu dokonano w dniu 29 października 2014 roku uchwałą nr L/297/14, ustalono nadwyżkę w kwocie 1.557.723,27 zł.

- 3) Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, umowa nr 205/OA/PD/2015 z dnia 27 lipca 2015 roku na dofinansowanie zadania „Termomodernizacja budynku ZSiP w Mokrsku wraz z wymianą instalacji elektrycznej i c.o. w ramach zadania Rozbudowa budynku szkolnego w Mokrsku – etap III” w formie pożyczki 552.611 zł oraz dotacji – 522.611 zł. Dofinansowanie w formie pożyczki miało być wypłacone w następujących transzach:

I transza – 22.7905 zł do dnia 20 grudnia 2015 roku,

II transza – 267.365 zł do dnia 20 grudnia 2016 roku,

III transza – 262.541 zł do dnia 30 września 2017 roku.

Uchwałą nr VII/44/15 Rada Gminy Mokrsko w dniu 1 czerwca 2015 roku wyraziła zgodę na zaciągnięcie długoterminowej pożyczki na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu na realizację zadania „Termomodernizacja budynku ZSiP w Mokrsku wraz z wymianą instalacji elektrycznej i c.o. w ramach zadania Rozbudowa budynku szkolnego w Mokrsku – etap III” do kwoty 621.040 zł, z tym że w 2015 roku do kwoty 37.425 zł, w 2016 roku do kwoty 315.045 zł oraz w 2017 roku do kwoty 268.570 zł. Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi w dniu 26 czerwca 2015 roku uchwałą nr IV/190/2015 wydała opinię o możliwości spłaty przedmiotowej pożyczki w kwocie 621.040 zł w tym w 2015 roku 37.425 zł, w 2016 roku – 315.045 zł, w 2017 roku – 268.570 zł.

Do dnia zakończenia kontroli pożyczka nie została uruchomiona.

Na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów (art.89 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

W 2014 i 2015 roku nie zaciągano kredytów i pożyczek na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego (art.89 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych)

W 2014 i 2015 roku nie zaciągano kredytów i pożyczek na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu gminy.

Na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (art.89 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych).

Pożyczka zaciągnięta w 2014 roku na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej została opisana w punkcie dotyczącym kredytów i pożyczek zaciągniętych na sfinansowanie planowanego deficytu.

Udzielone gwarancje i poręczenia – 2011 - 2014 rok

W latach 2011-2014 Gmina Mokrsko nie udzielała poręczeń i gwarancji.

Wyemitowane papiery wartościowe

Gmina Mokrsko nie emitowała papierów wartościowych.

Posiadane akcje i udziały w spółkach prawa handlowego. Wnoszenie i wycena aportów rzeczowych

Gmina Mokrsko nie posiada udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego.

Stan zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego – 2014 rok- 2015 (I półrocze)

W wybranych momentach, tj. na dzień 31 grudnia 2013 i 2014 roku oraz na dzień 30 czerwca 2015 roku kwota zadłużenia Gminy Mokrsko z tytułu kredytów i pożyczek wynikała z zaciągnięcia następujących zobowiązań:

Lp.	Podmiot udzielający kredytu/pożyczki i nr umowy	Data zaciągnięcia zobowiązania	Kwota zaciągniętego zobowiązania	Okres spłaty	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2013	Kwota pozostała do spłaty na dzień 31.12.2014	Kwota pozostała do spłaty na dzień 30.06.2015
1	ING Bank Śląski S.A.	24.08.2009	650 000,00	2009-2014	130 000,00	32 500,00	0,00
2	ING Bank Śląski S.A.	14.12.2009	800 000,00	2009-2014	160 000,00	40 000,00	0,00
3	SGB Bank Spółdzielczy w Ruścu o/ Mokrsko	6.08.2010	2 000 000,00	2010-2015	800 000,00	800 000,00	290 000,00
4	SGB Bank Spółdzielczy w Ruścu o/ Mokrsko	12.12.2011	1 500 000,00	2011-2018	1 071 600,00	1 071 600,00	1 071 600,00
5	SGB Bank Spółdzielczy w Ruścu o/ Mokrsko	28.12.2012	700 000,00	2013-2019	700 000,00	700 000,00	700 000,00
6	SGB Bank Spółdzielczy w Ruścu o/ Mokrsko	18.10.2013	2 000 000,00	2017-2020	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00
7	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	28.08.2012	2 000 000,00	2015-2020	2 000 000,00	2 000 000,00	2 000 000,00

8	GBW S.A.	20.07.2011	4 000 000,00	2012-2018	2 857 142,80	2 761 904,70	2 761 904,70
9	WFOŚiGW	26.10.2012	400 000,00	2014-2019	265 000,00	380 952,38	342 857,14
10	WFOŚiGW	29.12.2010	100 072,85	2012-2016	53 372,18	30 021,86	18 013,11
11	BGK	3.08.2012	2 754 800,10	2014	1 712 723,37	0,00	0,00
Ogółem zobowiązania pozostałe do spłaty					11 749 838,35	9 816 978,94	9 184 374,95
Dochody ogółem					16.987.293,87	21.383.227,29	18.767.799,14
Wskaźnik zadłużenia (po wyłączeniach)					69,17% (59,08%)	45,9%	48,94%
Spłaty kredytów i pożyczek					2.083.376,69	3.014.698,04	623.603,99
Kwota odsetek					575.365,04	451.988,14	390.000,00
Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jst przypadające do spłaty w roku, doliczana na podstawie art. 244					0,00	15.693,00	9.000,00

Spłata zaciągniętych zobowiązań - w szczególności z tytułu kredytów i pożyczek

W 2014 roku Gmina Mokrsko spłacała następujące kredyty i pożyczki, co przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Oznaczenie zobowiązania (kredyty, pożyczki)	Umowna data zapłaty raty	Kwota przypadająca do zapłaty	Data zapłaty raty	Kwota zapłaty	Oznaczenie dokumentu potwierdzającego zapłatę (wb nr ...z dnia...)
1	ING Bank Śląski S.A. Nr 678/2009/00000854/ 00	31.03.2014	32 500,00	13.03.2014	32 500,00	Wb nr 42 z 13.03.2014
		30.06.2014	32 500,00	1.07.2014	32 500,00	Wb 104 z 1.07.2014
		30.09.2014	32 500,00	1.10.2014	32 500,00	Wb 158 z 1.10.2014
		31.12.2014	32 500,00	2.01.2015	32 500,00	Wb nr 1 z 2.01.2015
					130 000,00	
2	ING Bank Śląski S.A. Nr 678/2009/00001234/ 00	31.03.2014	40 000,00	13.03.2014	40 000,00	Wb nr 42 z 13.03.2014
		30.06.2014	40 000,00	1.07.2014	40 000,00	Wb 104 z 1.07.2014
		30.09.2014	40 000,00	1.10.2014	40 000,00	Wb 158 z 1.10.2014
		31.12.2014	40 000,00	2.01.2015	40 000,00	Wb nr 1 z 2.01.2015
					160 000,00	
3	WFOŚiGW 460/OW/PD/2012	31.10.2014	19 047,62	9.10.2014	19 047,62	Wb 163 z 9.10.2014
		odsetki				
4	WFOŚiGW 86/AO/P/2010	31.01.2014	5 837,58	10.01.2014	5 837,58	Wb 6 z 10.01.2014
		30.04.2014	5 837,58	1.04.2014	5 837,58	Wb 53 z 1.04.2014
		31.07.2014	5 837,58	8.07.2014	5 837,58	Wb 108 z 8.07.2014
		31.10.2014	5 837,58	9.10.2014	5 837,58	Wb 163 z 9.10.2014
					23 350,32	

5	BGK		26.11.2014	2 754 800,00	BGK Wb 3 z 26.11.2014
			27.11.2014	0,10	BGK Wb 4 z 27.11.2014
Razem raty spłacone w 2014 roku				3 014 698,04	
Raty bez finansowania wyprzedzającego spłacone w 2014 roku				259 897,94	

W wyniku kontroli ustalono, że spłata rat kredytowych wobec ING Bank Śląski następowała po terminie płatności w przypadku rat za II, III i IV kwartał 2014 roku. Opóźnienia te były jedno lub dwudniowe jednak następowały w niewalidnych okresach tj. na koniec kwartału, kiedy to Gmina sporządza sprawozdania kwartalne o stanie zadłużenia (Rb-Z) oraz z wykonania budżetu Rb-NDS, w których wykazuje dane niezbędne do ustalenia wskaźnika spłat o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych. Ponadto na dni kończące ww. kwartały Gmina nie zabezpieczyła odpowiedniej kwoty w budżecie na rozchody z tytułu kredytów i pożyczek, o czym szerzej zostało napisane w punkcie protokołu dotyczącym wykonania budżetu za 2014 rok.

Spłaty pożyczek w 2014 roku następowały terminowo, z tym że do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wpłacano raty kwartalnie tj. z góry za cały kwartał. Raty ustalone były z terminem płatności na 10 każdego miesiąca natomiast ich spłata następowała w pierwszym miesiącu kwartału przed upływem terminu płatności pierwszej raty z danego kwartału.

Lp.	Oznaczenie zobowiązania (kredytu, pożyczki)	Umowna data zapłaty raty	Kwota przypadająca do zapłaty	Data zapłaty raty	Kwota zapłaty	Oznaczenie dokumentu potwierdzającego zapłatę (wb nr ...z dnia...)
1	ING Bank Śląski S.A. 678/2009/00000 854/00	31.12.2014	32 500,00	2.01.2015	32 500,00	Wb nr 1 z 2.01.2015
					32 500,00	
2	ING Bank Śląski S.A. 678/2009/00001 234/00	31.12.2014	40 000,00	2.01.2015	40 000,00	Wb nr 1 z 2.01.2015
					40 000,00	
3	BS w Ruścu o/Mokrsko 1/2010/UG	31.01.2015	42 500,00	29.01.2015	42 500,00	Wb 18 z 29.01.2015
		28.02.2015	42 500,00	30.01.2015	42 500,00	Wb 19 z 30.01.2015
		31.03.2015	42 500,00	30.01.2015	42 500,00	Wb 19 z 30.01.2015
		30.04.2015	42 500,00	27.02.2015	42 500,00	Wb 38 z 27.02.2015
		31.05.2015	42 500,00	27.02.2015	42 500,00	Wb 38 z 27.02.2015
		30.06.2015	42 500,00	27.02.2015	42 500,00	Wb 38 z 27.02.2015
		31.07.2015	42 500,00	27.02.2015	42 500,00	Wb 38 z 27.02.2015
		31.08.2015	42 500,00	27.02.2015	42 500,00	Wb 38 z 27.02.2015
		30.09.2015	42 500,00	27.02.2015	42 500,00	Wb 38 z 27.02.2015
		31.10.2015	42 500,00	30.04.2015	42 500,00	Wb 80 z 30.04.2015
		30.11.2015	42 500,00	30.04.2015	42 500,00	Wb 80 z 30.04.2015
		31.12.2015	42 500,00	26.05.2015	42 500,00	Wb 94 z 26.05.2015
			510 000,00			

4	WFOŚiGW 460/OW/PD/201 2	31.01.2015	19 047,62	8.01.2015	19 047,62	Wb 4 z 8.01.2015
		30.04.2015	19 047,62	10.04.2015	19 047,62	Wb 66 z 10.04.2015
		31.07.2015	19 047,62			
		31.10.2015	19 047,62			
					38 095,24	
5	WFOŚiGW 86/AO/P/2010	31.01.2015	6 004,38	8.01.2015	6 004,38	Wb 4 z 8.01.2015
		30.04.2015	6 004,37	10.04.2015	6 004,37	Wb 66 z 10.04.2015
		31.07.2015	6 004,37			
		31.10.2015	6 004,37			
					12 008,75	
Razem raty spłacone w 2015 roku					632 603,99	

W wyniku kontroli ustalono, że 2015 roku spłacono przedterminowo kredyt nr 1/2010/UG. Spłata tego kredytu na podstawie aneksu nr 2/2014 z dnia 19 grudnia 2014 roku została ustalona na 2015 rok w ratach miesięcznych po 42.500 zł płatnych w ostatnim dniu miesiąca. Gmina Mokrsko dokonała spłaty tego kredytu w dniach 29 (42.500 zł) i 30 stycznia (85.000 zł), 27 lutego (255.000 zł), 30 kwietnia (85.000 zł) i 26 maja 2015 roku (42.500 zł). Do dnia 30 czerwca kredyt został spłacony w całości.

Spłaty pożyczek w 2015 roku następowały terminowo, z tym że do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wpłacano raty kwartalnie tj. z góry za cały kwartał. Raty ustalone były z terminem płatności na 10 każdego miesiąca natomiast ich spłata następowała w pierwszym miesiącu kwartału przed upływem terminu płatności pierwszej raty z danego kwartału.

Ponadto w 2015 roku spłacono ostatnie raty dwóch kredytów zaciągniętych w ING Bank Śląski S.A., których termin zapłaty przypadał na 31 grudnia 2014 roku, o czym mowa była powyżej.

Aneksy do umów kredytowych

W 2014 i w 2015 roku Gmina Mokrsko podpisała następujące aneksy do umów kredytowych i pożyczkowych:

- 1) aneks nr 2/2014 zawarty w dniu 19 grudnia 2014 roku do umowy nr 1/2010/UG, którym zmieniono harmonogram spłaty rat na 2015 rok (raty miesięczne po 42.500 zł płatne w ostatnim dniu miesiąca). Prowizja za podpisanie aneksu 1.600 zł, zapłacona w dniu 27 stycznia 2015 roku,
- 2) aneks nr 2 zawarty w dniu 29 grudnia 2014 roku do umowy nr 7/S/UG/OKR/U/2011, którym zmieniono harmonogram spłaty rat na 2015 rok i lata następne (odłożono spłaty z 2015 roku na lata następne, zmniejszono raty w 2016 roku natomiast zwiększono w 2017 i 2018 roku, nie wydłużano okresu spłaty). Prowizja za zawarcie aneksu wyniosła 13.809,52 zł (bank nie wymagał wpłaty tej prowizji),
- 3) aneks nr 1/2014 zawarty w dniu 12 grudnia 2014 roku do umowy nr 2/2013/GM, którym zmieniono harmonogram spłaty rat od 2017 roku spłaty z 2017 i 2018 roku odłożono na rok 2019 i 2020, przy czym w 2020 roku miały być płatne miesięcznie. Prowizja za podpisanie aneksu 4.000 zł, zapłacona w dniu 12 grudnia 2014 roku,
- 4) aneks nr 1/2014 zawarty w dniu 12 grudnia 2014 roku do umowy nr 3/2012/GM, którym przesunięto spłaty z lat 2016-2018 na 2019 rok. Prowizja za podpisanie aneksu 1.400 zł, zapłacona w dniu 12 grudnia 2014 roku,

- 5) aneks nr 2/2014 zawarty w dniu 19 grudnia 2014 roku do umowy nr 1/UG/2011, którym przesunięto spłaty z lat 2015-2016 na lata 2017-2019. **Kontrolujące ustaliły, że w ww. aneksie spłatę kwoty 100.000 zł ustalono na dzień 31 marca 2019 roku, wg umowy 1/UG/2011 termin spłaty kredytu przypadał na dzień 31 grudnia 2018 roku, co stanowiło naruszenie istotnych warunków umowy.** Prowizja za podpisanie aneksu 2.143,20 zł, zapłacona w dniu 29 stycznia 2015 roku,
- 6) aneks nr 2 zawarty w dniu 25 lutego 2015 roku do umowy nr 82 1020 4564 0000 5596 0030 3974, którym zmieniono okres karencji kredytu do 31 stycznia 2019 roku i ustalono spłatę całego kredytu na 2019 rok (poprzednio spłata od 2015 roku). Bank nie żądał prowizji za zawarcie aneksu.

Koszty obsługi zadłużenia

2014 rok

Uchwałą nr XLI/249/13 z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Mokrsko na 2014 rok określono, że plan wydatków w rozdziale 75702 wyniesie 430.000 zł. Natomiast na podstawie zarządzenia nr 15/14 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 20 stycznia 2014 roku przyjęto plan finansowy Urzędu Gminy, w którym określono, że w § 8010 wydatki planuje się kwocie 10.000 zł oraz w § 8110 w kwocie 420.000 zł.

W dniu 1 sierpnia 2014 roku zarządzeniem nr 87 Wójta Gminy Mokrsko dokonano zmiany w planie finansowym Urzędu, poprzez określenie, że zwiększenie następuję w 8010 o kwotę 12.000 zł do kwoty 22.000 zł, a w § 8110 zmniejszenie o kwotę 12.000 zł do kwoty 408.000 zł.

W dniu 29 października 2014 roku na podstawie uchwały nr L/297/14 dokonano przesunięcia planu wydatków w rozdziale 75702 bez jego zwiększenia. Natomiast zarządzeniem 114/14 z dnia 29 października 2014 roku dokonano zmiany w planie finansowym Urzędu, poprzez określenie, że zmniejszenie następuję w § 8010 o kwotę 12.000 zł do kwoty 10.000 zł, natomiast w § 8110 zwiększenie o kwotę 12.000 zł do kwoty 420.000 zł.

W dniu 29 grudnia 2014 roku na podstawie uchwały nr II/9/14 dokonano zwiększenia planu wydatków w rozdziale 75702 o kwotę 30.000 zł do kwoty 460.000 zł. Natomiast zarządzeniem 145/14 z dnia 30 grudnia 2014 roku dokonano zmiany w planie finansowym Urzędu, poprzez określenie, że zwiększenie następuję w § 8010 o kwotę 10.000 zł do kwoty 20.000 zł, oraz w § 8110 o kwotę 20.000 zł do kwoty 440.000 zł.

Następnie zarządzeniem nr 149/14 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2014 roku dokonano przesunięć w planie finansowym Urzędu Gminy w rozdziale 75702, polegających na zmniejszeniu wydatków w § 8010 o kwotę 13.000 zł do kwoty 7.000 zł oraz zwiększeniu wydatków w § 8110 o kwotę 13.000 zł do kwoty 453.000 zł.

W budżecie Gminy Mokrsko na dzień 31 grudnia 2014 roku w rozdziale 75702 zaplanowana była kwota 460.000 zł, z tym, że w § 8010 (prowizje) zaplanowano kwotę 7.000 zł natomiast w § 8110 zaplanowano kwotę 453.000 zł.

W 2014 roku koszty obsługi zadłużenia wg ewidencji księgowej wynosiły:

- § 8010 - 6.334 zł (w tym 5.400 zł ewidencja księgowa wydatków Urzędu oraz 934 zł ewidencja księgowa projektu „Budowa systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko”),
- § 8110 - 451.988,14 zł (w tym 427.904,91 zł ewidencja księgowa wydatków Urzędu oraz 24.083,23 zł ewidencja księgowa projektu „Budowa systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko”).

Kontrolujące stwierdziły następujące nieprawidłowości w zakresie ujęcia księgowego oraz ujęcia sprawozdawczego kosztów obsługi zadłużenia w 2014 roku:

- 1) **Ewidencja księgowa kosztów obsługi zadłużenia prowadzona była na koncie 750 – przychody finansowe**, co było niezgodne zarówno z zakładowym planem kont obowiązującym w Urzędzie Gminy, jak i rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 289) Zgodnie z ww. uregulowaniami - do ewidencji księgowej kosztów finansowych stosuje się konto 751 – koszty finansowe. Po stronie Wn tego konta ewidencjonuje się w szczególności wartość sprzedanych udziałów, akcji i innych papierów wartościowych, odsetki od obligacji, odsetki od kredytów i pożyczek, odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań, z wyjątkiem obciążających środki trwałe w budowie, odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu operacji finansowych, dyskonto przy sprzedaży weksli, czeków obcych i papierów wartościowych, ujemne różnice kursowe, z wyjątkiem obciążających środki trwałe w budowie. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 751 powinna zapewnić wyodrębnienie w zakresie kosztów operacji finansowych - naliczone odsetki od pożyczek i odsetki za zwłokę od zobowiązań. **Kontrolujące zwracają uwagę, że konto 750 służy do ewidencji przychodów finansowych, a nie kosztów finansowych;**
- 2) **pod datą 30 grudnia 2014 roku pod pozycją 5423 zaewidencjonowano kwotę 5.604,48 zł z klasyfikacją budżetową 75023 § 4110. Na podstawie dokumentacji źródłowej (wyciągu bankowego nr 197) ustalono, że powyższa kwota stanowiła odsetki od umowy kredytowej nr 82 1020 4564 0000 5596 0030 3974 (PKO Bank Polski S.A.). Prawidłowo powyższa kwota powinna zostać zaklasyfikowana, jako wydatek w rozdziale 75702 § 8110, tym samym nieprawidłowa klasyfikacja miała wpływ na kwotę wydatków w § 8110 wykazaną w sprawozdaniu Rb-28S oraz na kwotę jaka była podstawą do wyliczenia spełnienia relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.** Powyższa nieprawidłowość stanowiła naruszenie załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz. U. z 2014 roku poz. 1053 ze zm.);
- 3) **w ewidencji księgowej prowadzonej oddzielnie w postaci wyodrębnionego rejestru dla programu „Budowa systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko” na koncie 750 – przychody finansowe ujmowano (po stronie Wn konta) zarówno wartość zapłaconych odsetek od pożyczki na finansowanie wyprzedzające zaciągniętej w BGK, jak też wartość odsetek naliczonych z tytułu kapitalizacji środków zgromadzonych na rachunku środków własnych (pomocniczym do rachunku pożyczki). Ujęcie księgowe kapitalizacji odsetek od środków zgromadzonych na rachunku następowało poprzez zapis ujemny po stronie Wn konta 750 – przychody finansowe z zastosowaniem klasyfikacji 75702 § 8110 (również zapis ujemny). Taka ewidencja przychodów z tytułu kapitalizacji odsetek po pierwsze była sprzeczna z zasadami ewidencji przychodów finansowych na koncie 750 określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...), jak też powodowała, że wartość zapłaconych odsetek od kredytów i pożyczek**

ujęta w § 8110 została pomniejszona o kwotę skapitalizowanych odsetek od środków przechowywanych na rachunku bankowym (247,07 zł);

- 4) wartość odsetek od pożyczki na finansowanie wyprzedzające zapłaconych w 2014 roku ustalona na podstawie dokumentacji źródłowej powinna wynieść 23.364,20 zł, różnica w kwocie 966,10 zł wynikała z ujęcia w ww. klasyfikacji kwoty 966,10 zł, która wg wyjaśnienia pracownika ds. księgowości budżetowej dotyczyła kwoty zapłaconych w dniu 1 października 2013 roku odsetek, które w 2013 roku nie zostały ujęte w klasyfikacji budżetowej (sprostowanie dotyczyło ujęcia w klasyfikacji budżetowej ww. kwoty). Powyższe prowadzi do wniosku, że kwota 966,10 była wydatkiem 2013 roku, a nie 2014 i nie powinna zostać w 2014 roku sklasyfikowana, jako wydatek budżetu Gminy Mokrsko. Kontrolujące stwierdziły, że zarówno nieujęcie w 2013 roku w klasyfikacji kwoty 966,10 zł, jak też jej ujęcie w klasyfikacji budżetowej w 2014 roku miało wpływ na kwotę wydatków z tytułu obsługi zadłużenia w obu wskazanych latach, a co za tym idzie na ogólną kwotę wydatków budżetu Gminy Mokrsko oraz na wynik budżetu w 2013 i 2014 roku. Wynik budżetu (deficyt) w 2013 roku został zaniżony o kwotę 966,10 zł oraz wynik budżetu (nadwyżka) 2014 roku został również zaniżony o ww. kwotę;
- 5) wydatki z tytułu obsługi zadłużenia w 2014 roku wg dokumentacji źródłowej wyniosły 456.874,59 zł i taka kwota powinna wynikać z klasyfikacji budżetowej w rozdziale 75702 § 8110. Wg ewidencji księgowej (rejestr wydatków Urzędu Gminy i rejestr dla projektu „Budowa systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko”), w klasyfikacji budżetowej 75702 § 8110 ujęto wydatki na kwotę 451.988,14 zł. Różnica w kwocie 4.886,45 zł (5.605,48 zł – 966,10 + 247,07 zł) wynikała z wyżej opisanych nieprawidłowości polegających na błędnej klasyfikacji kwoty 5.605,48 zł, ujęciu w klasyfikacji kwoty 966,10 zł nie będącej wydatkiem roku 2014 oraz zmniejszeniu wydatków w § 8110 o kwoty kapitalizacji odsetek z tytułu środków finansowych zgromadzonych na rachunku pomocniczym do obsługi pożyczki w banku BGK. **Kontrolujące stwierdziły, że poprawne ujęcie ww. operacji (a przede wszystkim kwoty 5.605,48 zł) spowodowałoby przekroczenie planu wydatków w dniu 31 grudnia 2014 roku o kwotę 3.874,59 zł);**
- 6) kontrolujące stwierdziły, że w okresie od 30 grudnia do 31 grudnia 2014 roku (w przypadku poprawnego ujęcia operacji wymienionych w punkcie 5) nastąpiło przekroczenie planu wydatków w rozdziale 75702 § 8110, co przedstawiono poniżej w tabeli.

Data	Plan finansowy (75702 § 8110)	Kwota zapłaconych odsetek	Różnica (przekroczenie planu)
31.12.2014	453.000	456 874,59	-3.874,59
30.12.2014	440.000	455 234,13	-15.234,13
29.12.2014	440.000	439 231,78	768,22
28.12.2014	420.000	397 987,32	22.012,68

Powyższe przekroczenie nastąpiło w wyniku zapłaty następujących odsetek:

- 1) w dniu 30 grudnia 2014 roku:

- 10.396,87 zł - dotyczące kredytu GBW S.A. Sieradz (SGB Bank S.A.) zapłaconych na podstawie umowy 7/S/UG/OKR/U/2011 (Wb 197 poz. 5441);
- 5.605,48 zł - dotyczące kredytu Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A (Wb 197 poz. 5423).

2) W dniu 31 grudnia 2014 roku:

- 747,11 zł - dotyczące kredytu ING Bank Śląski S.A. zapłaconych na podstawie umowy nr 678/2009/00000854/00 (Wb 198 poz. 5469);
- 893,35 zł - dotyczące kredytu ING Bank Śląski S.A. zapłaconych na podstawie umowy nr 678/2009/00001234/00 (Wb 198 poz. 5468).

Zestawienie skontrolowanych rat kredytowych i odsetkowych w 2014 i 2015 roku w zakresie terminowości ich regulowania stanowi załącznik nr 2 do protokołu kontroli.

Wydruk zapisów na koncie 750 dokonanych w 2014 roku w rejestrze wydatków UG oraz rejestrze „Kanalizacja Mokrsko – BGK” stanowi akta kontroli strony nr 1-7.

Wydruk obrotów na klasyfikacji wydatków rozdział 75702 § 8010 i § 8110 za 2014 rok w rejestrze wydatków UG oraz rejestrze „Kanalizacja Mokrsko – BGK” stanowi akta kontroli strony nr 8-14.

2015 rok

Uchwałą nr III/11/15 z dnia 29 stycznia 2015 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Mokrsko na 2015 roku określono, że plan wydatków w rozdziale 75702 wyniesie 410.000 zł. Natomiast na podstawie zarządzenia nr 7/15 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 3 lutego 2014 roku przyjęto plan finansowy Urzędu Gminy, w którym określono, że w § 8010 wydatki planuje się kwocie 20.000 zł oraz w § 8110 w kwocie 390.000 zł.

Koszty obsługi zadłużenia wg ewidencji księgowej na dzień 30 czerwca 2015 roku wynosiły:

- § 8010 – 3.734,20 zł (zgodne ze sprawozdaniem Rb-28S oraz dokumentacją źródłową);
- § 8110 – 175.190,87 zł (zgodne ze sprawozdaniem Rb-28S oraz dokumentacją źródłową).

Nieprawidłowości dotyczących kosztów obsługi zadłużenia w 2015 roku nie stwierdzono.

3) Udzielone pożyczki

W okresie objętym kontrolą Gmina Mokrsko nie udzielała pożyczek.

Ewidencja w zakresie długu

- ewidencja kredytów i pożyczek, obligacji

Ewidencję księgową kredytów prowadzono w księdze rachunkowej budżetu Gminy Mokrsko.

Ewidencja kredytów prowadzona była na koncie 134 – kredyty bankowe, każdy z kredytów ewidencjonowany był na osobnym koncie analitycznym. Zaciągnięcie kredytu księgowano na kontach 133 (Wn) – rachunek budżetu, 134 (Ma) – kredyty bankowe. Spłatę kredytów ewidencjonowano w księdze organu poprzez zapis odwrotny, tj. Wn 134 – kredyty bankowe, Ma 133 – rachunek budżetu.

Ewidencja pożyczek prowadzona była na koncie 260 – zobowiązania finansowe, każda z pożyczek ewidencjonowana była na osobnym koncie analitycznym. Zaciągnięcie

pożyczki księgowano na kontach 133 (Wn) – rachunek budżetu, 260 (Ma) – zobowiązania finansowe. Spłatę pożyczek ewidencjonowano w księdze organu poprzez zapis odwrotny, tj. Wn 260 – zobowiązania finansowe, Ma 133 – rachunek budżetu.

- ewidencja naliczenia i spłaty odsetek

Ewidencja odsetek od kredytów i obligacji prowadzona była w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Mokrsko poprzez zapis na kontach 750 (Wn) – przychody finansowe, Ma (130) – rachunek bieżący jednostki. **Nieprawidłowości w tym zakresie zostały opisane w we wcześniejszym punkcie dotyczącym kosztów obsługi zadłużenia.**

- rozliczenia międzyokresowe na przykładzie odsetek na koniec roku.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły odsetki obciążające koszty 2014 roku, a płatne w 2015 roku.

III. EWIDENCJA KSIĘGOWA. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.

1. OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI. ZABEZPIECZENIE DANYCH PRZETWARZANYCH W SYSTEMACH INFORMATYCZNYCH.

Kontrolowana jednostka posiadała dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, ustalone w następujących zarządzeniach:

- nr 15/2009 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 17 lutego 2009 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji egzekucji podatków i opłat lokalnych,
- nr 113 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie zasad sporządzania skonsolidowanego bilansu Gminy Mokrsko,
- nr 102/10 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 6 grudnia 2010 roku w sprawie wprowadzenia w życie instrukcji inwentaryzacyjnej majątku Urzędu Gminy Mokrsko,
- nr 64/2010 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 29 lipca 2010 roku w sprawie zakładowego planu kont, które zawierało następujące załączniki:
  - 1) zakładowy plan kont dla budżetu gminy - załącznik nr 1,
  - 2) zakładowy plan kont dla jednostek budżetowych i zakładów budżetowych – załącznik nr 2
  - 3) zakładowy plan kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego - załącznik nr 3 (uchylony przez zarządzenie nr 18/2011 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 4 kwietnia 2011 roku),
  - 4) zakładowy plan kont dla środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi - załącznik nr 4,
- nr 51 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 29 grudnia 2006 roku w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości, które zawierało następujące załączniki:
  - 1) metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalenia wyniku finansowego – załącznik nr 1,
  - 2) zakładowe plany kont dla budżetu gminy, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych oraz organu podatkowego w zakresie

ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych – załącznik nr 2 (uchylony przez zarządzenie nr 64/2010 z dnia 29 lipca 2010 roku)

- 3) zasady inwentaryzacji aktywów i pasywów – załącznik nr 3,
  - 4) instrukcja kasowa – załącznik nr 4,
  - 5) instrukcja obiegu i kontroli dokumentów – załącznik nr 5 (uchylona zarządzeniem nr 114 z dnia 31 grudnia 2010 roku),
  - 6) opis systemu przetwarzania i ochrony danych – załącznik nr 6,
  - 7) ochrona danych w stosowanych systemach komputerowych – załącznik nr 7,
- nr 114 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie zmian w zarządzeniu nr 51 w sprawie przyjętych zasad rachunkowości, na podstawie którego przyjęto nową instrukcję obiegu i kontroli dokumentów,
  - nr 65/09 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 30 września 2009 roku w sprawie planu kont dla Projektu – UDA-RPLD-05-03-00-00-022/08-00 pod nazwą „Rozbudowa budynku szkolnego w m. Mokrsko – etap I” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2007-2013,
  - nr 72/09 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 27 października 2009 roku w sprawie planu kont dla Projektu – UDA-POKL.09.01.02-10-187/09-00 pod nazwą „Szkoła z perspektywą – wysoka jakość oświaty w gminie Mokrsko” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
  - zarządzenie nr 18/2011 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 4 kwietnia 2011 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków i opłat lokalnych dla organu podatkowego Gminy Mokrsko,
  - zarządzenie nr 44/12 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie zasad przyznawania i rozliczania dotacji podmiotowych i celowych z budżetu Gminy Mokrsko dla samorządowych instytucji kultury.

2. URZĄDZENIA KSIĘGOWE

W 2014 roku Urząd Gminy w Mokrsku wg oświadczenia Skarbnika prowadził obsługę finansowo-księgową dla następujących jednostek organizacyjnych:

- Zespół Szkół i Przedszkola w Mokrsku, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Mokrsku, Gimnazjum Publiczne w Mokrsku i Przedszkole Publiczne w Mokrsku,
- Zespół Szkół i Przedszkola w Krzyworzece, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Krzyworzece i Przedszkole Publiczne w Krzyworzece,
- Zespół Szkół i Przedszkola w Ożarowie, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Ożarowie i Przedszkole Publiczne w Ożarowie,
- Zespół Szkół i Przedszkola w Komornikach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Chotowie z Oddziałem Przedszkolnym -

przy czym księgi rachunkowe były wyodrębnione dla poszczególnych jednostek.

W toku kontroli ustalono, że ww. jednostki, dla których Urząd Gminy prowadzi obsługę finansowo-księgową posiadały odrębne plany finansowe oraz sporządzały odrębne sprawozdania finansowe i budżetowe.

W 2014 roku wyodrębniono następujące rejestry dla operacji ewidencjonowanych w Urzędzie Gminy w Mokrsku:

- a) dla dochodów realizowanych przez Urząd Gminy,
- b) dla wydatków realizowanych przez Urząd Gminy,
- c) dla Zakładowego Funduszu Socjalnego Urzędu Gminy oraz dla operacji związanych z rachunkiem bankowym depozytów,
- d) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Wiejski lider szansą na aktywizację Gminy Mokrsko”, współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE,
- e) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Kierowca na medal” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE,
- f) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Budowa systemu oczyszczania ścieków Gminie Mokrsko”, współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE oraz poprzez pożyczkę na finansowanie wyprzedzające w banku BGK,
- g) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „E-Mokrsko stop wykluczeniu cyfrowemu” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE,
- h) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Europa dla obywateli” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE,
- i) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Modelowo w Mokrsku” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE,
- j) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączeniami i przepompowniami ścieków w obrębach Brzeziny, Chotów, Krzyworzeka, Mokrsko, Ożarów” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE,
- k) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączeniami i przepompowniami ścieków w miejscowości Mokrsko” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE,
- l) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Odnowa centrum wsi Krzyworzeka” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE,
- m) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Odnowa centrum wsi Komorniki” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE,
- n) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Szkoła z perspektywą- wysoka jakość oświaty w Gminie Mokrsko” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE,
- o) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Rozbudowa budynku szkolnego w Mokrsku” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE (RPO).

W dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości brak było ustalonych zasad prowadzenia wyodrębnionych ksiąg rachunkowych dotyczących dochodów i wydatków Urzędu, a także operacji związanych z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych i sumami depozytowymi oraz określenia kont, które są wykorzystywane w celu ewidencji zdarzeń gospodarczych w wyodrębnionych ewidencjach. Natomiast w przypadku wyodrębniania operacji dotyczących zadań inwestycyjnych finansowanych

ze środków pochodzących z UE dla każdego zadania zasady ustalane były w odrębnym zarządzeniu w sprawie zasad rachunkowości dla danego projektu.

Kontrolujący ustalili, że możliwe było uzyskanie wydruku księgi głównej dla wybranego konta zawierającego dane z powyższych rejestrów jednak, operacje gospodarcze były pogrupowane dla każdego z rejestrów osobnym podsumowaniem, a na końcu wydruku znajdowało się podsumowanie wszystkich operacji dla wszystkich rejestrów. Operacje jednak posiadały odrębne numeracje dla każdego z rejestrów. Możliwe również było nadawanie takich samych numerów analityk dla poszczególnych kont (np. dla konta 860) w różnych rejestrach, co oznacza że w kilku rejestrach mogło występować to samo konto analityczne, a na nim różne zapisy. Na wydruku zbiorczym dla kilku rejestrów możliwe było, że np. trzy razy występowało konto 860-1, ale za każdym razem były na nim inne zapisy i sumy obrotów. Taki sposób konstrukcji rejestrów sugeruje, że nie było możliwości prowadzenia jednej księgi głównej a jedynie istniała możliwość uzyskania wspólnego wydruku dla wybranych rejestrów. Program nie generował automatycznie wydruku księgi głównej dla wszystkich rejestrów, a to operator dokonywał wyboru, dla których rejestrów chce dokonać wydruku księgi głównej. Taki stan rzeczy mógł powodować, że wydruk zapisów na wybranym koncie (księgi głównej) mógł zostać wykonany dla określonej liczby rejestrów, a niektóre operacje mogły zostać pominięte, jeśli nie dokonano wyboru określonego rejestru.

Powyższa nieprawidłowość stanowiła naruszenie art. 13 ust. 1 w związku z art. 15 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013 roku poz. 330 ze zm.), gdyż księga główna zawiera zapisy o zdarzeniach, które zostały ujęte uprzednio lub równocześnie w dzienniku, co oznacza, że w księdze głównej znajdują się wszystkie zdarzenia, które zostały zarejestrowane w dzienniku (bądź dziennikach częściowych).

Artykuł 13 ust. 1 stanowi, że księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:

1. dziennik;
2. księgę główną;
3. księgi pomocnicze;
4. zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych;
5. wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz).

Natomiast art. 15 mówi, że konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej.

Kontrolujący stwierdzili, że zastosowana w 2014 i 2015 roku forma prowadzenia ksiąg rachunkowych dla ewidencji operacji gospodarczych dotyczących dochodów i wydatków realizowanych przez Urząd Gminy była niepoprawna. W związku z powyższym Gmina Mokrsko powinna od 2016 roku zaprowadzić jedną księgę główną dla operacji związanych z realizacją dochodów jak i dokonywaniem wydatków w Urzędzie Gminy.

Również w 2015 roku w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Mokrsko operacje gospodarcze ujmowano w wyodrębnionych (wcześniej wymienionych) rejestrach księgowych. Jak wyjaśniono kontrolującym - w znacznej części wyodrębnionych rejestrów zarówno w 2014 jak i w 2015 roku nie ewidencjonowano żadnych operacji gospodarczych z uwagi na zakończenie realizacji projektów, dla których operacje były ewidencjonowane w tych rejestrach. W „nieaktywnych rejestrach” figurowały salda kont dotyczące majątku powstałego w wyniku realizacji projektu (środków trwałych,

pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz odpowiadające im umorzenie oraz fundusz jednostki). W trakcie kontroli dokonano przeniesienia sald kont z rejestrów, w których nie ewidencjonowano operacji w 2015 roku do rejestru wydatków realizowanych przez Urząd Gminy. W księdze głównej salda wynikające z poszczególnych rejestrów ujęto na właściwych kontach wg utworzonej analityki na tych kontach dla wyodrębnienia sald kont dotyczących poszczególnych projektów. W księdze głównej ujęto salda kont wynikające z następujących rejestrów:

- a) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Wiejski lider szansą na aktywizację Gminy Mokrsko”, współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE (Pk nr 91 z dnia 21 września 2015 roku poz. księg. 3698-3699),
- b) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Kierowca na medal”, współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE (Pk nr 92 z dnia 21 września 2015 roku poz. księg. 3700-3701),
- c) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Europa dla obywateli”, współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE (Pk nr 97 z dnia 21 września 2015 roku poz. księg. 3714-3715),
- d) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączeniami i przepompowniami ścieków w obrębach Brzeziny, Chotów, Krzyworzeka, Mokrsko, Ożarów”, współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE (Pk nr 99 z dnia 21 września 2015 roku poz. księg. 3718-3719),
- e) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączeniami i przepompowniami ścieków w miejscowości Mokrsko”, współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE (Pk nr 98 z dnia 21 września 2015 roku poz. księg. 3716-3717),
- f) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Odnowa centrum wsi Krzyworzeka” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE (Pk nr 96 z dnia 21 września 2015 roku poz. księg. 3711-3713),
- g) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Odnowa centrum wsi Komorniki” współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE (Pk nr 95 z dnia 21 września 2015 roku poz. księg. 3709-3710),
- h) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Szkoła z perspektywą- wysoka jakość oświaty w Gminie Mokrsko”, współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE (Pk nr 94 z dnia 21 września 2015 roku poz. księg. 3705-3708),
- i) dla ewidencji operacji realizowanych dla zadania „Rozbudowa budynku szkolnego w Mokrsku”, współfinansowanego ze środków pochodzących z budżetu UE (RPO) (Pk nr 93 z dnia 21 września 2015 roku poz. księg. 3702-3704).

Pracownik ds. księgowości budżetowej wyjaśnił kontrolującemu, że pozostałe wyodrębnione rejestry, w których aktywnie prowadzona jest ewidencja księgowa w 2015 roku, zostaną od 2016 roku scalone poprzez ujęcie w księdze głównej Urzędu Gminy w Mokrsku sald wynikających z zamknięcia tych rejestrów w 2015 roku, oraz że dalsze operacje będą prowadzone już w księdze głównej Urzędu.

Kontrolujący stwierdzili, że zbiorczy bilans zamknięcia 2014 roku sporządzony dla wszystkich rejestrów był zgodny z bilansem otwarcia 2015 roku.

Ewidencja księgowa syntetyczna i analityczna budżetu Gminy Mokrsko (organu) prowadzona była techniką komputerową.

Przy użyciu programu Budżet WIN firmy Info-System – Tadeusz i Roman Groszek prowadzona była ewidencja księgowa syntetyczna jednostki budżetowej.

Ewidencja analityczna dla kont jednostki budżetowej urzędu gminy prowadzona była zasadniczo techniką ręczną (np. konta 011- środki trwałe, 013- pozostałe środki trwałe, i 020- wartości niematerialne i prawne, 310 – materiały).

Sprawy kadrowe (zakładanie i aktualizacja stanu pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia, listy płac, karty wynagrodzeń, sporządzanie raportów ZUS, sporządzanie PIT 40 i PIT 11 do Urzędu Skarbowego) prowadzone były techniką komputerową przy użyciu programu pana Romana Ranozka.

Ewidencja podatkowa łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku od środków transportowych, podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego, pozostałe należności podatkowe oraz dochody niepodatkowe prowadzona jest przy użyciu programu komputerowego opracowanego przez firmę Info-System – Tadeusz i Roman Groszek.

W zakresie poprawności dokonywania zapisów księgowych w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Mokrsko kontrolą objęto dowody księgowe zaewidencjonowane w miesiącu grudniu 2014 roku. Kontrolą objęto dowody księgowe zaewidencjonowane od pozycji 4871 do pozycji 5025 (154 pozycji księgowych), co stanowiło 2,6% dowodów księgowych zaewidencjonowanych w 2014 roku.

Kontrola poprawności zapisów księgowych została przeprowadzona w oparciu o test stanowiący załącznik nr 3 do protokołu kontroli.

Saldo początkowe rachunku na dzień 1 stycznia 2015 roku według wb nr 1 wynosiło 1.197.885,14 zł i było zgodne z saldem końcowym wynikającym z wb nr 213 z dnia 31 grudnia 2014.

Wskazane powyżej salda i obroty wynikające z wyciągów bankowych znalazły odzwierciedlenie w ewidencji księgowej prowadzonej na koncie 133 – rachunek bankowy budżetu.

Wyrywkową kontrolą objęto także ewidencję księgową wybranych operacji gospodarczych, a mianowicie: wpływ subwencji oświatowej w miesiącu grudniu 2014 roku oraz zapłata za roboty budowlane i wprowadzenie do ewidencji księgowej środka trwałego uzyskanego w wyniku inwestycji. Ustalono następujący stan faktyczny:

wpływ w grudniu subwencji oświatowej na styczeń roku następnego

Zbadano zaewidencjonowanie subwencji oświatowej, która wpłynęła w grudniu 2014 roku, a dotyczyła stycznia 2015 roku. Ustalono, że subwencja oświatowa w kwocie 368.415,00 zł wpłynęła na rachunek bankowy gminy w dniu 23 grudnia 2014 roku (wb nr 210 poz. księg. 4650) – operację ujęto na kontach: Wn 133 – rachunek budżetu i Ma 909 – rozliczenia międzyokresowe. W dniu 2 stycznia 2015 roku dokonano przeksięgowania subwencji oświatowej na konto dochodów budżetowych: zaksięgowano po stronie Ma konta 901 – dochody budżetu i po stronie Wn konta 909 – rozliczenia międzyokresowe, z klasyfikacją budżetową dział 758, rozdział 75801 § 2920, polecenie księgowania nr 1/2015.

zapłata faktury za roboty związane z realizacją inwestycji

Faktura VAT nr 8/2014 z dnia 20 listopada 2014 roku wystawiona przez Ziemnex Tomasz Pluskota za odbudowę stawów parkowych w ramach rewaloryzacji Parku Dworskiego w Mokrsku na kwotę 449.804,25 zł – zapłaty dokonano w dniu 18 grudnia 2014 roku, Wb nr 192 poz. 5220. Operację zaksięgowano na kontach: [1] Wn 080-9 – inwestycje (środki trwałe w budowie), Ma 130 – rachunek bieżący jednostki, [2] Wn 810 – dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje, Ma 800 – fundusz jednostki, [3] przeniesienie wartości zrealizowanego zadania inwestycyjnego Wn 800 – fundusz jednostki, Ma 080 – 9 – środki trwałe w budowie – OT nr Śt/1 (wartość z OT – 549.815,22 zł) z dnia 31 grudnia 2014 roku.

Kontrolujące ustaliły, iż księgowani zdarzeń gospodarczych związanych z zapłatą faktury za roboty związane z realizacją inwestycji dokonano z pominięciem konta 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami. Zgodnie z powyżej wymienionymi uregulowaniami wewnętrznymi do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług służy konto 201 - rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.

3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I BILANS JEDNOSTKI. ZGODNOŚĆ DANYCH WYKAZYWANYCH W SPRAWOZDANIACH BUDŻETOWYCH Z EWIDENCJĄ KSIĘGOWĄ

Kontroli poddano sprawozdania: sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 i do 30 czerwca 2014 roku; sprawozdania Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych i Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku w zakresie dotyczącym skutków obniżenia górnych stawek podatków i skutków udzielonych ulg, zwolnień i umorzeń podatków. Sprawdzono także bilans jednostki budżetowej na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz bilans z wykonania budżetu jst na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Skutki obniżenia górnych stawek podatku i udzielonych zwolnień przez Radę Gminy oraz skutki wydanych decyzji na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa w sprawach umorzeń i odroczeń

Prawidłowość wykazanych w sprawozdaniu o dochodach budżetowych skutków udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień sprawdzono za 2014 rok.

W sprawozdaniu Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, ujęto następujące kwoty z podziałem na:

- 1) skutki udzielonych przez gminę zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych)
podatek od nieruchomości - 116.050,78 zł
- 2) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa z tytułu umorzenia zaległości – 388,00 zł, w tym w podatku rolnym 204,00 zł i w podatku od nieruchomości 184,00 zł,
- 3) skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa z tytułu rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności - 687,00 zł, w tym w podatku rolnym 601,00 zł i w podatku od nieruchomości – 86,00 zł,
- 4) skutki obniżenia górnych stawek ustawowych:
podatek od nieruchomości - 885.457,67 zł
podatek rolny - 160.414,00 zł
podatek od środków transportowych - 49.763,00 zł

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego, wykazano w zakresie skutków ulg i zwolnień dane zgodne ze sprawozdaniem Rb-PDP.

Ustalenia kontroli

W zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych

Podatek od nieruchomości

Prawidłowość obliczania skutków obniżenia górnych stawek podatku od nieruchomości ustalono w oparciu o deklaracje podatkowe złożone przez wszystkich podatników (osoby prawne) podatku od nieruchomości za 2014 rok oraz wydruk pn. „Analiza stawek podatkowych” wygenerowany z programu PODATKI firmy INFO SYSTEM Groszek.

W wyniku analizy wymienionych dokumentów ustalono, że według sprawozdania budżetowego RB-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku, skutki obniżenia górnych stawek podatku w podatku od nieruchomości od osób prawnych stanowiły kwotę 711.298,17 zł, natomiast wg obliczeń dokonanych przez kontrolujące 700.917,87 zł, tj. więcej o kwotę 10.380,30 zł. Wyższa kwota skutków wynika z faktu nieodznaczenia w komputerowej bazie danych podatnika o nr konta 90022, który od 2012 roku stał się podatnikiem podatku od nieruchomości od osób fizycznych. W okresie od 2012 do 2015 (30 czerwca) roku podatnik uwzględniany był zarówno w skutkach podatkowych jako osoba prawna i jako fizyczna.

Podatek od środków transportowych

W odniesieniu do podatku od środków transportowych stwierdzono:

- wg sprawozdania Rb- 27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 roku, skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych od osób prawnych wynosiły 9.260,00 zł, natomiast wg obliczeń dokonanych przez kontrolujące 9.793,00 zł, **tj. więcej o kwotę 533,00 zł,**
- wg sprawozdania Rb- 27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2014 roku, skutki obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych osób fizycznych wynosiły 40.503,00 zł, natomiast wg obliczeń dokonanych przez kontrolujące 42.774,00 zł, **tj. więcej o kwotę 2.271,00 zł.**

Ustalono, że zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek podatku od środków transportowych łącznie o kwotę 2.804,00 zł nastąpiło w wyniku przyjęcia nieprawidłowej stawki maksymalnej do obliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatku od ciągników siodłowych oraz naczep o całkowitej masie zespołu 40 ton – przyjęto do obliczenia stawki maksymalne dla ciągników siodłowych i naczep o całkowitej masie zespołu do 36 ton, zamiast powyżej 36 ton oraz nie uwzględniono w ww. skutkach pojazdów zbytych bądź wycofanych z ruchu w trakcie roku 2014.

W dniu 9 października 2015 roku przesłano do RIO w Łodzi korekty sprawozdań Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych według stanu na koniec 2014 roku w zakresie skutków obniżenia górnych stawek podatków obliczonych za okres sprawozdawczy.

W zakresie skutków ulg wprowadzonych przez Radę Gminy w podatku od nieruchomości oraz w podatku od środków transportowych

Uchwałą nr XV/77/2011 z dnia 28 listopada 2011 roku Rada Gminy Mokrsko zwolniła od podatku od nieruchomości: [1] grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na cele ochrony przeciwpożarowej, [2] grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności kulturalnej, [3] grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności sportowej. Wskazane zwolnienia nie obejmują budynków lub ich części oraz gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Następnie uchwałą nr XL/242/13 z dnia 26 listopada 2013 roku Rada Gminy Mokrsko zwolniła z podatku od nieruchomości przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy w ramach programu de minimis (szerzej przy zagadnieniu dochodów podatkowych).

Skutki udzielonych przez Radę Gminy Mokrsko ulg i zwolnień w powyższej kwestii zostały wyliczone i wykazane w sprawozdaniach w prawidłowej wysokości.

W zakresie skutków decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa

Skutki decyzji wydanych na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa zostały wyliczone i wykazane w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP sporządzonych według stanu na koniec 2014 roku w prawidłowej wysokości.

Rb-Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku oraz na koniec II kwartału 2015 roku

W sprawozdaniu Rb-Z na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano zobowiązania tworzące dług publiczny w kwocie 9.816.978,94 zł – były to zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Według sprawozdania za 2014 rok w przedmiotowej jednostce samorządu terytorialnego zobowiązania według tytułów dłużnych przedstawiały się następująco:

- A) Zobowiązania wg tytułów dłużnych:
1) pożyczki i kredyty	9.816.978,94 zł,
2) poręczenia niewymagalne	- 0,00 zł,
3) papiery wartościowe	- 0,00 zł,
4) zobowiązania wymagalne	- 0,00 zł,
- B) Poręczenia i gwarancje - 0,00 zł,
- C) uzupełniające dane o niektórych zobowiązaniach jednostki samorządu terytorialnego
- C1) kredyty, pożyczki i wyemitowane papiery wartościowe na realizację programów lub zadań z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
1) na współfinansowanie (udział własny) z budżetu państwa	- 0,00 zł,
2) na współfinansowanie (udział własny) z innych źródeł	- 380.952,38 zł,
- C2) dodatkowe dane uzupełniające, w tym:
4. zobowiązania związku współtworzonego przez jst w okresie sprawozdawczym 15.693,00 zł;
- Powyższa kwota dotyczyła pożyczki w WFOŚiGW zaciągniętej na wkład własny przy realizacji programu „Budowa systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko”
- D) dane o krótkoterminowych zobowiązaniach wynikających z umów nienazwanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych - 0,00 zł,
- E) zobowiązania z tytułu odsetek jednostek posiadających osobowość prawną z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego - 0,00 zł

Według sprawozdania za I półrocze 2015 roku w przedmiotowej jednostce samorządu terytorialnego zobowiązania według tytułów dłużnych przedstawiały się następująco:

- A) Zobowiązania wg tytułów dłużnych:
1) pożyczki i kredyty	9.184.374,95 zł,
2) poręczenia niewymagalne	- 0,00 zł,
3) papiery wartościowe	- 0,00 zł,
4) zobowiązania wymagalne	- 0,00 zł,
- B) Poręczenia i gwarancje - 0,00 zł,
- C) uzupełniające dane o niektórych zobowiązaniach jednostki samorządu terytorialnego
- C1) kredyty, pożyczki i wyemitowane papiery wartościowe na realizację programów lub zadań z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
1) na współfinansowanie (udział własny) z budżetu państwa	- 0,00 zł,
2) na współfinansowanie (udział własny) z innych źródeł	- 0,00 zł,
- C2) dodatkowe dane uzupełniające, w tym:
4. zobowiązania związku współtworzonego przez jst w okresie sprawozdawczym 9.055,00 zł;
- D) dane o krótkoterminowych zobowiązaniach wynikających z umów nienazwanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych - 0,00 zł,
- E) zobowiązania z tytułu odsetek jednostek posiadających osobowość prawną z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego - 0,00 zł

Stwierdzono zgodność kwot zobowiązań długoterminowych, wykazanych w ww. sprawozdaniach z saldami kont 134 – kredyty bankowe i 260 – zobowiązania finansowe.

Rb-NDS - kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku i do dnia 30 czerwca 2015 roku

2014 rok

Na podstawie sprawozdania Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie sporządzonego za rok 2014, ustalono, iż na dzień 31 grudnia 2014 roku w badanej jednostce wystąpił dodatni stan środków finansowych na kwotę 874.016,41 zł, stanowiący wolne środki w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Stan wolnych środków wynikał z wyliczenia - pozycja D1. Przychody ogółem – 1.279.821,50 zł – D2. Rozchody ogółem w kwocie 3.109.936,14 zł - pozycja C. Nadwyżka w kwocie 2.704.131.76 zł. Kwota wolnych środków wynikała również z bilansu z wykonania budżetu gminy.

Ze sprawozdania Rb-NDS sporządzonego za II kwartał 2015 roku wynikało, że w poz. D16. Sprawozdania - wolne środki, w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych wykonano kwotę 874.016,41 zł, w tym na pokrycie deficytu wykorzystano kwotę 0,00 zł.

2015 rok

Na podstawie sprawozdania Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie sporządzonego za II kwartał 2015, ustalono, iż na dzień 30 czerwca 2015 roku w badanej jednostce wg wartości planowanych stan środków finansowych wynosił 0,00 zł, stanowiący wolne środki w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

W sprawozdaniu Rb-NDS – o nadwyżce/deficycie sporządzonym za II kwartał 2015, w zakresie wartości wykonanych wykazano dochody budżetu – 10.430.732,24 zł, wydatki budżetu – 9.051.934,82 zł, przychody budżetu – 874.016,41 zł, rozchody budżetu – 632.603,99 zł. Przychody budżetu wynikały z zaangażowania części wolnych środków uzyskanych w 2014 roku. Natomiast rozchody w całości dotyczyły spłaty kredytów i pożyczek. Na dzień 30 czerwca 2015 roku Gmina Mokrsko zrealizowała nadwyżkę budżetową w kwocie 1.378.797,42 zł.

Rb-27S – z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku i do dnia 30 czerwca 2015 roku

Sprawdzono sprawozdanie Rb-27S sporządzone na dzień 31 grudnia 2014 roku w zakresie poprawnego ujęcia zaległości w podatkach, opłatach i należnościach niepodatkowych. **Uwagi w tym zakresie zostały opisane w dalszej części protokołu dotyczącej dochodów podatkowych.**

Kontrolujący ustalili, że w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku w zakresie zaległości i nadpłat wykazano dane zgodne ze sprawozdaniami Rb-27 złożonym przez urzędy skarbowe.

W zakresie poprawności określenia kwoty dochodów otrzymanych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 30 czerwca 2015 roku nieprawidłowości nie stwierdzono.

Bilans z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku

Bilans z wykonania budżetu Gminy Mokrsko na dzień 31 grudnia 2014 roku sporządzony został w dniu 25 marca 2015.

Na podstawie ewidencji księgowej (konta księgi głównej) dla organu za rok 2014 sprawdzono zgodność wykazanych w bilansie danych. Kontrolą objęto wykazane w bilansie niżej wymienione pozycje i porównano je z ewidencją księgową:

Wyszczególnienie	Konta	Aktywa		Różnice	Pasywa		Różnice
		Wg ewidencji	Wg sprawozdania		Wg ewidencji	Wg sprawozdania	
Środki pieniężne	Wn 133	1.197.885,14	1.197.885,14	0,00	-	-	-
Środki pieniężne budżetu	Wn 133	1.197.885,14	1.197.885,14	0,00	-	-	-
Pozostałe środki pieniężne	Wn 140	134,27	1.360,85	1.226,58	-	-	-
Należności finansowe	Wn 250	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Należności od budżetów	Wn 224	49.967,03	50.101,30	134,27	-	-	-
Pozostałe należności i rozliczenia	Wn 240, Wn 222, Wn 223	0,00	0,00	0,00	-	-	-
Zobowiązania finansowe	Ma 134 Ma 260	-	-	-	9.406.004,70 410.974,24	9.816.978,94	0,00
Zobowiązania wobec budżetów	Ma 224	-	-	-	1.360,80	1.360,81	0,01

Pozostałe zobowiązania	Ma 240 Ma 222	-	-	-	0,00 0,04	0,04	0,04
Wynik wykonania budżetu (deficyt)	Wn 961	-	-	-	2.704.131,05	2.704.131,05	0,00
Skumulowany wynik budżetu	Wn 960	-	-	-	11.647.093,58	-11.674.093,58	0,00
Inne pasywa	Ma 909	-	-	-	372.609,18	372.609,18	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ewidencji księgowej i bilansu z wykonania budżetu jst na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Zobowiązania budżetu Gminy

Według bilansu z wykonania budżetu Gminy Mokrsko na dzień 31 grudnia 2014 roku zobowiązania według tytułów wyniosły:

zobowiązania finansowe	- 9.816.978,94 zł
zobowiązania wobec budżetów	- 1.360,81 zł
zobowiązania pozostałe	- 0,04 zł

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe dotyczyły zaciągniętych kredytów i pożyczek i były zgodne z kwotami sald kont 134 i 260.

Zobowiązania budżetu

Zobowiązania wobec budżetów wynikały z salda konta 224 – rozrachunki z budżetami i dotyczyły następujących tytułów:

- niewykorzystane dotacje z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w łącznej kwocie 395 zł, zwrócone w dniu 13 stycznia 2015 roku (85415 § 2030);
- niewykorzystana dotacja z Krajowego Biura Wyborczego w kwocie 0,14 zł zwrócona w dniu 29 stycznia 2015 roku (75191 § 2010);
- rozrachunki z Urzędem Skarbowym w Wieluniu (224-1) w kwocie 944,87 zł. **W wyniku kontroli ustalono, że na dzień 31 grudnia 2014 roku, Gmina Mokrsko nie posiadała zobowiązań wobec Urzędu Skarbowego w Wieluniu, a kwota 944,87 zł wynikająca z bilansu i ewidencji księgowej dotyczyła błędów w księgowaniach dwóch operacji na kontach analitycznych prowadzonych do konta 224. Kwota 880,02 zł wpłacona w dniu 31 marca 2009 roku przez ŁUS powinna zostać zaksięgowana na koncie 224-3 (zamiast na koncie 224-1), natomiast pozostała kwota 64,85 zł dotyczyła wpłaty dokonanej przez IMUS w Warszawie w dniu 30 czerwca 2005 roku i powinna zostać zaksięgowana na koncie 224-2. Nieprawidłowość została sprostowana poleceniem księgowania nr 60 pod datą 30 sierpnia 2015 roku (poz. księg. 3091-3094).**
- rozrachunki z I MUS w Warszawie (224-2) w kwocie 20,79 zł, **wynikały z błędnego zaksięgowania wpłaty 64,85 zł dokonanej przez IMUS w Warszawie w dniu 30 czerwca 2005 roku (ujęto jako wpłatę od Urzędu Skarbowego w Wieluniu konto 224-1).** Nieprawidłowość została sprostowana poleceniem księgowania nr 60 pod datą 30 sierpnia 2015 roku (poz. księg. 3091-3094). Po dokonaniu sprostowania na koncie 224-2 saldo strony Ma tego konta

zwiększyło się do kwoty 85,64 zł. Powyższa kwota figurowała od 2003 roku na koncie 224.

W 2003 roku dokonano następujących zapisów dotyczących dochodów zrealizowanych przez IMUS w Warszawie:

Data księgowania	Nr dowodu księgowego	Kwota Wn	Kwota Ma	Treść operacji	Saldo Wn	Saldo Ma
20.01.2003	22		13,00	Wpływ należnych udziałów za 2012 rok (z bilansu otwarcia)		13,00
31.03.2003	136	19,08		Naliczone udziały za I kw. 2003 r.	6,08	
31.03.2003	137	13,00		Bilans Otwarcia	19,08	
30.06.2003	270	-171,09		Naliczone udziały za II kw. 2003 r.	-152,01	
30.09.2003	415	28,40		Naliczone udziały za III kw. 2003 r.	-123,61	
31.12.2003		37,97		Naliczone udziały za IV kw. 2003 r.	-85,64	

Z powyższego wynikało, że I MUS w Warszawie w 2003 roku nadpłacił dochody należne Gminie Mokrsko, co oznaczało, że Gmina Mokrsko posiada zobowiązania wobec I MUS w kwocie 85,64 zł.

Od 2004 roku ewidencja budżetu Gminy prowadzona jest w formie elektronicznej przy użyciu programu komputerowego. W 2004 wprowadzono bilans otwarcia po raz pierwszy do programu komputerowego poprzez zapisanie kwoty **-85,64 zł** po stronie Wn, co w następnych latach spowodowało powstanie salda w kwocie 85,64 zł na koncie 224-2 po stronie Ma. Po sprawdzeniu poprawności zapisów księgowych w 2003 roku w oparciu o dokumenty źródłowe tj. sprawozdania przesłane przez Urząd oraz otrzymane przelewy, nieprawidłowości w zapisach księgowych nie stwierdzono. W 2004 roku brak było w ewidencji zapisów dotyczących rozliczenia kwoty wynikającej z bilansu otwarcia. W trakcie trwania kontroli Skarbnik Gminy zwróciła się do I Miejskiego Urzędu Skarbowego w Warszawie o wyjaśnienie czy dane wykazane w sprawozdaniach były prawidłowe oraz w jaki sposób rozliczono saldo rozrachunków z Gminą Mokrsko z 2003 roku. Do dnia zakończenia kontroli jednak odpowiedzi nie otrzymano.

Pozostałe zobowiązania

Zobowiązania wobec budżetów w kwocie 0,04 zł wynikały z salda Ma konta 222 – rozliczenie dochodów budżetowych i dotyczyły zaksięgowania błędnej kwoty niezgodnie ze sprawozdaniem Rb-27S. Sprostowania księgowania dokonano poprzez zapis Wn 222 Ma 901 (rozdział 75814 § 0970) na podstawie polecenia księgowania nr 10 z dnia 11 marca 2015 roku (poz. księg. 462).

Należności budżetu Gminy

Według bilansu z wykonania budżetu Gminy Mokrsko na dzień 31 grudnia 2014 roku należności według tytułów wynosiły:

należności finansowe	0,00 zł,
należności od budżetów	50.101,30 zł,
pozostałe należności i rozliczenia	0,00 zł,

Należności od budżetów

Saldo strony Wn konta 224 – rozrachunki budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku

wynosiło 49.967,03 zł i nie było zgodne z kwotą (50.101,30 zł) wykazaną w bilansie w pozycji należności od budżetów.

Na kwotę należności od budżetów wykazaną w bilansie z wykonania budżetu złożyły się następujące kwoty wynikające z salda konta 224:

- 49.087 zł dotyczyła udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych otrzymanych w dniach 8 i 28 stycznia 2015 roku z Ministerstwa Finansów,
- 880,02 zł (konto 224-3) dotyczyła udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych zaksięgowanych na podstawie sprawozdania Rb-27 złożonego przez ŁUS. **De facto należność ta nie istniała na dzień 31 grudnia 2014 roku, gdyż wpływ środków pieniężnych nastąpił w dniu 31 marca 2009 roku, lecz został błędnie zaksięgowany na koncie analitycznym (224-1) dotyczącym rozrachunków z Urzędem Skarbowym w Wieluniu i w związku z powyższym powstało również fikcyjne zobowiązanie w kwocie 880,02 zł. Kontrolujące stwierdziły, że w wyniku powyższego błędu zawyżono o powyższą kwotę zobowiązania i należności wobec budżetu w bilansie z wykonania budżetu sporządzonym na 31 grudnia 2014 roku.** Nieprawidłowość została sprostowana poleceniem księgowania nr 60 pod datą 30 sierpnia 2015 roku (poz. ksiąg. 3091-3094).
- 0,01 zł dotyczyła dotacji celowej zwróconej w nadmiernej wysokości wpływ w dniu 26 stycznia 2015 roku od Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi.

Ponadto do kwoty należności od budżetów zaliczono kwotę 134,27 zł stanowiącą saldo konta 140 – środki pieniężne w drodze. Powyższa kwota dotyczyła dochodów podatkowych przekazywanych przez Urzędę Skarbowe:

- 1) 130 zł – Urząd Skarbowy w Wieluniu (rozdział 75615 § 0500) wpływ w dniu 9 stycznia 2015 roku;
- 2) 4,27 zł – I Mazowiecki Urząd Skarbowy w Warszawie (§ 0020) wpływ w dniu 15 stycznia 2015 roku.

Kontrolujące stwierdziły, że ujęcie dochodów z tytułu udziałów w podatkach dochodowych na koncie 140 – środki pieniężne w drodze stanowiło naruszenie zasad ewidencji operacji gospodarczych na kontach 140 i 224 określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z opisem do konta 224 – rozrachunki budżetu, na koncie tym ujmuje się w szczególności:

- 1) rozliczenia dochodów budżetowych realizowanych przez urzędy skarbowe na rzecz budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) rozrachunki z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów;
- 3) rozrachunki z tytułu dotacji i subwencji;
- 4) rozrachunki z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa.

Inne aktywa i pasywa

W bilansie z wykonania budżetu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku w pozycji III - inne aktywa nie wykazano żadnej kwoty, co było zgodne z saldem konta 909 – rozliczenia międzyokresowe.

W bilansie z wykonania budżetu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano inne pasywa w kwocie 372.609,18 zł, które stanowiły subwencję przekazaną w grudniu 2014 roku na styczeń 2015 roku w kwocie 368.415 zł oraz środki zwrócone przez GOPS otrzymane przez tę jednostkę na realizację projektu systemowego współfinansowanego przez UE pn. „Zmieniamy- aktywna integracja w GOPS-ie Mokrsko” w kwocie 4.194,14 zł. Realizacja projektu zakończyła się w 2015 roku dlatego na koniec 2014 roku środki te stanowiły rozliczenia międzyokresowe. Powyższa kwota wynikała z salda konta 909 – rozliczenia międzyokresowe.

Środki pieniężne budżetu

Stan środków pieniężnych wykazanych w bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 1.197.885,14 zł, natomiast aktywa netto budżetu wynosiły - 8.942.962,53 zł. Stan środków pieniężnych wykazanych w bilansie był zgodny z saldami kont:

- 133 – rachunek bieżący budżetu – 1.197.885,14 zł (Wn), w tym:
  - środki na rachunku bankowym budżetu – 1.197.885,13 zł,
  - środki na rachunku bankowym budżetu – dochody budżetu państwa – 0,01 zł,

natomiast na aktywa netto budżetu złożyły się salda kont:

- 960 – skumulowane wyniki budżetu – 11.647.093,58 zł (Wn - niedobór),
- 961 – wynik wykonania budżetu – 2.704.131,05 zł (Ma - nadwyżka),

Kontrolujące ustaliły, że wolne środki w 2014 roku ustalone na podstawie ewidencji księgowej i bilansu z wykonania budżetu wyniosły 874.016,41 zł. Wolne środki obliczone na podstawie sprawozdania Rb-NDS, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku, wyniosły również 874.016,41 zł.

W sprawozdaniu Rb-ST - o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego, na koniec 2014 roku wykazano:

- I. stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości - 1.197.885,14 zł, w tym:
  - 1) środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym – 395,14 zł,
  - 2) środki dotacji i subwencji przekazane w grudniu na styczeń następnego roku – 372.609,18 zł.

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku w pozycji I - środki pieniężne ujęto kwotę 1.197.885,14 zł. Zgodną ze sprawozdaniem Rb-ST i saldem konta 133.

Pozostałe środki pieniężne

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku w pozycji pozostałe środki pieniężne wykazano 1.360,85 zł. Powyższa kwota stanowiła:

- środki niewykorzystanych dotacji podlegających zwrotowi w wysokości 395,14 zł,
- kwota 965,66 zł wynikająca z błędnych księgowania opisanych powyżej przy zobowiązania i należnościach budżetu.

Zatem pozostałe środki pieniężne powinny zostać wykazane w kwocie 395,14 zł, gdyż taka kwota środków pieniężnych podlegała zwrotowi do innych budżetów.

Nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano wynik wykonania budżetu w kwocie 2.704.131,05 zł (nadwyżka budżetu).

W sprawozdaniu Rb-NDS na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano nadwyżkę w kwocie - 2.704.131,05 zł. W ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2014 roku konto księgowe 961 – wynik wykonania budżetu wykazywało saldo 2.704.131,05 zł (Ma). Dane wynikające z ewidencji były zgodne ze sprawozdaniami.

Jak kontrolujące ustaliły kwota nadwyżki budżetowej w 2014 roku została zawyżona o 966,10 zł, co szczegółowo zostało opisane we wcześniejszej części protokołu dotyczącej kosztów obsługi zadłużenia. Ponadto powyższa nieprawidłowość miała swój początek w księgach rachunkowych 2013 roku i również w 2013 roku spowodowała zaniżenie deficytu o ww. kwotę.

Skumulowana nadwyżka lub niedobór wykonania budżetu

W bilansie z wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano skumulowany niedobór w kwocie -11.647.093,58 zł. W ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2014 roku konto księgowe 960 – skumulowane wyniki budżetu wykazywało saldo 11.647.093,58 zł (Wn). Dane wynikające z ewidencji były zgodne ze sprawozdaniami.

Stwierdzono zgodność danych wykazanych w sprawozdaniu finansowym z ewidencją księgową organu.

Bilans jednostki na dzień 31 grudnia 2014 roku

Bilans Urzędu Gminy Mokrsko - jako jednostki budżetowej - sporządzony został w dniu 31 marca 2015 roku. Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Wójta i Skarbnika.

Według bilansu Urzędu Gminy w Mokrsku na dzień 31 grudnia 2014 roku zobowiązania według tytułów wynosiły:

z tytułu robót, dostaw i usług wobec budżetów	89.741,67 zł 119.893,93 zł
z tytułu ubezpieczeń społecznych	93.044,86 zł
z tytułu wynagrodzeń	82.717,48 zł
pozostałe zobowiązania	0,00 zł
sumy depozytowe	190.172,33 zł

rozliczenie z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tytułu dochodów budżetowych	0,00 zł
---	---------

Wartości zobowiązań wykazane w bilansie były zgodne z ewidencją.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wynikały z salda konta 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.

Kontrolujące stwierdziły, że w pozycji zobowiązania wobec budżetów zostały wykazane zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 19.886 zł (rejestr wydatków UG) oraz zobowiązania z tytułu podatku VAT w łącznej kwocie 100.007,93 zł (rejestr dochodów UG). **Uwagi dotyczące sposobu księgowania podatku VAT zostały umieszczone w dalszej części protokołu dotyczącej rozrachunków publiczno-prawnych.**

Na zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń złożyło się saldo Ma konta 229 – pozostałe rozrachunki publiczno-prawne w kwocie 93.044,86 zł.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń wynikały z salda konta 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń, w kwocie 82.717,48zł.

Część pozostałych zobowiązań wynikających z konta 240-1 została wykazana w bilansie jako sumy obce, gdyż dotyczyła zgromadzonych wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umów. Kwota 190.172,33 zł była zgodna z kwotą zgromadzoną na rachunku bankowym depozytów. Pozostała kwota 4.050,70 zł została ujęta jako zmniejszenie pozostałych należności od pracowników, gdyż dotyczyła błędnego księgowania pożyczek z ZFŚS.

W bilansie Urzędu Gminy Mokrsko sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano w pozycji środki pieniężne na rachunkach bankowych (B.III.1.2) kwotę 190.172,33 zł. Powyższa kwota była zgodna z kwotami wynikającymi z ewidencji środków zgromadzonych na innych rachunkach bankowych:

- sum depozytowych – 190.172,33 zł,
- Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych – 0,00 zł,

Według bilansu Urzędu Gminy Mokrsko sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku należności według tytułów wynosiły:

należności długoterminowe	0,00 zł
z tytułu dostaw i usług	100.007,93 zł
od budżetów	0,00 zł
z tytułu ubezpieczeń społecznych	0,00 zł
pozostałe należności	621.080,64 zł
rozliczenia z tytułu środków na	
wydatki budżetowe i z tytułu	
dochodów budżetowych	0,00 zł

Wartości należności wykazane w bilansie były zgodne z ewidencją księgową.

Należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 100.007,93 zł wynikały z księgowania na koncie 201 – rozrachunki z dostawcami i odbiorcami, w rejestrze dochodów Urzędu Gminy po stronie Ma kwot wpłaconego podatku VAT od dochodów opodatkowanych tym podatkiem oraz po stronie Wn należnego podatku VAT wynikającego z wystawionych faktur. Kontrolujące zwracają uwagę, że na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek zaliczanych do dochodów budżetowych, które są ujmowane na koncie 221, co wynika wprost z opisu do konta 201 zawartego w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...). Z ww. przepisów nie wynika, aby należny podatek VAT mógł być księgowany na odrębnym koncie od kwoty należności netto. Owszem, jeśli w przypadku dochodów pobieranych na rzecz gminy zachodzi konieczność ich opodatkowania, to mogą być one ujmowane w dwóch kwotach (tj. netto i należny podatek VAT), gdyż wynika to z konieczności wykazywania w sprawozdawczości dochodów w kwotach netto wg klasyfikacji budżetowej oraz podatku VAT bez klasyfikacji budżetowej, z uwagi na fakt, że podatek VAT nie jest dochodem budżetu jst tylko dochodem budżetu państwa. Wyodrębnienie z kwot należności z tytułu dochodów budżetowych należnego podatku VAT i ujęcie go na odrębnym koncie (201) spowodowało powstanie należności z tytułu dostaw i usług tylko w wysokości należnego podatku VAT pomniejszonego o wpłacony podatek VAT (również zaksięgowany na tym koncie). Kontrolujące nie mogły zweryfikować poprawności salda na koncie 201, gdyż

wymagałoby to prześledzenia zapisów księgowych w kilku poprzednich lat, ponadto na koncie znajdowały się zapisy „przeksięgowania podatku VAT” i „zaliczenia nierozliczonego podatku VAT”, co utrudniało analizę zapisów księgowych. Prawdopodobnie saldo konta 201 dotyczyło podatku VAT od nieopłaconych faktur (stanowiących zasadniczo zaległości). W trakcie kontroli Skarbnik Gminy ustaliła, że saldo na dzień 31 grudnia 2014 roku konta 201 jest niezgodne o następujące kwoty:

1. 6.887,43 zł – nieprawidłowo zaksięgowaną operację z dnia 7 lipca 2014 roku, dotyczącą przekazania podatku VAT na zwrot wydatków poprzez przelew środków z rachunku bankowego dochodów na rachunek bankowy wydatków, operację zaksięgowano Wn 201 Ma 130 zamiast Wn 225 Ma 130 (zapis wynikający z oddzielnego prowadzenia ksiąg dla dochodów i wydatków UG), sprostowania dokonano pod datą 8 września 2015 roku na podstawie polecenia księgowania nr 68 (powyższa kwota zawyżała wartość salda końcowego konta 201);
2. 5.875 zł – nieprawidłowo zaksięgowaną operację z dnia 25 listopada 2014 roku, dotyczącą przekazania podatku VAT wynikającego z deklaracji za m-c 10/2014 do urzędu skarbowego, operację zaksięgowano - Wn 130 -Ma 201, zamiast Wn 225 Ma 130, sprostowania dokonano pod datą 8 września 2015 roku na podstawie polecenia księgowania nr 68 (powyższa kwota zawyżała wartość salda końcowego konta 201)
3. 2.311,29 zł - nieprawidłowo zaksięgowaną operację z dnia 27 listopada 2014 roku, dotyczącą przekazania podatku VAT na zwrot wydatków poprzez przelew środków z rachunku bankowego dochodów na rachunek bankowy wydatków, operację zaksięgowano -Wn 130 -Ma 201, zamiast Wn 225 Ma 130 (zapis wynikający z oddzielnego prowadzenia ksiąg dla dochodów i wydatków UG), sprostowania dokonano pod datą 8 września 2015 roku na podstawie polecenia księgowania nr 68 (powyższa kwota zawyżała wartość salda końcowego konta 201)
4. 5.237,97 zł - nieprawidłowo zaksięgowaną operację z dnia 18 grudnia 2014 roku, dotyczącą przekazania podatku VAT na zwrot wydatków poprzez przelew środków z rachunku bankowego dochodów na rachunek bankowy wydatków, operację zaksięgowano - Wn 130 -Ma 201, zamiast Wn 225 Ma 130 (zapis wynikający z oddzielnego prowadzenia ksiąg dla dochodów i wydatków UG), sprostowania dokonano pod datą 8 września 2015 roku na podstawie polecenia księgowania nr 68 (powyższa kwota zawyżała wartość salda końcowego konta 201)

Po uwzględnieniu korekt wynikających z wyżej ustalonych nieprawidłowo zaksięgowanych kwot saldo konta 201 powinno wynieść 79.696,14 zł, natomiast wg analitycznej ewidencji księgowej dochodów budżetowych - podatek VAT niezapłacony przez nabywców (stanowiący część zaległości) na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 12.159,46 zł. **Z powyższego wynika, że prawdopodobnie na saldo należności konta 201 (rejestr dochodów UG) składają się jeszcze inne kwoty bądź też niestanowiące podatku VAT od zaległości bądź również nieprawidłowo zaksięgowane w latach wcześniejszych.**

Ponadto należy dodać, że saldo należności konta 201 w rejestrze dochodów było równe saldu zobowiązań na koncie 225 również wynikające z rejestru dochodów UG, co wynikało przede wszystkim z korespondencji tych kont przy dokonywaniu na nich zapisów księgowych. Saldo zobowiązań konta 225 w zakresie podatku VAT powinno odzwierciedlać wartość zobowiązań nadwyżki podatku należnego nad podatkiem naliczonym podlegającym wpłacie do Urzędu Skarbowego. Zatem za nieprawidłową należy uznać ewidencję na koncie 225, która ukazuje zaległości w należnościach w zakresie podatku VAT zamiast odzwierciedlać wartość zobowiązań nadwyżki podatku należnego nad

podatkiem naliczonym podlegającym wpłacie do Urzędu Skarbowego lub wartość należności w przypadku nadwyżki podatku naliczonego nad należnym. Podatek VAT stanowi część należności z tytułu różnego rodzaju czynności opodatkowanych podatkiem VAT, natomiast jeśli należność nie zostanie w terminie uregulowana to stanie się on częścią zaległości. W momencie wystawienia faktury należność w kwocie brutto jest ewidencjonowana na koncie 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych natomiast drugostronnie w kwocie netto na koncie 720 – należności z tytułu dochodów budżetowych oraz na koncie 225 – rozrachunki z budżetami w kwocie podatku VAT. Konsekwencją niedokonania zapłaty przez dłużnika za fakturę jest powstanie na koncie 221 salda w kwocie brutto należności (na którą składa się należność netto i podatek VAT)

Na kwotę pozostałych należności złożyły się salda następujących strony Wn kont:

- 240 – pozostałe rozrachunki (rejestr dochodów UG) – 41,64 zł,
- 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych (rejestr dochodów UG) – 570.454,75 zł,
- 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami – 54.634,95 zł pomniejszone o kwotę 4.050,70 zł (stanowiące saldo zobowiązań konta 240-3 błędne księgowania) – (rejestr ZFŚS i sum depozytowych) powyższe kwoty dotyczyły należności z tytułu pożyczek udzielonych pracownikom z ZFŚS.

W bilansie Urzędu Gminy Mokrsko na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazano następujące aktywa trwałe:

Wartości niematerialne i prawne (A.I)	13.742,35 zł
Grunty (A.II.1.1)	2.161.073,75 zł
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (A.II.1.2)	23.000.001,92 zł
Urządzenia techniczne i maszyny (A.II.1.3)	233.190,27 zł
Środki transportu (A.II.1.4)	231.567,11 zł
Inne środki trwałe (A.II.1.5)	27.160,49 zł
Środki trwałe w budowie (A.II.2)	828.073,74 zł
Należności długoterminowe (A.III)	0,00 zł
Długoterminowe aktywa finansowe (A.IV)	0,00 zł
Wartość mienia zlikwidowanych jednostek (A.V)	0,00 zł

Wartości aktywów trwałych wykazane w bilansie były zgodne z ewidencją i dokumentacją źródłową, szczegółowe ustalenia znajdują się w dalszej części protokołu dotyczącej inwentaryzacji.

Szczegółowe ustalenia dotyczące poprawności danych wykazanych w bilansie znajdują się w dalszej części protokołu.

Kontroli poddano zobowiązania na kontach rozrachunkowych prowadzonych dla Urzędu Gminy.

IV. ROZRACHUNKI I ROSZCZENIA

1. ROZRACHUNKI Z ODBIORCAMI I DOSTAWCAMI. TERMINOWOŚĆ REGULOWANIA ZOBOWIĄZAŃ (2014)

Z ewidencji księgowej na koncie 201 wynikało, że jednostka na dzień 31 grudnia 2014 roku posiadała zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 89.741,67 zł.

W bilansie Urzędu Gminy za 2014 rok ujęto zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 89.741,67 zł.

Kontrolujące stwierdziły, że ujmowanie zobowiązań następowało okresowo tj. na koniec każdego kwartału. W ciągu roku faktury i rachunki ewidencjonowane były pod datą zapłaty bezpośrednio w koszty z pominięciem konta 201.

W wyniku kontroli zobowiązań Urzędu Gminy na dzień 31 grudnia 2014 roku stwierdzono, że:

- **wystąpiły zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie ujęte w księgach rachunkowych 2014 roku, które stanowiły koszty i zobowiązania 2014 roku na kwotę 50,68 zł dotyczące faktury nr FS-44/14/M/12 z dnia 31 grudnia 2014 roku;**
- nie wystąpiły zobowiązania wymagalne z tytułu dostaw i usług.

Zestawienie zobowiązań wobec dostawców na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli.

Próbie dotyczącej terminowości regulowania zobowiązań stanowiło 27 dokumentów księgowych (faktury, rachunki i noty księgowe), ujętych w ewidencji w okresie 1-5 grudnia 2014 roku. Na dokumentach zasadniczo odnotowano daty wpływu do Urzędu lub do Referatu Finansowego. Spośród 27 skontrolowanych dokumentów źródłowych wszystkie zobowiązania zostały uregulowane przed upływem terminu płatności.

Zestawienie dokumentów stanowiących próbę dotyczącą terminowości regulowania zobowiązań stanowi załącznik nr 5 do protokołu kontroli.

2. ROZRACHUNKI PUBLICZNOPRAWNE

Stan zobowiązań wobec budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku według konta 225 - Rozrachunki z budżetami, wynosił 19.886 zł (rejestr wydatków UG) oraz 100.007,93 (rejestr dochodów UG).

W bilansie w pozycji zobowiązania wobec budżetów ujęto również kwotę 119.893,93 zł. Na ww. kwotę złożyły się:

- zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych - 19.886 zł (rejestr wydatków UG);
- zobowiązania z tytułu podatku VAT - 100.007,93 zł (rejestr dochodów UG).

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Saldo strony Ma konta 225 wynikało z:

- naliczenia podatku dochodowego od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2014 rok w kwocie 10.502 zł (225-1),
- naliczenia podatku dochodowego od wynagrodzeń za grudzień w kwocie 8.076 zł (225-1),
- naliczenia podatku dochodowego od umów zleceń za grudzień w kwocie 356 zł (225-1),
- naliczenia podatku dochodowego od ryczałtów samochodowych za m-c grudzień w kwocie 250 zł (225-1),
- naliczenia podatku dochodowego od umowy za monografię w kwocie 702 zł.

Przelew podatku na rzecz Urzędu Skarbowego nastąpił w dniu 5 stycznia 2015 roku (od wynagrodzeń wypłaconych w grudniu 2014 roku).

Podatek VAT

Stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2014 roku wg konta 225 (rejestr dochodów UG) wynosił 100.007,93 zł.

Kontrolujące ustaliły, że z deklaracji VAT-7 złożonej za grudzień 2014 roku wynikały następujące kwoty:

- podatek należny – 9.213 zł,
- podatek naliczony – 26.601 zł,
- nadwyżka podatku naliczonego nad należnym – 17.388 zł.

Zobowiązania z tytułu podatku VAT wykazano na koncie 225- rozrachunki z budżetami w wysokości 100.007,93 zł i taką też kwotę przeniesiono do bilansu Urzędu Gminy.

Z deklaracji natomiast wynikała należność od Urzędu Skarbowego z tytułu podatku VAT a nie zobowiązania.

Kontrolujące ustaliły, że kwota zaewidencjonowana na koncie 225 (rejestr dochodów UG) dotyczyła należnego podatku VAT od opodatkowanych dochodów.

Kontrolujące ustaliły, że podatek naliczony nie był ewidencjonowany na koncie 225, co wykluczało możliwość ustalenia poprawnej kwoty rozrachunków z Urzędem Skarbowym z tytułu podatku VAT, bowiem w rejestrze wydatków Urzędu Gminy księgowania poniesionych wydatków (konto 130) oraz drugostronnie kosztów (konto zespołu 4) dokonywano w kwotach brutto niezależnie od tego czy odliczenie podatku VAT przysługiwało czy też nie. Zmniejszenia kosztów i wydatków dokonywano pod datą wykonania przelewu zrefundowanych środków z tytułu podatku VAT. Księgowania te nie uwzględniały konta 225 oraz rozliczeń z Urzędem Skarbowym z tytułu podatku naliczonego podlegającego odliczeniu. Przelewu na rachunek bankowy wydatków UG dokonywano z rachunku bankowego dochodów, ze środków uzyskanych z podatku VAT od wpłaconych opodatkowanych tym podatkiem dochodów. Należy zaznaczyć, że nie zawsze wartość przekazanego podatku VAT od wpłaconych dochodów była równa kwocie odliczonego podatku VAT w danym miesiącu.

Ponadto ustalono, że w przypadku, gdy z deklaracji VAT-7 wynikał podatek VAT do zapłaty na rzecz Urzędu Skarbowego przelewu dokonywano z rachunku bankowego dochodów bez zastosowania dla powyższego wydatku klasyfikacji budżetowej. Przelew podatku VAT do Urzędu Skarbowego ujmowano jedynie jako zmniejszenie środków z tytułu podatku VAT od wpłaconych dochodów.

Zgodnie z opisem do konta 225 zawartym w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont (...) - służy ono do ewidencji rozrachunków z budżetami w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Na stronie Wn konta 225 ujmuje się nadpłaty oraz wpłaty do budżetu, a na stronie Ma - zobowiązania wobec budżetów i wpłaty od budżetów. Ewidencja szczegółowa do konta 225 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Konto 225 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma - stan zobowiązań wobec budżetów.

Opis konta 225 wyraźnie mówi, że na koncie tym ewidencjonuje się rozrachunki z budżetami z tytułu podatków, co niewątpliwie dotyczy także VAT. Konto to może wykazywać dwa salda w zależności od tego, czy występuje nadwyżka podatku naliczonego nad należny czy odwrotnie będziemy mieli do czynienia z zobowiązaniem czy też należnością od Urzędu Skarbowego. Dane wynikające z ewidencji powinny zostać przeniesione do deklaracji, a saldo konta powinno być zgodne z kwotą wynikającą z deklaracji.

Poniższa tabela zawiera kwoty podatku VAT naliczonego i należnego oraz różnicy wynikającej z deklaracji VAT-7 w poszczególnych miesiącach 2014 roku

lp.	miesiąc	podatek należny	podatek naliczony	nadwyżka do zwrotu	podatek podlegający zapłacie
1	styczeń	2 522,00	5 829,00	-3 307,00	
2	luty	15 930,00	5 546,00		10 384,00
3	marzec	11 015,00	4 828,00		6 187,00
4	kwiecień	5 531,00	6 451,00	-920,00	
5	maj	6 868,00	110 094,00	-103 226,00	
6	czerwiec	8 530,00	4 693,00		3 837,00
7	lipiec	5 277,00	218 845,00	-213 568,00	
8	sierpień	2 986,00	7 132,00	-4 146,00	
9	wrzesień	7 151,00	5 939,00		1 212,00
10	październik	11 508,00	5 633,00		5 875,00
11	listopad	4 438,00	28 693,00	-24 255,00	
12	grudzień	9 213,00	26 601,00	-17 388,00	
	Razem	90 969,00	430 284,00	-366 810,00	27 495,00

Z powyższej tabeli wynika, że wydatki z tytułu podatku VAT w 2014 roku powinny wynieść 27.495 zł.

W 2014 roku Urząd Skarbowy zwrócił Gminie Mokrsko następujące kwoty nadwyżki należnego podatku VAT nad naliczonym:

- 121.118 zł - w dniu 23 stycznia 2014 roku za X 2013 roku - wpływ zaksięgowano jako dochód (75814 § 0970);
- 89.256 zł - w dniu 24 marca 2014 roku za XII 2013 roku - wpływ zaksięgowano jako dochód (75814 § 0970);
- 3.307 zł - w dniu 24 kwietnia 2014 roku za I 2014 roku - wpływ zaksięgowano jako zwrot wydatków (rejestr wydatków UG),
- 920 zł - w dniu 24 lipca 2014 roku za IV 2014 roku - wpływ zaksięgowano jako zwrot wydatków (rejestr wydatków UG),
- 103.226 zł - w dniu 21 sierpnia 2014 roku za V 2014 roku - wpływ zaksięgowano jako zwrot wydatków (rejestr wydatków UG),
- 213.568 zł - w dniu 17 października 2014 roku za VII 2014 roku - wpływ zaksięgowano jako zwrot wydatków (rejestr wydatków UG),
- 4.146 zł - w dniu 24 listopada 2014 roku za VIII 2014 roku - wpływ zaksięgowano jako zwrot wydatków (rejestr wydatków UG).

Zmniejszenie wydatków nastąpiło jak to wcześniej wspomniano z pominięciem konta 225 stosownego do ewidencji rozliczeń z Urzędem Skarbowym z tytułu podatku VAT.

Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne – konto 229

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w bilansie Urzędu Gminy wykazano zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych na kwotę 92.417,86 zł oraz zobowiązania z tytułu PFRON w kwocie 627 zł. Konto 229 – pozostałe rozrachunki publiczno-prawne wykazywało na dzień 31 grudnia 2014 roku saldo zobowiązań w kwocie 93.044,86 zł. Saldo było zgodne z kwotą wykazaną w bilansie. Na powyższą kwotę składały się zobowiązania z następujących tytułów:

- składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy dotyczące dodatkowego wynagrodzenia rocznego – 48.259,76 zł,
- składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy dotyczące wynagrodzenia za grudzień – 44.158,10 zł,
- opłat na PFRON za grudzień 2014 roku w kwocie 627 zł.

W dniu 29 stycznia 2015 roku wypłacono dodatkowe roczne wynagrodzenie dla pracowników Urzędu. Należne składki do ZUS odprowadzone zostały w dniu 2 lutego 2015 roku (Wb 19).

Terminowość zapłaty składek ZUS sprawdzono w oparciu o m-ce styczeń, sierpień, grudzień 2014 roku, co przedstawia poniższa tabela.

Należność za miesiące	Składki zadeklarowane według DRA		Termin płatności	Wpłaty			Zaległość
	Tytuł składki	Kwota w zł.		Kwota	data	nr dokumentu księgowego	
1	2	3	4	5	6	7	8 (3-5)
Styczeń	Społeczne	80.266,18	5.02.2014	80.266,18	5.02.2015	Wb 16	
	Zdrowotne	21.382,74	5.02.2014	21.382,74	5.02.2015	Wb 16	
	Fundusz pracy	4.541,90	5.02.2014	4.541,90	5.02.2015	Wb 16	
Sierpień	Społeczne	36.526,21	5.09.2014	35.885,04 641,17	5.09.2014 27.08.2014	Wb 130 Wb 17	
	Zdrowotne	10.156,15	5.09.2014	9.994,54 161,61	5.09.2014 27.08.2014	Wb 130 Wb 17	
	Fundusz pracy	2.436,10	5.09.2014	2.385,10 51,00	5.09.2014 27.08.2014	Wb 130 Wb 17	
Grudzień	Społeczne	37.550,76	5.01.2015	1.472,79	5.12.2014	Wb 184	
				345,07	19.12.2014	Wb 193	
				1.600,62	19.12.2014	Wb 30	
				1.658,79	29.12.2014	Wb 16	
				32.473,49	5.01.2015	Wb 2	
	Zdrowotne	10.751,52	5.01.2015	387,96	5.12.2014	Wb 184	
				86,98	19.12.2014	Wb 193	
				403,44	19.12.2014	Wb 30	
				430,73	29.12.2014	Wb 16	
Fundusz pracy	2.643,95	5.01.2015	9.442,41	5.01.2015	Wb 2		
			112,30	5.12.2014	Wb 184		
			27,40	19.12.2014	Wb 193		
				127,20	19.12.2014	Wb 30	
				134,85	29.12.2014	Wb 16	
				2.242,20	5.01.2015	Wb 2	

Konta 225 i 229 nie wykazywały sald po stronie Wn oznaczających należności od budżetów.

Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Podstawą prawną dokonania naliczenia na PFRON jest art. 21 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. z 2011 r., Dz. U. nr 127 poz. 721 ze zm.), który mówi, że pracodawca zatrudniający co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy jest obowiązany, dokonywać miesięcznych wpłat na Fundusz, w wysokości kwoty stanowiącej iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6%, a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Z wpłat, o których mowa w ust. 1, zwolnieni są pracodawcy, u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 6%.

W wyniku kontroli dokumentacji źródłowej ustalono, że Urząd Gminy w 2014 roku składał deklaracje DEK-I-a i dokonywał terminowych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W 2014 roku Urząd Gminy dokonał wpłat za PFRON na łączną kwotę 16.169 zł.

W wyniku kontroli ustalono, że przeciętne zatrudnienie wykazane w deklaracjach DEK-I-a w poszczególnych miesiącach różniło się od faktycznego przeciętnego zatrudnienia obliczonego na podstawie dokumentacji źródłowej, co zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Miesiąc	Przeciętne zatrudnienie w m-cu wg deklaracji	Przeciętne zatrudnienie wg wyliczeń kontrolujących	Różnica	Liczba niepełnosprawnych w przeliczeniu na etaty wynikająca z deklaracji	Liczba niepełnosprawnych w przeliczeniu na etaty wg obliczeń kontrolujących	Różnica
styczeń	37,5	36,76	0,74	1,25	1,25	0,00
luty	36	36,84	-0,84	1,25	1,25	0,00
marzec	36	35,63	0,37	1,25	1,25	0,00
kwiecień	39,5	39,78	-0,28	1,75	1,88	-0,13
maj	41	40,67	0,33	1,75	1,88	-0,13
czerwiec	40	40,36	-0,36	0,75	0,88	-0,13
lipiec	39	41,50	-2,50	0,75	0,88	-0,13
sierpień	38,5	41,59	-3,09	1,88	1,88	0,00
wrzesień	40,63	41,13	-0,50	1,88	1,88	0,00
październik	41,13	41,54	-0,41	1,88	1,88	0,00
listopad	38,13	41,63	-3,50	1,88	1,88	0,00
grudzień	38,13	39,54	-1,41	1,88	1,88	0,00

W wyniku kontroli stwierdzono, że przeciętne zatrudnienie w miesiącu nie było wyliczane wg średniej arytmetycznej stanów dziennych zgodnie z wytycznymi znajdującymi się w instrukcji wypełniania deklaracji DEK-I-a. W przypadku natomiast liczby niepełnosprawnych w przeliczeniu na etaty różnica w miesiącach kwiecień – lipiec wynikała z wykazywania w deklaracji dla jednego z pracowników niepełnosprawnych 0,5 etatu zamiast 0,625, jak to wynikało z umowy o pracę.

Różnice w kwocie wyliczonej opłaty za poszczególne miesiące przedstawia poniższa tabela:

miesiąc	przeciętne wynagrodzenie	liczba pracowników	liczba niepełnos	należna kwota opłaty	kwota wg złożonej	różnica	data złożenia
---------	--------------------------	--------------------	------------------	----------------------	-------------------	---------	---------------

		w przeliczeniu na etaty	prawnych		deklaracji		deklaracji
2014							
styczeń	3 651,72	36,76	1,25	1 419,00	1 484,00	65,00	5.02.2014
luty	3 651,72	36,84	1,25	1 426,00	1 351,00	-75,00	10.03.2014
marzec	3 823,32	35,63	1,25	1 380,00	1 414,00	34,00	14.04.2014
kwiecień	3 823,32	39,78	1,88	788,00	964,00	176,00	13.05.2014
maj	3 823,32	40,67	1,88	871,00	1 103,00	232,00	3.07.2014
czerwiec	3 895,31	40,36	0,88	2 441,00	2 613,00	172,00	3.07.2014
lipiec	3 895,31	41,50	0,88	2 549,00	2 312,00	-237,00	7.08.2014
sierpień	3 895,31	41,59	1,88	974,00	681,00	-293,00	2.09.2014
wrzesień	3 739,97	41,13	1,88	894,00	848,00	-46,00	7.10.2014
październik	3 739,97	41,54	1,88	931,00	894,00	-37,00	10.11.2014
listopad	3 739,97	41,63	1,88	939,00	620,00	-319,00	5.12.2014
grudzień	3 781,14	39,54	1,88	757,00	627,00	-130,00	15.01.2015
Razem				15 369,00	14 911,00	-458,00	

Korekty deklaracji za ww. miesiące zostały sporządzone i przesłane w dniu 29 września 2015 roku do PFRON.

3. POZOSTAŁE ROZRACHUNKI

Konto 240- pozostałe rozrachunki

W bilansie jednostkowym Urzędu Gminy za 2014 rok w rubryce pozostałe zobowiązania wykazano kwotę 0,00 zł oraz w pozycji sumy obce wykazano kwotę 190.172,33 zł. Na koncie 240 -Pozostałe rozrachunki (rejestr ZFŚS i sum depozytowych), na dzień 31 grudnia 2014 roku jako zobowiązania figurowała kwota 194.233,03 zł, jako należności 41,64 zł (rejestr dochodów UG). Kontrolujące stwierdziły, że kwota pozostałych zobowiązań wykazanych w bilansie została pomniejszona w stosunku do kwoty wynikającej z bilansu o 4.050,70 zł tj., kwotę błędnie zaksięgowanych spłat pożyczek z ZFŚS. Kwota 4.050,70 została wykazana w bilansie jako zmniejszenie pozostałych należności, gdyż dotyczyła tych należności.

Kontrolujące ustaliły, że na rachunku bankowym sum depozytowym wg potwierdzenia salda na dzień 31 grudnia 2014 roku znajdowała się kwota 104.714,01 zł natomiast z ewidencji księgowej wynikało, że na rachunku bankowym depozytów figuruje kwota 190.172,33 zł. Kontrolujące ustaliły, że różnica w kwocie 85.438,32 zł (2x 42.719,16 zł), wynikała z błędnego ujęcia trzech operacji w dniach 3 kwietnia 2014 roku – 9.380,76 zł, 28 sierpnia 2014 roku – 338,40 zł i w dniu 11 września 2014 roku – 33.000 zł. Powyższe operacje zostały pomyłkowo zaksięgowane po przeciwnych stronach kont (zaksięgowano Wn 139/ Ma 240-20 zamiast Wn 240-20/ Ma 139), spowodowało to podwojenie salda. Sprostowania księgowania dokonano w dniu 30 kwietnia 2015 roku na podstawie PK nr 1 (poz. księg. 57-59).

Na saldo zobowiązań konta 240 składały się następujące sumy (zaewidencjonowane w rejestrze ZFŚS i sum depozytowych):

1. 1.883,95 zł - rękojmia z tytułu umowy nr 42/2010 z dnia 24 września 2010 roku pobrana od firmy FAWID sp. z o.o., termin zwrotu rękojmi upłyne w dniu 14 grudnia 2015 roku;
2. 1.342,32 zł kaucja z tytułu umowy najmu lokalu mieszkalnego zawartej w dniu 2 października 2010 roku na czas nieokreślony, kaucja została pobrana w wysokości 12 krotności czynszu tytułem zabezpieczenia ewentualnych roszczeń (kaucja winna

zostać zwrócona najemcy lokalu mieszkalnego najpóźniej w terminie miesiąca od opróżnienia lokalu – art. 6 ust.4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie Kodeksu Cywilnego (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 150 ze zm.);

3. 1.342,32 zł kaucja z tytułu umowy najmu lokalu mieszkalnego zawartej w dniu 29 lipca 2011 roku na czas nieokreślony, kaucja została pobrana w wysokości 12-krotności czynszu tytułem zabezpieczenia ewentualnych roszczeń (kaucja winna zostać zwrócona najemcy lokalu mieszkalnego najpóźniej w terminie miesiąca od opróżnienia lokalu – art. 6 ust.4 ustawy o ochronie praw lokatorów);
4. 7.084,80 zł – zabezpieczenie należytego wykonania pobrane od firmy Biologiczne Systemy Oczyszczania Wody BIOSOW Robert Kostrzewa, na podstawie umowy nr 7/2012 z dnia 5 kwietnia 2012 roku. Na dzień kontroli na rachunku depozytów pozostała kwota stanowiąca 30% kwoty na pokrycie roszczeń z tytułu gwarancji. Gwarancja została udzielona na 5 lat od daty odbioru końcowego (31 października 2012 roku), termin zwrotu powyższej kwoty jeszcze nie upłynął;
5. 83.635,20 zł – zabezpieczenie należytego wykonania pobrane od firmy PRZP Systemy Informacyjne sp. z o.o., na podstawie umowy nr 23/2014 z dnia 14 listopada 2014 roku. Na dzień kontroli na rachunku depozytów pozostała cała kwota zabezpieczenia. W dniu 13 lutego 2015 roku Gmina Mokrsko doręczyła ww. firmie oświadczenie o odstąpieniu od umowy na podstawie art. 636 § 1 Kodeksu cywilnego i naliczeniu kary umownej w wysokości 10% wartości wynagrodzenia umownego brutto wraz z informacją, że na poczet kary zostaje potrącone złożone zabezpieczenie należytego wykonania umowy. Zabezpieczenie zostało przekazane na dochody w dniu 22 września 2015 roku (Wb 15);
6. 7.442,80 zł – zabezpieczenie należytego wykonania pobrane od firmy PPHU Danex Danuta Tomaszczyk, na podstawie umowy nr 26/2014 z dnia 18 grudnia 2014 roku, termin realizacji umowy upływa 31 grudnia 2015 roku. Na dzień kontroli na rachunku depozytów pozostała kwota stanowiąca całość zabezpieczenia należytego wykonania umowy;
7. 2.002,62 zł - zabezpieczenie należytego wykonania pobrane od firmy Marian i Krzysztof Podemscy s.c., na podstawie umowy nr GKOiD/271/7-1/2014 z dnia 25 września 2014 roku. Na dzień kontroli na rachunku depozytów pozostała cała kwota zabezpieczenia. Gwarancja została udzielona na 5 lat od daty odbioru końcowego (18 listopada 2014), termin zwrotu powyższej kwoty jeszcze nie upłynął.

Pozostałe należności

W bilansie Urzędu Gminy Mokrsko sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku ujęto należności pozostałe w kwocie 621.080,64 zł. Na powyższą kwotę złożyły się salda strony Wn następujących kont:

221 – należności z tytułu dochodów budżetowych (rejestr dochodów Urzędu) – 570.454,75 zł (zaległości pomniejszone o nadpłaty),

234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami (rejestr ZFŚS i sum depozytowych) – 50.584,25 zł (pomniejszone o saldo konta 240-3 gdzie błędnie zaksięgowano spłaty pożyczek z ZFSS),

240- pozostałe rozrachunki (rejestr dochodów Urzędu) – 41,64 zł stanowiąca niezwróconą opłatę komorniczą potrąconą w 2013 roku. Zwrotu z rachunku bankowego wydatków Urzędu dokonano w dniu 6 maja 2015 roku (Wb 86 poz. księg. 1988).

Konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami

W toku kontroli stwierdzono, że konto 234 – pozostałe rozrachunki z pracownikami (rejestr ZFŚS) na dzień 31 grudnia 2014 roku wykazywało saldo należności w kwocie 54.634,95 zł (konto 234-20), stanowiące należności z tytułu pożyczek udzielonych pracownikom z Funduszu Świadczeń Socjalnych. Powyższa kwota została ujęta w bilansie Urzędu Gminy w pozycji pozostałe należności pomniejszona o kwotę 4.050,70 zł będącą saldem strony Ma konta 240-3- pozostałe rozrachunki z tytułu pożyczek z ZFŚS udzielnych emerytom (rejestr ZFŚS). Kontrolujące stwierdziły, że w bilansie wykazano właściwą kwotę należności z ww. tytułu tj. 50.582,25 zł, natomiast w ewidencji księgowej wg ustaleń dokonanych w trakcie kontroli na dzień 31 grudnia 2014 roku powinny znajdować się kwoty:

- 44.803,25 zł – saldo strony Wn konta 234-20
- 5.779,00 zł – saldo strony Wn konta 240-3

Powyższa nieprawidłowość wynikała z mylnych księgowania w latach 2011, 2013 i 2014 między kontami 234-20 i 240-3 gdzie ewidencjonowano pożyczki z ZFŚS dla pracowników (234-20) oraz dla emerytów (240-3).

Sprostowania księgowania dokonano pod datą 27 sierpnia 2015 roku na podstawie Polecenia księgowania nr 9/2015 (poz. księg. 123-124).

Ustalenia szczegółowe dotyczące pobierania i rozliczania zaliczek znajdują się punkcie protokołu dotyczącym gospodarki kasowej.

Konto 221 – należności z tytułu dochodów budżetowych

W bilansie Urzędu Gminy sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku ujęto należności z tytułu dochodów budżetowych (saldo Wn konta 221 – rejestr dochodów UG) w kwocie 570.454,75 zł w pozycji B.II.4 – pozostałe należności. Powyższa kwota stanowiła zaległości w podatkach oraz innych dochodach pomniejszone o nadpłaty. **Zarówno z ewidencji syntetycznej, jak i z bilansu, nie wynikała kwota nadpłat jak też poprawna kwota zaległości. Z ewidencji podatkowej oraz ze sprawozdań Rb27-S sporządzonych na dzień 31 grudnia 2014 roku, wynikały następujące kwoty nadpłat i zaległości:**

- 1) z tytułu wpłat za dostarczanie ciepła:
  - a) zaległości 73.774,02 zł (w tym odsetki w kwocie 29.745,67 zł)
  - b) nadpłaty 0,00 zł
- 2) z tytułu wpłat za dostarczanie wody:
  - a) zaległości 24.629,13 zł (w tym odsetki w kwocie 2.506,02 zł)
  - b) nadpłaty 0,00 zł
- 3) z tytułu wpłat za najem i dzierżawę:
  - a) zaległości 35.150,60 zł (w tym odsetki w kwocie 13.069,90 zł)
  - b) nadpłaty 0,00 zł
- 4) z tytułu należności podatkowych:
  - a) zaległości 108.749,67 zł
  - b) nadpłaty 3.442,81 zł
- 5) z tytułu opłat za odbiór ścieków:
  - a) zaległości 11.332,66 zł (w tym odsetki 1.779,40 zł)

b) nadpłaty 0,00 zł.

Kwota należności wynikająca z ewidencji syntetycznej (rejestr dochodów UG) była niezgodna z kwotą wynikającą z podatkowej ewidencji analitycznej i sprawozdawczości.

Należy zaznaczyć, że kwoty zaległości wykazane w sprawozdaniu Rb-27S za 2014 rok zasadniczo były zgodne z kwotą wynikającą z ewidencji podatkowej oraz innych dochodów niepodatkowych.

Rozbieżności natomiast dotyczyły danych wynikających z ewidencji syntetycznej konta 221- należności z tytułu dochodów budżetowych.

Konto 231 – rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Na dzień 31 grudnia 2014 roku konto 231 - rozrachunki z tytułu wynagrodzeń wykazywało saldo 82.717,07 zł, które wynikały z naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników Urzędu. Wypłaty dokonano w dniu 29 stycznia 2015 roku.

Ustalenia dotyczące ewidencji wynagrodzeń na koncie 231 zostały opisane w części protokołu dotyczącej wynagrodzeń.

V. GOSPODARKA KASOWA

1. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH I DRUKÓW ŚCISŁEGO ZARACHOWANIA. KONTROLA KASY. INSTRUKCJA KASOWA

Unormowania dotyczące gospodarki kasowej obowiązujące w okresie objętym niniejszą kontrolą zawarte były w instrukcji kasowej, wprowadzonej do stosowania zarządzeniem nr 51 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 29 grudnia 2006 roku (załącznik nr 4) oraz w instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 114 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 31 grudnia 2010 roku w sprawie zmiany w zarządzeniu w sprawie przyjętych zasad rachunkowości.

Obowiązki kasjera w kontrolowanej jednostce pełni – inspektor w Referacie Finansowym Urzędu Gminy Karolina Zgondek - zgodnie z zakresem obowiązków i odpowiedzialności z dnia 1 lipca 2014 roku. (...)¹.

Kontrolujący ustalili, że poprzez kasę Urzędu Gminy dokonywane są wpłaty dochodów podatkowych i innych oraz wydatki bieżące, głównie z tytułu delegacji, diet radnych, zakupu materiałów i usług, itp. Dokonywana jest również obsługa kasowa gminnych jednostek organizacyjnych (GOPS, Biblioteka oraz szkoły).

W instrukcji kasowej określono, że gotówka pobrana podlega wypłaceniu w dniu jej pobrania, a w przypadku jej nie wypłacenia podlega zwrotowi na rachunek bankowy jednostki po upływie 3 dni.

W Urzędzie Gminy Mokrsko nie ma ustalonego pogotowia kasowego.

---

¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Okresowa kontrola (inventaryzacja) kasy przeprowadzana była na koniec każdego roku kalendarzowego.

Kontrolę kasy kontrolujący przeprowadzili w dniu 18 września 2015 roku.

Protokół z kontroli kasy stanowi załącznik nr 6 do protokołu kontroli.

W wyniku kontroli stanu gotówki w kasie ustalono, że faktyczny stan gotówki w kasie jest wyższy o 3,79 zł od stanu gotówki wynikającego z raportów kasowych oraz dowodów kasowych nie ujętych w raportach. Ujęcia superaty dokonano w raporcie kasowym dochodów Urzędu Gminy nr 124/2014 z dnia 21 września 2015 roku pod pozycją 13.

2. DOKUMENTOWANIE OPERACJI KASOWYCH

Prawidłowość dokumentowania operacji kasowych dokonywanych w okresie objętym kontrolą sprawdzono w oparciu o raporty kasowe wydatków budżetowych Urzędu Gminy sporządzone w miesiącu grudniu 2014, tj. następujące raporty kasowe:

- raport kasowy nr 58/2014 z 1 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 59/2014 z 5 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 60/2014 z 8 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 61/2014 z 9 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 62/2014 z 10 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 63/2014 z 12 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 64/2014 z 15 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 65/2014 z 18 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 66/2014 z 22 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 67/2014 z 29 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,
- raport kasowy nr 68/2014 z 31 grudnia 2014 roku – wydatki Urzędu Gminy,

Udokumentowaniem przychodu gotówki był zastępczy dowód księgowy w postaci polecenia księgowania, na podstawie którego dokonywano zapisu księgowego. Stwierdzono, że kwoty pobrane przez kasjerkę z banku na podstawie czeków nanoszone były do raportu kasowego z datą ich pobrania.

Udokumentowanie wydatków stanowią dowody źródłowe w postaci: rachunków, faktur, dowodów polecenia wyjazdu służbowego, indywidualnych wypłat umów zleceń itp. Wszystkie dowody posiadają klauzule do wypłaty ze środków budżetowych ze wskazaniem działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej. Merytoryczny opis rachunku przez osoby do tego upoważnione umożliwia zaklasyfikowanie wydatku do odpowiedniej podziałki klasyfikacji budżetowej. Kasjerka na każdym dokumencie zamieszczała nr i pozycję raportu kasowego, pod którą figuruje wydatek.

Udzielanie i rozliczanie zaliczek

W 2014 roku w Urzędzie Gminy w Mokrsku udzielono 4 zaliczek.

Kontroli poddano udzielone zaliczki:

- Wniosek o zaliczkę z dnia 14 kwietnia 2014 roku na kwotę 500 zł złożony przez Tadeusz Kika – Kierownika referatu na zakup koparki. Wnioskodawca zobowiązał się rozliczyć zaliczkę do dnia (brak daty). Kwotę 500 zł wypłacono z kasy w dniu 14 kwietnia 2014 roku (RK 15/2014 z dnia 14 kwietnia 2014 poz. księg. 1431). Zaliczkobiorca przedłożył rozliczenie zaliczki w dniu 15 kwietnia 2014 roku oraz

przedstawił rachunki na kwotę 480 zł (poz. ksiąg. 1446). W dniu 15 kwietnia 2014 roku wpłacił kwotę 20 zł na rachunek bankowy Urzędu Gminy.

- Wniosek o zaliczkę z dnia 28 maja 2014 roku na kwotę 600 zł złożony przez Renatę Nagłą – Skarbnika Gminy na zakup materiałów w trakcie wyjazdu zespołu Promyk do Grobiny. Wnioskodawca zobowiązał się rozliczyć zaliczkę do dnia 6 czerwca 2014 roku. Kwotę 600 zł wypłacono z kasy w dniu 28 maja 2014 roku (RK 25/2014 z dnia 28 maja 2014 poz. ksiąg. 1995). Zaliczkobiorca przedłożył rozliczenie zaliczki w dniu 3 czerwca 2014 roku oraz przedstawił rachunki na kwotę 313,00 zł (poz. ksiąg. 2030/2013). W dniu 3 czerwca 2013 roku wpłacił kwotę 287 zł do kasy.
- Wniosek o zaliczkę z dnia (brak daty) na kwotę 200 zł złożony przez Pawła Józwiaka – specjalistę ds. dróg na wydatki z tytułu rejestracji ciągnika. Wnioskodawca zobowiązał się rozliczyć zaliczkę do dnia 19 grudnia 2014 roku. Kwotę 200 zł wypłacono z kasy w dniu 5 grudnia 2014 roku (RK 59/2014 z dnia 5 grudnia 2014 poz. ksiąg. 4993). Zaliczkobiorca przedłożył rozliczenie zaliczki w dniu 9 grudnia 2014 roku oraz przedstawił rachunki na kwotę 124 zł (poz. ksiąg. 5052). W dniu 9 grudnia 2014 roku wpłacił kwotę 76 zł do kasy (RK nr 61/2014).
- Wniosek o zaliczkę z dnia 9 grudnia 2014 roku na kwotę 350 zł złożony przez Pawła Józwiaka – specjalistę ds. dróg na zakup szyby samochodowej. Wnioskodawca zobowiązał się rozliczyć zaliczkę do dnia 23 grudnia 2014 roku. Kwotę 350 zł wypłacono z kasy w dniu 10 grudnia 2014 roku (RK 62/2014 z dnia 10 grudnia 2014 poz. ksiąg. 5060). Zaliczkobiorca przedłożył rozliczenie zaliczki w dniu 12 grudnia 2014 roku oraz przedstawił rachunki na kwotę 345 zł (poz. ksiąg. 5135). W dniu 12 grudnia 2014 roku wpłacono do kasy kwotę 5 zł (RK 63/2014 z dnia 12 grudnia 2014 roku poz. ksiąg. 5140).

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

VI. WYKONYWANIE BUDŻETU JEDNOSTKI. ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. INFORMACJE OGÓLNE – 2014 ROK.

Dochody i przychody budżetu

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
DOCHODY OGÓŁEM	22.171.506,85	21.383.227,29
Dochody bieżące	18.148.246,71	17.827.946,29
Dochody majątkowe	4.023.260,14	3.555.821,00
PRZYCHODY	1.532.212,87	1.279.821,50
z tego:		
Kredyty i pożyczki	1.459.712,87	1.177.076,73
Nadwyżka z lat poprzednich		
Inne - wolne środki	72.500,00	102.744,77

Wydatki i rozchody budżetu.

Wyszczególnienie	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
WYDATKI OGÓŁEM	20.593.783,58	18.679.096,24
z tego:		
Wydatki majątkowe	4.162.478,59	3.011.961,48
Wydatki bieżące	16.431.304,99	15.667.134,76
ROZCHODY	3.109.936,14	3.109.936,14
w tym: spłata kredytów i pożyczek	3.109.936,14	3.109.936,14

Uchwałą nr XLI/249/13 z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Mokrsko na 2014 roku Rada Gminy uchwaliła deficyt w kwocie 1.194.905,53 zł, który miał zostać pokryty przychodami z:

- zaciągniętych pożyczek – 135.000 zł,
- zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – 1.059.905,53 zł.

Przychody budżetu zostały określone w wysokości 1.622.541,57 zł i miały pochodzić z:

- zaciągniętych kredytów – 427.636,04 zł,
- zaciągniętych pożyczek – 135.000 zł,
- zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej - 1.059.905,53 zł.

Rozchody natomiast określono w wysokości 427.636,04 zł, w tym na spłatę kredytów – 385.238,10 zł oraz na spłatę pożyczek – 42.397,94 zł. Powyższa kwota była zgodna z kwotą rat kredytowych płatnych w 2014 roku ustaloną na podstawie umów zawartych z bankami.

Uchwałą nr XLIII/266/14 z dnia 20 marca 2014 roku Rada Gminy Mokrsko zmieniła kwotę przychodów i rozchodów w następujący sposób:

Przychody budżetu zostały określone w wysokości 1.405.041,57 zł i miały pochodzić z:

- zaciągniętych kredytów – 210.136,04 zł,
- zaciągniętych pożyczek – 135.000 zł,
- zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej - 1.059.905,53 zł.

Rozchody natomiast określono w wysokości 210.136,04 zł, w tym na spłatę kredytów – 167.738,10 zł oraz na spłatę pożyczek – 42.397,94 zł. Powyższa kwota nie była zgodna z kwotą rat kredytowych przypadających do spłaty w 2014 roku ustaloną na podstawie umów zawartych z bankami, które obowiązywały na dzień podjęcia uchwały. Kwota rozchodów została zmniejszona o raty za II, III i IV kwartał 2014 roku z tytułu dwóch kredytów udzielonych przez ING Bank Śląski S.A. W dniu 11 marca 2014 roku Gmina Mokrsko wystąpiła do ww. banku o zmianę terminu spłaty ww. rat w łącznej kwocie 217.500 zł (3x 32.500 zł i 3 x 40.000 zł). Jednak do końca roku nie zostały podpisane z bankiem ING Bank Śląski S.A. żadne aneksy do umów, które zmieniłyby terminy spłat rat kapitałowych. Zatem powyższa zmiana

w budżecie Gminy Mokrsko polegająca na zmniejszeniu rozchodów nie miała pokrycia w zawartych umowach kredytowych.

Uchwałą nr XLVII/282/14 z dnia 1 sierpnia 2014 roku Rada Gminy Mokrsko zmieniła kwotę przychodów i rozchodów w następujący sposób:

Przychody budżetu zostały określone w wysokości 1.405.041,57 zł i miały pochodzić z:

- zaciągniętych kredytów – 210.136,04 zł,
- zaciągniętych pożyczek – 135.000 zł,
- zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżety Unii Europejskiej - 1.059.905,53 zł,
- wolne środki (art. 217 ust.2 pkt 6) – 72.500 zł.

Rozchody natomiast określono w wysokości 282.636,04 zł, w tym na spłatę kredytów – 240.238,10 zł oraz na spłatę pożyczek – 42.397,94 zł. Zwiększenia rozchodów w stosunku do poprzedniej uchwały dokonano o kwotę 72.500 zł (raty za II kwartał zapłacone do banku ING w dniu 1 lipca 2014 roku). Powyższa kwota nie była zgodna z kwotą rat kredytowych płatnych w 2014 roku ustaloną na podstawie umów zawartych z bankami, co zostało opisane powyżej.

Uchwałą nr L/297/14 z dnia 29 października 2014 roku Rada Gminy Mokrsko zmieniła wynik budżetu, zamiast deficytu zaplanowano nadwyżkę w kwocie 1.577.723,27 zł oraz kwotę przychodów i rozchodów w następujący sposób:

Przychody budżetu zostały określone w wysokości 1.405.041,57 zł i miały pochodzić z:

- zaciągniętych kredytów – 282.636,14 zł,
- zaciągniętych pożyczek – 135.000 zł,
- zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżety Unii Europejskiej - 1.042.076,73 zł,
- wolne środki (art. 217 ust.2 pkt 6) – 72.500 zł.

Rozchody natomiast określono w wysokości 3.109.936,14 zł, w tym:

- na spłatę pożyczek otrzymanych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – 2.754.800,10 zł,
- **na spłatę kredytów – 312.738,10 zł,**
- na spłatę pożyczek – 42.397,94 zł.

Zwiększenia rozchodów z tytułu kredytów w stosunku do poprzedniej uchwały dokonano o kwotę 72.500 zł (raty za III kwartał zapłacone do banku ING w dniu 1 października 2014 roku). Powyższa kwota nie była zgodna z kwotą rat kredytowych płatnych w 2014 roku ustaloną na podstawie umów zawartych z bankami. Kwota rozchodów nie uwzględniała raty za IV kwartał 2014 roku z tytułu dwóch kredytów udzielonych przez ING Bank Śląski S.A. Zatem powyższa zmiana nie miała pokrycia w zawartych umowach kredytowych, co zostało opisane powyżej.

Do końca roku nie zwiększano już planu rozchodów.

Przekroczenie planu rozchodów

Kontrolujące ustaliły, że wykonanie rozchodów w 2014 roku było niezgodne z planem określonym w uchwale budżetowej na 2014 roku. W niektórych

okresach stwierdzono przekroczenie planu rozchodów. Przekroczenie planu rozchodów określonego w uchwale budżetowej stanowi naruszenie art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - ujęte w budżecie państwa, budżetach jednostek samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych wydatki oraz łączne rozchody - stanowią nieprzekraczalny limit.

Szczegółowo kwoty i okresy przekroczeń zostały zamieszczone w poniższej tabeli:

Data	Plan rozchodów	Wykonanie rozchodów	Rozchody narastająco	Pozostała środki w planie rozchodów
1.01.2014	427 636,04			427 636,04
10.01.2014	427 636,04	5 835,58	5 835,58	421 800,46
16.01.2014	427 636,04	47 619,05	53 454,63	374 181,41
28.01.2014	427 636,04	47 619,05	101 073,68	326 562,36
13.03.2014	427 636,04	72 500,00	173 573,68	254 062,36
20.03.2014	210 136,04		173 573,68	36 562,36
1.04.2014	210 136,04	5 837,58	179 411,26	30 724,78
1.07.2014	210 136,04	72 500,00	251 911,26	-41 775,22
8.07.2014	210 136,04	5 837,58	257 748,84	-47 612,80
1.08.2014	282 363,04		257 748,84	24 614,20
1.10.2014	282 363,04	72 500,00	330 248,84	-47 885,80
9.10.2014	282 363,04	24 887,20	355 136,04	-72 773,00
26.10.2014	282 363,04	2 754 800,00	3 109 936,04	-2 827 573,00
27.10.2014	282 363,04	0,10	3 109 936,14	-2 827 573,10
29.10.2014	3 109 936,14		3 109 936,14	0,00

Przekroczenie planu rozchodów nastąpiło w dwóch okresach od 1 do 31 lipca 2014 roku w maksymalnej kwocie 47.612,80 zł oraz w okresie od 1 października do 28 października w maksymalnej kwocie 2.827.573,10 zł.

Wydruk zapisów księgowych na koncie 134 – kredyty bankowe i 260 – zobowiązania finansowe dokonanych w 2014 roku stanowi akta kontroli strony nr 15-17.

Kserokopie umów kredytowych i aneksów zawartych do tych umów w 2014 roku wraz z aktualnymi harmonogramami spłat stanowią akta kontroli strony nr 18-95.

2015 rok

Rada Gminy Mokrsko w dniu 29 stycznia 2015 roku podjęła uchwałę nr III/11/15 w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2015 rok. Deficyt został określony w uchwale budżetowej w kwocie 93.567,51 zł i miał zostać pokryty przychodami z zaciągniętego kredytu.

Przychody budżetu zostały określone w wysokości 776.275,48 zł i miały pochodzić z zaciągniętych kredytów.

Rozchody natomiast określono w wysokości 682.707,97 zł, w tym na spłatę kredytów – 582.500,00 zł oraz na spłatę pożyczek – 100.207,97 zł. Powyższa kwota nie była zgodna z kwotą rat kredytowych przypadających do spłaty w 2015 roku ustaloną na podstawie umów zawartych z bankami, które obowiązywały na dzień podjęcia uchwały. Kwota rozchodów wynikająca z umów kredytowych i pożyczkowych na dzień 29 stycznia 2015 roku wynosiła 949.163 zł. W dniu 4 grudnia 2014 roku Gmina Mokrsko zwróciła się do Banku PKO Bank Polski S.A. o zmianę harmonogramu spłat jednak aneks do umowy kredytowej został podpisany dopiero w dniu 25 lutego 2015 roku. Wg umowy kredytowej obowiązującej na dzień uchwalenia budżetu w 2015 roku Gmina Mokrsko

powinna dokonać spłaty kredytu w kwocie 366.663 zł. W aneksie z dnia 25 lutego 2015 roku ustalono, że spłata kredytu rozpocznie się 31 stycznia 2019 roku.

Uchwałą nr V/31/15 z dnia 30 marca 2015 roku ustalono deficyt w kwocie 863.578,60 zł, który miał zostać pokryty następującymi przychodami:

- z zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 846.286,57 zł,
- wolnymi środkami w kwocie 17.292,33 zł.

Przychody budżetu zostały określone w wysokości 1.596.286,57 zł i miały pochodzić z:

- zaciągniętych kredytów i pożyczek – 846.286,57 zł,
- wolnych środków – 750.000 zł.

Rozchody natomiast określono w wysokości 732.707,97 zł w tym:

- na spłatę kredytów – 632.500,00 zł (zwiększenie o 50.000 zł)
- na spłatę pożyczek – 100.207,97 zł.

Po podpisaniu aneksu z bankiem PKO Bank Polski S.A. w dniu 25 lutego 2015 roku, kwota spłat kredytów wg umów wynosiła 582.500 zł. Rozchody zaplanowano w większej kwocie, gdyż jak wynika z wyjaśnień Skarbnika, Gmina chciałaby dokonać wcześniejszej spłaty części kredytu (90.000 zł), którego spłata przypada na lata następne, a generuje ona dla Gminy największe koszty.

Uchwałą nr VI/39/15 z dnia 30 kwietnia 2015 roku ustalono deficyt w kwocie 863.578,60 zł, który miał zostać pokryty następującymi przychodami:

- z zaciągniętych kredytów i pożyczek w kwocie 846.386,57 zł,
- wolnymi środkami w kwocie 17.292,03 zł.

Uchwałą nr VII/46/15 z dnia 1 czerwca 2015 roku ustalono przychody budżetu w wysokości 1.636.286,57 zł, które miały pochodzić z:

- zaciągniętych kredytów i pożyczek – 846.286,57 zł,
- wolnych środków – 790.000 zł.

Rozchody natomiast określono w wysokości 732.707,97 zł w tym:

- na spłatę kredytów – 672.500,00 zł (zwiększenie o 50.000 zł)
- na spłatę pożyczek – 100.207,97 zł.

Po podpisaniu aneksu z bankiem PKO Bank Polski S.A. w dniu 25 lutego 2015 roku, kwota spłat kredytów wg umów wynosiła 582.500 zł. Rozchody zaplanowano w większej kwocie, gdyż jak wynika z wyjaśnień Skarbnika, Gmina chciałaby dokonać wcześniejszej spłaty części kredytu, którego spłata przypada na lata następne.

Wieloletnia prognoza finansowa

Poprawność danych mających wpływ na obliczenie wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych - 2014 rok

Maksymalny wskaźnik spłat obliczony na podstawie art. 243 na rok 2014 został określony na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli.

Elementy wskaźnika wg art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r.	2011	2012	Planowane na 2013 rok wg stanu na 30.09.2013
Dochody budżetowe ogółem	18 803 611,69	17 319 618,81	18 162 010,07
Dochody bieżące	14 544 776,44	15 101 992,29	17 571 276,07
Dochody ze sprzedaży majątku	620,00	4 677,00	50 000,00
Wydatki bieżące	14 464 706,67	14 286 978,25	15 686 674,52
Poz. 2 +3 – 4	80 689,77	819 691,04	1 934 601,55
Wskaźnik dla poszczególnych lat	0,43%	4,73%	10,65%
Maksymalny wskaźnik spłat na 2014 rok	5,27%		

W trakcie 2014 roku dokonano zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej mających wpływ na spełnienie relacji z art. 243 (tj. planowanej łącznej spłaty zobowiązań w roku 2014)

Planowane raty do spłaty w 2014	wynikające z budżetu na 2014	zmiana 20.03.2014	zmiana 23.04.2015	zmiana 1.08.2014	zmiana 2.09.2014	zmiana 29.10.2014	zmiana 12.11.2014
Kredyty i pożyczki	427 636,04	210 136,04	210 136,04	282 636,04	282 636,04	3 109 936,14	3 109 936,14
Wykup obligacji							
Spłaty wynikające z poręczeń i gwarancji							
planowane do spłaty zobowiązania związku współtworzonego przez jst przypadające do spłaty w roku	11 308,00	11 308,00	11 308,00	15 693,00	15 693,00	15 693,00	15 693,00
wyłączenia spłat rat kapitałowych		19 047,62	19 047,62	19 047,62	19 047,62	2 773 847,72	2 773 847,72
planowane spłaty odsetek	420 000,00	400 000,00	400 000,00	408 000,00	408 000,00	420 000,00	420 000,00
wyłączenia odsetek (finansowanie wyprzedz. i wkład własny)		32 173,00	32 173,00	32 173,00	32 173,00	32 871,00	32 871,00
Razem planowane spłaty	858 944,04	621 444,04	621 444,04	706 329,04	706 329,04	3 545 629,14	3 545 629,14
planowane dochody budżetowe ogółem 2014	17 163 045,00	17 418 638,00	17 694 553,58	19 466 547,35	19 474 621,35	22 443 465,21	22 107 085,09
Wskaźnik spłat	5,00%	3,57%	3,51%	3,63%	3,63%	15,80%	16,04%
Wskaźnik spłat po zastosowaniu wyłączeń	5,00%	3,27%	3,22%	3,37%	3,36%	3,29%	3,34%

Uwzględniając faktycznie dokonane spłaty rat kapitałowych (3.109.936,14 zł, w tym podlegające wyłączeniu 2.773.847,72 zł) oraz faktycznie zapłacone odsetki od kredytów i pożyczek (456.874,59 zł, w tym podlegające wyłączeniu 32.871 zł) oraz planowane do spłaty zobowiązania związku współtworzonego przez jst przypadające do spłaty w danym roku – 15.693 zł, w odniesieniu do wykonanych dochodów ogółem, wskaźnik spłat w 2014 roku wyniósł jedynie 3,63%. Z wyjaśnienia złożonego kontrolującym przez Skarbnika Gminy Renatę Nagłą wynikało, że dokonane zmiany w trakcie roku w WPF i w budżecie w zakresie rozchodów miały na celu spełnienie maksymalnego wskaźnika spłat obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego (3,37%), a nie tylko w oparciu o plan za III kwartały roku poprzedzającego rok prognozy (5,27%), który był bardziej korzystny dla jednostki i pozwalał na dokonanie spłat w wyższych kwotach. **Próba formalnego nieprzekroczenia wskaźnika spłat w wysokości 3,37% doprowadziła do zaniżenia w trakcie roku planowanych rozchodów oraz do przekroczenia limitu rozchodów określonych w uchwalonym na 2014 rok budżecie Gminy Mokrsko. Przekroczenie planu rozchodów określonego w uchwale budżetowej stanowi naruszenie art. 52 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym - ujęte w budżecie państwa,**

budżetach jednostek samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych wydatki oraz łączne rozchody - stanowią nieprzekraczalny limit.

Wyjaśnienie Skarbnika Gminy w sprawie przekroczenia planu rozchodów w 2014 roku stanowi załącznik nr 7 do protokołu kontroli.

Ponadto konsekwencją powyższych działań była nieterminowa zapłata rat kapitałowych wobec ING Bank Śląski S.A., gdyż raty w łącznej kwocie 72.500 zł, których termin płatności przypadał na 31 grudnia 2014 roku nie mieściły się w limicie spłat określonym w budżecie Gminy Mokrsko (po zmianach).

Kontrolujące zwracają uwagę, że w roku planowanym obowiązuje limit spłat wyznaczony poprzez wskaźnik określony przez art. 243 ustawy o finansach publicznych ustalony na podstawie wielkości wykonanych z lat n-3 i n-2 oraz planowanych za III kwartały roku poprzedzającego rok planowany.

Wydatki na obsługę długu z tytułu odsetek i dyskonta w 2014 roku

Kontrolujące ustaliły, że kwota wydatków na odsetki i dyskonto, która jest jednym z elementów tworzących wskaźnik spłat, była w Wieloletniej Prognozie Finansowej w okresie od 20 marca do 1 sierpnia 2014 roku wykazywana w niższej kwocie niż wynikało to z uchwalonego planu finansowego Urzędu Gminy. W budżecie Gminy Mokrsko na obsługę zadłużenia zaplanowano kwotę 430.000 zł, natomiast w planie finansowym Urzędu Gminy określono, że na odsetki i dyskonto (§ 8110) przeznaczona jest kwota 420.000 zł, natomiast na prowizje (§ 8010) przeznaczona jest kwota 10.000 zł. W Wieloletniej Prognozie Finansowej natomiast, we wskazanym wyżej okresie, wykazywano planowane wydatki na odsetki i dyskonto kwotą jedynie 400.000 zł (poz. 2.13.1).

Rozchody budżetu

Ponadto, również tak jak to zostało opisane w przypadku zmian w budżecie w zakresie rozchodów stwierdzono nieprawidłowości polegające na zaniżeniu kwot rozchodów w odniesieniu do spłat wynikających z obowiązujących umów z bankami. Poniżej przedstawiono różnice między rozchodami wykazanymi w WPF a faktycznymi:

Planowane raty do spłaty w 2014 roku z tytułu kredytów i pożyczek wykazane w WPF	uchwała XLI/248/13 z 30.12.2014	zmiana 20.03.2014	zmiana 23.04.2015	zmiana 1.08.2014	zmiana 2.09.2014	zmiana 29.10.2014	zmiana 12.11.2014
	427 636,04	210 136,04	210 136,04	282 636,04	282 636,04	3 109 936,14	3 109 936,14
Planowane spłaty rat wg umów	427 636,04	427 636,04	427 636,04	427 636,04	427 636,04	3 182 436,14	3 182 436,14
Faktycznie spłacone raty w 2014 roku	0,00	173 575,68	173 575,68	257 750,84	257 750,84	355 136,04	3 109 936,14

Z powyższej tabeli wynika, że w 2014 roku planowane spłaty rat kapitałowych były zaniżone w stosunku do planowanych spłat wynikających z umów od dnia 20 marca 2014 roku.

W dniu 29 października 2014 roku uchwałą nr L/296/14 w sprawie zmiany WPF na lata 2014-2020 zwiększono rozchody do kwoty faktycznie spłaconej w 2014 roku, lecz nie była to kwota wynikająca z umów kredytowych i pożyczkowych. Różnica pomiędzy spłatami wynikającymi z zawartych umów z bankami a faktycznymi spłatami w kwocie 72.500 zł wynikała ze spłacenia rat płatnych 31 grudnia 2014 roku wobec banku ING Bank Śląski S.A. w dniu 2 stycznia 2015 roku.

Ponadto, w grudniu 2014 roku nie dokonano zmian WPF w zakresie planowanych wydatków na odsetki od kredytów i pożyczek, które zostały zwiększone w budżecie

i w tym zakresie WPF była niezgodna w budżecie Gminy Mokrsko. Członek Kolegium RIO w rozmowie telefonicznej przekazał Skarbnikowi informację o zaistniałej niezgodności oraz o konieczności każdorazowego dostosowania WPF do zmian w budżecie w zakresie danych mających wpływ na ustalenie i spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Dochody ze sprzedaży majątku

W 2014 roku dochody ze sprzedaży majątku planowane na koniec III kwartału 2014 roku wynosiły 73.200 zł. Faktycznie wykonane wyniosły 68.271,34 zł, na które złożyły się:

Rodzaj dochodu	Klasyfikacja	Data otrzymania	Kwota netto	Podatek VAT	Kwota brutto	Uwagi
sprzedaż działki w Krzyworzece nr 445/1 w Krzyworzece	70005 § 0770	24.02.2014	48 293,68	11 107,55	59 401,23	dochody pomniejszone o kwotę 3.753,70 zł zapłaconą przez gminę za wykreślenie wpisu hipoteki przymusowej
sprzedaż samochodu OSP Chotów	75412 § 0870	27.08.2014 i 29.08.2014	2 751,22	632,78	3 384,00	
złomowanie beczki	90001 § 0870	7.10.2014	523,00		523,00	sprzedaż nieopodatkowana
sprzedaż ciągnika	90001 § 0870	6.11.2014	9 349,59	2 150,41	11 500,00	
Razem			60 917,49	13 890,74	74 808,23	

W wyniku kontroli ustalono, że wartość dochodów wykonanych ze sprzedaży majątku w 2014 roku wyniosła 60.917,49 zł (po pomniejszeniu o należny podatek VAT podlegający odprowadzeniu do Urzędu Skarbowego). Różnica pomiędzy dochodami ze sprzedaży majątku wykazanymi w WPF i sprawozdaniu Rb-27S, a dochodami ze sprzedaży majątku ustalonymi na podstawie dokumentacji źródłowej w kwocie 7.353,85 zł wynikała z:

- 1) ujęcia w ewidencji księgowej (rejestr dochodów UG) dochodów ze sprzedaży działki 455/1 w kwocie brutto, pomimo ujęcia podatku VAT - 11.107,55 zł jako należnego w deklaracji za luty 2014 roku,
- 2) ujęcia w ewidencji księgowej (rejestr dochodów UG) sumy 3.753,70 zł jako kwoty zmniejszającej wartość dochodów ze sprzedaży działki 455/1. Kwotę 3.753,70 zł Gmina Mokrsko zapłaciła na rzecz KRUS w celu wykreślenia hipoteki przymusowej ustanowionej na sprzedawanej nieruchomości przez KRUS, a obciążającej poprzedniego właściciela nieruchomości.

Powyższa nieprawidłowość może mieć wpływ na obliczenie maksymalnego wskaźnika spłat na lata 2016-2017, gdyż w tych latach wartość wykonanych dochodów ze sprzedaży majątku będzie elementem, na podstawie którego jest obliczony wskaźnik z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Wieloletnia prognoza finansowa na lata 2015 – 2021

Uchwałą nr III/10/2015 z dnia 29 stycznia 2015 roku Rada Gminy uchwaliła wieloletnią prognozę finansową gminy na lata 2015 – 2021.

WPF zmieniono uchwałami Rady Gminy: [1] nr IV/28/2015 z dnia 27 lutego 2015 roku, [2] nr V/30/2015 z dnia 30 marca 2015 roku, VII/45/15 z dnia 1 czerwca 2015 roku, VIII/53/15 z dnia 22 czerwca 2015 roku.

Dokonano analizy danych przedstawionych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2015–2024 przyjętej uchwałą Rady Gminy Mokrsko nr III/14/2015 z dnia 27 stycznia 2015 roku wraz ze zmianą dokonaną w dniu 22 czerwca 2015 roku uchwałą Rady Gminy Mokrsko nr VIII/53/2015. W szczególności zweryfikowano dane mające wpływ na spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych w 2015 roku i w latach następnych.

Dochody bieżące

Dochody bieżące w latach	Uchwała nr III/10/2015 z 29.01.2015	Wzrost/ spadek w stosunku do poprzedniego roku (w %)	Uchwała nr VIII/53/2015 z 22.06.2015	Wzrost/ spadek w stosunku do poprzedniego roku (w %)
	Kwota w zł		Kwota w zł	
Wykonanie 2012	15 101 992,29	-	15 101 992,29	-
Wykonanie 2013	16 419 896,54	-	16 419 896,54	-
2014 plan III kw.	18 275 742,95	-	18 275 742,95	-
Wykonanie 2014 NDS	17 827 323,21	-	17 827 323,21	-
WPF 2015	16 918 929,02	-5,37%	17 349 930,88	-2,75%
WPF 2016	17 581 000,00	3,77%	17 581 000,00	1,31%
WPF 2017	17 791 972,00	1,19%	17 791 972,00	1,19%
WPF 2018	18 005 475,00	1,19%	18 005 475,00	1,19%

Z objaśnień do pierwotnej wersji WPF wynikało, że w 2015 roku dochody bieżące w kwocie 16.918.929,02 zł zostały skalkulowane w oparciu o obowiązujące stawki podatkowe, wzrost inflacyjny i posiadane dane ewidencyjne, pismo o wysokości subwencji oraz pisma o wysokości dotacji celowych na zadania własne i zlecone. Na podstawie analizy danych historycznych przyjęto wzrost wpływów do budżetu w każdym roku w stosunku do roku poprzedniego, stosując wytyczne do założeń makroekonomicznych średnio o 1,2 %. W kolejnych latach zakłada się niewielki wzrost dochodów. Spadek dochodów w roku 2015 w stosunku do wykonania 2014 wynika z faktu, że każdego roku dochody i wydatki wzrastają w trakcie roku, co jest już wyraźnie widoczne w uchwale nr VI/45/2015 z 23 czerwca 2015 roku.

Analiza danych przedstawionych w WPF z dnia 23 czerwca 2015 roku wykazała prognozowany spadek wpływów z tytułu dochodów bieżących w 2015 roku w stosunku do wykonania 2014 roku o 477.392,33 zł, tj. o 2,75% (WPF po zmianie). W latach kolejnych prognozowany wzrost dochodów bieżących kształtuje się na poziomie około 1,2% dochodów z roku poprzedniego.

Skarbnik Gminy wyjaśniła kontrolującemu, że dochody bieżące na rok 2015 mniejsze są od dochodów bieżących roku 2014 o około 500.000 zł i wynikają np. z mniejszej subwencji o kwotę ok. 700.000 zł.

Dochody majątkowe

Dochody majątkowe	Uchwała nr III/10/2015 z 29.01.2015	W tym ze sprzedaży majątku	Uchwała nr VI/53/2015 z 22.06.2015	W tym ze sprzedaży majątku
2015 rok – plan	1 782 778,71	100 000,00	1 408 366,26	100 000,00
2016 rok – prognoza	0,00	0,00	0,00	0,00
2017 rok – prognoza	0,00	0,00	0,00	0,00
2018 rok – prognoza	0,00	0,00	0,00	0,00

Zgodnie z treścią art. 235 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, do dochodów majątkowych zalicza się: dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze

sprzedaży majątku oraz dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

W pierwotnej WPF wskazano dochody majątkowe w kwocie 1.782.778,71 zł na kwotę tę składały się następujące sumy:

- 1) 165.170,57 zł – kwota dotacji z powiatu na inwestycję „Budowa drogi gminnej nr 117059E w m. Słupsko –Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów” realizowaną przez Gminę na podstawie porozumienia między jednostkami w ramach programu NPPDL Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój,
- 2) 991.178 zł – kwota dotacji z budżetu państwa na realizację inwestycji „Budowa drogi gminnej nr 117059E w m. Słupsko –Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów” w ramach programu NPPDL Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój
- 3) 62.843 zł – refundacja poniesionych kosztów kwalifikowanych w roku 2014 na „Budowę systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko – część II polegająca na budowie przyłączy kanalizacji sanitarnej oraz remoncie przepompowni ścieków,
- 4) 463.587,14 zł – dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na realizację projektu „e-Mokrsko STOP wykluczeniu cyfrowemu”,
- 5) 100.000 zł – dochody ze sprzedaży prawa użytkowania wieczystego.

Z ostatniej wieloletniej prognozy finansowej, tj. z dnia 22 czerwca 2015 roku wynika, że zaplanowano dochody majątkowe w wysokości 1.408.366,26 zł, w tym 100.000,00 zł ze sprzedaży majątku. Na powyższą kwotę składały się:

- 1) 118.172,62 zł – kwota dotacji z powiatu na inwestycję „Budowa drogi gminnej nr 117059E w m. Słupsko –Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów” realizowaną przez Gminę na podstawie porozumienia między jednostkami w ramach programu NPPDL Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój. Na powyższą dotację zostało zawarte porozumienie w dniu 24 września 2014 roku z Powiatem Wieluńskim, z którego wynikało, że wartość dofinansowania wyniesie 165.170,57 zł, natomiast na podstawie aneksu nr 1 do ww. porozumienia zmniejszono wartość dotacji do kwoty 118.172,62 zł.
- 2) 657.363,50 zł – kwota dotacji z budżetu państwa na realizację inwestycji „Budowa drogi gminnej nr 117059E w m. Słupsko –Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów” w ramach programu NPPDL Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój. Na powyższe dofinansowanie została zawarta umowa nr 14/NPPDL/FE-IV/2015 w dniu 30 marca 2015 roku z Wojewodą Łódzkim. Kwota dotacji tj. 657.363 zł nie mogła być większa niż 50% kosztów kwalifikowanych zadania. Kwota dofinansowania wpłynęła na rachunek bankowy w dniu 22 lipca 2015 roku.
- 3) 54.243 zł – refundacja poniesionych kosztów kwalifikowanych w roku 2014 na „Budowę systemu oczyszczania ścieków w Gminie Mokrsko – część II polegająca na budowie przyłączy kanalizacji sanitarnej oraz remoncie przepompowni ścieków,
- 4) 463.587,14 zł – dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na realizację projektu „e-Mokrsko STOP wykluczeniu cyfrowemu”,

5) 100.000 zł – dochody ze sprzedaży prawa użytkowania wieczystego.

Ponadto w dniu 30 lipca 2015 roku zawarto umowę nr 215/RŚ/2015 z Województwem Łódzkim o udzielenie dotacji na Budowę i modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych Słupsko – Mątewki, Skomlin –Turów o długości 1,41296 km w kwocie 158.200 zł. Środki z dotacji zostaną przekazane w terminie 60 dni od przekazania prawidłowo sporządzonej dokumentacji. Termin zakończenia prac i złożenia dokumentów rozliczeniowych ustalono na 15 października 2015 roku.

Na lata kolejne nie planowano dochodów majątkowych.

Dochody ze sprzedaży majątku

Z pierwotnej WPF z dnia 27 stycznia 2015 roku na lata 2015-2024 i ostatniej zmiany do WPF z dnia 23 czerwca 2015 roku wynikało, że zaplanowano na rok 2015 dochody majątkowe w kwocie 100.000 zł. Jak wynika z ustaleń kontroli sprzedaż prawa użytkowania wieczystego nastąpiła na kwotę 62.330 zł w dniu 28 maja 2015 roku. Z informacji uzyskanych od Skarbnika Gminy wynika, że zmniejszenia planu dochodów ze sprzedaży majątku dokonano podczas sesji Rady Gminy w dniu 21 września 2015 roku.

Na lata kolejne nie planowano dochodów ze sprzedaży majątku.

Wydatki bieżące

Wydatki bieżące w latach	Uchwała nr III/10/2015 z 29.01.2015	Wzrost/ spadek w stosunku do poprzedniego roku (w %)	Uchwała nr VIII/53/2015 z 22.06.2015	Wzrost/ spadek w stosunku do poprzedniego roku (w %)
	Kwota w zł		Kwota w zł	
Wykonanie 2012	14 286 978,25	-	14 286 978,25	-
Wykonanie 2013	15 592 716,75	-	15 592 716,75	-
Wykonanie 2014 plan III kw.	16 563 801,23	-	16 563 801,23	-
Wykonanie 2014 NDS	15 667 481,02	-	15 667 481,02	-
WPF 2015	16 229 481,02	3,46%	16 588 012,88	5,55%
WPF 2016	14 600 000,00	-11,16%	14 600 000,00	-13,62%
WPF 2017	14 650 000,00	0,34%	14 650 000,00	0,34%
WPF 2018	14 700 000,00	0,34%	14 700 000,00	0,34%

Z objaśnień do WPF z dnia 27 stycznia 2015 roku wynikało, że w 2015 roku wydatki ogółem skalkulowano w kwocie 18.795.275,24 zł, z tego: wydatki bieżące stanowią kwotę 16.229.481,02 zł, w tym na: wynagrodzenia i składki od nich naliczone – 8.243.381 zł, wydatki związane z funkcjonowaniem organów JST – 1.568.966,00 zł. Wydatki bieżące wg. wyjaśnień do prognozy w kolejnych latach zostały zaplanowane w sposób racjonalny i celowy z uwzględnieniem zadań obligatoryjnych, zleconych, kontynuowanych i wynikających z zawartych umów, mając na uwadze ograniczenie wydatków bieżących do niezbędnych.

Analiza powyższych danych wykazała, że zaplanowana w 2015 roku kwota wydatków bieżących po zmianach jest wyższa o ok. 5,5% (w pierwotnej wersji zaplanowano około 3,5%) w stosunku do wykonanych wydatków bieżących w 2014 roku. Spadek wydatków występuje natomiast w 2016 roku w stosunku do roku 2015 o **ponad 11% w wersji pierwotnej i 13% w wersji z 22 czerwca 2015 roku**, co wynika z zakończenia

w 2015 roku realizacji projektów z udziałem środków unijnych „e-Mokrsko STOP wykluczeniu cyfrowemu” oraz „Modelowo w Mokrsku”, które są finansowane w głównej mierze z wydatków bieżących, w związku z czym w następnych latach wydatki bieżące są przewidywane na niższym poziomie. W kolejnych latach, tj. 2017-2018 w zakresie wielkości wydatków bieżących utrzymuje się tendencja wzrostu 0,34%.

Przy urealnianiu WPF na 2015 roku na dzień 22 czerwca 2015 roku, roku 2016 i dalszych lat nie brano pod uwagę.

Przychody budżetu

Przychody budżetu	Uchwała nr III/10/2015 z 29.01.2015	Uchwała nr VIII/53/2015 z 22.06.2015	Uchwała nr III/10/2015 z 29.01.2015	Uchwała nr VIII/53/2015 z 22.06.2015	Uchwała nr III/10/2015 z 29.01.2015	Uchwała nr VIII/53/2015 z 22.06.2015
wg tytułów	plan 2015		prognoza 2016		prognoza 2017	
nadwyżka z lat ubiegłych						
w tym na pokrycie deficytu						
wolne środki o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy		790 000,00				
w tym na pokrycie deficytu		17 292,03				
kredyty pożyczki, emisja papierów wartościowych	776 275,48	846 286,57		1 037 239,85		1 775 812,48
w tym na pokrycie deficytu	93 567,51	846 286,57		315 045,00		268 570,00
inne przychody						
w tym na pokrycie deficytu						
Przychody ogółem	776 275,48	1 636 286,57	0,00	1 037 239,85	0,00	1 775 812,48

Z objaśnień zawartych w pierwotnej wersji WPF wynikało, że w 2015 roku przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek zostaną przeznaczone w kwocie 93.567,51 zł oraz w kwocie 682.707,97 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Na dalsze lata nie planowano przychodów.

Z objaśnień zawartych w WPF z dnia 22 czerwca 2015 roku wynikało, że w 2015 roku przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek zostaną przeznaczone w całości na pokrycie planowanego deficytu (846.286,57 zł), natomiast wolne środki, o których mowa w art. 217 ust.2 pkt 6 ustawy w kwocie 17.292,03 zł zostaną przeznaczone na pokrycie planowanego deficytu, a pozostała kwota tj. 772.707,97 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Przychody z tytułu kredytów i pożyczek na lata 2015, 2016, i 2017 częściowo wynikają z zawartej umowy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, co wynikało z przedstawionych kontrolującym dokumentów.

Uchwałą nr VII/44/15 Rada Gminy Mokrsko w dniu 1 czerwca 2015 roku wyraziła zgodę na zaciągnięcie długoterminowej pożyczki na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu na realizację zadania „Termomodernizacja budynku ZSiP w Mokrsku wraz z wymianą instalacji elektrycznej i c.o. w ramach zadania Rozbudowa budynku szkolnego w Mokrsku – etap III” do kwoty 621.040 zł, z tym że w 2015 roku do kwoty

37.425 zł, w 2016 roku do kwoty 315.045 zł oraz w 2017 roku do kwoty 268.570 zł. W dniu 27 lipca 2015 roku Gmina Mokrsko zawarła umowę nr 205/OA/PD/2015 z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, na dofinansowanie zadania „Termomodernizacja budynku ZSiP w Mokrsku wraz z wymianą instalacji elektrycznej i c.o. w ramach zadania Rozbudowa budynku szkolnego w Mokrsku – etap III” w formie pożyczki 552.611 zł oraz dotacji – 522.611 zł. Dofinansowanie w formie pożyczki miało być wypłacone w następujących transzach: I transza – 22.7905 zł do dnia 20 grudnia 2015 roku, II transza – 267.365 zł do dnia 20 grudnia 2016 roku, III transza – 262.541 zł do dnia 30 września 2017 roku.

Jak wynika z wyjaśnień Skarbnika pozostała kwota zaplanowanych przychodów z tytułu kredytów i pożyczek na lata 2015-2018 ma być przeznaczona na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek.

Rozchody budżetu

Rozchody budżetu w latach	Uchwała nr III/10/2015 z 29.01.2015	Uchwała nr VIII/53/2015 z 22.06.2015
WPF 2015	682 707,97	772 707,97
WPF 2016	672 194,85	722 194,85
WPF 2017	1 476 190,48	1 507 242,48
WPF 2018	2 109 695,18	2 093 903,18
WPF 2019	3 076 190,46	300 398,46
WPF 2020	2 082 636,14	2 395 208,00
WPF 2021	493 639,34	1 492 331,30
WPF 2022		1 492 331,60

Dane wynikające z pierwotnej wersji WPF uchwalonej w dniu 29 stycznia 2015 roku oraz wynikające z zawartych umów kredytowych na dzień uchwalenia prognozy.

Lata	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek poz. 5.1 WPF	Spłaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych poz. 14.1 WPF	Różnica	Spłaty rat kapitałowych wynikające z zawartych umów	Różnica
	I	II	I-II	III	II-III
2015	682 707,97	682 707,97	0,00	1 049 370,97	-366 663,00
2016	672 194,85	672 194,85	0,00	1 043 190,85	-370 996,00
2017	1 476 190,48	1 476 190,48	0,00	1 832 186,48	-355 996,00
2018	2 109 695,18	2 109 695,18	0,00	2 582 691,18	-472 996,00
2019	3 076 190,46	3 076 190,46	0,00	1 476 186,46	1 600 004,00
2020	2 082 636,14	1 800 000,00	282 636,14	1 833 353,00	-33 353,00
2021	493 639,34		493 639,34		0,00

Kontrolujące ustaliły, że różnice pomiędzy spłatami rat kapitałowych wynikającymi z zobowiązań już zaciągniętych wykazanych w poz. 14.1 WPF, a spłatami wynikającymi z zawartych umów dotyczyły uwzględnienia spłat kredytu w banku PKO Bank Polski S.A. na podstawie propozycji przesunięcia spłaty rat wysłanej do banku w dniu 4 grudnia 2014 roku (spłata przesunięta w całości na 2019 rok). Aneks w tej sprawie został zawarty dopiero w dniu 25 lutego 2015 roku. Podobna sytuacja dotyczyła kredytu w Gospodarczym Banku Wielkopolskim S.A., do którego w dniu 4 grudnia 2014 roku wysłano pismo o zmianę harmonogramu spłat (spłata w 2015 roku 0,00 zł, 2016 – 300.000 zł, 2017 – 852.000 zł i 2018 – 1.609.904,70 zł). Aneks w sprawie zmiany harmonogramu spłat został zawarty w dniu 29 grudnia 2014 roku, z tym że bank spłaty w poszczególnych latach określił następująco 2015 rok – 0,00 zł, 2016 – 271.000 zł,

2017 – 806.000 zł oraz 2018 – 1.684.904,70 zł. **Rozchody w WPF nie zostały dostosowane do harmonogramu spłat zawartego w aneksie nr 2 z dnia 29 grudnia 2014 roku.**

Dane wynikające z wersji WPF uchwalonej w dniu 22 czerwca 2015 roku oraz wynikające z zawartych umów kredytowych na dzień zmiany prognozy.

Lata	Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek poz. 5.1 WPF	Spłaty rat kapitałowych wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych poz. 14.1 WPF	Różnica	Spłaty rat kapitałowych wynikające z zawartych umów	Różnica
	I	II	I-II	III	II-III
2015	772 707,97	772 707,97	0,00	682 707,97	90 000,00
2016	722 194,85	722 194,85	0,00	643 194,85	79 000,00
2017	1 507 242,48	1 476 190,48	31 052,00	1 432 190,48	44 000,00
2018	2 093 903,18	1 969 695,18	124 208,00	2 182 695,18	-213 000,00
2019	3 000 398,46	2 876 190,46	124 208,00	3 076 190,46	-200 000,00
2020	2 395 208,00	2 000 000,00	395 208,00	1 800 000,00	200 000,00
2021	1 492 331,30	0,00	1 492 331,30		0,00
2022	1 492 331,60	0,00	1 492 331,60		0,00

Kontrolujące ustaliły, że różnice pomiędzy spłatami rat kapitałowych wynikającymi z zobowiązań już zaciągniętych wykazanych w poz. 14.1 WPF, a spłatami wynikającymi z zawartych umów dotyczyły zaplanowania większych spłat w latach 2015 -2017 niż wynika to z podpisanych umów w celu wcześniejszej spłaty kredytu zaciągniętego w banku GBW S.A. (umowa nr 7/S/UG/OKR/U/2011), który wg wyjaśnienia Skarbnika generuje największe koszty dla Gminy. W związku z sytuacją, że maksymalny wskaźnik spłat na rok 2015 jest większy niż kwota spłaty rat kapitałowych wynikających z umów i odsetek w takcie roku dokonano zwiększenia planu rozchodów o 90.000 zł i planowana jest wcześniejsza spłata części ww. kredytu. Podobna sytuacja dotyczy lat 2016 i 2017, gdzie zaplanowano większe spłaty odpowiednio o 79.000 i 44.000 zł ww. kredytu. Natomiast w 2018 roku spłaty tegoż kredytu zaplanowano mniejsze o 213.000 zł. **Różnice w spłacie rat kapitałowych pomiędzy rokiem 2019 i 2020 wynikają z przesunięcia spłaty części kredytu w wysokości 200.000 zł wynikającej z umowy nr 2/2013/GM z Bankiem Spółdzielczym w Ruścu z roku 2019 na rok 2020. Takie działanie nie miało potwierdzenia w umowie i załączonym do niej harmonogramie spłat, z którego wynikały spłaty w 2019 roku na kwotę 200.000 zł i 2020 na kwotę 1.800.000 zł.**

Wyjaśnienie skarbnika Gminy w sprawie wcześniejszej spłaty kredytów w 2015 roku stanowi załącznik nr 8 do protokołu kontroli

2 PRZESTRZEGANIE ZASAD GOSPODARKI FINANSOWEJ OKREŚLONYCH W ART.254 PKT 3 USTAWY Z DNIA 27 SIERPNI 2009 ROKU O FINANSACH PUBLICZNYCH

Kontrola przestrzegania art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych została dokonana przy kontroli poszczególnych rodzajów wydatków.

VII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

1. DOCHODY Z PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH - 2013 - 2014.

1) Rachunkowość w zakresie podatków i opłat. Plan kont

Ewidencja podatków i opłat jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu. Ewidencja syntetyczna prowadzona jest techniką komputerową.

Do szczegółowej ewidencji rozrachunków z podatnikami z tytułu zobowiązania pieniężnego kontrolowana jednostka prowadzi konta indywidualne podatników w postaci wydruków komputerowych dla każdego podatnika oddzielnie.

W odniesieniu do wszystkich podatników objętych próbą kontroli w zakresie podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych, o których mowa poniżej przy zagadnieniach podatków przeanalizowano zapisy na kartach kontowych podatników z dokumentami źródłowymi, takimi jak deklaracje podatkowe, informacje o nieruchomościach, decyzje przypisu i odpisu.

Zarządzeniem nr 18/2011 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 4 kwietnia 2011 roku wprowadzono zasady rachunkowości oraz plan kont w zakresie ewidencji podatków i opłat lokalnych dla organu podatkowego Gminy Mokrsko.

Testy dotyczące podatku od nieruchomości stanowią załącznik nr 9 do protokołu kontroli.

2) Organizacja wymiaru i poboru podatków i opłat (inkaso)

Uchwałą nr VI/26/03 z dnia 21 marca 2003 roku Rada Gminy w Mokrsku zarządziła pobór podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości od osób fizycznych w drodze inkasa oraz ustaliła inkasentów i wynagrodzenie za inkaso w wysokości 5% brutto zainkasowanych zobowiązań pieniężnych.

Dochody z podatków i opłat lokalnych w latach 2013 – 2015 (do 30 czerwca) przedstawiono w poniżej zamieszczonych tabelach:

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2013 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie (w zł)	Procent Wykonania Planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
	DOCHODY BUDŻETOWE –ogółem	18.286.557,63	16.987.293,87	92,89%	-
1.	Podatek od nieruchomości	1.539.345,00	1.369.009,78	88,93%	8,06%
2.	Podatek rolny	721.551,00	679.799,86	94,21%	4,00%
3.	Podatek leśny	41.598,00	42.604,55	102,42%	0,25%
4.	Podatek od środków transportowych	73.000,00	40.762,70	55,84%	0,24%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Mokrsku.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2014 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie	Procent Wykonania Planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		22.171.506,85	21.383.227,29	96,44%	-
1.	Podatek od nieruchomości	1.476.300,00	1.428.853,61	96,79%	6,68%
2.	Podatek rolny	633.883,00	630.564,22	99,48%	2,95%
3.	Podatek leśny	35.729,00	40.086,55	112,20%	0,19%
4.	Podatek od środków transportowych	46.114,00	54.017,50	117,14%	0,25%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Mokrsku.

Tabela
Plan i realizacja dochodów własnych w 2015 roku (do 30 czerwca)

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (w zł)	Wykonanie	Procent Wykonania Planu	Udział procentowy w wykonaniu budżetu
1	2	3	4	5	6
DOCHODY BUDŻETOWE – ogółem		18.767.799,14	10.430.732,24	55,58%	-
1.	Podatek od nieruchomości	1.457.000,00	780.683,90	53,58%	7,48%
2.	Podatek rolny	675.570,00	352.011,42	52,11%	3,37%
3.	Podatek leśny	49.923,00	26.669,29	53,42%	0,26%
4.	Podatek od środków transportowych	44.465,00	26.796,00	60,26%	0,26%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przedłożonych przez Urząd Gminy w Mokrsku.

3) Podatek od nieruchomości

Stawki podatku od nieruchomości na lata 2013 - 2015 określone zostały uchwałami Rady Gminy Mokrsko:

- nr XV/76/2011 z dnia 28 listopada 2011 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z 2011 roku, poz. 4029),
- nr XL/239/13 z dnia 26 listopada 2013 roku w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości (opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego z 2013 roku, poz. 5247).

Porównanie stawek podatku uchwalonych przez Radę Gminy Mokrsko z górnymi stawkami podatku, wynikającymi z przepisów prawa obrazuje poniższe zestawienie:

Przedmiot opodatkowania	2013 rok		2014 rok		2015 rok	
	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Gminy	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Gminy	Górna ustawowa stawka podatku	Stawka podatku uchwalona przez Radę Gminy
Od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – od 1 m ² powierzchni	0,88	0,55	0,89	0,56	0,90	0,56

Od gruntów pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych – od 1 ha powierzchni	4,51	4,00	4,56	4,10	4,58	4,10
Od gruntów pozostałych, w tym: zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni	0,45	0,11	0,46	0,11	0,47	0,11
Od budynków mieszkalnych lub ich części – od 1 m ² powierzchni użytkowej	0,73	0,50	0,74	0,51	0,75	0,51
Od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – od 1 m ² powierzchni użytkowej	22,82	18,58	23,03	19,03	23,13	19,03
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu materiałem siewnym – od 1 m ² powierzchni użytkowej	10,56	9,01	10,75	9,23	10,80	9,23
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych – od 1 m ² powierzchni użytkowej	4,63	4,45	4,68	4,56	4,70	4,56
Od pozostałych budynków lub ich części, w tym: zajętych na prowadzenie statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego – od 1 m ² powierzchni użytkowej	7,66	3,95	7,73	4,04	7,77	4,04
Od budowli	2%	2%	2%	2%	2%	2%

Uchwałą nr XV/77/2011 z dnia 28 listopada 2011 roku Rada Gminy Mokrsko zwolniła od podatku od nieruchomości:

- grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na cele ochrony przeciwpożarowej,
- grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności kulturalnej,
- grunty, budynki lub ich części wykorzystywane na potrzeby działalności sportowej.

Wskazane zwolnienia nie obejmują budynków lub ich części oraz gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Uchwałą nr XL/242/13 Rady Gminy Mokrsko z dnia 26 listopada 2013 roku w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach programu de minimis na tworzenie nowych miejsc pracy zwolniono:

- z podatku od nieruchomości, na zasadach określonych w uchwale, grunty i budynki lub ich części, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż rolnicza lub leśna. Zwolnienie dotyczy działalności gospodarczej w obiektach istniejących przewidzianych pod prowadzenie działalności zakupionych na podstawie aktu notarialnego po dniu 15 lipca 2013 roku i przeznaczonych pod

działalność gospodarczą oraz w obiektach nowo wybudowanych przeznaczonych pod działalność gospodarczą rozpoczętą po dniu 15 lipca 2013 roku. Zwolnienia nie stosuje się do: [1] inwestycji związanych z handlem detalicznym, [2] inwestycji związanych z usługami zajmującymi obiekty o pow. do 300 m², [3] przedsiębiorców zalegających z płatnościami wobec budżetu Gminy, [4] przedsiębiorców znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej w rozumieniu pkt 9-11 wytycznych wspólnotowych, [5] podmiotów powstałych w wyniku przekształcenia, podziału, połączenia, zmiany nazwy przedsiębiorcy, [6] podmiotów prowadzących działalność produkcyjną przetwórstwa mięsnego i spożywczego,

- w całości z podatku od nieruchomości grunty i budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż rolnicza lub leśna prowadzonych przez przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w obiektach nowo wybudowanych, która została rozpoczęta po dniu 15 lipca 2013 roku i utworzono minimum 5 nowych miejsc pracy: [1] na okres 12 m-cy, jeżeli przedsiębiorca utworzy co najmniej 5 nowych miejsc pracy, [2] na okres 24 miesięcy, jeżeli przedsiębiorca utworzy co najmniej 10 nowych miejsc pracy,
- w całości z podatku od nieruchomości grunty i budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż rolnicza lub leśna prowadzonych przez przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą na terenie gminy w obiektach istniejących przewidzianych na działalność gospodarczą, która została rozpoczęta po dniu 15 lipca 2013 roku i utworzono minimum 10 nowych miejsc pracy: [1] na okres 12 miesięcy, jeżeli przedsiębiorca utworzy co najmniej 10 nowych miejsc pracy, [2] na okres 24 miesięcy, jeżeli przedsiębiorca utworzy co najmniej 25 nowych miejsc pracy.

Warunkiem korzystania ze zwolnienia jest zatrudnienie pracowników na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, zachowanie nowo utworzonych miejsc pracy przez okres korzystania ze zwolnienia z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały.

Podatek od nieruchomości od osób prawnych

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób prawnych w 2013 roku wynosiły 911.252,37 zł i stanowiły 5,36% dochodów budżetowych, w 2014 roku – 1.060.371,19 zł, tj. 4,96 % dochodów budżetowych, a w I półroczu 2015 roku – 591.738,40 zł, tj. 5,67% dochodów budżetowych.

W Gminie Mokrsko prowadzony jest rejestr osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy. W latach 2013 – 2015 (do 30 czerwca) na terenie gminy funkcjonowało 28 podmiotów prawnych, będących podatnikami podatku od nieruchomości.

Jako próbę kontroli przyjęto 10 podatników podatku od nieruchomości w każdym roku, tj. 35,71% ogółu podatników w każdym roku.

Przypis netto podatku od nieruchomości od osób prawnych (wymiar podatku według deklaracji podatkowych + przypisy – odpisy) w kontrolowanej gminie wynosił w 2013 roku 903.981,00 zł, w 2014 roku kwotę 1.042.447,00 zł, a w 2015 roku – 1.190.924,00 zł.

Przypis podatku od nieruchomości dla podatników objętych kontrolą według złożonych deklaracji podatkowych wynosił w 2013 roku kwotę 685.772,00 zł (70,23 % ogółu przypisanego podatku netto na 2013 rok), w 2014 roku kwotę 699.455,00 zł (67,10 % ogółu przypisanego podatku netto na 2014 rok), a w 2015 roku kwotę 802.319,00 zł (67,37% ogółu przypisanego podatku netto na 2014 rok).

Zestawienie podatników objętych kontrolą w latach 2013-2015, zawierające dane o numerze identyfikacyjnym podatnika, dacie złożenia deklaracji podatkowych, wysokości zadeklarowanego podatku (po korektach) stanowi załącznik nr 10 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli

(...)²

Powyższe świadczy również o nieprzestrzeganiu art. 272 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (t.j. z Dz.U. z 2015, poz. 613), w myśl którego - organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających, mających na celu: sprawdzanie terminowości składanych deklaracji oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Organ podatkowy posiada ponadto możliwość wezwania podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji - art. 274a § 2 ww. ustawy,

W trakcie kontroli sprawdzono terminowość zapłaty przez podatników objętych próbą kontroli podatku z tytułu I, II, XI i XII raty za 2014 rok. Skontrolowano także terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości z tytułu wskazanych rat podatku. *Wyniki tych czynności zawarto w załączniku nr 11 do protokołu kontroli.*

Ustalono, że z próby 10 podatników – 6 uregulowało należne raty podatku w obowiązującym terminie. W przypadku 3 podatników zapłata należnych rat podatku nastąpiła z jedno lub kilkudniowym opóźnieniem, nie skutkującym zapłatą odsetek za zwłokę. (...)³.

W kontrolowanym okresie 2013-2015 (I półrocze) organ podatkowy nie przeprowadzał u podatników kontroli, których celem byłoby sprawdzenie poprawności wykazania przez podatników w deklaracjach podatkowych podstaw opodatkowania.

Podatek od nieruchomości od osób fizycznych

Wpływy z podatku od nieruchomości od osób fizycznych w 2013 roku wynosiły 457.757,41 zł i stanowiły 2,69% dochodów budżetowych, w 2014 roku – 368.482,42 zł, tj. 1,72 % dochodów budżetowych, a w 2015 roku – 188.945,50 zł, tj. 1,81% dochodów budżetowych za I półrocze 2015 roku.

Jako próbę do kontroli przyjęto podatników o numerach identyfikacyjnych: (...)⁴.

---

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Próbę wybrano metodą losową wśród podatników podatku od nieruchomości, z uwzględnieniem podatników prowadzących działalność gospodarczą w latach 2013-2015.

Przypis netto podatku od nieruchomości od osób fizycznych (wymiar podatku według deklaracji podatkowych + przypisy - odpisy) w kontrolowanej gminie wynosił w 2013 roku kwotę 463.397,80 zł, w 2014 roku - 351.307,10 zł, a w I półroczu 2015 roku - 360.237,00 zł.

Przypis podatku od nieruchomości dla podatników objętych kontrolą według złożonych deklaracji podatkowych wynosił w 2014 roku kwotę 91.057,00 zł (25,92 % ogółu przypisanego podatku netto na 2014 rok), a w 2015 roku kwotę 90.175,00 zł (25,03% ogółu przypisanego podatku netto na 2015 rok).

Szczegółowe informacje dotyczące podatników objętych kontrolą w zakresie kwoty podatku ustalonej decyzjami wymiarowymi, dat wydania i doręczenia decyzji wymiarowych jak również korekt informacji podatkowych złożonych w trakcie okresu objętego kontrolą (2013 - 2014) zawiera tabela stanowiąca załącznik nr 12 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli

- (...)⁵.

Z powyższego wynika, że organ podatkowy nie porównywał danych wynikających z ewidencji gruntów z danymi zadeklarowanymi przez podatnika, czym naruszył zasadę sformułowaną w art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.

W kontrolowanym okresie, przypis zobowiązania podatkowego następował w dacie wydania decyzji przed skutecznym jej doręczeniem (przypis następował zbyt wcześnie). Tymczasem w świetle art. 21 § 1 pkt 2 ustawy Ordynacja podatkowa, zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania. Powyższym działaniem naruszono również art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco oraz świadczyło o niewypełnianiu dyspozycji § 3 pkt 1 i § 4 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. nr 208 poz. 1375). W ww. § 3 pkt 1 określono, że zadaniem komórki rachunkowości jest w szczególności prowadzenie w księgach rachunkowych prawidłowej ewidencji przypisów, odpisów, wpłat, zwrotów i zaliczeń nadpłat z tytułu podatków. Natomiast w § 4 ust. 1 pkt 1 wskazano, że do udokumentowania przypisów lub odpisów służą decyzje.

W trakcie kontroli sprawdzono terminowość zapłaty przez podatników objętych próbą kontroli podatku z tytułu I, II, III i IV raty za 2014 rok. Ustalono, że 3 na 10 skontrolowanych podatników wpłaciło ww. raty podatku terminowo. W przypadku pozostałych 7 podatników zapłata należnej raty podatku nastąpiła z opóźnieniem (w tym w 6 przypadkach nieterminowa zapłata raty podatku nie skutkowała naliczeniem odsetek

---

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w deklaracji podatkowej i innych dokumentach składanych przez podatników). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

za zwłokę, a w jednym przypadku podatnik sam uiszczył odsetki od nieterminowej wpłaty IV raty podatku za 2014 rok). *Wyniki kontroli zawarto w załączniku nr 13 do protokołu kontroli.*

W 2015 roku zostało przeprowadzonych 19 kontroli podatkowych w zakresie prawidłowości opomiarowania budynków mieszkalnych. W przypadku podatników objętych próbą kontroli, kontrolą podatkową objęto podatnika (...) ⁶ W wyniku kontroli zmniejszeniu uległa powierzchnia budynków związanych prowadzeniem działalności gospodarczej, a zwiększeniu powierzchni mieszkalna budynków.

Udzielone ulgi w zapłacie podatku w zakresie podatku od nieruchomości

2013 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	2	389,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	0	0,00
Odroczenie terminu płatności podatku	0	0,00
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	2	28.285,99
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	0	0,00

2014 rok

Rodzaj decyzji	Ilość wydanych decyzji	Kwota objęta decyzjami (zł)
Umorzenie zaległości podatkowej, odsetek	3	184,00
Rozłożenie zapłaty podatku na raty	0	0,00
Odroczenie terminu płatności podatku	0	0,00
Rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej	2	37.401,90
Odroczenie zapłaty zaległości podatkowej	0	0,00

W 2014 roku organ podatkowy wydał nw. decyzje w sprawie ulg w zapłacie podatku od nieruchomości:

- nr Fn.3120.1.1.2014.EK z dnia 25 lutego 2014 roku w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości w kwocie 39.092,90 zł (w tym 37.315,90 zł należność główna + 1.777,00 zł odsetki). Decyzję wydano na wniosek przedsiębiorcy z dnia 10 lutego 2014 roku (wpływ do UG w tym samym dniu) (...) ⁷,
- nr Fn.3123.1.1.2014.EK z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej z tytułu I raty za 2014 rok w łącznym zobowiązaniu

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- pieniężnym w kwocie 208,00 zł. Decyzję wydano na wniosek podatnika z dnia 18 marca 2014 roku (wpływ do UG w dniu 20 marca 2014 roku) (...)⁸,
- nr Fn.3123.1.2.2014.EK z dnia 5 maja 2014 roku w sprawie umorzenia odsetek od zaległości podatkowej w wysokości 460,00 zł. Decyzję wydano na wniosek podatnika z dnia 3 kwietnia 2014 roku (wpływ do UG w dniu 4 kwietnia 2014 roku) (...)⁹,
  - nr Fn.3120.1.2.2014.EK z dnia 17 listopada 2014 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym z tyt. III raty za 2014 rok w kwocie 91,00 zł oraz kosztów upomnienia w kwocie 11,60 zł, tj. łącznie 102,60 zł. Decyzję wydano na wniosek podatnika z dnia 21 października 2014 roku (wpływ do UG w tym samym dniu) (...)¹⁰,
  - nr Fn.3120.1.4.2014.EK z dnia 9 grudnia 2014 roku w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w łącznym zobowiązaniu pieniężnym z tyt. IV raty za 2014 rok w kwocie 89,00 zł. Decyzję wydano na wniosek podatnika z dnia 28 listopada 2014 roku (wpływ do UG w dniu 3 grudnia 2014 roku) (...)¹¹,
  - nr 3120.1.5.2014.EK z dnia 31 grudnia 2014 roku w sprawie rozłożenia na raty zaległości podatkowej z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego w kwocie 687,00 zł wraz z należnymi odsetkami i kosztami upomnienia w wysokości 205,00 zł. Decyzję wydano na wniosek podatnika z dnia 8 grudnia 2014 roku (wpływ do UG w dniu 10 grudnia 2014 roku), (...)¹². Decyzję doręczono podatnikowi w dniu 31 grudnia 2014 roku.

Ustalenia kontroli

Kontrolujące ustaliły, iż sprawy z wniosków podatników dotyczących udzielenia ulg podatkowych zostały załatwione w drodze decyzji, o której mowa w art. 207 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku jednej decyzji wydano zaświadczenie o pomocy de minimis.

Kontrolujące stwierdziły, że decyzje w sprawach ulg w podatku od nieruchomości podpisywane były przez Wójta Gminy Mokrsko Tomasza Kąckiego.

---

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(...)¹³. Kontrolujące wskazują, że **w myśl art. 187 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa organ podatkowy jest obowiązany zebrać i w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Z kolei stosownie do art. 180. § 1 jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. Następnie w myśl art. 191 ww. ustawy organ podatkowy ocenia na podstawie całego zebranego materiału dowodowego, czy dana okoliczność została udowodniona.**

4) Podatek rolny

Podstawę obliczenia podatku rolnego na obszarze Gminy Mokrsko w okresie objętym kontrolą stanowiły średnie ceny skupu 1 dt żyta:

- według Komunikatu Prezesa GUS z dnia 18 października 2013 roku.- MP poz.814, średnia cena skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2014 wynosiła **69,28 zł**,
- według Komunikatu Prezesa GUS z dnia 20 października 2014 roku.- MP poz.935, średnia cena skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2015 wynosiła **61,37 zł**.

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych (Dz. U. nr 143 poz.1614) Gmina Mokrsko zaliczona jest do I okręgu podatkowego.

Stawki podatku od 1 ha przeliczeniowego do naliczenia podatku rolnego wynosiły:

- **na 2014 rok** – 173,20 zł (69,28 zł x 2,5q) od 1 ha przeliczeniowego i 346,40 zł (69,28 zł x 5q) od pozostałych gruntów od 1 ha powierzchni,
- **na 2015 rok** – 153,43 zł (61,37 zł x 2,5q) od 1 ha przeliczeniowego i 306,85 zł (61,37 zł x 5q) od pozostałych gruntów od 1 ha powierzchni.

Uchwałą nr III/8/02 Rady Gminy w Mokrsku z dnia 5 grudnia 2002 roku na podstawie art.6a, ust. 11 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 poz. 1381 ze zm.) określono wzór formularza informacji o gruntach oraz wzór deklaracji na podatek rolny. Uchwała miała zastosowanie poczynając od roku podatkowego 2003.

Podatek rolny od osób prawnych

Wpływy z podatku rolnego od osób prawnych wynosiły w 2014 roku wynosiły 7.455,83 zł.

Na podstawie prowadzonego przez Gminę rejestru na terenie Gminy funkcjonowało w 2014 roku – 15 osób prawnych będących płatnikami podatku rolnego.

Kontrolą objęto 100% podatników.

Nieprawidłowości w zakresie naliczania podatku rolnego nie stwierdzono.

Podatek rolny od osób fizycznych

---

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatek rolny od osób fizycznych ujęty jest w jednej decyzji wymiarowej (nakazie płatniczym) jako składnik łącznego zobowiązania pieniężnego (art. 6c ust.1 ustawy o podatku rolnym).

Wybrane zagadnienia omawiane przy tematyce podatku rolnego dotyczyć będą całego zobowiązania pieniężnego, w skład którego wchodzi również podatek od nieruchomości i podatek leśny.

Wpływy z tytułu podatku rolnego od osób fizycznych wynosiły w 2014 roku – 623.108,39 zł i stanowiły 2,91 % dochodów budżetowych Gminy Mokrsko.

Kontrolą prawidłowości poboru i ewidencji podatku rolnego od osób fizycznych w 2014 roku oraz w pierwszym półroczu roku 2015 objęto 20 podatników o następujących numerach identyfikacyjnych: (...) ¹⁴. W 2014 roku skontrolowano podatek rolny na kwotę 26.259,00 zł, natomiast w pierwszym półroczu 2015 roku na kwotę 29.016,00 zł (próba przyjęta do kontroli została wybrana metodą losową i wyniosła w 2014 roku – 4,21%).

Wykazane hektary użytków rolnych były prawidłowo przeliczone na hektary przeliczeniowe. Przeliczenia dokonano metodą komputerową.

Należny podatek rolny od osób fizycznych został naliczony prawidłowo.

Kontroli poddano terminowość wpłat dokonywanych przez ww. podatników. Odsetki od nieterminowej wpłaty pobrano od wszystkich podatników, tam gdzie one przysługiwały.

Udzielone ulgi i zwolnienia w zakresie podatku rolnego (w szczególności ulga inwestycyjna i z tytułu nabycia gruntów)

2014 rok

Rodzaj decyzji	Ilość decyzji (szt.)	Kwota ulgi lub zwolnienia (zł)
Ulga inwestycyjna	2	17.315,00
Zwolnienie z tytułu nabycia gruntów	24	2.648,00
Ulga żołnierska	0	0,00
Umorzenie zaległości, odsetek	4	664,00
Rozłożenie na raty zapłaty podatku (zaległości)	1	601,00
Odroczenie terminu zapłaty podatku (zaległości)	0	0,00

Zwolnienia z tytułu nabycia gruntów

Kontroli poddano 10 decyzji w sprawach zwolnień i ulg z tytułu nabycia gruntów, wydanych w 2014 roku, to jest 41,67% ogółu decyzji. Sprawdzone:

Decyzję nr Fn.3121.1.19.2014.EK z dnia 2 października 2014 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 2,3840 ha (2,8860 ha przeliczeniowych), nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 11391/2014 z dnia 24 września 2014 roku na okres

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

od 1 października 2014 roku do 30 września 2019 roku. Wniosek podatnika z dnia 29 września 2014 roku.

Decyzję nr Fn.3121.1.12.2014.EK z dnia 11 lipca 2014 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 2,4450 ha 2,2617 ha przeliczeniowych), nabyte przez podatnika na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 2288/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku na okres od 1 lipca 2014 roku do 30 kwietnia 2019 roku. Wniosek podatnika z dnia 25 czerwca 2014 roku.

Decyzję nr Fn.3121.1.11.2014.EK z dnia 11 lipca 2014 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 2,6620 ha (2,4369 ha przeliczeniowych), nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 311/2014 z dnia 10 lutego 2014 roku na okres od 1 lipca 2014 roku do 28 lutego 2019 roku. Wniosek podatnika z dnia 16 czerwca 2014 roku.

Decyzję nr Fn.3121.1.7.2014.EK z dnia 15 kwietnia 2014 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 0,8278 ha (1,0553 ha przeliczeniowych), nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 1239/2014 z dnia 28 marca 2014 roku na okres od 1 maja 2014 roku do 31 marca 2019 roku. Wniosek podatnika z dnia 7 kwietnia 2014 roku.

Decyzję nr Fn.3121.1.6.2014.EK z dnia 25 marca 2014 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 1,2148 ha (0,9291 ha przeliczeniowych), nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 1618/2014 z dnia 18 marca 2014 roku na okres od 1 kwietnia 2014 roku do 31 marca 2019 roku. Wniosek podatnika z dnia 20 marca 2014 roku.

Decyzję nr Fn.3121.1.4.2014.EK z dnia 25 marca 2014 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 1,2148 ha, nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 4667/2013 z dnia 25 października 2013 roku na okres od 1 marca 2014 roku do 30 września 2018 roku. Wniosek podatnika z dnia 26 lutego 2014 roku.

Decyzję nr Fn.3121.1.2.2014.EK z dnia 14 stycznia 2014 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 7,1422 ha, nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 5171/2013 z dnia 22 listopada 2013 roku na okres od 1 lutego 2014 roku do 30 listopada 2018 roku. Wniosek podatnika z dnia 13 stycznia 2014 roku.

Decyzję nr Fn.3121.1.20.2014.EK z dnia 29 października 2014 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 3,4912 ha (3,8817 ha przeliczeniowych), nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 5185/2014 z dnia 24 września 2014 roku na okres od 1 listopada 2014 roku do 30 września 2019 roku. Wniosek podatnika z dnia 27 października 2014 roku.

Decyzję nr Fn.3121.1.13.2014.EK z dnia 11 lipca 2014 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow. 2,0301 ha, nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 2788/2014 z dnia 22 maja 2014 roku na okres od 1 lipca 2014 roku do 31 maja 2019 roku. Wniosek podatnika z dnia 17 czerwca 2014 roku.

Decyzję nr Fn.3121.1.22.2014.EK z dnia 29 października 2014 roku, na podstawie której zwolniono z podatku rolnego grunty o pow.:

- 1,3858 ha (2,2491 ha przeliczeniowych), nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 795/2014 z dnia 10 marca 2014 roku na okres od 1 listopada 2014 roku do 31 marca 2019 roku,

- 2,0040 ha (2,0221 ha przeliczeniowych), nabyte przez podatnika na powiększenie istniejącego gospodarstwa rolnego aktem notarialnym Rep. A 3147/2014 z dnia 2 października 2014 roku na okres od 1 listopada 2014 roku do 31 października 2019 roku.

Wniosek podatnika z dnia 23 października 2014 roku.

Ulgi inwestycyjne

Kontroli poddano 2 decyzje w sprawach udzielenia ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym, wydanych w 2014 roku, to jest 100% ogółu decyzji. Sprawdzono:

Decyzję nr 3111-4/2/2014 z dnia 7 kwietnia 2014 roku, na podstawie której udzielono ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym (...) ¹⁵. Kwotę ulgi określono prawidłowo w wysokości 1.637,82 zł, w tym do odpisu w 2014 roku 383,10 zł. Wniosek podatnika z dnia 10 marca 2014 roku. Według informacji otrzymanej od Edyty Krajcer – inspektora ds. wymiaru podatku i opłat lokalnych, przeprowadzono oględziny potwierdzające zakończenie inwestycji. Nie sporządzono protokołu z oględzin w formie pisemnej.

Decyzję nr 3111-4/1/2014 z dnia 8 stycznia 2014 roku, na podstawie której udzielono ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym (...) ¹⁶. Kwotę ulgi określono prawidłowo w wysokości 15.676,71 zł). Wniosek podatnika z dnia 13 grudnia 2013 roku. Według informacji otrzymanej od Edyty Krajcer – inspektora ds. wymiaru podatku i opłat lokalnych przeprowadzono oględziny potwierdzające zakończenie inwestycji. Nie sporządzono protokołu z oględzin w formie pisemnej.

4) Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

Podatek od nieruchomości

Osoby prawne

Zadłużenie w podatku od nieruchomości od osób prawnych według ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiło kwotę 20.439,03 zł, a na dzień 30 czerwca 2015 roku – 25.353,60 zł. Ze sprawozdania Rb-27S sporządzonego na dzień 31 grudnia 2014 roku wynikały zaległości w kwocie 20.186,30 zł i nadpłaty w kwocie 252,73 zł, a według sprawozdania sporządzonego na dzień 30 czerwca 2015 roku – zaległości 25.353,60 zł i nadpłaty 5,30 zł.

Zaległości na dzień 31 grudnia 2014 roku i 30 czerwca 2015 roku dotyczyły podatników:

(...) ¹⁷.

---

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29

Kontrolą objęto zaległości na dzień 30 czerwca 2015 roku na kwotę 22.475,80 zł, co stanowi 88,65% zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych.

Terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w okresie 2014-2015 (I półrocze), zestawiono w poniższej tabeli:

(...) ¹⁸.

Kontrolujące ustaliły, że zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych wykazane w sprawozdaniu Rb-27S sporządzonym na dzień 30 czerwca 2015 roku były zgodne z ewidencją księgową, ale niezgodne ze stanem faktycznym o kwotę 111,00 zł. (...) ¹⁹. Nieprawidłowość skorygowano w trakcie kontroli RIO.

(...) ²⁰.

Osoby fizyczne

Zadłużenie w podatku od nieruchomości od osób fizycznych według ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiło kwotę 35.126,48 zł, a na dzień 30 czerwca 2015 roku kwotę 45.208,28 zł. **W wyniku kontroli stwierdzono, że w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27S w pozycji 10 – zaległości netto - wykazano nieprawidłowe kwoty:**

- **34.572,63 zł na dzień 31 grudnia 2014 roku – kwota zaległości netto została pomniejszona o kwotę nadpłaty z pozycji 11, tj. 553,85 zł (szerzej na ten temat poniżej),**
- **42.208,28 zł na dzień 30 czerwca 2015 roku – błąd w kwocie zaległości wynikał z nieprawidłowego przeniesienia do sprawozdania danych liczbowych (zaległości zaniżono o kwotę 3.000,00 zł).**

Do kontroli przyjęto nw. podatników:

(...) ²¹

---

sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatek od środków transportowych

Osoby prawne

Zadłużenie w podatku od środków transportowych od osób prawnych według ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiło kwotę 32,30 zł, a na dzień 30 czerwca 2015 roku – 3.761,30 zł. W sprawozdaniach Rb-27S sporządzonych na dzień 31 grudnia 2014 roku i 30 czerwca 2015 roku wykazano kwoty zaległości zgodne z ewidencją księgową.

Zaległości na dzień 31 grudnia 2014 roku i 30 czerwca 2015 roku dotyczyły nw. podatników:

(...)²²

Kontrolą pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych czynności egzekucyjnych objęto 100% zaległości w podatku od środków transportowych od osób prawnych.

(...)²³.

Osoby fizyczne

Zadłużenie w podatku od środków transportowych od osób fizycznych według ewidencji księgowej na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiło kwotę 21.500,90 zł, a na dzień 30 czerwca 2015 roku – 23.009,90 zł. W sprawozdaniach Rb-27S sporządzonych na dzień 31 grudnia 2014 roku i 30 czerwca 2015 roku wykazano kwoty zaległości zgodne z ewidencją księgową.

Zaległość na dzień 31 grudnia 2014 roku i 30 czerwca 2015 roku dotyczyła podatników:

(...)²⁴

Szczególną kontrolą objęto zaległości na dzień 30 czerwca 2015 roku na łączną kwotę 15.720,60 zł, co stanowi 68,32% wszystkich zaległości w podatku od środków transportowych od osób fizycznych.

Kontroli poddano zaległości figurujące na kontach nw. podatników:

(...)²⁵

Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Podatek rolny (osoby fizyczne)

Zaległości podatników w podatku rolnym na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiły 29.325,78 zł.

Szczegółową kontrolą objęto terminowość podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych na dzień 31 grudnia 2014 roku, które wystąpiły wobec niżej wymienionych podatników:

(...)²⁶.

Zaległości podatników podatku rolnego objętych próbą kontrolną wynosiły na dzień 31 grudnia 2014 roku 1,82% ogółu zaległości w podatku rolnym.

(...)²⁷

Ustalenia kontroli

W zakresie wykazywania w sprawozdaniu budżetowym Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za 2014 rok kwot zaległości w poszczególnych podatkach stwierdzono, że:

- w podatku od nieruchomości od osób prawnych wykazano w kolumnie 9 - Należności pozostałe do zapłaty ogółem kwotę 20.439,03 zł, a w kolumnie 10 - Należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości, kwotę 20.186,30 zł. W kolumnie 11 - Nadpłaty wykazano kwotę 252,73 zł. Z ewidencji analitycznej - wykazu zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych, według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, wynikało, że kwota zaległości wynosiła 20.439,03 zł. W sprawozdaniu w kolumnie 10 wykazano kwotę zaległości pomniejszoną o nadpłaty w wysokości 252,73 zł (wykazane w kolumnie 11),
- w podatku od nieruchomości od osób fizycznych wykazano w kolumnie 9 - Należności pozostałe do zapłaty ogółem kwotę 35.126,48 zł, a w kolumnie 10 - Należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości, kwotę 34.572,63 zł. W kolumnie 11 - Nadpłaty wykazano kwotę 553,85 zł. Z ewidencji analitycznej - wykazu zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych, według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku, wynikało, że kwota zaległości wynosiła 35.126,48 zł. W sprawozdaniu w kolumnie 10 wykazano kwotę zaległości pomniejszoną o nadpłaty w wysokości 553,85 zł (wykazane w kolumnie 11).

W sprawozdaniu Rb-27S za 2014 rok w kolumnie 10 wykazano zaległości w wysokości salda zaległości minus nadpłaty. Zgodnie z obowiązującym

---

²⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

obecnie rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.), w odpowiednich kolumnach "Saldo końcowe" wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych. W kolumnie "zaległości netto" nie należy wykazywać zaległości płatnych w ratach (jeżeli termin spłaty raty nie minął), odroczonej (w przypadku gdy odroczony termin płatności nie minął), kwot objętych wstrzymaniem wykonania decyzji na mocy postanowienia organu podatkowego, sądu administracyjnego lub odrębnych przepisów oraz zaległości objętych postępowaniem ugodowym, układowym lub restrukturyzacyjnym (§ 3 ust. 1 pkt 7 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 39 do ww. rozporządzenia).

2. DOCHODY Z MAJĄTKU

2.1. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości

W sprawozdaniach rocznych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2014 – I półrocze 2015 roku jednostka wykazała dochody ze sprzedaży nieruchomości w niżej wymienionych paragrafach:

- 077 Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
- 078 Wpływy ze zbycia praw majątkowych,
- 087 Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych.

2014 rok			I półrocze 2015 roku		
Dział, rozdział, §	Plan po zmianach	Wykonanie	Dział, rozdział, §	Plan po zmianach	Wykonanie
700, 70005, § 0770	55.500,00	55.647,53	700, 70005 § 0770	100.000,00	62.330,00
Razem § 0770	55.500,00	55.647,53	Razem § 0770	100.000,00	62.330,00
700, 70005, § 0780	2.700,00	2.751,22	400, 40002 § 0870	0,00	600,00
Razem § 0780	2.700,00	2.751,22			
754, 75412, § 0870	15.000,00	9.872,59	700, 70005 § 0870	0,00	3.107,74
Razem § 0870	15.000,00	9.872,59	Razem § 0870	0,00	3.707,74

Wykaz sprzedanych nieruchomości w latach 2014 – I połowa 2015 stanowi załącznik nr 14 do protokołu kontroli.

2014 rok

Nieruchomość gruntowa niezabudowana oznaczona nr 445/1 o powierzchni 1,0573 ha położona we wsi Krzyworzeka, gmina Mokrsko

Przedmiotowa nieruchomość stanowiła własność Gminy Mokrsko. Stan prawny ww. nieruchomości uregulowano w Sądzie Rejonowym w Wieluniu Wydział Ksiąg Wieczystych pod numerem księgi wieczystej SR1W/00024682/5.

Operat szacunkowy nieruchomości sporządzony został w dniu 24 września 2012 roku przez Usługi Szacowania Nieruchomości Danuta Kuśnierczyk Posmykowizna. Wartość rynkowa nieruchomości oznaczonej nr 445/1 oszacowana została na kwotę 36.780,00 zł.

Zarządzeniem nr 57/2012 z dnia 2 października 2012 roku Wójt Gminy Mokrsko przeznaczył do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomość gruntową nr 445/1 o pow. 1,0573 ha.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży sporządzono z datą 10 października 2012 roku. W wykazie wskazano: [1] oznaczenie nieruchomości, [2] jej opis, [3] przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – teren zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny rolne, [4] cenę wywoławczą – 47.814,00 netto + VAT, [5] termin złożenia wniosku dla osób, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości – do dnia 23 listopada 2012 roku.

Cenę wywoławczą działki nr 445/1 podwyższono o 30% w stosunku do wyceny rzeczoznawcy ze względu na fakt, że nieruchomości we wsi Krzyworzeka osiągają wyższe ceny sprzedaży a rynek nieruchomości jest bardziej aktywny niż w innych miejscowościach na terenie Gminy Mokrsko.

Wykaz udostępniono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu w okresie od 10 października do 23 listopada 2012 roku, u sołtysa wsi Krzyworzeka oraz zamieszczono na stronie internetowej Urzędu w okresie od dnia 10 października do 22 listopada 2012 roku, a informację o sposobie udostępnienia wykazu opublikowano w prasie lokalnej – data emisji 12 października 2012 roku.

W dniu 23 listopada 2012 roku Wójt Gminy Mokrsko ogłosił przetarg ustny na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości. W ogłoszeniu zawarto informacje wskazane w wykazie oraz określono: [1] wadium na poziomie 10% ceny wywoławczej nieruchomości, płatne w terminie do dnia 21 grudnia 2012 roku, [2] termin przetargu – 27 grudnia 2012 roku.

Ogłoszenie podano do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu w terminie od 23 listopada do 25 grudnia 2012 roku, tablicach ogłoszeń w sołectwie Krzyworzeka w ww. okresie oraz zamieszczenie na stronie internetowej w dniu 23 listopada 2012 roku i publikację w prasie lokalnej.

Zarządzeniem nr 9/2012 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 15 lutego 2012 roku została powołana czteroosobowa komisja do przeprowadzenia przetargów na zbycie nieruchomości mienia komunalnego.

W dniu 27 grudnia 2012 roku został sporządzony protokół z przeprowadzonego przetargu, z którego wynikało, że przetarg zakończył się wynikiem negatywnym – do przetargu nikt nie przystąpił. Informację o wyniku przetargu udostępniono na tablicy Urzędu Gminy w dniu 27 grudnia 2012 roku.

II nieograniczony przetarg na sprzedaż ww. nieruchomości został ogłoszony przez Wójta Gminy w dniu 13 lutego 2013 roku. W ogłoszeniu zawarto informacje wskazane w wykazie oraz określono: [1] wadium na poziomie 10% ceny wywoławczej nieruchomości, płatne w terminie do dnia 13 marca 2013 roku, [2] termin przetargu – 18 marca 2013 roku.

Ogłoszenie podano do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu w terminie od 13 lutego do 15 marca 2013 roku, tablicach ogłoszeń w sołectwie

Krzyworzeka w ww. okresie, zamieszczenie na stronie internetowej w dniu 18 lutego 2013 roku, publikację w prasie lokalnej.

W dniu 18 marca 2013 roku został sporządzony protokół z drugiego ustnego przetargu nieograniczonego. Przetarg zakończył się wynikiem negatywnym – nikt nie przystąpił do przetargu. Informację o wyniku przetargu wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu w okresie od 18 do 26 marca 2013 roku.

Zarządzeniem nr 51/2013 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 25 września 2013 roku w sprawie sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości gruntowej stanowiącej mienie komunalne ponownie przeznaczono do sprzedaży przedmiotową nieruchomość.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży sporządzono z datą 10 października 2013 roku. W wykazie wskazano: [1] oznaczenie nieruchomości, [2] jej opis, [3] przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego – teren zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny rolne, [4] cenę wywoławczą – 47.814,00 netto + VAT, [5] termin złożenia wniosku dla osób, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości – do dnia 23 listopada 2012 roku.

Kontrolujące wskazują, że operat szacunkowy wartości nieruchomości został sporządzony z datą 24 września 2012 roku. Wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży został sporządzony ponad rok po sporządzeniu operatu szacunkowego. Stosownie do treści art. 156 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity z 2015 roku, poz. 782 ze zm.), operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, chyba że wcześniej wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, które wpływają na treść operatu. Operat szacunkowy może natomiast być wykorzystywany po upływie okresu 12 miesięcy, **po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego.** Potwierdzenie aktualności operatu następuje przez umieszczenie stosownej klauzuli w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę, który go sporządził.

Wykaz udostępniono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu w okresie od 10 października do 22 listopada 2013 roku, u sołtysa wsi Krzyworzeka oraz zamieszczono na stronie internetowej Urzędu w okresie od dnia 10 października do dnia 22 listopada 2013 roku, a informację o sposobie udostępnienia wykazu opublikowano w prasie lokalnej – data emisji 18 października 2013 roku.

W dniu 22 listopada 2013 roku Wójt Gminy Mokrsko ogłosił przetarg ustny na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości. W ogłoszeniu zawarto informacje wskazane w wykazie oraz określono: [1] wadium na poziomie 5% ceny wywoławczej nieruchomości, płatne w terminie do dnia 19 grudnia 2013 roku, [2] termin przetargu – 23 grudnia 2013 roku.

Ogłoszenie podano do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu w terminie od 22 listopada do 23 grudnia 2013 roku, tablicach ogłoszeń w sołectwie Krzyworzeka w ww. okresie, zamieszczenie na stronie internetowej w dniu 22 listopada 2013 roku, publikację w prasie lokalnej.

W dniu 23 grudnia 2013 roku został sporządzony protokół z przeprowadzonego ustnego przetargu nieograniczonego na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości. Z treści protokołu wynikało, że do przetargu przystąpiła 1 osoba. Ustalono minimalną kwotę przebiccia na 590,00 zł. W wyniku przetargu została osiągnięta cena 59.401,22 zł. Informację o wyniku przetargu wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu w dniu 23 grudnia 2013 roku.

Nabywca nieruchomości wpłacił wadium w kwocie 2.940,55 zł w dniu 19 grudnia 2013 roku, w nr 19. Wadium zostało przekazane na dochody gminy w dniu 24 lutego 2014 roku.

Pismem z dnia 19 lutego 2014 roku poinformowano nabywcę nieruchomości o dacie podpisania umowy notarialnej, tj. w dniu 24 lutego 2014 roku. **Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu (przetarg rozstrzygnięto w dniu 23 grudnia 2013 roku). Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.**

W dniu 24 lutego 2014 roku nabywca nieruchomości wpłacił na rachunek Urzędu kwotę 56.460,67 zł – wb nr 37.

W dniu 24 lutego 2014 roku przed notariuszem Dorotą Kamieniecką został podpisany akt notarialny Rep. A 643/2014. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki. Cena sprzedaży została określona w wysokości zgodnej z rozstrzygnięciem przetargu z dnia 23 grudnia 2013 roku.

Koszty poniesione przez Gminę w związku ze sprzedaż nieruchomości:

- wycena nieruchomości – kwota 750,00 zł – faktura VAT nr 12/2012 z dnia 1 października 2012 roku, termin zapłaty 7 dni, zapłacono w dniu 10 października 2012 roku,
- emisja informacji o sposobie udostępnienia wykazu nieruchomości w prasie – kwota 18,94 zł – faktura VAT nr F20120015679/BLO z dnia 15 października 2012 roku, termin zapłaty 29 października 2012 roku, zapłacono w dniu 23 października 2012 roku, wb nr 152,
- emisja ogłoszenia w tygodniku KULISY POWIATU – kwota 430,50 zł – faktura VAT nr 12/grudzień/2012 z dnia 20 grudnia 2012 roku, termin zapłaty 20 grudnia 2012 roku, zapłacono w dniu 2 stycznia 2013 roku, wb nr 8,
- emisja ogłoszenia w tygodniku KULISY POWIATU – kwota 258,30 zł – faktura VAT nr 4/marzec/2013 z dnia 6 marca 2013 roku, termin zapłaty 20 marca 2013 roku, wb nr 38,
- emisja o sposobie udostępnienia wykazu nieruchomości w prasie – kwota 18,94 zł – faktura VAT nr F20130080457/BLO z dnia 18 października 2013 roku, termin zapłaty 1 listopada 2013 roku, zapłacono w dniu 29 października 2013 roku, wb nr 156,
- emisja ogłoszenia w tygodniku KULISY POWIATU – kwota 307,50 zł – faktura VAT nr 28/listopad/2013 z dnia 26 listopada 2013 roku, termin zapłaty 3 grudnia 2013 roku, zapłacono w dniu 29 listopada 2013 roku, wb nr 173.

Razem koszty: 1.784,18 zł.

Ponadto pismem z dnia 30 grudnia 2013 roku Wójt Gminy Mokrsko wystąpił do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa w Wieluniu o wykreślenie wpisu hipoteki przymusowej obciążającej księgę wieczystą przedmiotowej nieruchomości, będącą własnością zmarłego, a obecnie pozostającą w posiadaniu Urzędu Gminy. W odpowiedzi na pismo, Kierownik Placówki KRUS wskazał, że w celu dokonania wykreślenia wpisu hipoteki przymusowej, Gmina zobowiązana została do dokonania wpłaty kwoty 3.753,70 zł. Wymienioną kwotę przekazano na rzecz KRUS w dniu 20 stycznia 2014 roku, wb nr 12. W ewidencji księgowej ww. kwotę ujęto jako zmniejszenie dochodów poprzez zapis na kontach 130 (Wn), 221 (Ma). Źródła dochodów jst zostały określone w art. 4 ust 1 ustawy z dnia z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz.U. z 2015, poz. 513 ze zm.). Jednym ze źródeł dochodów są dochody z majątku gminy. **Wpłata dokonana w ww. kwocie celem wykreślenia wpisu hipoteki**

przymusowej powinna zostać uregulowana z konta wydatków i nie powinna pomniejszać dochodów ze sprzedaży majątku uzyskanych przez Gminę w 2014 roku. Szerzej na ten temat przy zagadnieniu Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Kontrolujące ustaliły, że dochody uzyskane ze sprzedaży działki w Krzyworzece zostały zawyżone o kwotę 11.107,55 zł, na którą składał się podatek VAT od sprzedanej nieruchomości, uwzględniony w dochodach 2014 roku. Ustalono, że podatek VAT od sprzedanej nieruchomości w kwocie 11.107,55 zł ujęto pod pozycją 37 rejestru sprzedaży VAT za miesiąc marzec 2014 roku.

Powyższe pozostawało w sprzeczności z postanowieniami § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. W świetle przywołanego przepisu, kierownicy jednostek zobowiązani są sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym. Kwota należnego podatku VAT nie powinna być wykazywana w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego, gdyż podatek VAT nie stanowi dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego, lecz dochód budżetu państwa.

Ustalono, że od miesiąca marca 2014 roku nabywca nieruchomości został opodatkowany podatkiem od nieruchomości.

Działka o nr 455/1 została zdjeta z ewidencji księgowej (wartość ewidencyjna 9.100,00 zł) w trakcie kontroli RIO, tj. w dniu 24 września 2014 roku.

2015 rok (do 30 czerwca)

Nieruchomości gruntowe zabudowane oznaczone numerami: 1265/8, 1265/13, 1265/15, 1265/19 o łącznej powierzchni 0,6445 ha – obręb Mokrsko

W 2015 roku zbyto z gminnego zasobu nieruchomości gruntowe oznaczone numerami: 1265/8 – 0,1275 ha, 1265/13 – 0,3364 ha, 1265/15 – 0,0720 ha, 1265/19 – 0,1086 ha, o łącznej powierzchni 0,6445 ha, położone w obrębie geodezyjnym Mokrsko, Gmina Mokrsko, będące przedmiotem użytkowania wieczystego od dnia 28 marca 1994 roku (działki nr: 1265/8, 1265/13, 1265/15) oraz od dnia 23 czerwca 1994 roku (działka nr 1265/19). Na podstawie umowy sprzedaży prawa użytkowania wieczystego objętej aktem notarialnym Rep. A 2979/2006 z dnia 5 czerwca 2006 roku (działki nr: 1265/8, 1265/13, 1265/15) oraz umowy przeniesienia użytkowania wieczystego objętej aktem notarialnym Rep. A 69/2006 z dnia 9 stycznia 2006 roku (działka nr 1265/19) jako użytkownika wieczystego wszystkich ww. nieruchomości o łącznej powierzchni 0,6445 ha ustanowiono małżeństwo na prawach wspólności ustawowej.

Przedmiotowe nieruchomości stanowiły własność Gminy Mokrsko. Stan prawny ww. nieruchomości uregulowano w Sądzie Rejonowym w Wieluniu Wydział Ksiąg Wieczystych pod następującymi numerami: [1] SR1W/00078800/2 (działka nr 1265/19), [2] SR1W/00043224/6 (działki nr: 1265/13, 1265/8, 1265/15).

W dniu 6 maja 2014 roku do Wójta Gminy Mokrsko wpłynął wniosek o wykup prawa własności nieruchomości o łącznej powierzchni 0,6445 ha będących przedmiotem użytkowania wieczystego.

Rada Sołecka Sołectwa wsi Mokrsko w dniu 16 maja 2014 roku pozytywnie zaopiniowała propozycję przeznaczenia do sprzedaży prawa własności ww. nieruchomości gruntowych.

Urząd Gminy w Mokrsku zlecił wykonanie wyceny nieruchomości Pani Danucie Kuśnierczyk Usługi Szacowania Nieruchomości z/s Posmykowizna k/ Działoszyna.

Operat szacunkowy ww. nieruchomości sporządzony został w dniu 21 października 2014 roku. Opłata za wykup na własność prawa użytkowania wieczystego stanowi

różnicę wartości nieruchomości jako prawa własności i wartości prawa użytkowania wieczystego (z uwzględnieniem kwoty wartości prawa użytkowania wieczystego na dzień wykupu). Wysokość opłaty za wykup prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej wynosi dla działek o nr ewidencyjnym: [1] 1265/8 – 12.320,00 zł (31.870,00 zł minus 19.550,00 zł), [2] 1265/13 – 32.500,00 zł (84.100,00 zł minus 51.600,00 zł), [3] 1265/15 – 6.960,00 zł (18.000,00 zł minus 11.040,00 zł), [4] 1265/19 – 10.550,00 zł (27.150,00 zł minus 16.600,00 zł). Za wykonaną usługę została wystawiona faktura VAT nr 30/2014 z dnia 22 października 2014 roku na kwotę 615,00 zł – termin płatności 7 dni, zapłacono przelewem bankowym w dniu 27 października 2014 roku (WB nr 160 za okres od 25 październik 2014 roku do 27 października 2014 roku).

Zarządzeniem nr 113/2014 z dnia 24 października 2014 roku Wójt Gminy Mokrsko przeznaczył do sprzedaży w trybie bezprzetargowym prawo własności nieruchomości będących przedmiotem użytkowania wieczystego. Zarządzenie podano do publicznej wiadomości poprzez ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Mokrsko.

W dniu 29 października 2014 roku Wójt Gminy Mokrsko sporządził wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. W wykazie zawarto: [1] oznaczenie nieruchomości wg danych z ewidencji gruntu, [2] jej opis, [3] oznaczenie księgi wieczystej, [4] powierzchnię nieruchomości, [5] przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego: nr 1265/8 – teren zabudowy produkcyjno-usługowej, produkcji rolnej i hodowli oraz teren zabudowy mieszanej mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej; nr 1265/13 i nr 1265/15 – teren zabudowy produkcyjno-usługowej, produkcji rolnej i hodowli; nr 1265/19 – teren zabudowy usługowej, [6] cenę: nr 1265/8 – 31.870,00 zł; nr 1265/13 – 84.100,00 zł; nr 1265/15 – 18.000,00 zł; nr 1265/19 – 27.150,00 zł, [7] termin złożenia wniosku dla osób, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości – do dnia 10 grudnia 2014 roku, [8] forma sprzedaży – sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej na rzecz jej użytkownika wieczystego, [9] wysokość opłat oraz terminy jej wniesienia – cena nieruchomości płatna przed zawarciem aktu notarialnego; koszty zawarcia aktu notarialnego ponosi nabywca.

Pismem z dnia 29 października 2014 roku Wójt Gminy Mokrsko powiadomił radnych oraz sołtysa wsi Mokrsko II o podaniu do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

W dniu 7 listopada 2014 roku opublikowano w prasie lokalnej informację zamieszczoną przez Urzędu Gminy w Mokrsku dotyczącą dostępności wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży (sołtys wsi Mokrsko oraz tablice ogłoszeń w Urzędzie Gminy). **Nie przedłożono kontrolującemu dokumentu, z którego wynikałoby, że wykaz został zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Gminy. Nie podano również okresu, w którym wykaz dostępny był na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Mokrsku.** Za wykonaną usługę została wystawiona faktura VAT nr F20140081531/BLO z dnia 7 listopada 2014 roku na kwotę 18,94 zł – termin płatności 14 dni, zapłacono przelewem bankowym w dniu 14 listopada 2014 roku (WB nr 170 za okres od 13 listopada 2014 roku do 14 listopada 2014 roku).

W odpowiedzi na zawiadomienie z dnia 30 października 2014 roku o przysługującym pierwszeństwie w nabyciu nieruchomości, dotychczasowy użytkownik wieczysty w dniu 5 listopada 2014 roku wystąpił z wnioskiem o jej nabycie za kwotę określoną w operacie szacunkowym oraz zgodną z kwotą podaną w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

W dniu 11 grudnia 2014 roku został sporządzony protokół uzgodnień z negocjacji w sprawie sprzedaży prawa własności przedmiotowych nieruchomości. Z treści protokołu wynikało, że kupujący zobowiązuje się nabyć prawo własności przedmiotowych działek

za łączną kwotę 62.330,00 zł, po wyznaczeniu przez notariusza daty zawarcia aktu notarialnego, którego zawarcie nastąpi po okazaniu dowodu wpłaty.

Zgodnie z pismem przesłanym do nabywcy z dnia 7 stycznia 2015 roku datę podpisania umowy notarialnej wyznaczono na 12 stycznia 2015 roku. Z informacji uzyskanych od Łukasza Wolnego – inspektora ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami termin ten nie doszedł do skutku z uwagi na wątpliwości co do zakresu opodatkowania podatkiem VAT czynności przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności nieruchomości. Indywidualna interpretacja nr IPTPP1/4512-100/15-2/RG Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z dnia 27 kwietnia 2015 roku w tej sprawie wskazuje jednoznacznie, że sprzedaż prawa własności nieruchomości na rzecz jej dotychczasowych użytkowników wieczystych nie stanowi podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług.

W dniu 28 maja 2015 roku nabywca nieruchomości wpłacił na rachunek Urzędu kwotę 62.330,00 zł – wb nr 102, dowód księgowy nr 2416/15.

W dniu 29 maja 2015 roku przed notariuszem Dorotą Kamieniecką został podpisany akt notarialny Rep. A 2303/2015. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Bernard Kącki. Cena sprzedaży została określona w wysokości zgodnej z kwotą podaną w operacie szacunkowym oraz w wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży.

Koszty poniesione przez Gminę w związku ze sprzedażą nieruchomości:

- wycena nieruchomości – kwota 615,00 zł,
- emisja ogłoszenia o dostępności wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w prasie lokalnej „Nasz Tygodnik” – kwota 18,94 zł.

Działki o nr 1265/8, 1265/13, 1265/15, 1265/19 zostały zdjęte z w ewidencji księgowej oraz z ewidencji mienia Urzędu Gminy w Mokrsku w dniu 25 września 2015 roku (poz. księg. 3800/2015).

2.2. Dochody z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarządu

Dochody z użytkowania wieczystego nieruchomości, użytkowania, zarząd

2014 rok		2015 rok (do 30 czerwca)	
Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
5.000,00	4.662,30	3.600,00	3.523,54

W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych za 2014 rok i 2015 rok (do dnia 30 czerwca) w rozdziale 70005 § 047 kontrolowana jednostka wykazała dochody wykonane z tytułu opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości w kwotach zaprezentowanych w tabeli powyżej.

Z informacji uzyskanych od Łukasza Wolnego – inspektora ds. rolnictwa i gospodarki nieruchomościami wynikało, że w kontrolowanym okresie nie oddawano nieruchomości w użytkowanie wieczyste. W latach wcześniejszych w użytkowanie wieczyste oddano 19 nieruchomości na rzecz 13 użytkowników.

Zestawienie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste obowiązujących w latach 2014 – 2015 (I półrocze) stanowi załącznik nr 15 do protokołu kontroli.

Kontroli poddano prawidłowość uiszczania opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego pod względem ich wysokości oraz terminowości dotyczących następujących nieruchomości:

- działki nr 1265/6, 1265/7, o łącznej pow. 0,9137 ha, położone w obrębie Mokrsko, oddane w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego z 2005 roku (nr 1888/2005) oraz działka nr 1265/14 o pow. 0,7534 ha położona w obrębie Mokrsko – oddana w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego Rep. A 2139/2005 z dnia 22 czerwca 2005 roku. Ustalono opłatę roczną w wysokości 740,19 zł. Opłatę zaktualizowano w 2006 roku na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 1 października 2006 roku - oszacowana wartość rynkowa gruntu 84.796,00 zł. Opłata roczna począwszy od 2007 roku wynosi 2.543,88 zł.

Użytkownik wniósł opłatę za 2014 rok w dniu 13 listopada 2014 roku wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 158,21 zł. **Prawidłowa kwota odsetek powinna wynieść 205,67 zł – odsetki naliczono i pobrano za małe o 47,46 zł – użytkownik wpłacił kwotę 47,46 zł w trakcie kontroli RIO, tj. w dniu 30 września 2015 roku.** Za 2015 rok użytkownik wniósł opłatę w dniu 22 kwietnia 2015 roku wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 12,27 zł.

- działka nr 1265/17, o pow. 0,0517 ha, oddana w użytkowanie wieczyste do dnia 28 czerwca 2094 roku na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 3441/2004 z dnia 1 października 2004 roku. Dla wymienionej działki została ustalona opłata roczna w wysokości 22,95 zł. Opłatę zaktualizowano w 2006 roku na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 1 października 2006 roku - oszacowana wartość rynkowa gruntu 2.875,00 zł. Opłata roczna począwszy od 2007 roku wynosi 86,25 zł.

Użytkownik wniósł opłatę za 2014 rok w dniu 31 marca 2014 roku, a za 2015 rok w dniu 1 kwietnia 2015 roku.

- działki nr 1265/8, 1265/13, 1265/15, o łącznej pow. 0,536 ha, oddane w użytkowanie wieczyste do dnia 28 marca 2094 roku na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 2979/2006 z dnia 5 czerwca 2006 roku i 1265/19 o pow. 0,1086 ha oddana w użytkowanie wieczyste do dnia 28 czerwca 2094 roku na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 69/2006 z dnia 9 stycznia 2006 roku. Dla ww. działek ustalono opłatę roczną w kwocie 286,19 zł. Opłatę zaktualizowano w 2006 roku na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 1 października 2006 roku – oszacowanie wartości rynkowej gruntów 37.203,00 zł. Opłata roczna począwszy od 2007 roku wynosi 1.116,09 zł.

Użytkownik uiścił opłatę za 2014 rok w dniu 27 marca 2014 roku. **Za 2015 rok użytkownik wniósł opłatę w kwocie 465,04 zł wraz z odsetkami za zwłokę w kwocie 18,65 zł dopiero w trakcie kontroli RIO, tj. w dniu 29 września 2015 roku.** Stwierdzono, że ww. użytkownik nabył w dniu 29 maja 2015 roku prawo własności przedmiotowej nieruchomości, w związku z powyższym opłatę za 2015 rok ustalono proporcjonalnie do okresu trwania użytkowania (za 5 miesięcy) i określono jej wysokość na 465,04 zł.

- działka nr 886/2 o pow. 0,3247 ha oddana w użytkowanie wieczyste na podstawie aktu notarialnego z 1999 roku (nr 3380/99). Dla działki została ustalona opłata roczna w wysokości 132,00 zł. Opłatę zaktualizowano w 2006 roku na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 1 października 2006 roku (oszacowana wartość rynkowa gruntu 15.811,00 zł). Nowa opłata roczna, począwszy od 2007 roku stanowi kwotę 474,33 zł.

Użytkownik wniósł opłatę za 2014 rok w dniu 18 marca 2014 roku, a za 2015 rok w dniu 20 marca 2015 roku.

- działki nr 1265/16 i 1265/18, o łącznej pow. 0,1327 ha, położone w obrębie Mokrsko, oddane w użytkowanie wieczyste do dnia 28 marca 2094 roku na podstawie aktu notarialnego Rep. A nr 173/2003 z dnia 23 stycznia 2003 roku. Dla ww. działek została ustalona opłata roczna w wysokości 58,93 zł. Opłatę zaktualizowano w 2006 roku na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego w dniu 1 października 2006 roku - oszacowana wartość rynkowa gruntu 7.498,00 zł. Nowa opłata roczna począwszy od 2007 roku stanowi kwotę 224,94 zł.

Użytkownik uiścił opłatę za 2014 rok w dniu 6 marca 2014 roku, a za 2015 rok w dniu 24 marca 2015 roku.

Wymienione opłaty za użytkowanie wieczyste były przedmiotem poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej i zamówień publicznych przeprowadzonej przez inspektorów RIO w Łodzi, w 2011 roku. Kontrolujący wskazali wówczas, że opłatę roczną za użytkownie wieczyste ustaloną zgodnie z art. 72 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami powiększono o 22%, informując użytkownika wieczystego, że nieruchomość gruntowa oddana w użytkowanie wieczyste podlega opodatkowaniu podatkiem VAT. Jednocześnie nie wystawiano faktur VAT i nie odprowadzano podatku VAT. Nieruchomości oddane w użytkowanie wieczyste, objęte kontrolą, nie powinny podlegać opodatkowaniu podatkiem VAT, gdyż we wszystkich przypadkach ustanowienie użytkowania nastąpiło przed 1 maja 2004 roku. W toku obecnej kontroli ustalono, że opłaty (nadpłaty z tytułu podatku VAT) zostały rozliczone w ramach opłaty z tytułu użytkowania wieczystego za 2012 rok.

Opłaty z tytułu użytkowania wieczystego były aktualizowane w 2006 roku, tj. 9 lat temu. Kontrolujące wskazują, że wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej mogła być aktualizowana nie częściej niż raz w roku, jeżeli wartość tej nieruchomości uległa zmianie. Z dniem 9 października 2011 roku uległ zmianie art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami. Obecnie opłata z tytułu użytkowania wieczystego może być aktualizowana nie częściej niż raz na 3 lata, jeżeli wartość tej nieruchomości uległa zmianie.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty (dział 700 rozdział 70005 § 0470) ani zaległości z tytułu opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste nieruchomości.

Na dzień 30 czerwca 2015 roku wystąpiły należności pozostałe do zapłaty (dział 700 rozdział 70005 § 0470) na kwotę 1.183,26 zł, w tym zaległości na kwotę 1.183,26 zł. Taką też kwotę wykazano w sprawozdaniu Rb-27S za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2015 roku. Zaległości dotyczyły dwóch użytkowników wieczystych.

Nr użytkownika	Zaległość na dzień 31.12.2014	Zaległość na dzień 30.06.2015
2	0,00	67,17
16	0,00	1.116,09
Razem	0,00	1.183,26

Użytkownik o nr 2 zalegał z zapłatą opłaty za 2015 rok w wysokości 67,17 zł. Do użytkownika skierowano upomnienie. Do dnia zakończenia kontroli opłata nie została wniesiona. Z kolei użytkownik o nr konta 16 nabył na własność użytkowaną wieczystie nieruchomość w dniu 29 maja 2015 roku. Opłatę roczną z tytułu użytkowania wieczystego za 2015 rok ustalono proporcjonalnie do okresu trwania użytkowania (za 5 miesięcy) i określono jej wysokość na 465,04 zł dopiero w trakcie kontroli RIO. Użytkownik uregulował zaległość w dniu 29 września 2015 roku.

2.3. Dochody z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości

Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych

Paragraf	2014 rok		2015 rok (do 30 czerwca)	
	Plan po zmianach	Plan po zmianach	Plan po zmianach	Wykonanie
075	108.500,00	108.500,00	109.500,00	75.186,78

Wykaz podmiotów i osób dzierżawiących odpłatnie pomieszczenia stanowiące własność Gminy Mokrsko zawiera [załącznik nr 16 do protokołu kontroli](#).

Szczegółowej kontroli poddano 6 zawartych w latach 2013 - 2014 umów najmu i dzierżawy nw. nieruchomości:

1. Umowa dzierżawy z dnia 3 stycznia 2014 roku, której przedmiotem jest działka o nr 6/2, o powierzchni 0,98 ha, zawarta pomiędzy Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego a osobą fizyczną. Umowę zawarto na okres trzech lat od dnia podpisania umowy. Podstawą zawarcia umowy była uchwała nr XLI250/13 Rady Gminy Mokrsko z dnia 30 grudnia 2013 roku.

Za 2014 rok dzierżawca dokonał wpłaty czynszu w terminie płatności. Za 2015 rok, do dnia zakończenia kontroli czynsz nie wpłynął (wg faktury termin płatności przypadał na 9 października).

2. Umowa dzierżawy z dnia 26 września 2014 roku, której przedmiotem jest działka nr 1509, o powierzchni 0,31 ha, zawarta pomiędzy Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego a osobą fizyczną. Umowę zawarto na czas określony, tj. na okres trzech lat od dnia podpisania umowy. Podstawą zawarcia umowy była uchwała nr XLIX/289/14 Rady Gminy Mokrsko z dnia 26 września 2014 roku.

Za 2014 rok dzierżawca uregulował czynsz po terminie płatności wraz z odsetkami za zwłokę i kosztami upomnienia. Za 2015 rok do dnia zakończenia kontroli czynsz nie wpłynął (wg faktury termin płatności przypadał na 9 października).

3. Umowa dzierżawy z dnia 25 sierpnia 2014 roku, której przedmiotem jest działka nr 277/1, o powierzchni 0,0852 ha, zawarta pomiędzy Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego a osobą fizyczną. Umowę zawarto na czas określony, tj. na okres trzech lat od dnia podpisania umowy. Podstawą zawarcia umowy była uchwała nr XV/84/11 Rady Gminy Mokrsko dnia 28 listopada 2011 roku w sprawie zasady nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawienia lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata. Zastosowano podwyższoną stawkę czynszu dzierżawnego ze względu na atrakcyjne położenie działki (centrum miejscowości).

Za lata 2014-2015 dzierżawca dokonał wpłaty w terminie płatności.

4. Umowa dzierżawy z dnia 26 września 2014 roku, której przedmiotem jest część działki nr 1267/10, o powierzchni 0,35 ha, zawarta pomiędzy Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego a osobami fizycznymi. Umowę zawarto na czas określony, tj. na okres trzech lat od dnia podpisania umowy. Podstawą zawarcia umowy była uchwała nr XLIX/289/14 Rady Gminy Mokrsko z dnia 26 września 2014 roku. Zastosowano podwyższoną stawkę czynszu dzierżawnego ze względu na atrakcyjne położenie działki.

W okresie objętym kontrolą dzierżawca, tj. za lata 2014-2015 dokonał wpłaty w terminie płatności.

5. Umowa dzierżawy z dnia 27 grudnia 2013 roku, której przedmiotem jest część działki nr 1289, o powierzchni 0,0270 ha, zawarta pomiędzy Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego a Polkomtel Sp. z o.o. z/s w Warszawie. Umowę zawarto na czas określony: od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku. Podstawą zawarcia umowy była uchwała nr XLI/251/13 Rady Gminy Mokrsko z dnia 30 grudnia 2013 roku.

Za lata 2014-2015 (do 30 czerwca) dzierżawca dokonał wpłaty w terminie płatności. Dzierżawca oprócz czynszu uiszczał dodatkową opłatę w wysokości 350,00 zł netto miesięcznie zgodnie z warunkami umowy dzierżawy.

6. Umowa najmu z dnia 14 kwietnia 2013 roku, której przedmiotem jest najem pomieszczeń użytkowych w budynku w Mokrsku, o łącznej powierzchni 265,40 m² oraz pomieszczeń użytkowych w budynku w Ożarowie, o łącznej powierzchni 110,7 m², zawarta pomiędzy Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego a Przychodnią Lekarzy Specjalistów SANMED Sp. J. z/s w Wieluniu. Umowę zawarto na czas określony, tj. na okres trzech lat od dnia podpisania umowy. Podstawą zawarcia umowy była uchwała nr XV/84/11 Rady Gminy Mokrsko dnia 28 listopada 2011 roku w sprawie zasady nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych oraz ich wydzierżawienia lub najmu na okres dłuższy niż trzy lata.

Ustalono, że oddając w dzierżawę ww. nieruchomość jednostka nie zachowała procedury w zakresie obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.

W umowie określono miesięczny czynsz w wysokości 10,72 netto za 1m² powierzchni użytkowej lokalu + należny podatek VAT, płatny na podstawie faktury wystawionej przez wynajmującego, z dołu do dnia 20 każdego następnego miesiąca w kasie Urzędu Gminy lub na podany w umowie rachunek bankowy wynajmującego. Zgodnie z warunkami umowy **wynajmujący zastrzegł sobie możliwość zmiany wysokości czynszu w czasie trwania umowy. Zmiana stawki czynszu będzie następowała w wypadku wydania przez Wójta Gminy Mokrsko zarządzenia zmieniającego stawkę określoną w zarządzeniu ustalającym minimalne stawki czynszu najmu za lokale użytkowe na dzień podpisania umowy.**

Zmiany minimalnych stawek czynszu najmu za lokale użytkowe mające wpływ na zmianę wysokości czynszu w kontrolowanym okresie dokonane zostały zarządzeniami nr: [1] 55/2013 z 14 października 2013 roku, [2] 98/2014 z 8 września 2014 roku. Powyższe zarządzenia weszły w życie z dniem ich podjęcia.

Wobec powyższego dokonano poniższych wyliczeń:

Przypis

Rok	Miesiąc	Stawka netto czynszu najmu wg zarządzenia (zł)	Wysokość czynszu wg Urzędu Gminy (zł)	Wysokość czynszu wg RIO (zł)	Różnica (5-4)	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
2014	Styczeń	6,61	(6,61 x 376,1 m ²) + VAT = 3.057,80	3.057,80	0,00	-
	Luty	6,61	3.057,80	3.057,80	0,00	-
	Marzec	6,61	3.057,80	3.057,80	0,00	-
	Kwiecień	6,61	3.057,80	3.057,80	0,00	-
	Maj	6,61	3.057,80	3.057,80	0,00	-

	Czerwiec	6,61	3.057,80	3.057,80	0,00	-	
	Lipiec	6,61	3.057,80	3.057,80	0,00	-	
	Sierpień	6,61	3.057,80	3.057,80	0,00	-	
	Wrzesień	1) 6,61 (1-7 września)	3.057,80	3.057,80	1) (3.057,80 / 30 dni) x 7 dni = 713,49	56,75	(-) niedopłata
		2) 6,77 (od 8 września)			2) (3.131,82 / 30 dni) x 23 dni = 2.401,06		
		1-30 września		Razem: 3.114,55			
	Październik	6,77	3.057,80	3.131,83	(6,77 x 376,1 m ²) + VAT = 3.131,83	74,03	(-) niedopłata
	Listopad	6,77	3.057,80	3.131,83		74,03	(-) niedopłata
Grudzień	6,77	3.057,80	3.131,83		74,03	(-) niedopłata	
2015	Styczeń	6,77	3.131,83	3.131,83	0,00	-	
	Luty	6,77	3.131,83	3.131,83	0,00	-	
	Marzec	6,77	3.131,83	3.131,83	0,00	-	
	Kwiecień	6,77	3.131,83	3.131,83	0,00	-	
	Maj	6,77	3.131,83	3.131,83	0,00	-	
	Czerwiec	6,77	3.131,83	3.131,83	0,00	-	
	razem					278,84	(-)Niedopłata

Z powyższych wyliczeń wynika, że za miesiące wrzesień – grudzień 2014 roku zaniżono wysokość czynszu łącznie o kwotę 278,84 zł.

W okresie objętym kontrolą dzierżawca dokonał wpłat czynszu w terminie płatności.

Szczegółowe informacje dotyczące przyjętych do kontroli umów najmu i dzierżawy zawartych w Gminie Mokrsko stanowi załącznik nr 17 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli

- Rada Gminy Mokrsko uchwałą nr XV/84/11 z 28 listopada 2011 roku w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata upoważniła Wójta Gminy do dokonywania samodzielnie, bez uzyskiwania zgody Rady Gminy, m.in. wydzierżawiania lub najmu nieruchomości na okres dłuższy niż 3 lata.
- Zarządzeniem nr 3/13 z dnia 9 stycznia 2013 roku Wójt Gminy Mokrsko ustalił stawki czynszu dzierżawnego za grunty mienia komunalnego. Z § 5 zarządzenia wynikało, że Wójt Gminy w uzasadnionych wypadkach może zastosować podwyższone stawki czynszu (podwyższone stawki zastosowano w przypadku dwóch wyżej wymienionych umów dzierżawy).
- Zarządzeniem nr 55/2013 z dnia 14 października 2013 roku Wójt Gminy Mokrsko ustalił minimalne stawki czynszu najmu za lokale użytkowe. Kolejne zmiany w tym zakresie zostały wprowadzone zarządzeniami nr: [1] 98/2014 z dnia 8 września 2014 roku, [2] 3/2015 z dnia 22 stycznia 2015 roku, [3] 36/15 z dnia 21 kwietnia 2015 roku.
- Kwoty zapłaconego czynszu odpowiadały stawkom czynszu określonym w umowach najmu lokali użytkowych, które poddano kontroli.
- Dzierżawcy i najemcy objęci próbą kontroli, prowadzący działalność gospodarczą zostali opodatkowani podatkiem od nieruchomości, a dzierżawcy gruntów przeznaczonych na cele rolnicze – podatkiem rolnym.
- Według sprawozdań Rb-27S, na dzień 31 grudnia 2014 roku wystąpiły zaległości (dział 700 rozdział 70005 § 0750) na kwotę 22.080,70 zł, a na dzień 30 czerwca 2015 roku na kwotę 22.102,66 zł.

Z wykazu zaległości wynikających z ewidencji księgowej wynikało, że zaległości na dzień 31 grudnia 2014 roku stanowiły kwotę 23.780,61 zł (w tym: 1.699,91 zł podatek VAT dot. dzierżawców o nr 20 i 96, zaległości bez podatku VAT – 22.080,70 zł), a na dzień 30 czerwca 2015 roku – kwotę 23.776,24 zł (w tym: 1.673,58 zł podatek VAT dot. dzierżawcy o nr 20, zaległości bez podatku VAT – 22.102,66 zł).

Różnica w kwocie zaległości między ewidencją księgową a sprawozdaniami Rb-27S o ww. kwotę podatku VAT wynika z księgowania przeprowadzonych w latach wcześniejszych. W przypadku ww. dzierżawców dokonano księgowania w kwotach brutto i do dnia zakończenia kontroli inspektor ds. księgowości podatkowej Sylwia Piekarek pomniejszyła zaległości o podatek VAT dot. ww. dzierżawców, techniką ręczną.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku

Nr identyfikacyjny najemcy/dzierżawcy	Na dzień 31.12.2014 w zł	Na dzień 30.06.2015 w zł
20	9.280,75 (7.607,17 netto)	9.280,75
21	219,96	293,28
24	121,33	626,45
32	2.281,35	2.281,35
34	3.861,52	3.861,52
36	193,42	193,42
38	117,48	234,96
40	394,48	394,48
82	7,57	7,57
84	100,57	-
88	196,04	436,04
90	1.657,46	1.006,61
91	86,13	258,39
92	1.200,00	-
96	3.325,99 (3.299,66 netto)	3.728,05
105	103,12	0,08
292	0,01	0,01
297	-	150,65
300	-	100,00
306	-	162,00
Razem	23.147,18	23.015,61
Bez podatku VAT	22.080,70	22.102,66

Szczególną kontrolą objęto zaległości na dzień 30 czerwca 2015 roku na łączną kwotę 15.290,15 zł dotyczące dzierżawców/ najemców o nr 20, 32 i 96 (tj. 66,43% zaległości wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S według stanu na dzień 30 czerwca 2015 roku).

Ustalono:

Na koncie dzierżawcy o nr 20 na dzień 31 grudnia 2014 roku i 30 czerwca 2015 roku figurowała zaległość w kwocie 9.280,75 brutto. Zadłużenie dotyczy czynszu za okres od II/2007 do VI/2008. Do dłużnika przesłano wezwania (daty wezwań 4 września 2008 roku, 29 stycznia 2010 roku i 24 marca 2010 roku). Z wyjaśnień uzyskanych od inspektora ds. księgowości podatkowej wynikało, że dokumenty z egzekucji znajdują się w archiwum. Kontrolującym przedłożono tylko te wezwania, które były załączone pod dokumentacją do Sądu. W dniu 26 kwietnia 2010 roku skierowano do Sądu Rejonowego w Wieluniu pozew w postępowaniu upominawczym. W dniu 27 maja 2010 roku wpłynął do Urzędu nakaz zapłaty. W miesiącu czerwcu 2010 roku Gmina wystąpiła z wnioskiem do Starostwa Powiatowego w Wieluniu, Banku Spółdzielczego w Radomsku, Urzędu Gminy w Radomsku, ZUS oraz Departamentu Ewidencji Państwowych i Teleinformatyki Ministerstwa i Administracji o udostępnienie danych osobowych celem ustalenia majątku dłużnika. Pomimo podjętych działań ze strony Gminy nie udało ustalić się majątku

dłużnika, z którego możliwe byłoby wyegzekwowanie zaległości. Następnie wierzyciel wystąpił z wnioskiem o wszczęcie egzekucji do Komornika Sądowego. W miesiącu lutym 2012 roku Komornik Sądowy wydał pismo informujące o umorzeniu postępowania w trybie art. 827 Kodeksu postępowania cywilnego przeciwko dłużnikowi. Postanowieniem z maja 2012 roku Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji. **Kontrolujące wskazują, że ww. kwoty powinny zostać przeanalizowane pod kątem ich przedawnienia i ewentualnego wyksięgowania z ewidencji.**

Dzierżawca o nr 32 zalegał na dzień 31 grudnia 2014 roku i 30 czerwca 2015 roku z zapłatą czynszu za okres od XII/2008 do VI/2010 na kwotę 2.281,35 zł. Przedłożono kontrolującym wezwania załączone pod dokumentację skierowaną do sądu, w tym: wezwania do zapłaty (daty wystawienia 29 stycznia 2010 roku, 28 kwietnia 2010 – ostateczne wezwanie). W miesiącu maju 2010 roku wierzyciel skierował do Sądu Rejonowego w Wieluniu pozew w postępowaniu upominawczym. W miesiącu czerwcu 2010 roku został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu. Ponadto wierzyciel wystąpił z wnioskiem do Starostwa Powiatowego i banku celem ustalenia jakie pojazdy posiada dłużnik i celem ustalenia rachunku bankowego. W konsekwencji podjętych działań Gmina została poinformowana o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat do Komornika Sądowego. Ostatecznie w miesiącu lutym 2011 roku zawiadomiono wierzyciela o bezskutecznej egzekucji, a w miesiącu kolejnym Gmina otrzymała postanowienie, że postępowanie egzekucyjne zostało umorzone. **Kontrolujące wskazują, że ww. kwoty powinny zostać przeanalizowane pod kątem ich przedawnienia i ewentualnego wyksięgowania z ewidencji.**

Najemca lokalu mieszkalnego (...)²⁸ na dzień 31 grudnia 2014 roku zalegał z zapłatą czynszu w kwocie 3.168,75 zł (okres od IX/2012 do XII/2014), a na dzień 30 czerwca 2015 roku w kwocie 3.728,05 zł (okres od IX/2012 do V/2015). Do dłużnika skierowano upomnienia: nr 21/2012 (dwukrotnie awizowano, dłużnik nie odebrał) na zaległości za miesiące VIII i IX/2012, nr 31/2012 (dwukrotnie awizowano, dłużnik nie odebrał) na zaległości za miesiące X, XI, XII/2012, nr 13/2013 (doręczono 24 kwietnia 2013 roku) na zaległości za miesiące VIII-XII/2012 i I-IV/2013. Wnioskiem z dnia 15 lipca 2013 roku dłużnik wystąpił o rozłożenie zaległości na raty. W związku z nie przedłożeniem wymaganych przez wierzyciela dokumentów wydano postanowienie o odmowie rozłożenia zaległości na raty. W dniu 23 września 2013 roku zostało wystawione ostateczne wezwanie do zapłaty na całą zaległość, a następnie w dniu 14 stycznia 2014 roku ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty. W miesiącach styczniu, czerwcu, październiku i grudniu 2014 roku zostały wystawione kolejne upomnienia na całą zaległość. Wnioskiem z dnia 14 stycznia 2015 roku dłużnik wystąpił do wierzyciela o rozłożenia zadłużenia na raty. W wywiadzie środowiskowym przeprowadzonym przez pracownika socjalnego GOPS potwierdzono trudną sytuację materialną najemcy. Ostatecznie wydano decyzję w sprawie rozłożenia na raty zaległości za czynsz i centralne ogrzewanie. Podatnik dotrzymał trzech terminów płatności ustalonych decyzją, kolejnych nie zapłacił. Poinformowano dłużnika, że decyzja straciła moc w związku z nieuregulowaniem rat. W dniu 16 września 2015 roku ponownie skierowano do najemcy upomnienie obejmujące wszystkie zaległości.

---

²⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Decyzję w sprawie rozłożenia na raty zaległości za czynsz i centralne ogrzewanie wydano na podstawie uchwały nr VII/37/11 Rady Gminy Mokrsko z dnia 29 marca 2011 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny przypadających Gminie Mokrsko lub jej jednostkom podległym, wskazania organu do tego uprawnionego oraz ustalenia warunków dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną.

Test kontrolny z zakresu dochodów z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości stanowi załącznik nr 18 do protokołu kontroli.

VIII. WYKONYWANIE BUDŻETU. REALIZACJA WYDATKÓW BUDŻETOWYCH

1. WYDATKI NA ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ - 2014 ROK

1.1. Informacje ogólne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mokrsku jest jednostką organizacyjną Gminy Mokrsko i działa na zasadach przewidzianych przez przepisy prawa dla jednostek budżetowych. GOPS powołany został uchwałą nr IX/39/90 Gminnej Rady Narodowej w Mokrsku z dnia 26 lutego 1990 roku.

Uchwałą nr LI/285/10 Rady Gminy Mokrsko z dnia 29 października 2010 roku nadano statut Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Aktem powołania z dnia 30 marca 1990 roku na Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mokrsku powołano Jolantę Gardyan.

Wójt Gminy upoważnił Jolantę Gardyan – Kierownika GOPS w Mokrsku w dniu 2 stycznia 2007 roku do:

- wydawania decyzji administracyjnych w zakresie wykonywania zadań zleconych, zadań własnych gminy (z zakresu spraw zajmowanego stanowiska),
- podpisywania pism i dokumentów dotyczących spraw finansowych: [1] listy płac, [2] delegacji służbowych, [3] zaświadczeń o wysokości zarobków pracowników, [4] zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagradzaniu (druk Rp-7), [5] dokumentów przesyłanych do ZUS w celu wypłaty zasiłków z ubezpieczenia społecznego, [6] rozliczania z US (miesięczne deklaracje oraz PIT-y 11 i 8B), [7] rozliczania z PZU Wieluń (miesięczne deklaracje rozliczeniowe), [8] bieżących rachunków zgodnych z ustawą o zamówieniach publicznych,
- podpisywania dokumentów z zakresu spraw osobowych pracowników GOPS i ŚDS Mokrsko dotyczących zatrudniania, zwalniania oraz innych spraw osobowych.

Zarządzeniem nr: [1] 73/2010 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 20 sierpnia 2010 roku upoważniono kierownika GOPS w Mokrsku do wydawania decyzji w sprawach dotyczących dłużników alimentacyjnych, [2] nr 65/14 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 13 maja 2014 roku upoważniono kierownika GOPS w Mokrsku oraz starszego pracownika socjalnego GOPS – Agatę Orzeszyna do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach zasiłków dla opiekunów.

Uchwałą nr XVII/80/96 Rady Gminy w Mokrsku z dnia 9 sierpnia 1996 roku powołano Środowiskowy Dom Samopomocy w Mokrsku, świadczący usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Osobą upoważnioną zarządzeniem nr 8/2015 Wójta Gminy

Mokrsko z dnia 19 lutego 2015 roku do sprawowania nadzoru nad działalnością ŚDS jest Kierownik GOPS w Mokrsku – Jolanta Gardyan. Zakres odpowiedzialności to w szczególności: bieżąca analiza wykorzystania miejsc w ośrodku wsparcia, ocena skuteczności wsparcia udzielonego przez ŚDS w Mokrsku i ocena wykorzystywania udzielonych dotacji celowych na realizację zadania zleconego z zakresu prowadzenia ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

1.2. Wydatki na zadania z zakresu pomocy społecznej

Wykonanie zadań finansowych w 2014 roku

Wyszczególnienie	2014 rok (zł)
Dział 852 Rozdział 85203 (Ośrodki wsparcia)	421.885,00
Dział 852 Rozdział 85204 (Rodziny zastępcze)	4.024,00
Dział 852 Rozdział 85206 (Wspieranie rodziny)	12.729,76
Dział 852 Rozdział 85212 (Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	2.187.831,37
Dział 852 Rozdział 85213 (Składki na ubezpieczenie zdrowotne płacone za osoby pobierające świadczenia)	13.561,69
Dział 852 Rozdział 85214 (zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego)	152.865,87
Dział 852 Rozdział 85215 (Dodatki mieszkaniowe)	5.000,00
Dział 852 Rozdział 85216 (Zasiłki stałe)	90.191,65
Dział 852 Rozdział 85218 (Koszty utrzymania Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie)	-
Dział 852 Rozdział 85219 (Koszty utrzymania Ośrodków Pomocy Społecznej)	305.658,40
Dział 852 Rozdział 85228 (Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze).	57.975,33
Dział 852 Rozdział 85278 (Usuwanie skutków klęsk żywiołowych).	-
Dział 852 Rozdział 85295 Pozostała działalność.	80.446,00

Dane o wykonaniu rzeczowym zadań z zakresu pomocy społecznej, zawarto w załączniku nr 19 do protokołu kontroli.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość przyznawania i wypłaty wybranych świadczeń z zakresu pomocy społecznej przyznawanych w postaci zasiłków okresowych i stałych. W 2014 roku na podstawie decyzji Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mokrsku przyznano i wypłacono zasiłki okresowe dla 32 osób w łącznej kwocie 23.241,00 zł oraz zasiłki stałe dla 21 osób w łącznej kwocie 90.192,00 zł.

Wyrywkowej kontroli poddano następujące decyzje wydane w roku 2014:

Zasiłki stałe:

- **Decyzja nr GOPS.8210.8.202.2014 z dnia 12 grudnia 2014 roku** – przyznająca zasiłek stały w okresie od dnia 1 grudnia 2014 roku do dnia 2 grudnia 2016 roku w wysokości 529,00 zł z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym, orzeczonej do dnia 2 grudnia 2016 roku (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej 542,00 zł, faktyczny dochód - 0 zł) - wniosek z dnia 9 grudnia 2014 roku. W dniu 10 grudnia 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono dokumenty: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, oświadczenie o stanie majątkowym. Aktualizacja wywiadu w dniu 1 czerwca 2015 roku.
- **Decyzja nr GOPS.8210.1.158.2014 z dnia 30 września 2014 roku** - przyznająca zasiłek stały w okresie od dnia 1 września 2014 roku do dnia

26 września 2016 roku w wysokości 442,00 zł z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym, orzeczonej do dnia 26 września 2016 roku (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej 542,00 zł, faktyczny dochód – 100,00 zł) - wniosek z dnia 29 września 2014 roku. W dniu 29 września 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono dokumenty: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, oświadczenie o otrzymywaniu pomocy finansowej. Aktualizacja wywiadu w dniu 2 marca oraz 1 września 2015 roku.

- **Decyzja nr GOPS.8210.5.47.2014 z dnia 20 maja 2014 roku** – przyznająca zasiłek stały od dnia 1 maja 2014 roku do dnia 24 października 2015 roku w wysokości 392,00 zł z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym orzeczonej do dnia 24 października 2015 roku (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej 542,00 zł, faktyczny dochód – 150,00 zł) – wniosek z dnia 16 maja 2014 roku. Wywiad środowiskowy został przeprowadzony w dniu 16 maja 2014 roku. Załączono dokumenty: oświadczenie o stanie majątkowym, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, oświadczenie o otrzymywaniu pomocy finansowej. Aktualizacja wywiadu w dniu 14 listopada 2014 roku oraz 13 maja 2015 roku.
- **Decyzja nr GOPS.8210.10.159.2014 z dnia 30 września 2014 roku** – przedłużająca z dniem 1 września 2014 do dnia 26 września 2017 roku pomoc w formie zasiłku stałego w kwocie 442,00 zł z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym przyznanej decyzją z dnia 16 maja 2014 roku. Aktualne orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym wydano do dnia 26 września 2017 roku. Wysokość zasiłku ustalono w oparciu o kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej - 542,00 zł, faktyczny dochód – 100,00 zł. Wniosek z dnia 29 września 2014 roku. Wywiad środowiskowy został przeprowadzony w dniu 16 maja 2014 roku, zaktualizowany w związku z decyzją przedłużającą wypłatę zasiłku w dniu 29 września 2014 roku. Załączono dokumenty: oświadczenie o stanie majątkowym, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, oświadczenie o otrzymywaniu pomocy finansowej. Aktualizacja wywiadu w dniu 3 marca oraz 1 września 2015 roku.
- **Decyzja nr GOPS.8210.3.122.2014 z dnia 23 września 2014 roku** – przyznająca zasiłek stały od dnia 1 września 2014 roku do dnia 9 września 2016 roku w wysokości 389,00 zł z powodu niepełnosprawności w stopniu znacznym orzeczonej do dnia 9 września 2016 roku (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej 542,00 zł, faktyczny dochód – 153,00 zł) – wniosek z dnia 16 września 2014 roku. Wywiad środowiskowy został przeprowadzony w dniu 16 września 2014 roku. Załączono dokumenty: oświadczenie o stanie majątkowym, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Aktualizacja wywiadu w dniu 19 lutego oraz 3 sierpnia 2015 roku.
- **Decyzja nr GOPS.8210.2.119.2014 z dnia 28 sierpnia 2014 roku** – przyznająca zasiłek stały od dnia 1 sierpnia 2014 roku do dnia 12 sierpnia 2016 roku w wysokości 368,33 zł z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym orzeczonej do dnia 12 sierpnia 2016 roku (kryterium dochodowe na osobę w rodzinie - 456,00 zł, faktyczny dochód – 87,67 zł) – wniosek z dnia 22 sierpnia 2014 roku. Wywiad środowiskowy został przeprowadzony w dniu 26 sierpnia 2014 roku. Załączono dokumenty: oświadczenie o stanie majątkowym, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Aktualizacja wywiadu w dniu 17 lutego oraz 11 maja 2015 roku.
- **Decyzja nr GOPS.8210.7.123.2014 z dnia 24 września 2014 roku** – przyznająca zasiłek stały od dnia 1 września 2014 roku do dnia 10 czerwca 2015 roku w wysokości 529,00 zł z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym orzeczonej do dnia 10 czerwca 2015 roku (kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej 542,00 zł, faktyczny dochód – 0,00 zł) – wniosek

z dnia 24 września 2014 roku. Wywiad środowiskowy został przeprowadzony w dniu 24 września 2014 roku. Załączono dokumenty: oświadczenie o stanie majątkowym, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Aktualizacja wywiadu w dniu 25 lutego 2015 roku.

Zasiłki okresowe:

- **Decyzja nr GOPS.8211.9.11.14 z dnia 12 lutego 2014 roku** - przyznano na okres od 1 lutego do 31 marca 2014 roku pomoc społeczną w formie zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w wysokości 147,49 zł miesięcznie (kryterium dochodowe czteroosobowej rodziny – 4 x 456,00 zł = 1.824,00 zł, dochód faktyczny rodziny - 1.529,03 zł) - wniosek z dnia 5 lutego 2014 roku. W dniu 7 lutego 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie o stanie majątkowym, oświadczenie o otrzymaniu pomocy finansowej, decyzje w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego wydane przez Urząd Gminy w Mokrsku i w Skomlinie, świadectwo pracy, zaświadczenie z ZUS o wypłaconych zasiłkach. Wypłata zasiłku będzie realizowana na konto bankowe.
- **Decyzja nr GOPS.8211.37.129.14 z dnia 26 września 2014 roku** - przyznano na okres od 1 września do 31 października 2014 roku zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w kwocie 360,00 zł miesięcznie (kryterium dochodowe czteroosobowej rodziny – 4 x 456,00 zł = 1.824,00, dochód faktyczny rodziny – 1.104,00 zł) - wniosek z dnia 22 września 2014 roku. W dniu 22 września 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie o dochodach, o stanie majątkowym. Wypłata zasiłku będzie realizowana na konto bankowe.
- **Decyzja nr GOPS.8211.26.65.14 z dnia 30 maja 2014 roku** - przyznano na okres od 1 maja do 30 czerwca 2014 roku zasiłek okresowy z powodu długotrwałej choroby w kwocie 141,00 zł miesięcznie (kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej – 542,00 zł, dochód faktyczny – 200,00 zł) - wniosek z dnia 9 maja 2014 roku. W dniu 16 maja 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie o stanie majątkowym, o dochodach, zaświadczenie z PUP, karta informacyjna ze SP ZOZ w Wieluniu. Wypłata zasiłku będzie realizowana na konto bankowe.
- **Decyzja nr GOPS.8211.17.32.14 z dnia 25 marca 2014 roku** - przyznano na okres od 1 marca do 30 kwietnia 2014 roku zasiłek okresowy z powodu ubóstwa i długotrwałej choroby członków rodziny w kwocie 127,02 zł miesięcznie (kryterium dochodowe czteroosobowej rodziny – 4 x 456,00 zł = 1.824,00, dochód faktyczny wg GOPS – 1.569,96 zł) - wniosek z dnia 10 marca 2014 roku. W dniu 13 marca 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie o stanie majątkowym, oświadczenie o dochodach, orzeczenie o niepełnosprawności dziecka, zaświadczenie z PUP, przekaz pocztowy potwierdzający wypłatę/odbiór świadczenia rentowego, decyzja wymiarowa w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego. Wypłata zasiłku będzie realizowana na konto bankowe.
- **Decyzja nr GOPS.8211.16.31.14 z dnia 25 marca 2014 roku** przyznano na okres od 1 marca do 30 kwietnia 2014 roku zasiłek okresowy z powodu ubóstwa i długotrwałej choroby członka rodziny w kwocie 234,14 zł miesięcznie (kryterium dochodowe siedmioosobowej rodziny – 7 x 456,00 zł = 3.192,00 zł, dochód faktyczny rodziny 2.723,75 zł) - wniosek z dnia 14 marca 2014 roku. W dniu 19 marca 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenia o dochodach, oświadczenie o stanie majątkowym, zaświadczenie z PUP, decyzja w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego.

Wyplata zasiłku będzie realizowana na konto bankowe.

- **Decyzja nr GOPS.8211.23.43.14 z dnia 18 kwietnia 2014 roku** przyznano na okres od 1 kwietnia do 31 maja 2014 roku zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w kwocie 350,00 zł miesięcznie (kryterium dochodowe pięcioosobowej rodziny – 5 x 456,00 zł = 2.280,00 zł, dochód faktyczny rodziny 1.580,00 zł) - wniosek z dnia 7 kwietnia 2014 roku. W dniu 17 kwietnia 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie o stanie majątkowym, zaświadczenie z PUP. Wyplata zasiłku będzie realizowana na konto bankowe.
- **Decyzja nr GOPS.8211.30.105.14 z dnia 21 lipca 2014 roku** przyznano na okres od 1 lipca do 31 sierpnia 2014 roku zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w kwocie 350,00 zł miesięcznie (kryterium dochodowe pięcioosobowej rodziny – 5 x 456,00 zł = 2.280,00 zł, dochód faktyczny rodziny 1.580,00 zł) - wniosek z dnia 14 lipca 2014 roku. W dniu 17 lipca 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie o stanie majątkowym, zaświadczenie z PUP. Wyplata zasiłku będzie realizowana na konto bankowe.
- **Decyzja nr GOPS.8211.19.34.14 z dnia 25 marca 2014 roku** przyznano na okres od 1 marca do 30 kwietnia 2014 roku zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w kwocie 206,00 zł miesięcznie (kryterium dochodowe pięcioosobowej rodziny – 5 x 456,00 zł = 2.280,00 zł, dochód faktyczny rodziny 1.868,00 zł) - wniosek z dnia 12 marca 2014 roku. W dniu 19 marca 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenia o dochodach, oświadczenie o stanie majątkowym, zaświadczenie z PUP. Wyplata zasiłku będzie realizowana na konto bankowe.
- **Decyzja nr GOPS.8211.29.89.14 z dnia 26 czerwca 2014 roku** przyznano na okres od 1 czerwca do 31 lipca 2014 roku zasiłek okresowy z powodu bezrobocia w kwocie 206,00 zł miesięcznie (kryterium dochodowe pięcioosobowej rodziny – 5 x 456,00 zł = 2.280,00 zł, dochód faktyczny rodziny 1.868,00 zł) - wniosek z dnia 16 czerwca 2014 roku. W dniu 18 czerwca 2014 roku pracownik socjalny przeprowadził wywiad środowiskowy. Załączono: oświadczenie o stanie majątkowym. Wyplata zasiłku będzie realizowana na konto bankowe.

Ustalenia kontroli

Poza pojedynczym przypadkiem (opisanym poniżej) zasiłki stałe i okresowe stanowiące próbę kontroli ustalane były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 163) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 roku, poz. 823). **Stwierdzono przypadek nieprawidłowego wyliczenia łącznej wysokości dochodu czteroosobowej rodziny ubiegającej się o pomoc społeczną w formie zasiłku okresowego (decyzja nr GOPS.8211.17.32.14 z dnia 25 marca 2014 roku), polegający na uwzględnieniu dochodów z tytułu posiadania użytków rolnych poniżej hektara przeliczeniowego, czym naruszono art. 8 ust.4 pkt. 6 ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje, że do dochodu ustalonego zgodnie z ust. 3 nie wlicza się dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego. W związku z powyższym zawyżono łączną wysokość dochodu rodziny o kwotę 197,87 zł (0,7915 ha przeliczeniowych x 250,00 zł), co mogło mieć istotny wpływ na wysokość przyznanego zasiłku okresowego.**

Ww. świadczenia przyznawano w formie decyzji administracyjnej. **W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że decyzje przyznające zasiłki stałe oraz okresowe wskazywały nieaktualną podstawę prawną, tj.: [1] powołana w decyzjach ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 roku nr 175 poz. 1362 ze zmianami) uzyskała nowy tekst jednolity**

opublikowany w Dz. U. z 2013 roku, poz. 182, [2] powołane w decyzjach rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej z dnia 29 lipca 2009 (Dz. U. nr 127, poz. 1055) przestało obowiązywać z chwilą wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej opublikowanego w Dz. U. z 2012 roku, poz. 823.

Objęte kontrolą zasiłki stałe wypłacono osobom, którym pomoc przysługuje i ustalano je: 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a faktycznym dochodem tej osoby, 2) w przypadku osoby w rodzinie – w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie, zgodnie z art. 37 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. ustawy o pomocy społecznej **(poza wyjątkiem opisanym powyżej)**. Kwota zasiłku stałego nie przekraczała maksymalnej kwoty zasiłku stałego ustalonej od dnia 1 października 2012 roku, zgodnie z ww. rozporządzeniem Rady Ministrów, tj. 529,00 zł.

Objęte kontrolą zasiłki okresowe wypłacono ze względu na bezrobocie i niepełnosprawność oraz ustalano je: 1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, 2) w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny. Kwoty zasiłku okresowego ustalono w wysokości nie mniejszej niż 50 % różnicy między: 1) kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, 2) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny, zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Przyznanie zasiłków objętych próbą kontroli poprzedzone było przeprowadzeniem przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mokrsku wywiadu środowiskowego. Do kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego załączano dokumenty takie jak: wniosek o udzielenie pomocy, oświadczenie o stanie majątkowym, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, oświadczenie o dochodach, zaświadczenie z PUP, decyzje w sprawie łącznego zobowiązania pieniężnego, świadectwa pracy, zaświadczenia z ZUS o wypłaconych zasiłkach.

2. WYDATKI (DOTACJE) NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZLECONYCH NA PODSTAWIE UMOWY JEDNOSTKOM SPOZA SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH – 2014 ROK

Szczegółowe zestawienie dotacji przyznanych w 2014 roku podmiotom spoza sektora finansów publicznych z budżetu Gminy Mokrsko zawiera [załącznik nr 20](#).

Testy kontrolne dotyczące udzielonych podmiotom dotacji w 2014 roku stanowią [załącznik nr 21 do protokołu kontroli](#).

Konsultacje z organizacjami pozarządowymi

Szczegółowy sposób konsultowania z radami pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2014 roku, poz., 1118 ze zm.) określono w uchwale nr LI/287/10 Rady Gminy Mokrsko z dnia 29 października 2010 roku. Z uchwały nr XV/81/11 z dnia 28 listopada 2011 roku w sprawie uchwalenia wieloletniego Programu Współpracy Gminy Mokrsko z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata

2012-2017 wynikało, że konsultacje Programu zostały przeprowadzone zgodnie z ww. uchwałą Rady Gminy z dnia 29 października 2010 roku. W efekcie przeprowadzonych konsultacji nie wpłynęły żadne propozycje, uwagi i wnioski.

Uchwałą nr XLVII/280/14 z dnia 1 sierpnia 2014 roku Rada Gminy Mokrsko określiła sposób konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

W dniu 29 września 2014 roku Wójt Gminy Mokrsko zarządził przeprowadzenie konsultacji projektu uchwały Rady Gminy Mokrsko w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Mokrsko z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie na 2015 rok (zarządzenie nr 100/2014). Projekt uchwały Rady Gminy Mokrsko w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Mokrsko z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2015 rok zawarto w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia. Z ww. zarządzenia wynikało, że konsultacje będą przeprowadzane w formie przyjmowania opinii i propozycji na piśmie, z wykorzystaniem formularza, którego wzór stanowi załącznik do niniejszego zarządzenia oraz w formie forum dyskusyjnego prowadzonego na stronie internetowej Urzędu Gminy Mokrsko.

Z ogłoszenia o wynikach konsultacji wynikało, że w dniu 29 września 2014 roku Wójt Gminy ogłosił konsultacje społeczne z ww. organizacjami i podmiotami. Konsultacje trwały w terminie od 7 do 21 października 2014 roku. We wskazanym terminie nie wpłynęły żadne opinie i uwagi oceniające projekt uchwały w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Mokrsko z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2015 rok.

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Rada Gminy w Mokrsku podjęła w dniu 28 listopada 2011 roku uchwałę nr XV/81/11 w sprawie uchwalenia wieloletniego Programu Współpracy Gminy Mokrsko z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2012 – 2017.

Kontrolujące stwierdziły, że Gmina Mokrsko nie uchwaliła rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariatu. Powyższe naruszało art. 5a ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z którego wynikał obowiązek uchwalenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Roczny program współpracy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu. Uchwalenie wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi nie zwalnia z obowiązku uchwalenia rocznego planu współpracy z tymi organizacjami, gdyż przyjęcie wieloletniego programu współpracy jest prawem organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego określonym w art. 5a ust. 2, a jego uchwalenie nie wyłącza w żaden sposób realizacji obowiązku wynikającego z art. 5a ust. 1.

Planowane wydatki na dotacje dla organizacji pozarządowych w budżecie

Uchwałą nr XLI/249/13 z dnia 30 grudnia 2013 roku Rada Gminy Mokrsko przeznaczyła na upowszechnianie kultury fizycznej i sportu kwotę 50.000,00 zł (dział 926 rozdział 92605).

Ogłoszenie otwartego konkursu ofert

Zarządzeniem nr 76/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku Wójt Gminy Mokrsko ogłosił konkurs ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. Jako cel konkursu wskazano wyłonienie i zlecenie organizacji pozarządowej realizacji zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, podejmowanego w celu zaspokojenia potrzeb i zagospodarowania wolnego czasu mieszkańców Gminy Mokrsko.

W treści ogłoszenia wskazano:

- rodzaj zadania publicznego,
- wysokość środków publicznych przeznaczonych na realizację zadania – 50.000,00 zł,
- suma dotacji przyznanych w ramach otwartego konkursu ofert na realizację tego rodzaju zadania w 2013 roku wyniosła 80.957,00 zł,
- zasady przyznawania dotacji, w tym między innymi określono, że dotacja może być wykorzystana na: [1] podnoszenie poziomu sportowego dzieci i młodzieży w drodze systematycznej pracy szkoleniowo – wychowawczej w różnych dyscyplinach sportu, [2] udział w rozgrywkach i zawodach juniorów i seniorów, [3] działalność klubów sportowych, [4] organizację imprez sportowo – rekreacyjnych, [5] utrzymanie i poprawę bazy sportowej w gminie.
W ogłoszeniu zastrzeżono możliwość zmiany wysokości i zakresu dotacji w stosunku do złożonej oferty,
- termin i warunki realizacji zadania – warunkiem przekazania dotacji jest zawarcie przed datą realizacji zadania umowy z zachowaniem formy pisemnej. Ponadto zadania powinny być realizowane w okresie od dnia podpisania umowy do 15 grudnia 2014 roku. Wszystkie dowody księgowe muszą zostać wystawione w okresie realizacji zadania, który określa umowa zawarta pomiędzy Gminą Mokrsko a wybranym oferentem,
- termin i miejsce składania ofert – do dnia 22 stycznia 2014 roku, do godz. 10.00,
- tryb i kryteria stosowane przy wyborze ofert oraz termin dokonania wyboru ofert, w tym między innymi kryteria takie jak: zawartość merytoryczna oferty (0-5), dostępność realizowanego przedsięwzięcia dla mieszkańców, przewidywana liczba odbiorców (0-5), finansowe koszty realizacji planowanego zadania, udział środków własnych, sponsorów czy innych jednostek organizacyjnych (0-5), promocja gminy (0-5), doświadczenie oferenta w realizacji podobnych zadań (0-3), analiza i ocena realizacji zadań publicznych w roku poprzednim, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków (0-5).

Ogłoszenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 18 grudnia 2013 roku. **Kontrolującym nie przedłożono dokumentu, z którego wynikałoby, że ogłoszenie zostało zamieszczone w siedzibie Urzędu. Nie podano również okresu, w którym było ono dostępne na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Mokrsku.** Tymczasem stosownie do art. 13 ust. 3 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie, otwarty konkurs ofert ogłasza się: 1) w Biuletynie Informacji Publicznej; 2) w siedzibie organu administracji publicznej w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń; 3) na stronie internetowej organu administracji publicznej.

W dniu 22 stycznia 2014 roku Wójt Gminy Mokrsko powołał Komisję Konkursową do zaopiniowania ofert (zarządzenie nr 16/2014). W skład Komisji weszło pięciu pracowników Urzędu i jedna pracownica Biblioteki Gminnej. Skład Komisji Konkursowej został ustalony przez Wójta Gminy, gdyż żadna organizacja nie wzięła udziału w konsultacjach.

W dniu 24 stycznia 2014 roku Komisja sporządziła protokół z posiedzenia Komisji opiniującej oferty na realizację zadań publicznych Gminy w 2014 roku.

Z protokołu wynikało, że członkowie Komisji złożyli oświadczenia o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w pracach Komisji. W otwarciu ofert nie uczestniczyli oferenci. W odpowiedzi na ogłoszenie otwartego konkursu ofert, wpłynęło 8 ofert, po rozpatrzeniu których przeznaczono kwotę dotacji w wysokości 50.000,00 zł w n.w. sposób:

- 1) Ludowy Zespół Sportowy w Krzyworzece – 6.100,00 zł,
- 2) Międzyszkolne Gminne Towarzystwo Sportowe „MOGRE” – 5.500,00 zł,
- 3) Ludowy Zespół Sportowy w Komornikach – 6.100,00 zł,
- 4) Klub Sportowy „Sparta” Mokrsko – 8.700,00 zł,
- 5) Chotowski Klub Sportowy „ChKS Chotów” – 6.600,00 zł,
- 6) Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne Gminy Mokrsko – 6.900,00 zł,
- 7) Klub Sportowy w Ożarowie – 6.100,00 zł,
- 8) Uczniowski Klub Sportowe „Jedynka” Ożarów – 4.000,00 zł.

Do protokołu załączono kartę oceny ofert.

Następnie zostało sporządzone ogłoszenie wyników otwartego konkursu ofert. **Z dokumentów przedłożonych kontrolującym nie wynikało, aby wyniki otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej zostały ogłoszone w sposób przewidziany w art. 15 ust. 2j ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.**

Kontroli poddano 3 oferty:

Oferta Międzyszkolnego Gminnego Towarzystwa Sportowego „MOGRE” Mokrsko na realizację zadania publicznego pn. „Ze szkoły na stadion 2014 – etap drugi”

Oferta Klubu wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 21 stycznia 2014 roku.

Oferta Towarzystwa została podpisana przez Arkadiusza Paśnika – prezesa. Ze statutu Towarzystwa wynikało że „dla ważności oświadczeń woli w zakresie prawa i obowiązków majątkowych wymagane jest współdziałanie dwóch członków lub wiceprezesa oraz wyznaczonego uchwałą Zarządu członka Zarządu (§ 36 statutu). Z powyższego wynika, że dla ważności oferty powinna ona zostać podpisana przez dwie osoby, a nie jedną.

Zgodnie z art. 36 ustawy z dnia 23 kwietnia 1963 roku Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. nr 121 ze zm.) - osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany przez ustawę i w opartym na niej statucie. Naruszenie art. 36 Kodeksu cywilnego powoduje, że czynność prawna dokonana bez zachowania sposobu reprezentowania określonego w statucie jest nieważna.

W ofercie wskazano całkowity koszt zadania na kwotę 43.430,00 zł, w tym wnioskowana kwota dotacji 18.538,00 zł (42,70%), środki finansowe własne 11.327,00 zł (26,10%), wkład osobowy 13.565,00 zł (31,20%).

Pismem z dnia 30 stycznia 2014 roku wezwano Towarzystwo do dostarczenia w terminie do dnia 6 lutego 2014 roku zaktualizowanego kosztorysu przedstawionego w ofercie, zgodnie z przyznaną kwotą dotacji w wysokości 5.500,00 zł. Oferta z zaktualizowanym kosztorysem wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 6 lutego 2014 roku.

Według zaktualizowanej kalkulacji przewidywanych kosztów koszt całkowity realizacji zadania miał wynieść 22.790,00 zł, w tym 5.500,00 zł (24,10%- prawidłowo powinno

być 24,13%) do pokrycia z wnioskowanej dotacji, 4.165,00 zł (18,30%) ze środków własnych i 13.125,00 zł (57,60%) koszt do pokrycia z wkładu osobowego, w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy.

W dniu 6 lutego 2014 roku została zawarta umowa nr 5/2014 z Międzyszkolnym Gminnym Towarzystwem Sportowym „MOGRE”. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. Towarzystwo reprezentowali prezes i dwóch wiceprezesów. W umowie określono: [1] termin realizacji zadania od dnia 6 lutego 2014 roku do dnia 15 grudnia 2014 roku, [2] kwotę dotacji 5.500,00 zł, która zostanie przekazana w dwóch transzach: I w wysokości 3.000,00 zł do dnia 30 marca 2014 roku i II w wysokości 2.500,00 zł do dnia 30 września 2014 roku. Przekazanie kolejnej transzy nastąpi po złożeniu sprawozdania częściowego, [3] zobowiązano zleceniobiorcę do zachowania procentowego udziału dotacji w całkowitych kosztach zadania – tj. nie więcej niż 24,10%, [4] termin sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji zadania – 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, [5] w przypadku, gdy dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy zmiana danej pozycji nie przekroczy 30%, przy zachowaniu ogólnej kwoty dotacji i udziału procentowego w całości kosztów. Obowiązek ten uważa się za zachowany, jeżeli procentowy udział dotacji (24,10%) w całkowitym koszcie zadania publicznego dotacji nie zwiększy się o więcej niż 10%.

I transzę dotacji przekazano w dniu 10 marca 2014 roku, a II w dniu 27 czerwca 2014 roku.

Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego zostało złożone w dniu 12 grudnia 2014 roku. Sprawozdanie zostało podpisane przez prezesa Towarzystwa. Koszt całkowity zadania wyniósł 18.218,08 zł, z tego: ze środków pochodzących z dotacji pokryto 5.499,66 zł (30,30%), ze środków własnych 568,42 zł (3%), z wkładu osobowego 12.150,00 zł (66,70%). Do sprawozdania załączono zestawienie faktur (rachunków). Wydatki na realizację zadania zostały poniesione w okresie od dnia 11 kwietnia 2014 roku do dnia 26 listopada 2014 roku (dokumenty źródłowe zostały wystawione w okresie od 26 marca 2014 roku do 26 listopada 2014 roku).

Rodzaj kosztów	Kosztorys ze względu na rodzaj kosztów (do pokrycia z wnioskowanej dotacji) załączony do umowy	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków	% wykorzystania poszczególnych kosztów
A. Opłaty rejestracyjne/wpisowe/startowe	-	-	-
a) Opłaty za udział w rozgrywkach	-	-	-
1. Lista okręgowa juniorów – Żaki	50,00	50,00	100,00%
b) roczna składka członkowska	60,00	60,00	100,00%
2. Lista okręgowa juniorów Żaki	70,00	68,00	97,14%
Opłaty za udział w rozgrywkach Powiatowego Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Wieluniu	900,00	860,00	95,56%
B Przejazdy/dowóz zawodników na zawody sportowe	-	-	-
1 liga okręgowa juniorów – żaki	850,00	1.149,08	135,19%
2 przejazdy na inne turnieje i zawody sportowe	-	981,68	Wzrost o 100%
C Wyposażenie apteczki	-	44,00	Wzrost o 100%
D. Artykuły spożywcze	-	-	-
1 napoje dla zawodników	150,00	-	0,00%

2 art. spożywcze wykorzystywane w czasie organizacji turniejów	300,00	-	0,00%
E. Organizacja turniejów	-	-	-
1 nagrody	1.000,00	-	0,00%
2 ryczałty sędziowskie	150,00	-	0,00%
3 opieka medyczna	100,00	-	0,00%
F. Środki czystości	90,00	55,50	61,67%
G. Koszty związane z organizacją meczów ligowych	-	-	-
Ryczałty sędziowskie	240,00	231,00	96,25%
II Koszty obsługi zadania publicznego, w tym koszty administracyjne	-	-	-
A Zbiorowe ubezpieczenie zawodników i trenerów	-	-	-
1 Zawodnicy+trenerzy	300,00	-	0,00%
B. Opłaty bankowe	120,00	82,00	68,33%
C. Badania lekarskie	150,00	-	0,00%
Koszty utrzymania należytego porządku na terenie wykorzystywanych przez klub obiektów sportowych	-	-	-
III. Inne koszty, w tym koszty wyposażenia i promocji	-	-	-
A Zakup sprzętu sportowego	970,00	1.918,40	197,77%
1 Koszulki	250,00	W sprawozdaniu końcowym nie rozbito wydatkowanej kwoty na poszczególne pozycje dot. zakupu sprzętu sportowego	
2 spodenki	200,00		
3 skarpety	150,00		
4 rękawice bramkarskie	120,00		
5 odzież dla trenerów (dres, koszulki)	250,00		
Razem	5.500,00	5.499,66	

Z powyższego zestawienia wynika, że Towarzystwo otrzymało dotację w wysokości 5.500,00 zł, a wydatkowało dotację w kwocie 5.499,66 zł. Różnica w kwocie 0,34 zł nie została zwrócona do Urzędu Gminy. Zgodnie z postanowieniami umowy (§ 11 pkt 1), kwotę dotacji niewykorzystaną w terminie zleceniobiorca jest zobowiązany zwrócić w terminie 10 dni od zakończenia realizacji zadania publicznego (termin realizacji zadania określono w umowie od 6 lutego do 15 grudnia 2014 roku).

Jak wskazano powyżej, w umowie zawartej z Towarzystwem zawarto zapis dotyczący możliwości zwiększenia każdej pozycji kosztorysu do 30% bez konieczności zmiany kosztorysu. Z powyższego zestawienia wynika jednak, że w sprawozdaniu końcowym z rozliczenia zadania publicznego wykazano wydatki poniesione na przejazdy na inne turnieje i zawody sportowe na kwotę 981,68 zł oraz wyposażenie apteczki na kwotę 44,00 zł, pomimo że w kosztorysie nie uwzględniono tego typu kosztów. Ponadto na przejazdy/dowóz zawodników na zawody sportowe – I liga okręgowa juniorów wydatkowano kwotę 1.149,08 zł, przy planowanej kwocie wg kosztorysu 850,00 zł, co stanowi 135,19% wykorzystania środków w danej pozycji kosztorysowej. Również w przypadku zakupu sprzętu sportowego – wydatkowano kwotę 1.918,40 zł, a z kosztorysu wynikała kwota 970,00 zł, co stanowi 197,77% wykorzystania środków w tej pozycji kosztorysowej. Przekroczenie wskazanego limitu, uważa się za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości (§ 10 pkt 5 umów).

Jak wynika z powyższego, poniesione wydatki w ww. pozycjach kosztorysu, stosownie do zapisu w umowie przekraczały 30%. Wobec powyższego, w sytuacji, gdy podmiot zamierzał zmienić kosztorys w taki sposób, że zwiększenie którejś z pozycji przekroczyłoby umowny %, powinien zwrócić się do Zleceniodawcy z prośbą o przygotowanie i podpisanie aneksu aktualizującego kosztorys zadania publicznego, do czego zobowiązywał go

zapis zawarty w § 10 ust. 3 i § 16 umowy na realizację zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. W paragrafie 16 określono, że wszelkie zmiany, uzupełnienia i oświadczenia składane w związku z niniejszą umową wymagają pod rygorem nieważności zawarcia w formie pisemnej aneksu, a wszelkie wątpliwości związane z realizacją niniejszej umowy wyjaśniane będą w formie pisemnej.

Oferta Ludowego Zespołu Sportowego w Komornikach na realizację zadania pn. „Komorniki na sportowo”

Oferta Zespołu wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 21 stycznia 2014 roku.

Oferta Zespołu została podpisana przez Zbigniewa Szkudlarka – prezesa. Ze statutu Zespołu wynikało że „dla ważności oświadczeń woli w zakresie prawa i obowiązków majątkowych Klubu wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu Klubu, w tym jego Przewodniczącego (§ 36 statutu). Z powyższego wynika, że dla ważności oferty powinna ona zostać podpisana przez dwie osoby, a nie jedną.

Zgodnie z art. 36 Kodeksu cywilnego, osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany przez ustawę i w opartym na niej statucie. Naruszenie art. 36 Kodeksu cywilnego powoduje, że czynność prawna dokonana bez zachowania sposobu reprezentowania określonego w statucie jest nieważna.

W ofercie wskazano całkowity koszt zadania na kwotę 30.850,00 zł, w tym wnioskowana kwota dotacji 21.850,00 zł (70,83%), wkład osobowy 9.000,00 zł (29,17%).

Pismem z dnia 30 stycznia 2014 roku Wójt Gminy wezwał Zespół do dostarczenia w terminie do dnia 6 lutego 2014 roku zaktualizowanego kosztorysu przedstawionego w ofercie, zgodnie z przyznaną kwotą dotacji w wysokości 6.100,00 zł. Oferta wraz z zaktualizowanym kosztorysem wpłynęła w dniu 6 lutego 2014 roku.

Według zaktualizowanej kalkulacji przewidywanych kosztów koszt całkowity realizacji zadania miał wynieść 12.300,00 zł, w tym 6.100,00 zł (49,59%) do pokrycia z wnioskowanej dotacji, 6.200,00 zł (50,41%) koszt do pokrycia z wkładu osobowego, w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy.

W dniu 6 lutego 2014 roku została zawarta umowa nr 4/2014 z Ludowym Zespołem Sportowym w Komornikach. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy, a ze strony Klubu – Prezes Zbigniew Szkudlarek i Sekretarz Zbigniew Dąbrowski. W umowie określono: [1] termin realizacji zadania od dnia 6 lutego 2014 roku do dnia 15 grudnia 2014 roku, [2] kwotę dotacji 6.100,00 zł, która zostanie przekazana w dwóch transzach: I w wysokości 3.100,00 zł do dnia 30 marca 2014 roku i II w wysokości 3.000,00 zł do dnia 30 września 2014 roku. Przekazanie kolejnej transzy nastąpi po złożeniu sprawozdania częściowego, [3] zobowiązano zleceniobiorcę do zachowania procentowego udziału dotacji w całkowitych kosztach zadania – tj. nie więcej niż 49,60%, [4] termin sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji zadania – 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, [5] w przypadku, gdy dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy zmiana danej pozycji nie przekroczy 30%, przy zachowaniu ogólnej kwoty dotacji i udziału procentowego w całości kosztów. Obowiązek ten uważa się za zachowany, jeżeli procentowy udział dotacji (49,60%) w całkowitym koszcie zadania publicznego dotacji nie zwiększy się o więcej niż 10%.

I transzę dotacji przekazano w dniu 10 marca 2014 roku, a II w dniu 27 czerwca 2014 roku.

Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego zostało złożone w dniu 29 grudnia 2014 roku. Koszt całkowity zadania wyniósł 12.300,00 zł, z tego: ze środków pochodzących z dotacji pokryto 6.100,00 zł (49,59%), z wkładu osobowego 6.200,00 zł (50,41%). Do sprawozdania załączono zestawienie faktur (rachunków). Dokumenty źródłowe dotyczące realizacji zadania zostały wystawione w okresie od 12 marca 2014 roku do 29 listopada 2014 roku.

Rodzaj kosztów	Kosztorys ze względu na rodzaj kosztów (do pokrycia z wnioskowanej dotacji) załączony do umowy	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków	% wykorzystania poszczególnych kosztów
1. Koszty merytoryczne			
1) Wpisowe na zawody: startowe w rozgrywkach i turniejach, opłata zawodników, opłata za sędziów, ubezpieczenia zawodników,	3.400,00	3.377,50	99,34%
2) Zakup sprzętu sportowego (uzupełnienie braków, wymiana zużytego), zakup środków medycznych,	1.000,00	0,00	0%
3) Utrzymanie boiska,	1.600,00	2.722,50	170,16%
4) Prowadzenie treningów dla LZS Komorniki	-	-	(+1.122,50 zł)
II. Koszty obsługi zadania publicznego	0,00	0,00	
III. Inne koszty, w tym koszty administracyjne (opłaty bankowe)	100,00	0,00	0%
IV. Ogółem	6.100,00	6.100,00	-

W sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania publicznego wskazano, że ze względu na zakup maszyny do wyznaczania linii oraz z uwagi, że na obiekcie Zespołu odbywały się mecze Sparty Mokrsko koszty utrzymania boiska wzrosły o kwotę 1.122,50 zł.

Zgodnie natomiast z § 10 umowy, jeżeli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu to uznaje się za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy zmiana danej pozycji nie przekroczy 30%, przy zachowaniu ogólnej kwoty dotacji i udziału procentowego w całości kosztów. Przedmiotowe zmiany nie wymagają formy pisemnej. **Przekroczenie wskazanego limitu, uważa się za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.**

Oferta Klubu Sportowego „Sparta” Mokrsko na realizację zadania pn. „W zdrowym ciele zdrowy duch”

Oferta Zespołu wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 22 stycznia 2014 roku godz. 7.34.

W ofercie wskazano całkowity koszt zadania na kwotę 45.350,00 zł, w tym wnioskowana kwota dotacji 20.210,00 zł (44,56%), wkład osobowy 25.140,00 zł (55,44%). Oferta została podpisana przez osoby upoważnione do składania oświadczeń woli w imieniu oferenta.

Pismem z dnia 30 stycznia 2014 roku Wójt Gminy wezwał Klub do dostarczenia w terminie do dnia 6 lutego 2014 roku zaktualizowanego kosztorysu przedstawionego w ofercie, zgodnie z przyznaną kwotą dotacji w wysokości 8.700,00 zł. Oferta wraz z zaktualizowanym kosztorysem wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 7 lutego 2014 roku.

Według zaktualizowanej kalkulacji przewidywanych kosztów, która wpłynęła w dniu 7 lutego 2014 roku, koszt całkowity realizacji zadania miał wynieść 41.600,00 zł, w tym

8.700,00 zł (20,90%) do pokrycia z wnioskowanej dotacji, 32.900,00 zł (79,10%) koszt do pokrycia z wkładu osobowego, w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy.

W dniu 7 lutego 2014 roku została zawarta umowa nr 7/2014 z Klubem Sportowym Sparta Mokrsko. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. Ze strony Klubu oferta została podpisana przez Prezesa Ewę Zarembę i Członka Zarządu Roberta Klimaszewskiego. W umowie określono: [1] termin realizacji zadania od dnia 7 lutego 2014 roku do dnia 15 grudnia 2014 roku, [2] kwotę dotacji 8.700,00 zł, która zostanie przekazana w dwóch transzach: I w wysokości 4.700,00 zł do dnia 30 marca 2014 roku i II w wysokości 4.000,00 zł do dnia 30 września 2014 roku. Przekazanie kolejnej transzy nastąpi po złożeniu sprawozdania częściowego, [3] zobowiązano zleceniobiorcę do zachowania procentowego udziału dotacji w całkowitych kosztach zadania – tj. nie więcej niż 20,90%, [4] termin sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji zadania – 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, [5] w przypadku, gdy dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu to uznaje się go za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy zmiana danej pozycji nie przekroczy 30%, przy zachowaniu ogólnej kwoty dotacji i udziału procentowego w całości kosztów. Obowiązek ten uważa się za zachowany, jeżeli procentowy udział dotacji (20,90%) w całkowitym koszcie zadania publicznego dotacji nie zwiększy się o więcej niż 10%.

I transzę dotacji przekazano w dniu 10 marca 2014 roku, a II w dniu 27 czerwca 2014 roku.

Sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego zostało złożone w dniu 15 stycznia 2015 roku. Sprawozdanie zostało podpisane przez Prezesa Ewę Zarembę i Członka Zarządu Roberta Klimaszewskiego. Koszt całkowity zadania wyniósł 41.600,00 zł, z tego: ze środków pochodzących z dotacji pokryto 8.700,00 zł (20,90%), 32.138,50 zł (77,30%) pokryto ze środków finansowych własnych, a z wkładu osobowego 761,50 zł (1,80%). Do sprawozdania załączono zestawienie faktur (rachunków). Z zestawienia faktur (rachunków) załączonych do sprawozdania wynikało, że dokumenty źródłowe zostały wystawione w okresie od 12 marca 2014 roku do 29 listopada 2014 roku.

Rodzaj kosztów	Kosztorys ze względu na rodzaj kosztów (do pokrycia z wnioskowanej dotacji) załączony do umowy	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków	% wykorzystania poszczególnych kosztów	Sprawozdanie końcowe z wykonania wydatków (korekta)
1. Koszty merytoryczne				
1) Przewóz zawodników na zawody,	1.000,00	470,99	47,09%	
2) zakup sprzętu z przeznaczeniem na uzupełnienie braków	2.200,00	3.158,01	143,55%	
3) opłacenie sędziów	5.500,00	5.071,00	92,20%	
IV. Ogółem	8.700,00	8.700,00	-	

W sprawozdaniu końcowym z wykonania zadania publicznego wskazano, że ze względu na to, że Klubu nie było stać na grę w klasie A musiał „spaść” do B klasy, część zawodników opuściła Klub i do rozgrywek B klasowych musiano pozyskać nowych młodych zawodników, których należało doposażyć sprzętowo. Ponadto w związku z grą w B klasie nastąpiły oszczędności w opłatach sędziowskich. Z tego względu przesunięto preliminarz kosztów na większy udział kosztów sprzętowych a koszty transportu ponosili „pracujący” zawodnicy.

W związku z powyższym, kontrolujące wskazują, że zgodnie z § 10 umowy, jeżeli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu to uznaje się za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy zmiana danej pozycji nie przekroczy 30%, przy zachowaniu ogólnej kwoty dotacji i udziału procentowego w całości kosztów. Przedmiotowe zmiany nie wymagają formy pisemnej. **Przekroczenie wskazanego limitu, uważa się za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości.**

Poniesione wydatki na zakup sprzętu z przeznaczeniem na uzupełnienie braków, stosownie do zapisu w umowie przekraczały 30%. Wobec powyższego, w sytuacji, gdy podmiot zamierzał zmienić kosztorys w taki sposób, że zwiększenie ww. pozycji przekroczyłoby umowny %, powinien zwrócić się do Zleceniodawcy z prośbą o przygotowanie i podpisanie aneksu aktualizującego kosztorys zadania publicznego, do czego zobowiązywał go zapis zawarty w § 10 ust. 3 i § 16 umowy na realizację zadania publicznego w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. W paragrafie 16 określono, że wszelkie zmiany, uzupełnienia i oświadczenia składane w związku z niniejszą umową wymagają pod rygorem nieważności zawarcia w formie pisemnej aneksu, a wszelkie wątpliwości związane z realizacją niniejszej umowy wyjaśniane będą w formie pisemnej.

Ustalenia kontroli

Kontrola dotacji udzielanych na realizację zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, przeprowadzona na wymienionej powyżej próbie wskazała, że:

- dotacje ujęto w budżecie Gminy,
- dotacje udzielono na podstawie umów, w których zgodnie z art. 221 ustawy o finansach publicznych - umowy zostały zawarte przez osoby upoważnione,
- w zawieranych umowach jednostka samorządu terytorialnego zastrzegła sobie możliwość przeprowadzenia kontroli w zakresie prawidłowości wykonania zadania, w tym wydatkowania przekazanych środków finansowych – w praktyce jednostka nie korzystała z tego uprawnienia. Kontrola ograniczyła się do sprawdzenia sprawozdań pod względem merytorycznym (taka adnotacja widniała na sprawozdaniach) przez Annę Wieczorek. Na dwóch sprawozdaniach widniała także pieczęć Skarbnika Gminy.
- dotacje przekazywano w wysokościach i terminach wynikających z zawartych umów z podmiotami dotowanymi,
- **pomimo, iż w poddanych kontroli umowach ujęto zapis, że przekazanie kolejnej transzy dotacji nastąpi po złożeniu sprawozdania częściowego, zleceniobiorca takiego nie przedłożył,**
- **we wszystkich ww. przypadkach uchybiono zapisom umów zawartym w § 10, w którym zastrzeżono, że jeżeli dany koszt finansowany z dotacji wykazany w sprawozdaniu z realizacji zadania publicznego nie jest równy z kosztem określonym w odpowiedniej pozycji kosztorysu to uznaje się za zgodny z kosztorysem wtedy, gdy zmiana danej pozycji nie przekroczy 30%, przy zachowaniu ogólnej kwoty dotacji i udziału procentowego w całości kosztów. Przedmiotowe zmiany nie wymagają formy pisemnej. Przekroczenie wskazanego limitu, uważa się za pobranie dotacji w nadmiernej wysokości (§ 10 pkt 5 umów).**

3. WYDATKI OSOBOWE

3.1. Wydatki na wynagrodzenia - 2014 - 2015

W 2014 roku wydatki na wynagrodzenia (§ 4010) w kontrolowanej jednostce wynosiły 6.000.424,89 zł (tj. 32,12% ogółu wydatków budżetowych), w tym w rozdziale 75023 – 954.502,19 zł (tj. 5,11% ogółu wydatków budżetowych).

Prawidłowość ustalania i wypłaty wynagrodzeń na rzecz pracowników jednostki

W okresie objętym kontrolą za prawidłowość i kompletność akt osobowych pracowników odpowiedzialność ponosiła Krystyna Kowalik – inspektor ds. kadrowych i obronnych, a za sporządzanie dokumentów dotyczących wypłat wynagrodzeń – Aleksandra Pilarska – specjalista ds. płac.

Kontrolą prawidłowości przyznanych wynagrodzeń poddano listy płac, na podstawie których dokonano wypłaty comiesięcznych wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy Mokrsko według wybranych miesięcy:

- czerwiec 2014 roku – lista płac nr 132/1406ADM z dnia 26 czerwca 2014 roku,,
- grudzień 2014 roku – lista płac nr 287/1412ADM z dnia 19 grudnia 2014 roku,
- luty 2015 roku – lista płac nr (brak numeru) z dnia 26 lutego 2015 roku.

w odniesieniu do niżej wymienionych pracowników Gminy:

- Wójt Gminy,
- Skarbnik Gminy,
- Sekretarz Gminy,
- inspektor ds. finansowych,
- inspektor ds. księgowości budżetowej,
- specjalista ds. płac,
- sprzątaczką,
- informatyk,
- inspektor ds. wymiaru podatku i opłat lokalnych
- inspektor ds. księgowości podatkowej.

W toku kontroli sprawdzono poprawność zastosowania kategorii zaszeregowania dla ww. pracowników Urzędu Gminy, a także prawidłowość zastosowania stawek wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i regulacje wewnętrzne, tj.:

- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. nr 50, poz. 398 ze zm.),
- regulamin wynagradzania pracowników w Urzędzie Gminy Mokrsko, wprowadzony zarządzeniem nr 41 Wójta Gminy z dnia 5 czerwca 2009 roku.

Na podstawie list płac, kart wynagrodzeń, umów o pracę i innych dokumentów zgromadzonych w teczkach akt osobowych stwierdzono, co następuje:

- w prawidłowy sposób zastosowano w angażach dla poszczególnych stanowisk pracy kategorie zaszeregowania i stawki dodatku funkcyjnego, z uwzględnieniem wymagań kwalifikacyjnych,
- w kontrolowanym okresie przyznano czterem pracownikom dodatki specjalne z tytułu powierzenia dodatkowych obowiązków przy projektach unijnych,
- wynagrodzenie Wójta Gminy Mokrsko ustalone zostało przez Radę Gminy uchwałą nr II/7/14 z dnia 29 grudnia 2014 roku w następujący sposób:

wynagrodzenie zasadnicze	4.500,00 zł,
dodatek funkcyjny	1.500,00 zł,
dodatek specjalny	1.600,00 zł,
<u>dodatek stażowy (20%)</u>	<u>900,00 zł,</u>
ogółem wynagrodzenie –	8.500,00 zł.

Uchwała weszła w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 grudnia 2014 roku.

W poprzedniej kadencji wynagrodzenie Wójta zostało ustalone uchwałą Rady Gminy Mokrsko nr XXX/162/13 z dnia 4 lutego 2013 roku i obejmowało składniki: [1] wynagrodzenie zasadnicze – 4.500,00 zł, [2] dodatek funkcyjny – 1.500,00 zł, [3] dodatek specjalny – 1.600,00 zł, [4] dodatek stażowy (15%) – 675,00 zł. Razem 8.275,00 zł.

Wynagrodzenie Wójta Gminy nie przekraczało maksymalnych stawek (dotyczących wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego) określonych dla stanowisk z wyboru we wskazanym powyżej rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych,

- wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny Skarbnika Gminy przyznane przez Wójta Gminy mieściły się w stawkach wynagrodzenia zasadniczego i w stawkach dodatku funkcyjnego określonych w ww. rozporządzeniu dla stanowisk z powołania,
- karty wynagrodzeń pracowników Urzędu Gminy i listy płac prowadzono komputerowo. Stwierdzono zgodność dokonanych wypłat ww. pracownikom objętym próbą kontroli z zapisami w angażach pracowniczych i na kartach wynagrodzeń. Listy płac zostały sporządzone przez inspektora ds. płac oraz sprawdzone przez Skarbnika Gminy i zatwierdzone do wypłaty przez Wójta.

Wypłata odpraw i ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy

Z informacji uzyskanej od Aleksandry Pilarskiej – specjalisty ds. płac wynikało, że w latach 2010 – 2015 (do dnia 31 sierpnia) odprawy emerytalne wypłacono dwóm pracownikom oraz ekwiwalent za urlop wypoczynkowy jednemu pracownikowi. (...) ²⁹

4. WYDATKI INWESTYCYJNE

Plan i wykonanie wydatków inwestycyjnych w latach 2013 – 2014

Dział	Rozdział	Paragraf	2013 rok		2014 rok	
			Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)	Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
400	40002	6050	44.000	35.964	150.000	0
600	60016	6050	334.250	132.599	1.661.927	1.324.140
700	70005	6050	13.000	3.000	30.284	9.750

²⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

750	75023	6050	0	0	8.000	6.950
754	75412	6050	225.000	220.876	98.358	21.350
801	80101	6050	91.500	89.000	745.765	2.516
801	80110	6050	378.000	0	0	0
900	90001	6050	0	0	10.000	0
900	90001	6057	1.104.920	1.104.914	0	0
900	90001	6059	733.496	691.353	0	0
900	90004	6050	520.000	485.538	0	0
900	90015	6050	18.500	10.500	0	0
926	92601	6050	0	0	32.567	0
Razem			3.462.666	2.773.744	2.736.901	1.364.706
Wydatki budżetowe ogółem			20.593.784	18.679.096	19.786.800	12.808.669
% udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem			16,8%	14,8%	13,8%	10,7%

Źródła finansowania realizowanych inwestycji w latach 2013-2014

Źródła finansowania inwestycji w poszczególnych działach i rozdziałach stanowią załącznik nr 22 do protokołu kontroli.

Podstawowe dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego stanowią załącznik nr 23 do protokołu kontroli.

Ewidencja księgową wydatków inwestycyjnych

Ewidencja księgową kosztów inwestycji prowadzona jest przez kontrolowaną jednostkę na koncie syntetycznym 080. Kontrolującym przedłożono prowadzoną ewidencję szczegółową do ww. konta, zapewniającą wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztów wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych.

Organizacja procesu inwestycyjnego (planowanie i nadzór)

Sprawami z zakresu inwestycji i remontów oraz zamówień publicznych zajmuje się Referat Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych, którym od 15 kwietnia 2015 roku kieruje Kamil Piekarski, który głównie zajmuje się prowadzeniem spraw z zakresu zamówień publicznych. W okresie objętym kontrolą kierownikiem Referatu była Beata Marczak.

Sprawami z zakresu inwestycji drogowych zajmuje się bezpośrednio inspektor Paweł Józwiak.

Sprawami z zakresu zamówień publicznych i środków zewnętrznych zajmuje się podinspektor Paweł Antoniewicz.

Sprawami z zakresu gospodarki przestrzennej zajmuje się podinspektor Arkadiusz Gmur.

Kontrola realizacji wybranych inwestycji

„Odbudowa stawów w ramach rewaloryzacji parku dworskiego w Mokrsku”

Decyzją nr RS.6341.4.2014 dnia 25 lutego 2014 roku Starosta Wieluński udzielił pozwolenia wodnoprawnego na:

1. wykonanie urządzeń wodnych polegających na:
  - a) odbudowie stawów parkowych, na dz. ewid. nr 1273/2 i 1267/10 – obręb 101704_2 (Mokrsko 7) pow. Wieluński woj. łódzkie: Staw nr 1, Staw nr 2, Staw nr 3;
  - b) budowie mniczków stawowych służących do regulowania przepływu wody w stawach tj.: Mniczek MNm-4 nr 1, Mniczek MNm-4 nr 2, Mniczek MNm-4 nr 3;
  - c) budowie wzmocnienia/ doszczelnienia grobli stawowej pomiędzy stawem nr 1 i stawem nr 2 poprzez pograżenie w jej korpusie na długości 23 m stalowej ścianki szczelnej o głębokości zabicia 9,0 m, oczepek ścianki – o wymiarach 0,6 m c 0,45 m z betonu hydrotechnicznego (zbrojonego),
  - d) odbudowie rowu odpływowego ze stawów na odcinku od wylotu z mniczka spustowego nr 1 (staw nr 1) do wlotu do kanału w rejonie drogi,
  - e) budowie drewnianego mostku, na dz. ewid. nr 1267/10 obręb 101704_2 (Mokrsko 7) łączącego wyspę na stawie nr 2 z jedną z parkowych ścieżek
2. szczególne korzystanie z wód, polegające na wykorzystaniu wody w urządzeniu wodnym „rowie bez nazwy” oraz ze spływu powierzchniowego do napełnienia i magazynowania wody w budowanych stawach parkowych na dz. ewid. nr 1273/2 i 1267/10 – obręb 101704_2 (Mokrsko 7), staw nr 1 – 208 m n.p.m., staw nr 2 – 209,90 m n.p.m., staw nr 3 – 211 m n.p.m. oraz okresowego zrzutu wód w okresie jesiennym z obiektu stawowego do rowu „bez nazwy”.

Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał w dniu 18 marca 2014 roku postanowienie nr WUOZ-SI.A.5146.12.2014.AG w sprawie uzgodnienia pozwolenia na budowę dla inwestycji polegającej na odbudowie stawów usytuowanych w zabytkowym parku w Mokrsku na działkach nr ewid. 1273/2 i 1272, 1267/10 z zaleceniem zachowania podczas realizacji inwestycji należytej ostrożności w miejscu zbliżeń do istniejącej zieleni wysokiej – z zakazem stosowania w tych rejonach ciężkiego sprzętu, który mógłby powodować ubijanie ziemi w strefie brył korzeniowych drzew.

Ponadto w dniu 6 maja 2014 roku Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków wydał pozytywną opinię dotyczącą zakresu i celowości przeprowadzenia prac pielęgnacyjnych na drzewach w parku w Mokrsku na działkach nr ewid. 1273/2 i 1272, 1267/10.

Decyzją nr 381/2014 z dnia 23 kwietnia 2013 roku Starosta Wieluński zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę inwestycji obejmującej odbudowę stawów parkowych w ramach rewaloryzacji parku dworskiego w Mokrsku (obiekt kat. XXIV) zlokalizowanych na działkach nr ewid. 1273/2 i 1272, 1267/10.

Nakłady i źródła finansowania

2013 rok

Rada Gminy Mokrsko uchwałą nr XXXVIII/230/13 z dnia 9 września 2013 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy na 2013 rok wprowadziła do budżetu inwestycję pn. „Odbudowa stawów w ramach rewaloryzacji parku dworskiego w Mokrsku” na ww. zadanie przeznaczyła w dziale 900 rozdział 90004 kwotę 2.952,00 zł.

W wykazie przedsięwzięć stanowiącym załącznik do wieloletniej prognozy finansowej na lata 2013-2020, zmienionej uchwałą nr XXXVII/218/13 z dnia 8 sierpnia 2013 roku zamieszczono zadanie „Odbudowa stawów w ramach rewaloryzacji parku dworskiego w Mokrsku” i określono, że jego realizacja nastąpi w latach 2013-2015 oraz że limit zobowiązań wynosi 22.263 zł z tym w 2013 roku 2.952 zł i w 2014 roku – 19.311 zł.

2014 rok

Uchwałą nr XLI/249/13 z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2014 rok Rada Gminy Mokrsko przeznaczyła na zadanie pn. „Odbudowa stawów w ramach rewaloryzacji parku dworskiego w Mokrsku” kwotę 100.000,00 zł (rozdział 90004).

Uchwałą nr XLVII/282/2014 z dnia 1 sierpnia 2014 roku Rada Gminy w Mokrsku zwiększyła nakłady na ww. zadanie do kwoty 540.000 zł (zwiększenie o 420.00 zł).

Uchwałą nr XLI/248/13 z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej na lata 2014-2020 określono w złączniku stanowiącym Wykaz Przedsięwzięć, że łączne nakłady finansowe na zadanie wyniosą 102.952 zł w tym limit na 2014 rok 100.000 zł.

Uchwałą nr XLII/281/14 z dnia 1 sierpnia 2014 roku w sprawie zmian w wieloletniej prognozie finansowej na lata 2014-2020 określono w złączniku stanowiącym Wykaz Przedsięwzięć, że łączne nakłady finansowe na zadanie wyniosą 522.952 zł, w tym limit na 2014 rok 520.000 zł.

Umowa o dofinansowanie zadania inwestycyjnego

W dniu 28 lipca 2014 roku pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego, została podpisana umowa nr 241/OP/D/2014 o przyznanie dofinansowania w formie dotacji do kwoty 485.448 zł na zadanie „Odbudowa stawów oraz prace pielęgnacyjne w koronach drzew w ramach rewaloryzacji parku dworskiego w Mokrsku” nie więcej niż 99% kosztu całkowitego zadania. Termin zakończenia zadania ustalono na 31 października 2014 roku. Beneficjent – zgodnie z § 5 umowy – zobowiązał się do przedstawienia rozliczenia zadania w terminie do dnia 31 grudnia 2014 roku oraz do osiągnięcia efektu rzeczowego do dnia 31 grudnia 2014 roku. Kwota dotacji miała zostać przekazana sukcesywnie do dnia 10 grudnia 2014 roku.

Aneks nr 1 z dnia 31 października 2014 roku zmieniono termin zakończenia zadania na 30 listopada 2014 roku oraz termin wypłaty dotacji do dnia 31 grudnia 2014 roku oraz zmieniono termin przedstawienia rozliczenia końcowego zadania do dnia 31 stycznia 2015 roku.

W dniu 27 stycznia 2015 roku sporządzono protokół z kontroli umowy nr 241/OP/D/2014 przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dofinansowanie w wysokości 457.903,25 zł wpłynęło na rachunek budżetu Gminy w dniu 29 grudnia 2014 roku (Wb nr 211).

Umowy zawarte w związku z realizacją zadania inwestycyjnego

Dokumentacja projektowa

W dniu 22 lipca 2013 roku pomiędzy Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego, a Pracownią Melioracyjną „Melioprojekt” z Sieradza, została

podpisana umowa nr 19/2013 na wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla zadania „Odbudowa stawów w ramach rewaloryzacji parku dworskiego w Mokrsku” oraz uzyskanie pozwolenia na budowę. W treści umowy strony ustaliły terminy realizacji zadania do dnia 14 marca 2014 roku zgodnie z harmonogramem: [1] do 12 stycznia 2014 roku wykonanie dokumentacji, [2] do 14 marca 2014 roku uzyskanie pozwolenia na budowę. Za wykonanie przedmiotu umowy ustalono wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 19.311 zł brutto, netto 15.700 zł (w tym: za wykonanie dokumentacji 18.000 zł oraz pozyskanie pozwolenia na budowę 1.311 zł). Strony ustaliły, że wynagrodzenie będzie płatne wg harmonogramu w terminie 30 dni od daty otrzymania przez zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury w formie przelewu. Podstawą wystawienia faktury będzie protokół odbioru dokumentacji projektowej. W § 6 umowy wskazano tytuły będące podstawą naliczenia przez zamawiającego kar umownych.

Aneksem nr 1 z dnia 10 marca 2014 roku zmieniono termin wykonania zamówienia na 30 kwietnia 2014 roku oraz harmonogram rzeczowo - finansowy.

Za wykonanie dokumentacji projektowej wykonawca przedłożył faktury:

1. nr 2/2014 z dnia 28 stycznia 2014 roku na kwotę 18.000 zł brutto, netto 14.634,15 zł za opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej (faktura częściowa). Fakturę zatwierdzono pod względem merytorycznym, formalno – rachunkowym oraz zatwierdzono do wypłaty przez Wójta Gminy (klasyfikacja dział 900 rozdział 90004 § 6050). Termin płatności – 27 lutego 2014 roku. Zapłacono w dniu 24 lutego 2014 roku,
2. nr 6/2014 z dnia 28 kwietnia 2014 roku na kwotę 1.311,00 zł brutto, netto 1.065,85 zł za opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej (faktura końcowa). Fakturę zatwierdzono pod względem merytorycznym, formalno – rachunkowym oraz zatwierdzono do wypłaty przez Gminy (klasyfikacja dział 900 rozdział 90004 § 6050). Termin płatności – do dnia 28 maja 2014 roku. Zapłacono w dniu 27 maja 2014 roku.

Wybór wykonawcy

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego

W dniu 23 lipca 2014 roku Kamil Piekarski – inspektor ds. inwestycji sporządził wniosek o rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego. Wniosek został zatwierdzony przez Wójta Gminy oraz przez Skarbnika pod względem zabezpieczenia środków finansowych na realizację zadania.

Wartość szacunkowa zamówienia ustalona została na kwotę netto 385.498,67 zł tj. równowartość 91.244,45 euro. Ustalenia wartości szacunkowej dokonano na podstawie opracowanego w styczniu 2014 roku kosztorysu inwestorskiego przez Pracownię Melioracyjną „Melioprojekt” z Sieradza.

Ogłoszenie o zamówieniu

Przedmiotem zamówienia było wykonanie robót budowlanych – „Odbudowa stawów parkowych w ramach rewaloryzacji parku dworskiego w Mokrsku”.

Zamawiający dopuścił możliwość udzielania zamówień uzupełniających stanowiących nie więcej niż 50% wartości zamówienia podstawowego, o których mowa w art. 67 ust.1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych, w zakresie odbudowy i odmulania obiektów wodnych i melioracyjnych na terenie gminy Mokrsko.

Czas trwania zamówienia lub termin wykonania – 15 października 2014 roku.

Zamawiający wymagał wniesienia wadium w kwocie 11.000 zł, w jednej z kilku form wymienionych w ustawie Prawo zamówień publicznych.

Kryterium oceny ofert - najniższa cena.

Termin składania ofert wyznaczono do dnia 21 sierpnia 2014 roku do godz. 12:00.

Ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 6 sierpnia 2014, pod numerem 263090 – 2014. Ponadto zostało podane do publicznej wiadomości poprzez opublikowanie w dniu 6 sierpnia 2014 roku na stronie internetowej – www.bip.mokrsko.akcessnet.net oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w dniach 6 – 21 sierpnia 2014.

Komisja przetargowa

Na podstawie zarządzenia nr 22/07 z dnia 9 lipca 2007 roku w sprawie regulaminu Pracy Komisji Przetargowej, Wójt Gminy powołał komisję przetargową do przygotowania i przeprowadzenia przedmiotowego postępowania w czteroosobowym składzie.

Członkowie komisji oraz Wójt i Sekretarz złożyli oświadczenia, iż nie podlegają wyłączeniu z postępowania o udzielenie zamówienia, zgodnie z art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych.

SIWZ

Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia została zatwierdzona przez Wójta Gminy Mokrsko w dniu 6 sierpnia 2014 roku, zawierała m.in.:

- informację, że postępowanie prowadzone będzie w trybie przetargu nieograniczonego o wartości szacunkowej poniżej progów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych, szczegółowy opis przedmiotu zamówienia, opis warunków udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków, wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, opis sposobu przygotowania oferty oraz termin wykonania zamówienia.

W załącznikach do specyfikacji ustalono wzór umowy, formularz ofertowy, wykaz wykonanych robót budowlanych, wykaz osób zdolnych do wykonania zamówienia, oferowane warunki gwarancji, oświadczenia wykonawcy.

Zgodnie z wymogami zawartymi w SIWZ, zamawiający zażądał wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny brutto podanej w ofercie. Zabezpieczenie można było wnieść w jednej lub kilku formach wymienionych w art. 148 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zamawiający nie wyraził zgody na wniesienie zabezpieczenia w wekslach, poręczeniach wekslowych, ustanowieniu zastawu na papierach wartościowych ustanowienie zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym lub rejestrze zastawów.

SIWZ została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej od dnia 6 sierpnia 2014 roku.

Protokoły Komisji z sesji otwarcia ofert

W dniu 21 sierpnia 2014 roku sporządzono protokół z sesji otwarcia ofert. Przewodniczący Komisji Przetargowej poinformował, że na wykonanie przedmiotowego zamówienia Gmina zamierza przeznaczyć kwotę 474.163 zł brutto. W protokole uwzględniono, iż w wyniku wszczętego postępowania o udzielenie przedmiotowego zamówienia publicznego wpłynęły 4 oferty. Z załączonego do protokołu zbiorczego zestawienia ofert wynikało, że oferty złożyły następujące podmioty:

1. Zakład Wodno-Melioracyjny s.c. Stanisław Cieślik, Łukasz Cieślik z Częstochowy – cena brutto 495.757,51 zł,
2. EDEN Projektowanie Urządzanie Terenów Zielonych z Piotrkowa Trybunalskiego, cena brutto 526.961,51 zł,
3. ZIEMNEX Tomasz Pluskota z Białej – cena brutto 449.804,25 zł,
4. Agencja Usługowa Stanisław Cap – cena brutto 590.043,02 zł,

Oceny złożonych ofert dokonała komisja przetargowa.

W dniu 1 września 2014 roku sporządzono i opublikowano zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty, z którego wynikało, że za najkorzystniejszą ofertę uznano ofertę nr 3 firmy ZIEMNEX Tomasz Pluskota, oraz że nie wykluczono żadnego wykonawcy oraz nie odrzucono żadnej oferty.

Z datą 2 września 2014 roku oferenci potwierdzili odbiór informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty. Informację udostępniono na tablicy informacyjnej Urzędu od 1 września 2014 roku oraz na stronie BIP w dniu 1 września 2014 roku.

Protokół z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego nr ZFIiS.271.6.2014 sporządzony został w dniu 10 września 2014 roku przez Kamila Piekarskiego – inspektora UG i zatwierdzony przez Wójta Gminy.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zostało opublikowane w dniu 10 września 2014 roku w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 10 września 2014 roku pod numerem 302042- 2014.

W wyniku badania ofert złożonych w przedmiotowym postępowaniu o udzielenie zamówienia, kontrolujące stwierdziły, że:

- 1) Oferta nr 2 – formularz ofertowy nie został podpisany przez osobę uprawnioną do składania oświadczeń woli, na formularzu widniała pieczętka osoby upoważnionej jednak bez jej własnoręcznego podpisu.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 82 ust. 2 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - ofertę składa się, pod rygorem nieważności, w formie pisemnej albo, za zgodą zamawiającego, w postaci elektronicznej, opatrzoną bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Treść oferty musi odpowiadać treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Do zachowania formy pisemnej zgodnie z art. 78 Kodeksu cywilnego konieczne jest złożenie własnoręcznego podpisu pod treścią dokumentu obejmującego treść oświadczenia woli. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego (wyrok SN z dnia 8 maja 1997 r. sygn. akt CKN 153/97) własnoręczny podpis na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli to jest taki podpis, z którego wynika nie tylko brzmienie nazwiska, ale także i charakter pisma, który ułatwia orientację w rozpoznaniu osoby składającej podpis. Obowiązek złożenia na ofercie własnoręcznego podpisu podkreśla również KIO, która w wyroku z dnia 15 maja 2009 r. (Informator Urzędu Zamówień Publicznych Grudzień 2009 r. Nr 6, sygn. akt KIO/UZP 575/09, 595/09) wskazała, że dla zachowania wymogu własnoręczności podpis musi być złożony osobiście. Zatem faksymile, które może być odcisnięte na dokumencie przez inną osobę nie jest podpisem, a jedynie jego kopią, co oznacza, że nie spełnia warunku własnoręczności, o którym mowa w art. 78 § 1 Kodeksu cywilnego. Analogicznie nie będzie, więc zachowaniem formy pisemnej oferta zawierająca jedynie napisy odtworzone maszynowo lub ksero bądź skan podpisu albo samo pieczętkę bez podpisu.

Skutkiem niedochowania formy pisemnej jest odrzucenie oferty. Izba stwierdziła także, że, co do zasady, brak złożenia własnoręcznego podpisu na dokumentach, oświadczeniach lub pełnomocnictwie, jako stanowiący błąd, może być sanowany w

trybie art. 26 ust. 3 Pzp. Natomiast brak prawidłowego własnoręcznego podpisania oferty nie może być konwalidowany w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, skutkuje brakiem zachowania pisemnej formy oferty i powoduje konieczność odrzucenia oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 1 i 8 Pzp.

Zgodnie z art. 89 ust. 1 zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli pkt 1) jest niezgodna z ustawą, pkt 8) jest nieważna na podstawie odrębnych przepisów. Z powyższego wynika, że oferta nr 2 naruszała zasadę pisemności określoną w art. 82 Prawa zamówień publicznych i w ten sposób stała się niezgodna z tym prawem, jak też naruszała przepisy art. 78 Kodeksu Cywilnego odnoszącego się do zachowania formy pisemnej, co jest również podstawą odrzucenia oferty jako niezgodnej z odrębnymi przepisami.

2) Oferta nr 3 – oferta zawierała kserokopię polisy OC poświadczoną za zgodność z oryginałem przez osobę nieuprawnioną do składania oświadczeń woli w imieniu wykonawcy, co wymagane było na podstawie punktu 10.6 SIWZ.

Kontrolujące ustaliły, że dokument – polisa OC załączony do oferty był kserokopią, lecz na ostatniej stronie w miejscu podpisu ubezpieczonego widniała pieczętka i oryginalny podpis osoby uprawnionej do składania oświadczeń woli, natomiast podpis ubezpieczyciela widniał w formie kserokopii. Ponadto wszystkie strony dokumentu zostały opatrzone klauzulą za zgodność z oryginałem, jednak osoba, poświadczająca nie dokonał oferent.

Kontrolujące stwierdziły, że taki dokument budzi wątpliwości co do poprawności dokonania poświadczenia jego zgodności z oryginałem. Zamawiający na podstawie art. 26 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych mógł wezwać wykonawcę do złożenia w wyznaczonym przez siebie terminie wyjaśnień dotyczących oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w art. 25 ust. 1. Zamawiający jednak w tym przypadku nie skorzystał z tego uprawnienia.

W dniu 3 września 2015 roku kontrolującym przedłożono wyjaśnienie Kierownika Referatu Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych – Kamila Piekarskiego w sprawie dokumentu – kserokopia polisy OC załączonej do oferty nr 3. W wyjaśnieniu przytoczono fragment wyroku KIO 1308/13 z dnia 18 czerwca 2013 roku – „kopia dokumentu może być wykonana z kopii pierwszej lub drugiej lub kolejnej danego dokumentu. Kopia nie musi być wykonana zawsze i wyłącznie z oryginału dokumentu. Poświadczenie takie potwierdza, że dana osoba składająca poświadczenie widziała oryginał i stwierdza zgodność treści kopii dokumentu z tym dokumentem tj. oryginałem” W świetle powyższego wyroku poświadczenie przez wykonawcę zgodności wykonanej opinii polisy dokonane przez złożenie podpisu na dokumencie jest prawidłowe.

Wyjaśnienie Kierownika Referatu Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych – Kamila Piekarskiego w sprawie dokumentu – kserokopii polisy OC załączonej do oferty nr 3 stanowi załącznik nr 24 do protokołu kontroli.

Kserokopie specyfikacji istotnych warunków zamówienia ofert nr 2 i 3 oraz protokołu z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego nr ZFIIS.271.6.2014 sporządzony został w dniu 10 września 2014 roku stanowią akta kontroli strony nr 96-183.

Wykonawca wpłacił wadium w dniu 19 sierpnia 2014 roku w formie pieniężnej na rachunek bankowy sum depozytowych.

Umowa

Umowa nr 18/2014 o roboty budowlane z ww. wykonawcą została podpisana w dniu 9 września 2014 roku. Ze strony Gminy umowę podpisała z upoważnienia Wójta Gminy – Małgorzata Stanek przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy Renaty Nagłej. W umowie określono: [1] możliwość wykonania robót zamiennych oraz rezygnacji z części robót,

gdy wykonanie ich będzie zbędne, [2] wynagrodzenie ryczałtowe – 449.804,25 zł brutto, [3] terminy wykonania i odbioru ustalono na 25 października 2014 roku, [4] ostateczne rozliczenie nastąpi w oparciu o fakturę końcową wystawioną na podstawie protokołu odbioru końcowego, [5] termin zapłaty faktur – 30 dni, licząc od daty otrzymania przez zamawiającego, [6] określono przypadki, w których umowa może ulec zmianie, [7] wykonawca udzielił zamawiającemu 5-letniej rękojmi za wady fizyczne każdego z elementów przedmiotu umowy od dnia odbioru końcowego, [8] zobowiązano wykonawcę do wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 44.980,43 zł w formie zadeklarowanej w ofercie, tj. gwarancji bankowej, [9] w § 10 umowy wskazano kary umowne w przypadku nienależytego wykonania postanowień umowy.

W dniu 9 października 2014 roku wykonawca zwrócił się do Gminy Mokrsko o wyrażenie zgody na zgłoszenie podwykonawcy Przedsiębiorstwa Budownictwa Inżynieryjnego BUDINŻ sp. z o.o. w zakresie wbicia grodzic o Wx 820 z pozostawieniem w gruncie mb 23 długości 9 m bez modyfikacji gruntu. Do pisma załączono projekt umowy podwykonawczej z prośbą o jej akceptację. W dniu 13 października 2014 roku Wójt Gminy Mokrsko wyraził zgodę na udział podwykonawcy w zadaniu.

W dniu 14 października 2014 roku wykonawca zwrócił się do Gminy Mokrsko o przesunięcie terminu wykonania zadania do 20 listopada 2014 roku w związku z trudnymi warunkami terenowo-wodnymi, ponieważ brak było możliwości, żeby zapoznać się w dokładny sposób ze specyfiką zadania tj. stanem dna, poziomem jego zamulenia itp.

W związku z powyższym w dniu 17 października 2014 roku projektant - firma Melioprojekt przesłała pismo, w którym potwierdziła występowanie bardzo trudnych warunków gruntowo-wodnych. Z pisma wynikało, że po spuszczeniu wody stwierdzono występowanie w strefie dennej szeregu źródeł i wysięków powodujących silne nawodnienie przewidzianego do wydobycia gruntu i znaczne utrudnienie w jego transporcie i składowaniu. Tej sytuacji nie można było przewidzieć zarówno na etapie projektowania jak i zawierania umowy z wykonawcą.

W dniu 31 października 2014 roku zawarto aneks nr 1 do umowy, w którym określono termin zakończenia robót na 20 listopada 2014 roku.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

Wykonawca złożył jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy gwarancję bankową nr 1/GB/0/2014 z dnia 9 września 2014 roku, udzieloną przez gwaranta Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie. Gwarancja w zakresie należytego wykonania umowy została ustalona na kwotę 44.980,43 zł do 24 listopada 2014 roku oraz w zakresie rękojmi na wady wykonanych robót budowlanych do kwoty 13.494,13 zł w okresie od 25 listopada 2014 roku do 10 listopada 2019 roku.

Faktury

Za wykonanie robót budowlanych wykonawca przedłożył fakturę nr 8/2014 z dnia 20 listopada 2014 roku na kwotę 449.804,25 zł brutto, 365.694,51 zł netto. Na fakturze wskazano termin płatności 30 dni – zapłaty dokonano w dniu 18 grudnia 2014 roku. Ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 900 rozdział 90004 § 6050.

Protokoły odbioru robót

Zarządzeniem nr 127/2014 z dnia 19 listopada 2014 roku Wójt Gminy Mokrsko powołał trzyosobową Komisję do odbioru końcowego przedmiotowego zadania. Protokół końcowy

odbioru robót sporządzono w dniu 20 listopada 2014 roku. Podczas odbioru nie stwierdzono braków i usterek.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Wieluniu w dniu 2 stycznia 2015 roku wydał decyzje nr 3/2015 udzielającą pozwolenie na użytkowanie odbudowanych stawów parkowych.

Umowa na pełnienie funkcji inspektora nadzoru

W dniu 12 września 2014 roku została zawarta pomiędzy Gminą Mokrsko, reprezentowaną przez Wójta Gminy Tomasza Kąckiego, a Pracownią Melioracyjną „Melioprojekt” umowa nr 19/2014 na wykonanie usługi – pełnienie funkcji inspektora nadzoru nad ww. zadaniem. Umowę kontrasygnowała Skarbnik Gminy. W umowie określono wynagrodzenie w wysokości 4.551 zł brutto. Rozliczenie nastąpi w oparciu o fakturę końcową wystawioną na podstawie protokołu odbioru końcowego robót budowlanych z terminem płatności faktury – 30 dni, od momentu przekazania Zamawiającemu faktury.

Za pełnienie funkcji inspektora nadzoru budowlanego na ww. zadaniu została wystawiona faktura nr 20/2014 z dnia 25 listopada 2014 roku na kwotę 4.551,00 zł. Na fakturze wskazano 30 dniowy termin zapłaty – zobowiązanie uregulowano w dniu 18 grudnia 2014 roku. Ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 900 rozdział 90004 § 6050.

Inne koszty związane z inwestycją

2009 rok

Wg konta 080-18 – Park Mokrsko w 2009 roku poniesiono koszty na wykonanie prac pielęgnacyjnych w parku jak i prac polegających na planowaniu ziemi w parku jej wywiezieniu czy zakup kruszywa itp. na łączną kwotę 49.343,53 zł.

2010 rok

W 2010 roku na koncie 080-18 dokonano zwiększenia wartości inwestycji o kwotę 3.986,34 zł na podstawie polecenia księgowania nr 172 (poz. 12838). Kontrolujące ustaliły, że zwiększenie wydatków inwestycyjnych nastąpiło poprzez zaksięgowanie na błędnej analityce wartości 342,99 zł wynikającej z faktury nr 2/04/10 z dnia 19 kwietnia 2010 roku za „hodowlę lasu – pielęgnacja drzew” dotyczące wg opisu na fakturze rewaloryzacji parku w Chotowie (poz. księg. 1274/1) oraz faktury nr 1/03/10 z dnia 19 marca 2010 roku na kwotę 3.643,35 zł dotyczącą wg opisu na fakturze ścinki drzew w parku w Chotowie (poz. księg. 903/1). **Wydatki dokonane na podstawie ww. faktur w łącznej kwocie 3.986,34 zł nie dotyczyły przedmiotowej inwestycji.**

2012 rok

W 2012 roku na koncie 080-18 dokonano zwiększenia wartości inwestycji o kwotę 7.995 zł za opracowanie dokumentacji altany drewnianej, mostu drewnianego i sceny widowiskowej. **Prace wymienione ww. dokumentacji nie wchodziły w zakres przedmiotowy realizowanej inwestycji i są planowane do realizacji w przyszłości, zatem wydatek w kwocie 7.995 zł nie dotyczyły przedmiotowej inwestycji.**

2013 rok

W 2013 roku na koncie 080-18 dokonano zwiększenia wartości inwestycji o kwotę 2.952 zł za wykonanie mapy do celów projektowych.

2014 rok

W 2014 roku na koncie 080-18 dokonano zwiększenia wartości inwestycji o 488.528,35 zł, w tym kwota 473.666,25 zł dotyczyła odbudowy stawów natomiast kwota 8.099 zł dotyczyła prac pielęgnacyjnych w koronach drzew (co zostało opisane poniżej). Ponadto na ww. analityce konta 080 ujęto kwotę 3.000 zł, która to dotyczyła inwentaryzacji budynku w parku (inwestycja dotycząca budynku projektowana do wykonania w przyszłości).

Pozostała kwota 3.773,10 wynikała z następujących faktur:

- faktura VAT nr 19/09/2014 z dnia 5 września 2014 roku, wystawiona przez GRAFITI Michał Lichacy za tablicę informacyjną na kwotę 120 zł brutto. Termin płatności – 12 września 2014 roku – zapłacono w dniu 9 września 2014 roku. Ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 900 rozdział 90004 § 6050,
- faktura VAT nr 2100/14/F z dnia 4 listopada 2014 roku, wystawiona przez Pryzmat s.c. D. Jasiński, K. Łyskawa za materiały budowlane na kwotę 1.449,00 zł brutto. Termin płatności – 18 listopada 2014 roku – zapłacono w dniu 18 listopada 2014 roku. Ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 900 rozdział 90004 § 6050,
- faktura VAT nr F/0683/2014 z dnia 25 października 2014 roku, wystawiona przez PPHU Żel-Buc s.c. Jan Bogdała i Bogusław Dudka za materiały budowlane na kwotę 1.914,10 zł brutto. Termin płatności – 24 listopada 2014 roku – zapłacono w dniu 24 listopada 2014 roku. Ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 900 rozdział 90004 § 6050,
- faktura VAT nr F/0684/2014 z dnia 25 października 2014 roku, wystawiona przez PPHU Żel-Buc s.c. Jan Bogdała i Bogusław Dudka za zakup włazu żeliwnego na kwotę 190 zł brutto. Termin płatności – 24 listopada 2014 roku – zapłacono w dniu 24 listopada 2014 roku. Ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 900 rozdział 90004 § 6050,
- pismo nr WF/16948/RU/440/0918/14-003/14 z dnia 12 listopada 2014 roku Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi o naliczeniu opłaty ryczałtowej w kwocie 100 zł za zawarcie aneksu do umowy dotacji. Termin płatności 30 listopada 2014 roku. Ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 900 rozdział 90004 § 6050.

Przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych w koronach drzew w parku dworskim w Mokrsku

W ramach kontrolowanej inwestycji przeprowadzono prace pielęgnacyjne w koronach drzew w parku dworskim w Mokrsku. Wyboru wykonawcy dokonano na podstawie zapytania ofertowego (bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych).

Wg zaproszenia do złożenia oferty na „Przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych w koronach drzew w parku dworskim w Mokrsku” przedmiotem postępowania były prace pielęgnacyjne w koronach drzew tj. usunięcie posuszu, korekta oraz prześwietlenie koron, kategoria trudności II i III (ścinka gałęzi z koniecznością użycia lin do opuszczenia większych gałęzi, ale nie więcej niż 30% całej ilości usuwanej z drzew) z uwagi na inne utrudnienia znajdujące się w najbliższym otoczeniu drzewa. Łącznie 61 sztuk drzew o różnej średnicy. Termin składania ofert ustalono na 22 sierpnia 2014 roku do godziny 15.30. Zamawiający dokona wyboru oferty w dniu 25 sierpnia 2014 roku o godz. 14.15. Oferenci powinni złożyć oferty w formie pisemnej wg załączonego wzoru. We wzorze oferty określono, że oferenci mają podać cenę zamówienia. Ogłoszenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Urzędu w dniu 14 sierpnia 2014 roku. Wg zbiorczego zestawienia ofert do dnia 22 sierpnia 2014 roku wpłynęło 12 ofert:

- oferta nr 1 - Usługi Leśne Dariusz Żółtaszek, Ożarów – cena brutto 10.098,00 zł,

- oferta nr 2 - Przedsiębiorstwo Usługowo – Projektowe „JES” Joanna Sobolska, Częstochowa – cena brutto 23.220,00 zł,
- oferta nr 3 - Zielony Serwis Las, Prak, Ogród Andrzej Misiorny, Tuchola – cena brutto 15.994,80zł,
- oferta nr 4 – ArbForest Rafał Sokulski, Nisko – cena brutto 20.234,88 zł,
- oferta nr 5 - F.U. „Wiewiórka” Dariusz Chotyński, Słone – cena brutto 12.355,20 zł,
- oferta nr 6 – Usługi Leśne i Ogrodnicze „ELITELAS” sp. z o.o., Durdy – cena brutto 32.292,00 zł,
- oferta nr 7 – PPHU „MARMAC”., Oleśnica – cena brutto 29.376,00 zł,
- oferta nr 8 – Norton – Extreme Jakub Poburka, Zakopane – cena brutto 8.099,00 zł,
- oferta nr 9 – Pielęgnacja Drzew mgr Piotr Kamiński, Żory – cena brutto 25.056,00 zł,
- oferta nr 10 – SI-MAX, Biała – cena brutto 16.924,16 zł,
- oferta nr 11 – HUSQVARNA LAS I OGRÓD Andrzej Bielicki, Kutno – cena brutto 12.971,61 zł,
- oferta nr 12 – PHU ARTEX, Łódź – cena brutto 14.640 zł.

Za najkorzystniejszą uznano ofertę nr 8 NORTON-EXTREME Jakub Poburka z Zakopanego. Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty sporządził w dniu 25 sierpnia 2014 roku Paweł Antoniewicz, a zatwierdziła je z upoważnienia Wójta Beata Marczak – Kierownik Referatu Zamówień, Funduszu Inwestycji i Spraw Społecznych. Zawiadomienie oraz zestawienie ofert zostało opublikowane w dniu 26 sierpnia 2014 roku w Biuletynie Informacji Publicznej.

Z wykonawcą zawarto w dniu 5 września 2014 roku umowę nr 17/2014, zgodnie z którą - wykonawca zobowiązał się do przeprowadzenia prac pielęgnacyjnych i konserwacyjnych w koronach drzew w drzewostanie parku dworskiego w Mokrsku w terminie do 25 października 2014 roku za wynagrodzeniem ryczałtowym w kwocie 8.099 brutto. Termin płatności określono na 30 dni od daty wpływu faktury do Urzędu. Umowa zawierała również określenie kar umownych.

Przekazanie terenu wykonawcy nastąpiło protokolarnie w dniu 5 września 2014 roku. W dniu 26 września 2014 roku wykonawca zgłosił gotowość do odbioru robót. Termin odbioru uzgodniono na 1 października 2014 roku.

Wykonawca wystawił rachunek nr 1/10/2014 w dniu 1 października 2014 roku za przeprowadzenie prac pielęgnacyjnych w koronach drzew w parku dworskim w Mokrsku na kwotę 8.099 zł brutto. Termin płatności – 30 października 2014 roku, zapłacono 20 października 2014 roku. Ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 900 rozdział 90004 § 6050.

Zakończenie procesu inwestycyjnego

Według konta 080 – koszty przedmiotowego zadania inwestycyjnego wynosiły 549.815,22 zł.

Inwestycję przyjęto do użytkowania na podstawie dowodu OT nr ŚT/1 z dnia 31 grudnia 2014 roku – wartość zadania pn. „Odbudowa stawów w ramach rewaloryzacji parku dworskiego Mokrsku” wyniosła 549.815,22 zł. Zaewidencjonowano

na kontach 800 – fundusz jednostki (Wn), 080 – środki trwałe w budowie (inwestycje) (Ma), gdyż powyższa inwestycja nie miała charakteru środka trwałego, a jedynie dotyczyła prac ziemnych – melioracyjnych oraz pielęgnacyjnych w zakresie zieleni.

W świetle wcześniejszych ustaleń należy zauważyć, że wartość prac odniesionych na fundusz jednostki z tytułu wykonania odbudowy stawów została zawyżona o wartość wydatków poniesionych w 2010 i 2012 roku, gdyż wydatki te nie dotyczyły przedmiotowego zadania. Łączna kwota zawyżenia wyniosła 11.981,34 zł. Sprostowania księgowania kwoty 7.995 zł dokonano poleceniem księgowania nr 109 z dnia 30 września 2015 roku (poz. księg. 3926) poprzez zapis Wn 080-18 Ma 800. Sprostowania księgowania kwoty 3.986,34 zł dokonano poleceniem księgowania nr 108 z dnia 30 września 2015 roku (poz. księg. 3924-3925) poprzez zapis Wn 080-19 Ma 800.

„Budowa drogi gminnej nr 117059E w m. Słupsko – Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów” w ramach NPPDL – etap II Bezpieczeństwo – Dostępność - Rozwój

Decyzją nr 906/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 roku Starosta Wieluński zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę dla Gminy Mokrsko na przebudowę drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów wraz z budową zjazdów (obiekt kat. IV) zlokalizowanej na działkach o nr geodezyjnych 71, obręb Mokrsko, gmina Mokrsko oraz o nr 190, obręb Wichernik, gmina Skomlin.

Decyzją nr 1076/2013 z dnia 7 października 2013 roku Starosta Wieluński zatwierdził projekt budowlany i udzielił Wójtowi Gminy Mokrsko pozwolenia na realizację inwestycji drogowej pn. budowa drogi gminnej w m. Słupsko wraz z budową zjazdów zlokalizowanej na działkach o nr ewid. 143, 173, 145, 144, 220, 219, obręb Słupsko, gmina Mokrsko; na działkach o nr ewid. 68/1, 68/2, 36, obręb Mątewki, gmina Mokrsko.

Nakłady i źródła finansowania

2011 rok

Uchwałą nr XIV/73/11 z dnia 28 października 2011 roku w sprawie zmian WPF na lata 2011 – 2018 Rada Gminy Mokrsko przeznaczyła na zadanie pn. „Rozbudowa drogi gminnej Słupsko – Mątewki” (okres realizacji 2011-2012) kwotę 28.905,00 zł.

2012 rok

Rada Gminy Mokrsko uchwałą nr XVII/93/12 z dnia 27 stycznia 2012 roku w sprawie uchwalenia WPF na lata 2012 – 2019, przeznaczyła na zadanie pn. „Rozbudowa drogi gminnej Słupsko – Mątewki – poprawa infrastruktury” (okres realizacji 2011-2012) kwotę 28.905,00 zł – limit zobowiązań i łączne nakłady finansowe.

2013 rok

Uchwałą nr XXIX/158/12 z dnia 28 grudnia 2012 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2013 rok, Rada Gminy Mokrsko przeznaczyła na zadanie kwotę 343.000,00 zł.

Zmian ww. kwoty dokonano uchwałami Rady Gminy: [1] nr XXX/174/13 z dnia 4 lutego 2013 roku – zmniejszono o 20.000,00 zł do kwoty 323.000,00 zł, [2] XXXI/182/13 z dnia 4 marca 2013 roku – zmniejszono o 283.000,00 zł do kwoty 40.000,00 zł, [3] nr XXXV/2013/13 z dnia 4 czerwca 2013 roku – zwiększono o 20.000,00 zł do kwoty 60.000,00 zł, [4] nr XXXVII/219/13 z dnia 8 sierpnia 2013 roku – zwiększono o 217.555,32 zł do kwoty 277.555,32 zł, [5] nr XXXVIII/230/13 z dnia 9 września 2013 roku – zmniejszono o 35.000,00 zł do kwoty 242.555,32 zł, [6] nr XL/245/13

z dnia 26 listopada 2013 roku zmniejszono o 10.000,00 zł do kwoty 232.555,32 zł, [7] nr XLI/252/13 z dnia 30 grudnia 2013 roku – zmniejszono o 109.000,00 zł do kwoty 123.555,32 zł.

2014 rok

Uchwałą nr XLI/249/13 z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2014 rok, Rada Gminy Mokrsko przeznaczyła na budowę drogi gminnej Słupsko – Mątewki kwotę 120.000,00 zł.

2015 rok

Z załącznika nr 2a do uchwały nr III/11/15 Rady Gminy Mokrsko z dnia 29 stycznia 2015 roku wynikało, że na zadania pn. „Budowa drogi gminnej w m. Słupsko – Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów” przeznaczono kwotę 1.962.356,08 zł (rozdział 60016).

Uchwałą nr V/31/15 z dnia 30 marca 2015 roku Rada Gminy Mokrsko zmniejszyła środki na inwestycję do kwoty 1.339.727,00 zł, a uchwałą nr IX/56/15 z dnia 27 lipca 2015 roku do kwoty 1.319.727,00 zł.

Umowy o dofinansowanie zadania

1. Umowa nr 14/NPPDL/FE-IV/2015 z dnia 30 marca 2015 roku o dofinansowanie dotacją celową z budżetu państwa zadania pn. „Budowa drogi gminnej nr 117059E w m. Słupsko – Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów”, zawarta z Wojewodą Łódzkim Jolantą Chełmińską. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. W umowie określono kwotę dotacji na dofinansowanie zadania w wysokości 657.363,00 zł – udział ww. kwoty w kosztach kwalifikowalnych zadania stanowi 50%. Całkowity koszt zadania wynosi 1.314.727,00 zł, w tym koszty kwalifikowalne 1.314.727,00 zł. Gmina zobowiązała się do poniesienia na realizację zadania w 2015 roku w ramach kosztów kwalifikowalnych środków w łącznej wysokości 657.364,00 zł, co stanowi 50% kosztów kwalifikowalnych zadania, w tym: [1] środków własnych w kwocie 539.191,38 zł, co stanowi 41,01% kosztów kwalifikowalnych zadania, [2] środków Partnerów w kwocie 118.172,62 zł, co stanowi 8,99% kosztów kwalifikowalnych zadania. W umowie wskazano termin realizacji zadania, tj. 30 czerwca 2015 roku. Wyznaczono 7-dniowy okres od daty otrzymania faktury od wykonawcy, jednak nie później niż do dnia 9 grudnia 2015 roku na złożenie wniosku o wypłatę dotacji. Przekazanie dotacji nastąpi w terminie 21 dni kalendarzowych od daty przedłożenia przez beneficjenta (gminę) prawidłowo sporządzonego i kompletnego wniosku o wypłatę dotacji wraz z wymaganymi dokumentami. Ponadto zobowiązano beneficjenta (gminę) do wykorzystania dotacji w terminie 10 dni kalendarzowych od dnia jej otrzymania, a w przypadku przekazania dotacji po 23 grudnia 2015 roku - nie później niż do 31 grudnia 2015 roku.

Wniosek o wypłatę dotacji został sporządzony z datą 30 marca 2015 roku (brak daty złożenia wniosku). Dotacja w kwocie **657.363,00 zł** wpłynęła na rachunek bankowy Gminy w dniu 22 lipca 2015 roku.

2. Porozumienie z dnia 26 września 2014 roku w sprawie przekazania Gminie Mokrsko zadań Powiatu Wieluńskiego z zakresu zarządu fragmentem drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów na terenie Gminy Mokrsko oraz udzielenie dotacji przez Powiat Wieluński dla Gminy Mokrsko w celu wspólnej realizacji zadania pn. „Budowa drogi gminnej w m. Słupsko – Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów” realizowanej w ramach NPPDL Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój zawarte z Zarządem Powiatu Wieluńskiego. Ze strony Gminy porozumienie podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki. Porozumienie zostało zawarte na

okres niezbędny do wspólnej realizacji przedsięwzięcia i obowiązuje od dnia otrzymania dofinansowania do dnia bezusterkowego odbioru końcowego i zwrotnego przekazania pasa drogowego. Strony ustaliły termin realizacji zadania nie później niż do dnia 30 listopada 2015 roku. W celu wspólnej realizacji zadania Powiat zobowiązał się do przekazania dotacji w wysokości 165.170,57 zł.

Porozumienie zostało zawarte na podstawie uchwały nr XLIX/291/14 Rady Gminy Mokrsko z dnia 26 września 2014 roku w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie przez Gminę Mokrsko zadań Powiatu Wieluńskiego z zakresu zarządu fragmentem drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów na terenie Gminy Mokrsko oraz udzielenia dotacji przez Powiat Wieluński dla Gminy Mokrsko w celu wspólnej realizacji zadania pn. „Budowa drogi gminnej w m. Słupsko – Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów”.

W miesiącu marcu 2015 roku (brak konkretnej daty) podpisano aneks do ww. umowy. Przedmiotowym aneksem zmniejszono wysokość dotacji do kwoty 118.172,62 zł.

Wniosek o przekazanie dotacji na realizację przedmiotowego zadania w wysokości **118.172,62 zł** został złożony w Starostwie Powiatowym w dniu 13 lipca 2015 roku. Ww. kwota wpłynęła na rachunek bankowy Gminy w dniu 16 lipca 2015 roku, wyciąg bankowy nr 128.

3. Umowa nr 215/RŚ/2015 z dnia 30 lipca 2015 roku zawarta z Województwem Łódzkim, reprezentowanym przez Zarząd Województwa. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki. Przedmiotem umowy jest przyznanie Gminie środków budżetu województwa na zadania realizowane pn. „Budowa i modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych. W umowie określono wysokość środków przyznanych z budżetu województwa, tj. 158.200,00 zł z przeznaczeniem na drogę Słupsko – Mątewki, Skomlin – Turów o dł. 1,41296 km. Wskazano, że ww. środki nie mogą przekroczyć 60% udokumentowanych kosztów kwalifikowalnych zadania. Termin rozpoczęcia robót ustalono od dnia 2 marca 2015 roku, a zakończenia robót i złożenia dokumentów rozliczeniowych zadania do dnia 15 października 2015 roku.

Umowy zawarte w związku z realizacją zadania inwestycyjnego

1) Dokumentacja projektowa

Na okoliczność wyboru wykonawcy dokumentacji projektowej przedłożono kontrolującemu odpowiedzi na zapytanie ofertowe od: [1] MULTI-PROJEKT s.c. z/s Wieluń – cena netto 23.500,00 zł, brutto 28.905,00 zł, [2] PHU MADA z/s Wieluń – cena netto 28.990,00 zł, brutto 35.657,70 zł, [3] ZPUH PROFIL Czesław Buczak z/s Sieradz – cena netto 30.650,00 zł, brutto 37.699,50 zł.

W dniu 31 października 2011 roku została zawarta umowa nr 43/11 z MULTI-PROJEKT s.c. Adam Morawiak, Tomasz Stasiak z/s Wieluń na opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej rozbudowy drogi gminnej Słupsko – Mątewki o dł. 1,675 km zawierający: [1] projekt budowlany – 5 egz., [2] projekt wykonawczy – 5 egz., [3] badania geotechniczne podłoża – 2 egz., [4] opracowanie wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach i uzyskanie decyzji, [5] dokonanie stosownych uzgodnień, [6] przedmiary robót – 2 egz., [7] kosztorysy inwestorskie – 2 egz. [8] specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót budowlanych (zawierającą wszystkie elementy zawarte w dokumentacji) – 2 egz., [8] projekty, przedmiary, kosztorysy inwestorskie i specyfikację techniczną wykonania i odbioru robót w wersji elektronicznej na płycie CD lub DVD. Mocą umowy wykonawca zobowiązał się wykonać przedmiot umowy do dnia 3 grudnia 2012 roku. W umowie określono ponadto: [1] termin rękojmi za wykonane prace projektowe, który skończy się wraz z upływem

terminu odpowiedzialności z tyt. rękojmi za wady wykonawcy robót budowlanych, [2] wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie netto 23.500,00 zł, brutto 28.905,00 zł, [3] termin zapłaty – 21 dni licząc od daty przekazania zamawiającemu faktury, [4] przejęcie dokumentacji nastąpi na podstawie protokołu zdawczo – odbiorczego podpisanego przez obie strony, który stanowi podstawę do wystawienia faktury, [5] kary umowne w przypadku opóźnienia w realizacji przedmiotu zamówienia w wysokości 0,1% wynagrodzenia umownego brutto za każdy dzień zwłoki oraz z tyt. odstąpienia od umowy z winy wykonawcy w wysokości 10% wynagrodzenia umownego brutto. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Mokrsko Tomasz Kącki, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy.

W dniu 23 października 2012 roku został podpisany aneks nr 1/2012 do ww. umowy. Aneksem rozszerzono zakres dokumentacji o budowę jednokierunkowej ścieżki rowerowej wraz z chodnikiem oraz zatok autobusowych w ciągu drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów i likwidację kolizji energetycznej – przesunięcie ZKP za granicę pasa drogowego. Zobowiązano wykonawcę do wykonania przedmiotu zamówienia do dnia 30 marca 2014 roku. Aneksem zwiększono wynagrodzenie ryczałtowe wykonawcy do kwoty netto 28.500,00 zł, brutto 35.055,00 zł, które będzie płatne w częściach zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym stanowiącym załącznik do umowy (tj. koncepcja – mapa wstępna dokumentacji projektowo – kosztorysowej – płatność w 30% - XII.2012, dokumentacja projektowo – kosztorysowa, zgodnie z przedmiotem umowy – płatność w 60% - X.2013, uzyskanie decyzji zatwierdzającej projekt budowlany – płatność w 10% - III.2014).

Za opracowanie dokumentacji projektowej wystawiono faktury VAT:

- nr 62/2012 z dnia 27 grudnia 2012 roku na kwotę 17.096,50 zł brutto, w tym za wykonanie koncepcji dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla rozbudowy drogi Słupsko – Mątewki – 10.516,50 zł brutto – zobowiązanie uregulowano w dniu 25 stycznia 2013 roku – ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 600, rozdział 60016, § 6050 (poprzez zapis na kontach Wn 201, Ma 130 oraz Wn 080, Ma 201),
- nr 29/2013 z dnia 15 października 2013 roku na kwotę 21.033,00 zł brutto za opracowanie dokumentacji (część II) – zapłacono w dniu 29 października 2013 roku – ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 600, rozdział 60016, § 6050 (poprzez zapis na kontach Wn 080, Ma 130 oraz Wn 810, Ma 800),
- 37/2013 z dnia 30 grudnia 2013 roku na kwotę 3.505,50 zł brutto za opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej (część III) – zapłacono w dniu 31 grudnia 2013 roku – ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 600, rozdział 60016, § 6050 (poprzez zapis na kontach Wn 080, Ma 130 oraz Wn 810, Ma 800).

Przedłożono kontrolującemu protokół z dnia 15 października 2013 roku przekazania dokumentacji projektowo – kosztorysowej.

W miesiącu marcu 2015 roku projektant wykonał także projekt budowlany zamienny przebudowy drogi powiatowej nr 4509E Skomlin-Turów wraz z budową zjazdów. Za opracowanie projektu została wystawiona faktura VAT nr 8/2015 z dnia 19 marca 2015 roku na kwotę 1.107,00 zł brutto - zobowiązanie uregulowano w dniu 25 marca 2015 roku – ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 600, rozdział 60016, § 6050 (poprzez zapis na kontach Wn 201, Ma 130 oraz Wn 080, Ma 201).

2) Nadzór inwestorski

Na okoliczność wyboru inspektora nadzoru budowlanego przedłożono kontrolującemu odpowiedzi na zapytania ofertowe od: [1] Biuro Projektowe WEKTOR z/s Zduńska Wola – cena netto 11.000,00 zł, brutto 13.530,00 zł, [2] ZPUH PROFIL Czesław Buczak z/s Sieradz – cena netto 9.534,15 zł, brutto 11.727,00 zł, [3] PRO-DROG inż. Ryszard

Michalski z/s Rębieskie k/ Zduńskiej Woli – cena netto 12.150,00 zł, brutto 14.944,50 zł.

W dniu 20 lutego 2015 roku została zawarta umowa nr ZFIIS/Nadzór/1/2015 z ZPUH PROFIL Czesław Buczak z/s Sieradz o pełnienie nadzoru inwestorskiego. W umowie określono: [1] termin wykonania przedmiotu umowy, tj. robót budowlanych, do zakończenia i odbioru nadzorowanych robót budowlanych, [2] wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 11.727,00 zł brutto (9.534,15 zł netto), [3] sposób i termin rozliczenia usługi – w oparciu o fakturę końcową, wystawioną na podstawie protokołu końcowego płaćna w terminie 30 dniowym od daty jej otrzymania przez zamawiającego, [4] w § 6 umowy ustalono kary umowne za odstąpienie od umowy z przyczyn zależnych od wykonawcy, bądź od zamawiającego. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy, przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy.

Za pełnienie funkcji inspektora nadzoru wykonawca wystawił fakturę VAT nr 03/07/2015 z dnia 7 lipca 2015 roku na kwotę 11.727,00 zł (brutto). Zapłaty dokonano przelewem w dniu 27 lipca 2015 roku, wyciąg bankowy nr 111 – ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 600 rozdział 60016 § 6050 (zapis na kontach Wn 080, Ma 130 oraz Wn 810, Ma 800).

3) Umowa o roboty budowlane drogowe

W dniu 20 lutego 2015 roku została zawarta umowa nr 2/2015 z ADAC-LEWAR sp. z o.o. z/s Przystajń na wykonania robót budowlanych na zadaniu pn. „Budowa drogi gminnej nr 117059E w m. Słupsko – Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów w ramach NPPDL – etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój”. Ze strony Gminy umowę podpisał Wójt Gminy Tomasz Kącki przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. Mocą umowy zamawiający dopuścił możliwość wystąpienia w trakcie realizacji przedmiotu umowy konieczności wykonania robót zamiennych w stosunku do przewidzianych dokumentacją projektową oraz w sytuacji, gdy wykonanie tych robót będzie niezbędne do prawidłowego, tj. zgodnego ze sztuką budowlaną i obowiązującymi na dzień odbioru robót przepisami wykonania przedmiotu umowy określonego w umowie. Ponadto przewidziano możliwość rezygnacji z części robót przewidzianych w dokumentacji projektowej w sytuacji, gdy ich wykonanie będzie zbędne. Za wykonanie całego przedmiotu umowy określono wynagrodzenie ryczałtowe w kwocie 1.303.000,00 zł brutto. Ostateczne rozliczenie robót nastąpi w oparciu o fakturę końcową lub rachunek, wystawioną na podstawie protokołu odbioru końcowego przedmiotu umowy, której zapłata nastąpi w terminie 30 dni od daty jej otrzymania przez zamawiającego. Termin wykonania i odbioru przedmiotu umowy ustalono do dnia 30 czerwca 2015 roku. Strony postanowiły, że okres odpowiedzialności wykonawcy z tytułu rękojmi za wady fizyczne każdego z elementów przedmiotu umowy wynosi 5 lat licząc od dnia odbioru końcowego całego przedmiotu umowy. W umowie określono wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy, tj. 10% ceny brutto, co stanowi kwotę 130.300,00 zł. Zabezpieczenie zostanie wniesione w formie gwarancji ubezpieczeniowej. W § 10 umowy ustalono kary umowne.

Postępowanie przetargowe

Wniosek o rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego został sporządzony w dniu 5 stycznia 2015 roku przez inspektora ds. inwestycji Kamila Piekarskiego. Wniosek zatwierdził Wójt Gminy Mokrsko Tomasz Kącki. Szacunkowa wartość zamówienia została określona na kwotę 1.580.070,27 zł plus 50% zamówienia uzupełniające (tj. 373.989,08 euro plus 50% zamówienia uzupełniające). Wartość zamówienia oszacowano na podstawie kosztorysów inwestorskich opracowanych w miesiącu styczniu 2015 roku.

W ogłoszeniu o zamówieniu określono: [1] nazwę i adres zamawiającego, [2] rodzaj zamówienia – roboty budowlane, [3] przedmiot zamówienia – Budowa drogi gminnej nr

117059E w m. Słupsko – Mątewki wraz z przebudową drogi powiatowej nr 4509E Skomlin – Turów w ramach NPPDL – etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój, [4] termin wykonania zadania – 15 września 2015 roku [5] wysokość wadium – 30.000,00 zł, [6] warunki udziału w postępowaniu, [7] tryb udzielenia zamówienia: przetarg nieograniczony, [7] kryteria oceny ofert – cena 90 i termin wykonania 10, [8] adres strony internetowej, [9] termin składania wniosków o dopuszczenie udziału w postępowaniu lub ofert do dnia 20 stycznia 2015 roku, godz. 12.00, [10] termin związania ofertą – 30 dni. W ogłoszeniu wskazano również na dopuszczalne zmiany postanowień umowy oraz określenie warunków zmian.

Zamawiający przewidział w ogłoszeniu udzielenie zamówień uzupełniających do 50% wartości zamówienia podstawowego, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Prawo zamówień publicznych w zakresie budowy lub przebudowy dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Ogłoszenie o zamówieniu opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 5 stycznia 2015 roku pod pozycją nr 1816-2015. W tym samym dniu ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono na stronie internetowej www.bip.mokrsko.akcessnet.net i na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zamawiającego w okresie od 5 stycznia do 13 lutego 2015 roku.

W dniu 16 stycznia 2015 roku zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych pod pozycją nr 11650 – 2015 ogłoszenie o zmianie ogłoszenia. Zmiany dotyczyły informacji o wadium oraz terminu składania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i terminu otwarcia ofert (zmieniono z 20 na 22 stycznia 2015 roku). Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia opublikowano na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na stronie internetowej.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia została zatwierdzona przez Wójta Gminy Mokrsko w dniu 5 stycznia 2015 roku. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia zawarto wszystkie informacje wymagane przez art. 36 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Przedmiot zamówienia został opisany w specyfikacji istotnych warunków zamówienia zgodnie z przepisami określonymi w art. 29-31 wskazanej ustawy.

SIWZ została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu w dniu 5 stycznia 2015 roku. W SIWZ wskazano termin wykonania zamówienia – do dnia 15 września 2015 roku.

Jako kryterium oceny ofert wskazano cenę brutto – 90 i termin wykonania – 10 (przy terminie wykonania określono następujący sposób przyznawania punktów, tj.: [1] termin wykonania do 15 września 2015 roku – 0 pkt, [2] do 30 sierpnia 2015 roku – 2 pkt, [3] do 15 sierpnia 2015 roku – 4 pkt, [4] do 31 lipca 2015 roku – 6 pkt, [5] do 15 lipca 2015 roku – 8 pkt, [6] do 30 czerwca 2015 roku – 10 pkt).

Od wykonawców wymagano spełnienia następujących warunków: [1] posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, jeżeli przepisy prawa nakładają obowiązek ich posiadania – pisemne oświadczenie w tym zakresie, [2] dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym oraz osobami zdolnymi do wykonywania zamówienia – jako spełnienie warunku wskazano podpisanie stosownego oświadczenia oraz dysponowanie osobą, która będzie pełnić funkcję kierownika budowy, posiadającą uprawnienia do kierowania robót w specjalności drogowej bez ograniczeń (lub odpowiadające im równoważne uprawnienia budowlane, które zostały wydane na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów prawa), [3] posiadania wiedzy i doświadczenia – poprzez udokumentowanie wykonania (zakończenia a nie rozpoczęcia i zakończenia) w ciągu ostatnich 5 lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie co najmniej dwóch robót budowlanych polegających na budowie lub przebudowie lub modernizacji drogi o długości nie mniejszej niż 1200 mb, [4] znajduje się w sytuacji ekonomicznej i finansowej zapewniającej wykonanie zadania – pisemne oświadczenie w tym zakresie.

Ponadto za spełnienie warunku zamawiający uzna posiadanie przez wykonawcę środków finansowych lub zdolności kredytowej o łącznej kwocie w wysokości co najmniej 1.500.000,00 zł oraz posiadanie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na kwotę nie mniejszą niż 1.500.000,00 zł.

Zgodnie z wymogami zawartymi w SIWZ, Zamawiający zażądał wniesienia zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 10% ceny całkowitej brutto podanej w ofercie.

SIWZ została zamieszczona na stronie internetowej www.bip.mokrsko.akcessnet.net w dniu 5 stycznia 2015 roku.

W dniu 16 stycznia 2015 roku dokonano modyfikacji treści SIWZ w zakresie informacji o wadium oraz terminu składania i otwarcia ofert (zmieniono z 20 na 22 stycznia 2015 roku). Modyfikację opublikowano na stronie internetowej Urzędu.

Pismem z dnia 16 stycznia 2015 roku zamawiający w odpowiedzi na zapytania (z dnia 12, 13, 14 i 16 stycznia 2015), złożył wyjaśnienia treści SIWZ, które opublikowano na stronie internetowej Urzędu. Wyjaśnienia przesłano również pytającym.

Wójt Gminy Mokrsko zarządził powołanie czteroosobowej komisji przetargowej i przeprowadzenia postępowania publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na wykonanie przedmiotowego zadania. Zakres czynności i odpowiedzialności członków komisji został określony w zarządzeniu nr 22/07 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 9 lipca 2007 roku w sprawie zatwierdzenia regulaminu pracy komisji przetargowej.

Oceny złożonych ofert dokonała Komisja przetargowa. Kierownik zamawiającego, członkowie komisji przetargowej oraz Sekretarz Gminy, której Wójt Gminy powierzył wykonanie zastrzeżonych dla siebie czynności (z protokołu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego wynikało, że Wójt Gminy przekazał pisemne upoważnienie do dokonywania czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia, tj. wybór najkorzystniejszej oferty) złożyli oświadczenie, iż nie podlegają wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z art. 17 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Otwarcia ofert zgodnie z ogłoszeniem dokonano w dniu 22 stycznia 2015 roku o godz. 12.15. Z załącznika do protokołu z otwarcia ofert z dnia 22 stycznia 2015 roku wynikało, że wpłynęło 8 ofert:

1. STRABAG sp. z o.o. z/s Pruszków – cena brutto 1.494.633,98 zł, termin wykonania zamówienia 30 czerwca 2015 roku,
2. PHU LARIX sp. z o.o. z/s Lubliniec – cena brutto – 1.474.271,59 zł, termin wykonania zamówienia 30 czerwca 2015 roku,
3. DROMAK sp. z o.o. z/s Zduńska Wola – cena brutto 1.546.156,88 zł, termin wykonania zamówienia 30 czerwca 2015 roku,
4. SKANSKA SA z/s Warszawa – cena brutto 1.543.355,22 zł, termin wykonania zamówienia 30 czerwca 2015 roku,
5. BUD-TRANS Roboty Budowlano – Drogowe Maria Karbowski z/s Sieradz – cena brutto 1.599.079,05 zł, termin wykonania zamówienia 30 czerwca 2015 roku,
6. Zakład Budowlany Henryk Mocny z/s Błaszki – cena brutto 1.678.653,74 zł, termin wykonania zamówienia 30 czerwca 2015 roku,
7. OLS sp. z o.o. sp. komandytowa z/s Lubliniec – cena brutto 1.347.791,70 zł, termin wykonania zamówienia 30 czerwca 2015 roku,

8. ADAC-LEWAR sp. z o.o. z/s Przystajń – cena brutto 1.303.000,00 zł, termin wykonania zamówienia 30 czerwca 2015 roku.

Z informacji z otwarcia ofert sporządzonej w dniu 23 stycznia 2015 roku wynikało, że zamawiający postanowił przeznaczyć na sfinansowanie zadania kwotę 1.879.616,67 zł.

Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę nr 8 ADAC-LEWAR sp. z o.o. z/s Przystajń – cena brutto 1.303.000,00 zł, termin wykonania zamówienia 30 czerwca 2015 roku. Jako uzasadnienie wyboru wskazano, że oferent spełnił wymagania określone w SIWZ i złożył ofertę z najkorzystniejszym bilansem kryteriów – ceny i terminu wykonania.

Z zawiadomienia o wyborze najkorzystniejszej oferty wynikało, że z postępowania wykluczono jednego wykonawcę, którego oferta została uznana za odrzuconą.

Zawiadomienie o wyborze najkorzystniejszej oferty sporządzono z datą 13 lutego 2015 roku.

Komisja przetargowa dokonując oceny złożonych ofert stwierdziła:

- oczywistą omyłkę rachunkową w przypadku oferty nr 1 – zawiadomienie o poprawieniu oczywistych omyłek rachunkowych z dnia 6 lutego 2015 roku,
- wezwała do wyjaśnienia treści oferty nr 3 – wezwanie z dnia 6 lutego 2015 roku o udzielenie wyjaśnień w kwestii osób, którymi dysponuje wykonawca – podane w ofercie dane kierownika budowy – rodzaj uprawnień oraz posiadane wykształcenie średnie mogą wskazywać, że ujęta w wykazie osoba, nie posiada uprawnień bez ograniczeń,
- wezwała do uzupełnienia dokumentów oferentów (wezwania z dnia 6 lutego 2015 roku), którzy złożyli oferty nr 5 i 6,
w przypadku oferty nr 5 wezwano oferenta do uzupełnienia dokumentów, takich jak oświadczenie o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu oraz oświadczenia o pozostawaniu lub niepozostawaniu w grupie kapitałowej,
oferenta, który złożył ofertę nr 6 wezwano do uzupełnienia oświadczenia o spełnieniu warunków udziału w postępowaniu oraz opłaconej polisy, a w przypadku jej braku innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia – załączona do oferty polisa zawierała sumę gwarancyjną do wysokości 1.000.000,00 zł,
- w stosunku do ofert o nr 7 i 8 skierowano zapytania z dnia 6 lutego 2015 roku w zakresie rażąco niskiej ceny ofert.

W przypadku oferty nr 6 – nie przedłożono polisy ubezpieczeniowej, a w przypadku jej braku innego dokumentu potwierdzającego, że wykonawca jest ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia na kwotę nie mniejszą niż 1.500.000,00 zł. Pozostali oferenci uzupełnili dokumenty w obowiązującym terminie.

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia zamieszczono w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 20 lutego 2015 roku (nr 38914-2015) oraz na stronie BIP. W tym samym dniu dokonano zmiany ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w zakresie szacunkowej wartości zamówienia. Ogłoszenie opublikowano w BZP pod numerem 38984 – 2015 oraz zamieszczono na stronie BIP.

Protokół z postępowania w trybie przetargu nieograniczonego został sporządzony przez Kamila Piekarskiego – inspektora ds. inwestycji oraz zatwierdzony w dniu 23 lutego 2015 roku przez Wójta Gminy.

Wykonawca zgłosił zakończenie robót w dniu 23 czerwca 2015 roku, a w dniu 29 czerwca 2015 roku sporządzono protokół odbioru końcowego (bez uwag).

Za wykonanie robót budowlanych wykonawca wystawił fakturę VAT nr 28/06/2015 z dnia 29 czerwca 2015 roku na kwotę brutto 1.303.000,00 zł, na podstawie protokołu odbioru z dnia 29 czerwca 2015 roku. Zapłaty dokonano w dniu 27 lipca 2015 roku, wyciąg bankowy nr 111 - ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 600 rozdział 60016 § 6050 (poprzez zapis na kontach Wn 080, Ma 130 oraz Wn 810, Ma 800).

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy

Wykonawca wniósł zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie gwarancji ubezpieczeniowej nr 1503/Wr/092/2015 z dnia 18 lutego 2015 roku. Niniejszą gwarancją wykonawca zagwarantował wobec Gminy zapłatę do kwoty 130.300,00 zł. Okres ważności gwarancji od dnia 20 lutego 2015 roku do dnia 30 lipca 2015 roku.

Następnie gwarancją ubezpieczeniową usunięcia wad lub usterek nr 1504/Wr/103/2015 z dnia 18 lutego 2015 roku wykonawca zagwarantował na rzecz Gminy zapłatę do kwoty 39.090,00 zł. Okres ważności gwarancji od dnia 31 lipca 2015 roku do dnia 14 sierpnia 2020 roku.

Koszty zadania inwestycyjnego

Według konta 080 koszty zadania inwestycyjnego do dnia zakończenia kontroli stanowiły kwotę 1.436.096,85 zł, w tym:

Nr faktury z dnia	Kontrahent	Opis operacji	Kwota	Termin płatności	Zapłata
141/2012 z 01.10.2012	Pracownia Pomiarów Geodezyjnych Zygmunt Nowak	Mapa do celów projektowych	738,00	15.10.2012	23.10.2012 po terminie
150/2012 z 02.11.2012	Pracownia Pomiarów Geodezyjnych Zygmunt Nowak	Aktualizacja pomiarów Słupsko	626,71	16.11.2012	15.11.2012
62/2012 z 27.12.2012	MULTI-PROJEKT sc Anna Morawiak, Tomasz Stasiak Wieluń	Koncepcja dokumentacji projektowo - kosztorysowej	10.516,50	26.01.2013	25.01.2013
408/2013 z 22.02.2013	Starostwo Powiatowe w Wieluniu	Oplata za udostępnienie zasobu - wypisu z rejestru gruntów	10,80	14 dni	28.02.2013
02/07/2013 z 17.07.2013	Przedsiębiorstwo Usług Geodezyjnych GEOS Wieluń	Wykonanie map z projektem podziału działek	15.498,00	30 dni	12.08.2013
29/2013 z 15.10.2013	MULTI-PROJEKT sc Anna Morawiak, Tomasz Stasiak Wieluń	Opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej	21.033,00	05.11.2013	29.10.2013
37/2013 z 30.12.2013	MULTI-PROJEKT sc Anna Morawiak, Tomasz Stasiak Wieluń	Opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej	3.505,50	20.01.2014	31.12.2013
Decyzja nr GNN.683.13.20 13 z 07.02.2014	(...) ³⁰	Odszkodowanie za nieruchomości gruntową	7.714,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od	03.06.2014 po terminie

³⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

				03.03.2014)	
Decyzja nr GNN.683.14.20 13 z 07.02.2014	(...) ³¹	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	7.543,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 03.03.2014)	03.06.2014 po terminie
Decyzja nr GNN.683.12.20 13 z 07.02.2014	Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie Filia w Kurowie	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	963,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 03.03.2014)	03.06.2014 po terminie
Decyzja nr GNN.683.15.20 13 z 26.02.2014	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polska Spółka Akcyjna z/s W-wa Oddział w Wieluniu	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	8.949,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 19.03.2014)	24.03.2014
Decyzja nr GNN.683.16.20 13 z 17.02.2014	(...) ³²	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	2.408,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna	07.04.2014
Decyzja nr GNN.683.4.201 4 z 10.07.2014	(...) ³³	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	1.493,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 01.08.2014)	12.08.2014
Decyzja nr GNN.683.2.201 4 z 07.07.2014	(...) ³⁴	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	1.585,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 04.08.2014)	12.08.2014
Decyzja nr GNN.683.3.201 4 z 07.07.2014	(...) ³⁵	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	1.174,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 01.08.2014)	12.08.2014
Decyzja nr	(...) ³⁶	Odszkodowanie	1.404,00	14 dni od daty	18.08.2014

³¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z

GNN.683.6.2014 z 15.07.2014		za nieruchomość gruntową		14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 08.08.2014)	
Decyzja nr GNN.683.20.2014 z 16.07.2014	(...) ³⁷	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	242,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	18.08.2014
Decyzja nr 683.18.2014 z 16.07.2014	Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie filia w Kurowie	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	641,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr 683.19.2014 z 16.07.2014	BGŻ SA Oddział Operacyjny w Wieluniu	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	1.353,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.21.2014 z 16.07.2014	(...) ³⁸	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	223,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.22.2014 z 16.07.2014	(...) ³⁹	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	178,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.23.2014 z 16.07.2014	Bank Spółdzielczy w Ruści Oddział w Mokrsku	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	225,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 08.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.24.2014 z 16.07.2014	(...) ⁴⁰	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	123,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.25.2014 z 16.07.2014	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski SA	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	297,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od	19.08.2014

dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

				07.08.2014)	
Decyzja nr GNN.683.26.2014 z 16.07.2014	(...) ⁴¹	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	4.596,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.7.2014 z 16.07.2014	ZUS II Oddział w Łodzi	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	2.657,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.8.2014 z 16.07.2014	(...) ⁴²	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	1.479,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.9.2014 z 16.07.2014	(...) ⁴³	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	3.687,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.13.2014 z 16.07.2014	(...) ⁴⁴	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	2.925,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.10.2014 z 16.07.2014	(...) ⁴⁵	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	4.828,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.11.2014 z 16.07.2014	(...) ⁴⁶	Odszkodowanie za nieruchomość gruntową	691,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od	19.08.2014

⁴¹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴² Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴³ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁴ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁵ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁶ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ PRZEPROWADZONEJ W GMINIE MOKRSKO
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, ul. Zamenhofska 10
90-431 Łódź, tel. (0-42) 6366896, fax (0-42) 6367424

				07.08.2014)	
Decyzja nr GNN.683.12.20 14 z 16.07.2014	(...) ⁴⁷	Odszkodowanie za nieruchomości gruntową	713,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.14.20 14 z 16.07.2014	(...) ⁴⁸	Odszkodowanie za nieruchomości gruntową	1.832,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.15.20 14 z 16.07.2014	Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie Filia w Kurowie	Odszkodowanie za nieruchomości gruntową	1.919,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.16.20 14 z 16.07.2014	KRUS PT w Wieluniu	Odszkodowanie za nieruchomości gruntową	1.379,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Decyzja nr GNN.683.17.20 14 z 16.07.2014	(...) ⁴⁹	Odszkodowanie za nieruchomości gruntową	1.225,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 07.08.2014)	19.08.2014
Przekazy pocztowe	Poczta Polska	Opłata pocztowa za przekazy pocztowe zw. z zakupem działek	37,66	-	Zapłacono gotówką w dniu 18.08.2014
Decyzja nr GNN.683.5.2014 z 29.07.2014	(...) ⁵⁰	Odszkodowanie za nieruchomości gruntową	1.220,00	14 dni od daty kiedy decyzja stanie się ostateczna (od 19.08.2014)	27.08.2014
Faktura VAT nr 92/2014 z 17.11.2014	ZUH INSTAL Praszka	Przebudowa przyłącza kablowego	2.430,68	14 dni	01.12.2014
Dokument obliczenia opłaty 425/2015 z 26.02.2015	Starostwo Powiatowe w Wieluniu	Wypis z rejestru gruntów	200,00	brak	05.02.2015

⁴⁷ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁸ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁴⁹ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵⁰ Wyłączono dane osobowe ze względu na prywatność osoby fizycznej - podstawa wyłączenia art.5 ust.2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

Faktura VAT nr 8/2015 z 19.03.2015	MULTI – PROJEKT sc Adam Morawiak, Tomasz Stasiak z/s Wieluń	Projekt budowlany zamienny przebudowy drogi powiatowej nr 4509E Skomlin-Turów wraz z budową zjazdów	1.107,00	02.04.2015	25.03.2015
Faktura VAT nr 03/07/2015 z 07.07.2015	ZPUH PROFIL Czesław Buczak z/s Sieradz	Pełnienie funkcji inspektora nadzoru budowlanego	11.727,00	07.08.2015	27.07.2015
Faktura VAT nr 28/06/2015 z 29.06.2015	ADAC-LEWAR sp. z o.o. z/s Przystajń	Wykonanie robót budowlanych	1.303.000,00	30.07.2015	27.07.2015
Razem			1.436.096,85		
Zgodne z obrotami na klasyfikacji wydatków 600 60016 § 6050 w latach 2012-2015 (do dnia 27 lipca)					

Ww. zadanie inwestycyjne o wartości 1.436.096,85 zł wprowadzono do ewidencji środków trwałych na podstawie dowodu OT (PK) nr 113/2015 z dnia 30 września 2015 roku.

IX. EWIDENCJA MAJĄTKU GMINY. INWENTARYZACJA

1. ZASADY EWIDENCJI SKŁADNIKÓW MAJĄTKOWYCH (EWIDENCJA ILOŚCIOWA, ILOŚCIOWO–WARTOŚCIOWA)

Zasady ewidencji składników majątkowych (środki trwałe, materiały) określone zostały w zarządzeniu nr 51 z dnia 29 grudnia 2006 roku Wójta Gminy Mokrsko w sprawie ustalenia przyjętych zasad rachunkowości (załącznik nr 1) oraz zakładowym planie kont wprowadzony zarządzeniem nr 64/2010 z dnia 29 lipca 2010 roku. Również instrukcja obiegu i kontroli dokumentów zawierała zasady ewidencji składników majątkowych. Została ona wprowadzona zarządzeniem nr 114 z dnia 31 grudnia 2010 roku (załącznik nr 1).

Wg uregulowań wewnętrznych ewidencja środków trwałych prowadzona jest ilościowo – wartościowo, szczegółowa ewidencja prowadzona jest w formie:

- księgi obiektów inwentarzowych – stanowiącą wykaz poszczególnych obiektów prowadzoną dla wszystkich środków trwałych, z tym że może być w niej podział na poszczególne grupy rodzajowe. W księdze tej ewidencjonuje się każdy obiekt w oddzielnej pozycji;
- szczegółowe indywidualne karty obiektów inwentarzowych lub inne urządzenia ewidencyjne o tym samym przeznaczeniu;
- tabele amortyzacyjne.

Ewidencja analityczna pozostałych środków trwałych prowadzona jest ilościowo-wartościowo. Kontrolowana jednostka ustaliła, że dolną granicę ewidencji ilościowo – wartościowej pozostałych środków trwałych wynosi 10% dolnej stawki ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych tj. 350 zł, z wyjątkiem mebli, wykładzin, firan, sprzętu komputerowego, maszyn do pisania, sprzętu elektronicznego

oraz pozostałego wyposażenia pomieszczeń, które przyjmuje się do ewidencji niezależnie od wartości początkowej.

W przepisach wewnętrznych nie uregulowano w jaki sposób ustala się wartość początkową środków trwałych.

Ustalono, że w ewidencji ujmuje się środki trwałe o wartości początkowej powyżej 3.500 zł.

Kontrola w zakresie gospodarki składnikami majątkowymi została przeprowadzona w oparciu o testy stanowiące [załącznik nr 25 do protokołu kontroli](#)

2. EWIDENCJA ŚRODKÓW TRWAŁYCH – KONTO 011, 013.

2.1. Urządzenia księgowe

Ewidencja syntetyczna środków trwałych i pozostałych środków trwałych w użytkowaniu w Urzędzie Gminy w Mokrsku prowadzona jest przy użyciu techniki komputerowej. Ewidencja analityczna środków trwałych prowadzona jest w formie kart środków trwałych natomiast pozostałych środków trwałych prowadzona jest techniką ręczną w formie ksiąg inwentarzowych. W przedłożonej do kontroli ewidencji zawarto dane charakteryzujące środek trwały tj. – jego nr inwentarzowy, datę jego nabycia wraz z określeniem nr dowodu i rodzaju przychodu oraz wartość nabycia. Stwierdzono zgodność danych zawartych w ewidencji analitycznej z danymi zawartymi w ewidencji syntetycznej.

W ramach kontroli poprawności ewidencji środków trwałych kontrolujący dokonali porównania gruntów ujętych w ewidencji mienia komunalnego Gminy Mokrsko prowadzonej na stanowisku ds. gospodarki gruntami oraz gruntów ujętych w ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy Mokrsko.

Ewidencja analityczna pozostałych środków trwałych (konto 013) prowadzona jest w księgach inwentarzowych w podziale na rodzaje środków trwałych i jednostki organizacyjne w jakich znajdują się środki trwałe. Stwierdzono zgodność danych zawartych w ewidencji analitycznej z danymi zawartymi w ewidencji syntetycznej. Pozostałe środki trwałe umarżane są w 100% w momencie przyjęcia ich do użytkowania.

2.2. Udokumentowanie obrotów na kontach (zwiększenia, zmniejszenia) - 2014 rok

W kontrolowanym okresie obroty na koncie 011 (ewidencja wydatków Urzędu Gminy) przedstawiały się następująco:

Stan środków trwałych na dzień 1 stycznia 2014 roku wynosił 29.491.475,40 zł.

Przychód środków trwałych w 2014 roku w kwocie 550.758,62 zł został zaewidencjonowany na podstawie między innymi następujących dokumentów:

- OT nr ŚT/194/2014 z dnia 31 grudnia 2014 roku (FV nr 343/2010 z dnia 20 maja 2014 roku) zwiększenie wartości środka trwałego „Przebudowa drogi Morzykobyła –Ożarów” o wydatki na druki wielkoformatowe na kwotę 40,13 zł (poz. księg. 5689/2014),

- OT nr ŚT/2/19/12 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 13.637,32 zł (poz. księg. 5688) – przyłącze wodociągowe Mokrsko działka nr 221,
- OT nr ŚT/2/36/R z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 29.170,81 zł (poz. księg. 5687) budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami Mokrsko B (Korea),
- OT nr ŚT/6/3/kom z dnia 31 grudnia 2014 roku (FV FA/116/2014/LUM z dnia 29 sierpnia 2014 roku) na kwotę 10.500,01 zł (poz. księg. 5663) budowa oświetlenia ulicznego Ożarów- Dobijacz,
- OT nr ŚT/8/15/GK z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 3.874,50 zł – wiata przystankowa Ożarów – Mrzykobyła (poz. księg. 5662),
- OT nr ŚT/0/132 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 1.404,56 zł brutto (poz. księg. 5661) – zakup działki nr 351/3 w obrębie Chotów,
- OT nr ŚT/0/131 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 1.443,12 zł (poz. księg. 5660) – zakup działki nr 110/3 2 obrębie Krzyworzeka,
- OT nr ŚT/0/130 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 2.699,88 zł (poz. księg. 5658) – zakup działki nr 438/4 w obrębie Krzyworzeka,
- OT nr ŚT/7/74/13 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 50.000 zł zakup ciągnika Zetor (poz. księg. 5657). Umowa kupna z dnia 21 listopada 2014 roku,
- OT nr ŚT/2/7/R z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 12.195,32 zł modernizacja zbiornika na wodę w m. Brzeziny (poz. księg. 5656) FV/2014/8 z dnia 18 sierpnia 2014 roku na kwotę 12.195,32 netto,
- OT nr ŚT/2/18/R z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 25.482,42 zł budowa linii wodociągowej w m. Ożarów do posesji 99 (poz. księg. 5654 – 5655),
- OT nr ŚT/2/19/R z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 89.670,65 zł budowa systemu oczyszczania ścieków Mokrsko Osiedle (wkład własny) (poz. księg. 5652),
- OT nr ŚT/0/133 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 2.160,50 zł zakup działki nr 390/1 w obrębie Wichernik (poz. księg. 5651),
- OT nr **(brak)** z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 90.992,99 zł zabezpieczenie przeciwpożarowe – ZSiP w Krzyworzecze (poz. księg. 5650),

W 2014 roku rozchód środków trwałych wyniósł 204.297,83 zł i został zaewidencjonowany na podstawie między innymi następujących dokumentów:

- PK 203 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 9.800 zł – likwidacja wóz asenizacyjny- przyczepa (poz. księg. 5739) na podstawie formularza przyjęcia odpadów metalowych,
- PK 187 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 40.959 zł – sprzedaż ciągnika- (poz. księg. 5681-5682), umowa sprzedaży z dnia 3 listopada 2014 roku,
- PK 186 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 29.400 zł – sprzedaż samochodu ciężarowego strażackiego - (poz. księg. 5680), umowa sprzedaży z dnia 19 sierpnia 2014 roku,
- PK 181 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 2.024,19 zł – komputer, nagrywarka i monitor (poz. księg. 5675), faktura sprzedaży nr 0247/2014 z dnia 5 września 2014 roku na kwotę brutto 2,46 zł (sprzedawcą Gmina Mokrsko),
- PK 178 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 224,48 zł – rury do znaków i słupki (poz. księg. 5670), protokół z dnia 9 września 2014 roku wymiany rur i montaż słupków,

- PT protokół przekazania z dnia 31 grudnia 2014 roku zabezpieczenia przeciwpożarowego na rzecz ZSiP w Krzyworzece na kwotę 90.992,99 zł (poz. ksiąg. 5649),
- PT protokół przekazania z dnia 31 grudnia 2014 roku Ekopracowni na rzecz ZSiP w Krzyworzece na kwotę 8.396,00 zł (poz. ksiąg. 5647),
- PT protokół przekazania z dnia 31 grudnia 2014 roku wyposażenia Ekopracowni na rzecz ZSiP w Ożarowie na kwotę 5.796,00 zł (poz. ksiąg. 5645),
- PT protokół przekazania z dnia 31 grudnia 2014 roku wyposażenia Ekopracowni na rzecz ZSiP w Komornikach na kwotę 6.618,99 zł (poz. ksiąg. 5643),
- PT protokół przekazania z dnia 31 grudnia 2014 roku wyposażenia Ekopracowni na rzecz ZSiP w Mokrsku na kwotę 8.885,99 zł (poz. ksiąg. 5641),

Kontrolą objęto 58% przychodów środków trwałych w 2014 roku, oraz 94% rozchodów środków trwałych w 2014 roku.

Stan środków trwałych na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 29.491.475,40 zł.

Podstawę udokumentowania obrotów na koncie 011 stanowiły:

- faktury zakupu dla zakupionych środków trwałych,
- dokument OT dla składników majątkowych przyjętych z inwestycji,
- umowy sprzedaży (akty notarialne) w przypadku sprzedaży środków trwałych,
- dokument PT w przypadku przekazania środków trwałych,
- dokument LT w przypadku likwidacji środka trwałego.

Stan pozostałych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 013 na dzień 1 stycznia 2014 roku wynosił 522.145,53 zł.

Przychód pozostałych środków trwałych w 2014 roku został zaewidencjonowany w kwocie 92.288,03 zł i dotyczył między innymi:

- PK nr 197 z 31 grudnia 2014 roku na kwotę 927,99 zł zakup kompresora olejowego - FV nr FS-212/14/NO z dnia 29 stycznia 2014 roku (poz. ksiąg. 5691),
- PK nr 185 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 6.250 zł zakup kuchni 6-palnikowej z piekarnikiem FV nr 93/SF/03/2014 z dnia 20 marca 2014 roku (poz. ksiąg. 5679). **Na fakturze jako nabywca została wskazana Ochotnicza Straż Pożarna w Komornikach. Należy zauważyć, że w księgach rachunkowych jednostki ujmuje się zdarzenia dotyczące tejże jednostki. Brak natomiast jest podstaw do ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Mokrsku dokumentów, w których jako strona zdarzenia gospodarczego nie był wskazany Urząd Gminy,**
- PK nr 184 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 4.700 zł zakup narzędzi FV nr FV/WAW/2014/08/167 z dnia 28 sierpnia 2014 roku (poz. ksiąg. 5678). **Na fakturze jako nabywca została wskazana Ochotnicza Straż Pożarna w Mokrsku. Należy zauważyć, że w księgach rachunkowych jednostki ujmuje się zdarzenia dotyczące tejże jednostki. Brak natomiast jest podstaw do ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Mokrsku dokumentów, w których jako strona zdarzenia gospodarczego nie był wskazany Urząd Gminy,**
- PK nr 183 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 202,95 zł zakup kalkulatora FV nr FV/WAW/2014/08/167 z dnia 28 sierpnia 2014 roku (poz. ksiąg. 5677),

- PK nr 152 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 1.032,78 zł (poz. ksiąg. 5447) zakup umundurowania na rzecz OSP Chotów na podstawie FV SIZ0312/06/14/FVS z dnia 12 czerwca 2014 roku. **Na fakturze jako nabywca została wskazana Ochotnicza Straż Pożarna w Chotowie. Należy zauważyć, że w księgach rachunkowych jednostki ujmuje się zdarzenia dotyczące tejże jednostki. Brak natomiast jest podstaw do ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Mokrsku dokumentów, w których jako strona zdarzenia gospodarczego nie był wskazany Urząd Gminy,**
- PK nr 151 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 12.428,17 zł (poz. ksiąg. 5446) zakup umundurowania na rzecz OSP Komorniki na podstawie FV SIZ0376/06/14/FVS z dnia 27 czerwca 2014 roku na kwotę 9.768,00 zł i nr SIZ377/06/14/FVS z dnia 27 czerwca 2014 roku na kwotę 2.660,17 zł. **Na fakturze jako nabywca została wskazana Ochotnicza Straż Pożarna w Komornikach. Należy zauważyć, że w księgach rachunkowych jednostki ujmuje się zdarzenia dotyczące tejże jednostki. Brak natomiast jest podstaw do ujmowania w księgach rachunkowych Urzędu Gminy w Mokrsku dokumentów, w których jako strona zdarzenia gospodarczego nie był wskazany Urząd Gminy,**

Kontrolą objęto 27,6% przychodów pozostałych środków trwałych.

Rozchód pozostałych środków trwałych w 2014 roku wynosił 114.185,76 zł i dotyczył:

- PT protokół przekazania z dnia 31 grudnia 2014 roku wyposażenia Ekopracowni na rzecz ZSiP w Krzyworzece na kwotę 9.984,93 zł (poz. ksiąg. 5648),
- PT protokół przekazania z dnia 31 grudnia 2014 roku wyposażenia Ekopracowni na rzecz ZSiP w Ożarowie na kwotę 12.159,22 zł (poz. ksiąg. 5646),
- PT protokół przekazania z dnia 31 grudnia 2014 roku wyposażenia Ekopracowni na rzecz ZSiP w Komornikach na kwotę 11.499,30 zł (poz. ksiąg. 5644),
- PT protokół przekazania z dnia 31 grudnia 2014 roku wyposażenia Ekopracowni na rzecz ZSiP w Mokrsku na kwotę 11.181,60 zł (poz. ksiąg. 5642),
- PK nr 153 z dnia 31 grudnia 2014 roku na kwotę 1.066,51 zł likwidacja szlifierki, kosiarki i odkurzacza (poz. ksiąg. 5448),

Kontrolą objęto 40,3% rozchodów pozostałych środków trwałych.

Stan pozostałych środków trwałych na 31 grudnia 2014 roku wynosił 872.051,58 zł.

Podstawę udokumentowania obrotów na koncie 013 stanowiły dokumenty zakupu (faktury), protokoły przekazania i przyjęcia, protokoły likwidacji pozostałych środków trwałych.

2.3. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych - 2014 rok

Kontroli poddano prawidłowość naliczeń umorzeń dla środków zaewidencjonowanych na koncie 011. Prawdliwość stosowanych odpisów umorzeniowych sprawdzono w oparciu o umorzenia dokonane w 2014 roku.

W regulacjach wewnętrznych określono, że środki trwałe o wartości przekraczającej 3.500 zł amortyzowane są wg stawek określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Ewidencję pomocniczą prowadzoną dla konta 071 w celu naliczania odpisów umorzeniowych środków trwałych stanowiła w 2014 roku tabela amortyzacyjna, w której ujęto wszystkie środki trwałe (011) podlegające umorzeniu.

Kwota umorzenia wynosiła w 2014 roku – 1.077.623,44 zł. W zakresie prawidłowości zastosowanych stawek amortyzacyjnych kontroli poddano odpisy umorzeniowe dokonane w 2014 roku na kwotę 169.635,39 zł dotyczące środków transportowych ujętych w grupie 7, próba przyjęta do kontroli stanowiła 15,74%.

Kontrolujący stwierdzili, że w przypadku samochodu pożarniczego OSP Chotów zakupionego w trakcie 2014 roku (tj. 15 maja 2014 roku – wprowadzonego do użytkowania z dniem 15 czerwca 2014 roku) umarzony został za okres 6,5 miesiąca zamiast za 6 m-cy, gdyż zgodnie z regulacjami wewnętrznymi jednostki zawartymi w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 51 Wójta Gminy Mokrsko z dnia 29 grudnia 2006 roku (pkt 10) nowo przyjęte środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje od następnego miesiąca po miesiącu, w którym przyjęto go do użytkowania. Umorzenie ww. obiektu inwentarzowego w 2014 roku zostało zaniżone o 379,17 zł.

Sprostowania księgowania dokonano w dniu 30 września 2015 roku PK nr 107 (poz. ksiąg. 3923)

Zestawienie środków trwałych objętych kontrolą naliczenia umorzeń stanowi załącznik nr 26 do protokołu kontroli.

3. INWENTARYZACJA

3.1. Instrukcja inwentaryzacyjna. Terminy przeprowadzania inwentaryzacji

W okresie objętym kontrolą w kontrolowanej jednostce obowiązujące zasady przygotowania, przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji określone były w Instrukcji dotyczącej inwentaryzacji wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Wójta Gminy Mokrsko nr 102/10 z dnia 6 grudnia 2010 roku i stanowiącej załącznik do ww. zarządzenia.

Instrukcja w § 3 określała, że Urząd Gminy Mokrsko przeprowadza inwentaryzację aktywów i pasywów na ostatni dzień każdego roku obrotowego, oraz że terminy i częstotliwość inwentaryzacji określa ustawa o rachunkowości.

Ponadto z instrukcji wynikało, że plan inwentaryzacji okresowej (rocznej) opracowuje Skarbnik.

W zakresie komisji inwentaryzacyjnej instrukcja określała, że powołanie Gminnej Komisji Inwentaryzacyjnej następuje na wniosek Skarbnika na podstawie zarządzenia Wójta. Komisja ma skład 5 osobowy, a jej przewodniczącego wyznacza kierownik Urzędu. Przewodniczącym może być osoba zajmująca kierownicze stanowisko. Natomiast w komisji nie mogą uczestniczyć osoby materialnie odpowiedzialne za inwentaryzowane składniki oraz Skarbnik i osoby prowadzące lub nadzorujące ewidencję inwentaryzowanych składników.

W § 15 określono metody inwentaryzacji dla poszczególnych rodzajów składników aktywów i pasywów.

Zarządzeniem nr 128/2014 z dnia 20 listopada 2014 roku Wójt Gminy Mokrsko zarządził przeprowadzenie rocznej inwentaryzacji w: [1] Urzędzie Gminy Mokrsko, [2] budynkach komunalnych Ośrodka Zdrowia w Mokrsku i Ożarowie, [3] Ochotniczych Stażach Pożarnych, [4] Gminnej Bibliotece Publicznej w Mokrsku, [5] Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mokrsku, [6] Zespole Szkół i Przedszkola w Mokrsku, [7] Zespole Szkół i

Przedszkola w Krzyworzece, [8] Zespole Szkół i Przedszkola w Ożarowie, [9] Zespole Szkół i Przedszkola w Komornikach [10] Publicznej Szkole Podstawowej w Chotowie, [11] Świetlicach wiejskich w Komornikach, w Chotowie i Słupsku.

W zarządzeniu nr 128/2014 powołano czteroosobową komisję inwentaryzacyjną do przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Gminy oraz zobowiązano kierowników jednostek organizacyjnych do powołania komisji inwentaryzacyjnych w tych jednostkach, natomiast mienie gminne znajdujące się w posiadaniu Przychodni Lekarzy Specjalistów „SANMED” miało zostać inwentaryzowane przez kierownika tej jednostki. Ponadto powołano 13 zespołów spisowych. Inwentaryzacja miała zostać przeprowadzona wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku w terminie do 16 stycznia 2015 roku.

Załącznik do zarządzenia nr 128/2014 stanowił harmonogram przeprowadzania inwentaryzacji gdzie określono pola spisowe, skład zespołu spisowego oraz sposób przeprowadzenia inwentaryzacji.

3.2. Prawdliwość przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

W okresie objętym kontrolą pełną inwentaryzację składników majątkowych przeprowadzono na dzień 31 grudnia 2014 roku. Kontrolą objęto dokumenty źródłowe dotyczące przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji przeprowadzonej wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Na podstawie przedłożonych dokumentów dotyczących przygotowania do spisu, arkuszy spisu z natury i rozliczeń księgowych i ewidencji księgowej stwierdzono, co następuje:

1. przed rozpoczęciem inwentaryzacji osoby materialnie odpowiedzialne złożyły oświadczenia, że wszystkie dowody rachunkowe przychodowe i rozchodowe, zostały wystawione i przekazane do księgowości jednostki oraz są ujęte w dokumentacji ewidencyjnej (księgach rachunkowych),
2. bezpośrednio pod ostatnią pozycją na arkuszach spisowych znajdowała się klauzula „Spis zakończono na poz. ...”
3. spisu z natury dokonano na arkuszach spisowych ponumerowanych zgodnie z książką druków ścisłego zarachowania. Arkusze są zaparafowane i stanowią druki ścisłego zarachowania. Stwierdzono, że są wypełnione prawidłowo - zawierają daty i godziny spisu, są podpisane przez osoby dokonujące spisu i osoby materialnie odpowiedzialne.
4. po dokonaniu wyceny zinwentaryzowanych składników majątkowych sporządzono rozliczenie ilościowo – wartościowe wyników inwentaryzacji,
5. na arkuszach spisowych podpisały się osoby, które dokonała wyceny zinwentaryzowanych składników majątku oraz sprawdzenia poprawności wyceny.
6. spisem z natury objęto środki trwałe, pozostałe środki trwałe, środki pieniężne w kasie.

Weryfikacją poprzez pisemne uzyskanie potwierdzenia salda dokonano inwentaryzacji następujących składników majątkowych: środków gromadzonych na rachunkach bankowych oraz kredytów bankowych i pożyczek.

Pozostałe składniki majątku zostały objęte inwentaryzacją poprzez weryfikację stanu księgowego z dokumentami księgowymi.

Komisja inwentaryzacyjna w dniu 31 grudnia 2014 roku sporządziła protokół dokonując rozliczenia wyników inwentaryzacji prowadzonej metodą spisu z natury. Różnic inwentaryzacyjnych nie stwierdzono.

Ustalono, że w dniu 31 grudnia 2014 roku przeprowadzono kontrolę kasy, która wykazała rzeczywisty stan gotówki jako 0,00 zł. Na podstawie dokumentacji źródłowej ustalono (raporty kasowe), iż stan gotówki w kasie na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 0,00 zł.

X. ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE USTAW ORAZ POROZUMIEŃ Z JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I ORGANAMI ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ. POMOC FINANSOWA

ZADANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE POROZUMIEŃ - 2014 ROK

W Urzędzie Gminy Mokrsko nie realizowano w 2014 roku nowych zadań na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego. Funkcjonują natomiast dwa porozumienia, w których Gmina Mokrsko powierza wykonanie zadań innym samorządom gminnym.

Uchwałą nr XLI/249/13 z dnia 30 grudnia 2013 roku, Rada Gminy Mokrsko w ramach ogólnej kwoty wydatków wyodrębniła wydatki na finansowanie zadań bieżących realizowanych na podstawie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego w wysokości 46.065,00 zł, wynikającą z porozumienia w sprawie odpadów i wysypiska śmieci zawartego w dniu 12 kwietnia 2010 roku pomiędzy gminami Biała, Czarnożyły, Skomlin, Sokolniki i Mokrsko, oraz rozszerzającego porozumienia z dnia 20 października 1995 roku, zmienionego w dniu 24 czerwca 1998 roku.

Z rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jst za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku wynikało, że na powyższe zadania wydatkowano kwotę 44.096,44 zł (dział 758, rozdział 75809, § 2310).

Ww. uchwałą Rada Gminy Mokrsko ustaliła wydatki na dowożenie uczniów do szkół (dotacja na zadania bieżące) w wysokości 26.334,00 zł. Kwota ta wynikała z porozumienia zawartego z Powiatem Wieluńskim z dnia 10 grudnia 2013 roku, którego przedmiotem jest wykonywanie w okresie od 2 stycznia 2014 roku do 23 grudnia 2014 roku (z przerwą wakacyjną) zadania w zakresie zapewnienia uczniom niepełnosprawnym zamieszkałym na terenie Gminy Mokrsko bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu z miejsca zamieszkania do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Gromadnicach oraz z Ośrodka do miejsca zamieszkania w dniach, w których odbywają się zajęcia szkolne. Zgodnie z porozumieniem Gmina zobowiązała się przekazać na rzecz Starostwa Powiatowego w Wieluniu dotację w wysokości 26.334,00 zł, płatną w ratach miesięcznych po 2.633,40 zł do dnia 25 każdego miesiąca.

Z rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jst za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 roku wynikało, że na powyższe zadania wydatkowano kwotę 21.090,00 zł (dział 801, rozdział 80113, § 2310).

POMOC FINANSOWA UDZIELANA INNYM JEDNOSTKOM SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – 2014 ROK

W kontrolowanym okresie Gmina Mokrsko nie udzielała pomocy finansowej innym jednostkom samorządu terytorialnego jedynie Powiatowej Komendzie Policji w Wieluniu.

Pomoc finansowa dla Powiatowej Komendy Policji w Wieluniu

Uchwałą nr XLVI/278/14 z dnia 25 czerwca 2014 roku w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2014 Rada Gminy Mokrsko zabezpieczyła środki w dziale 754 rozdział 75404 na kwotę 3.500,00 zł.

W dniu 18 listopada 2014 roku pomiędzy Gminą Mokrsko, a Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi podpisana została umowa w sprawie dofinansowania zadania inwestycyjnego pn. zakup samochodu osobowego nieoznakowanego dla Komendy Powiatowej Policji w Wieluniu. Mocą umowy, Gmina zobowiązała się dokonać wpłaty na państwowy fundusz celowy kwoty 3.500,00 zł w terminie 7 dni od daty podpisania umowy. Jako podstawę rozliczenia wskazano dokumenty w postaci uwierzytelnionych kserokopii: faktury, dowodu zapłaty oraz protokołu przekazania samochodu Komendzie Powiatowej Policji w Wieluniu, które Komenda zobowiązała się złożyć Gminie w terminie do dnia 31 grudnia 2014 roku. Ponadto Komenda zobowiązała się wykorzystać przekazane środki finansowe w nieprzekraczalnym terminie do dnia 23 grudnia 2014 roku, a niewykorzystane środki finansowe zwrócić na rachunek bankowy Gminy w terminie do dnia 29 grudnia 2014 roku.

Dotacja w kwocie 3.500,00 zł została przekazana na Fundusz Wsparcia Policji Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi w dniu 21 listopada 2014 roku (dział 754 rozdział 75404 § 6170).

Pismem z dnia 16 grudnia 2014 roku (wpływ do Urzędu w dniu 22 grudnia 2014 roku) Komenda Wojewódzka Policji w Łodzi złożyła rozliczenie dotacji. Z rozliczenia wynikało, że KWP w Łodzi wydatkowała na zakup samochodu z dotacji przekazanej przez Gminę Mokrsko kwotę 2.000,00 zł. Niewykorzystane środki w wysokości 1.500,00 zł zostały zwrócone na rachunek bankowy Gminy w dniu 17 grudnia 2014 roku.

Do rozliczenia załączono potwierdzone za zgodność z oryginałem kserokopie: [1] faktury VAT nr FV/AN/858/14/K z dnia 29 października 2014 roku za zakup samochodu KIA VENGA na kwotę 53.086,67 zł, [2] dowodu wydania nr 31/PM/14 samochodu z Wydziału Transportu KWP w Łodzi dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi i Gdańsku z dnia 5 listopada 2014 roku, [3] raportu z przelewów, [4] dowodu OT nr 159/14 z dnia 29 października 2014 roku.

XI. INNE USTALENIA

Jednorazowe dodatki uzupełniające dla nauczycieli

Gmina Mokrsko w 2014 prowadziła następujące szkoły, przedszkola i placówki oświatowo-wychowawcze:

- Zespół Szkół i Przedszkola w Mokrsku, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Mokrsku, Gimnazjum Publiczne w Mokrsku i Przedszkole Publiczne w Mokrsku,
- Zespół Szkół i Przedszkola w Krzyworzece, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Krzyworzece i Przedszkole Publiczne w Krzyworzece,
- Zespół Szkół i Przedszkola w Ożarowie, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Ożarowie i Przedszkole Publiczne w Ożarowie,
- Zespół Szkół i Przedszkola w Komornikach w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa w Komornikach i Przedszkole Publiczne w Komornikach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Chotowie z Oddziałem Przedszkolnym.

Obsługę finansowo-księgową jednostek oświatowych prowadzi Urząd Gminy w Mokrsku.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Mokrsko sporządzone zostało z datą 6 lutego 2015 roku przez Aleksandrę Pilarską – specjalistę ds. płac.

Według ww. sprawozdania kwota różnicy pomiędzy sumą iloczynów średniorocznej liczby etatów i średnich wynagrodzeń o których mowa w art. 30 ust.3 Karty Nauczyciela, ustalonych dla okresów obowiązywania poszczególnych kwot bazowych, a wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia w składnikach wskazanych przez artykuł 30 ust.1 Karty Nauczyciela wynosiła:

- w grupie nauczycieli stażystów -6.407,37 zł
- w grupie nauczycieli kontraktowych -6.975,89 zł
- w grupie nauczycieli mianowanych -12.707,80 zł
- w grupie nauczycieli dyplomowanych +90.036,49 zł

W sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w jednostkach oświatowych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zostały wykazane następujące dane:

Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie 1.01-31.08	Średnioroczna liczba etatów 1.01-31.08	8 x (kol.2 x kol.3)	Średnie wynagrodzenie 1.09-31.12	Średnioroczna liczba etatów 1.09-31.12	4x(kol.5 x kol.6)	4 + 7	Wykonane wydatki na wynagrodzenia	9 – 8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
naucz. stażysta	2 717,59	3,25	70 657,34	2 717,59	3,59	39 024,59	109 681,93	103 274,56	-6 407,37
naucz. kontraktowy	3 016,52	10,66	257 248,83	3 016,52	7,72	93 150,14	350 398,96	343 423,07	-6 975,89
naucz. mianowani	3 913,33	12,18	381 314,88	3 913,33	14,74	230 729,94	612 044,81	599 337,01	-12 707,80
naucz. dyplomowany	5 000,37	45,93	1 837 335,95	5 000,37	44,21	884 265,43	2 721 601,38	2 811 637,87	90 036,49

W toku niniejszej kontroli dokonano sprawdzenia poprawności wyliczenia:

- średniorocznej liczby etatów dla okresu od 1 stycznia do 31 sierpnia i od 1 września do 31 grudnia 2014 roku,
- wydatków poniesionych na wynagrodzenia w składnikach wskazanych w art. 30 ust.1 Karty Nauczyciela,

dla grupy awansu zawodowego nauczycieli mianowanych zatrudnionych we wszystkich jednostkach oświatowych na terenie Gminy Mokrsko.

Płace nauczycieli zatrudnionych w ww. placówce sporządzane są komputerowo przy użyciu arkusza kalkulacyjnego w programie excel firmy EURA.

Na podstawie dokumentów w postaci list płac stwierdzono, iż ustalona kwota różnicy została wypłacona w formie jednorazowego dodatku uzupełniającego w dniach 28 i 29 stycznia 2015 roku.

Ustalenia kontroli

Średnioroczna liczba nauczycieli mianowanych według danych przyjętych do sprawozdania wynosiła w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 sierpnia 2014 roku – 12,18 etatu, a w okresie od dnia 1 września do dnia 31 grudnia 2012 roku – 14,74 etatu. Średnioroczna liczba etatów została ustalona w sposób prawidłowy.

W oparciu o karty zarobkowe nauczycieli mianowanych zatrudnionych w placówkach oświatowych na terenie Gminy ustalono, że kwota wydatków poniesionych na wynagrodzenia na koniec 2014 roku w poszczególnych grupach nauczycieli mianowanych wynosiła 599.337,01 zł i została ustalona w sposób prawidłowy.

Kwoty poniesionych wynagrodzeń w ww. placówce ujęte do sprawozdania były zgodne z dokumentacją źródłową. Do wyliczenia faktycznie poniesionych kwot wynagrodzenia przyjęto składniki wynagrodzenia zgodnie z art. 30 ust.1 Karty Nauczyciela.

XII. USTALENIA KOŃCOWE. ZAŁĄCZNIKI.

Protokół zawiera 154 ponumerowanych i zaparafowanych stron. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Urzędu Gminy w Mokrsku pod pozycją 1/2015.

W trakcie kontroli informacji i wyjaśnień udzielały niżej wymienione osoby:

1. Tomasz Kącki	- Wójt Gminy Mokrsko
2. Renata Nagła	- Skarbnik Gminy Mokrsko
3. Małgorzata Stanek	- Sekretarz Gminy Mokrsko
4. Małgorzata Gruszka	- inspektor ds. księgowości budżetowej
5. Kamil Piekarski	- kierownik Referatu zamówień, funduszy, inwestycji i spraw społecznych
6. Karolina Zgondek	- inspektor ds. działalności gospodarczej, podatku VAT, kasy i funduszu sołeckiego
7. Łukasz Wolny	- inspektor ds. rolnictwa, geodezji i gospodarki komunalnej
8. Helena Drobina	- inspektor ds. finansów
9. Sylwia Piekarek	- inspektor ds. księgowości podatkowej
10. Edyta Krajcer	- inspektor ds. wymiaru podatków i opłat
11. Kowalik Krystyna	- specjalista ds. kadrowych i obronnych
12. Aleksandra Pilarska	- specjalista ds. płac

Integralną częścią protokołu są następujące załączniki:

1. Szczegółowe dane, na podstawie których obliczono wskaźniki finansowe dla Gminy Mokrsko
2. *Zestawienie skontrolowanych rat kredytowych i odsetkowych w 2014 i 2015 roku w zakresie terminowości ich regulowania*
3. *Test dotyczący kontroli poprawności zapisów księgowych*
4. *Zestawienie zobowiązań wobec dostawców na dzień 31 grudnia 2014 roku*
5. *Zestawienie dokumentów stanowiących próbę dotyczącą terminowości regulowania zobowiązań*
6. *Protokół z kontroli kasy przeprowadzonej w dniu 18 września 2015 roku*
7. *Wyjaśnienie Skarbnika Gminy w sprawie przekroczenia planu rozchodów w 2014 roku*
8. *Wyjaśnienie skarbnika Gminy w sprawie wcześniejszej spłaty kredytów w 2015 roku*
9. *Testy dotyczące podatku od nieruchomości*
10. *Zestawienie podatników objętych kontrolą w latach 2013-2015, zawierające dane o numerze identyfikacyjnym podatnika, dacie złożenia deklaracji podatkowych, wysokości zadeklarowanego podatku (po korektach)*

11. Terminowość zapłaty podatku od nieruchomości dla podatników osób prawnych objętych próbą kontroli a tytułu rat I, II, XI i XII 2014 za rok
12. Szczegółowe informacje dotyczące podatników objętych kontrolą w zakresie kwoty podatku ustalonej decyzjami wymiarowymi, dat wydania i doręczenia decyzji wymiarowych jak również korekt informacji podatkowych złożonych w trakcie okresu objętego kontrolą (2013 - 2014)
13. Terminowość zapłaty podatku od nieruchomości dla podatników osób fizycznych objętych próbą kontroli a tytułu rat I, II, III i IV 2014 za rok
14. Wykaz sprzedanych nieruchomości w latach 2014 – I połowa 2015
15. Zestawienie nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste obowiązujących w latach 2014 – 2015 (I półrocze)
16. Wykaz podmiotów i osób dzierżawiących odpłatnie pomieszczenia stanowiące własność Gminy Mokrsko
17. Szczegółowe informacje dotyczące przyjętych do kontroli umów najmu i dzierżawy zawartych w Gminie Mokrsko
18. Test kontrolny z zakresu dochodów z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości
19. Dane o wykonaniu rzeczowym zadań z zakresu pomocy społecznej
20. Szczegółowe zestawienie dotacji przyznanych w 2014 roku podmiotom spoza sektora finansów publicznych z budżetu Gminy Mokrsko
21. Testy kontrolne dotyczące udzielonych podmiotom dotacji w 2014 roku
22. Źródła finansowania inwestycji w poszczególnych działach i rozdziałach
23. Podstawowe dane dotyczące badanego zadania inwestycyjnego
24. Wyjaśnienie Kierownika Referatu Zamówień, Funduszy, Inwestycji i Spraw Społecznych – Kamila Piekarskiego w sprawie dokumentu – kserokopii polisy OC załączonej do oferty nr 3
25. Test dotyczący kontroli gospodarki składnikami majątkowymi
26. Zestawienie środków trwałych objętych kontrolą naliczenia umorzeń
27. Zestawienie akt kontroli

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisano **w dniu 2 listopada 2015 roku**. Jeden egzemplarz protokołu wraz z załącznikami pozostawiono w Urzędzie Gminy w Mokrsku.

Kierownika jednostki i Skarbnika poinformowano o przysługującym mu prawie odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn tej odmowy.

Kontrolujący:

Jednostka kontrolowana:

.....
(*Joanna Pączek*)

.....
(*Sylwia Ryl*)

.....
(*Alicja Gołąbek*)

Kwituję odbiór 1 egzemplarza protokołu kontroli:

.....
(*data i podpis kierownika jednostki kontrolowanej*)